



**SPRÁVA O HODNOTENÍ
STRATEGICKÉHO DOKUMENTU
„ÚZEMNÝ PLÁN MESTA KOŠICE – KONCEPT RIEŠENIA“**

**Orgán územného plánovania:
Mesto Košice, trieda SNP 48/A, 04011 Košice**

**Spracovateľ:
Ing. arch. Vladimír Debnár, Urban Planning s.r.o. Prešov**

November 2017 – Marec 2018

OBSAH	Str
A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE.....	5
A-I. Základné údaje o obstarávateľovi.....	5
1. Označenie:	5
2. Sídlo.....	5
3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa	5
<i>osoby s odbornou spôsobilosťou na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie, od ktorej možno dostať relevantné informácie o územnoplánovacej dokumentácii, a miesto na konzultácie.</i>	
A-II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii.....	5
1. Názov.....	5
2. Územie (kraj, okres, obec, katastrálne územie.....	5
3. Dotknuté obce (obce susediace s k. ú. Košice).....	6
4. Dotknuté orgány.....	6
5. Schvaľujúci orgán.....	7
6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice.....	7
B. ÚDAJE O PRIAMYCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA.....	8
B-I. Údaje o vstupoch.....	8
1. Pôda.....	8
<i>záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (ha, poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, bonita), z toho dočasný a trvalý záber.</i>	
2. Voda.....	11
<i>z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný) odkanalizovanie</i>	
3. Suroviny.....	17
<i>druh, spôsob získavania.</i>	
4. Energetické zdroje.....	17
<i>druh, spotreba.</i>	
5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru.....	27
B-II. Údaje o výstupoch.....	37
1. Ovzdušie.....	37
<i>hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií.</i>	
2. Voda.....	38
<i>celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania.</i>	
3. Odpady.....	40
<i>celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi.</i>	
4. Hluk a vibrácie.....	42
<i>zdroje, intenzita</i>	
5. Žiarenie a iné fyzikálne polia.....	43
<i>tepelné, magnetické a iné – zdroj a intenzita</i>	
6. Doplnujúce údaje.....	43
<i>napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny</i>	

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA.....	43
C-I. Vymedzenie hraníc riešeného územia.....	43
C-II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého (riešeného) územia – podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie.....	44
1. Horninové prostredie.....	44
<i>inžiniersko-geologické vlastnosti, geodynamické javy (napr. zosuvy, seizmicita, erózia a iné), ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery (napr. sklon, členitosť), stav znečistenia horninového prostredia.</i>	
2. Klimatické pomery.....	48
<i>zrážky (napr. priemerný ročný úhrn a časový priebeh), teplota (napr. priemerná ročná a časový priebeh), veternosť (napr. smer a sila prevládajúcich vetrov).</i>	
3. Ovzdušie.....	48
<i>stav znečistenia ovzdušia.</i>	
4. Vodné pomery.....	51
<i>povrchové vody (napr. vodné toky, vodné plochy), podzemné vody vrátane geotermálnych, minerálnych, pramene a pramenné oblasti vrátane termálnych a minerálnych prameňov (výdatnosť, kvalita, chemické zloženie), vodohospodársky chránené územia, stupeň znečistenia podzemných a povrchových vôd.</i>	
5. Pôdne pomery.....	56
<i>kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita, stupeň náchylnosti na mechanickú a chemickú degradáciu, kvalita a stupeň znečistenia pôd.</i>	
6. Fauna, flóra.....	58
<i>kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika, chránené vzácne a ohrozené druhy a biotopy, významné migračné koridory živočíchov.</i>	
7. Krajina.....	59
<i>štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana.</i>	
8. Chránené územia.....	60
<i>chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov [napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti], územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny).</i>	
9. Obyvateľstvo.....	69
<i>demografické údaje sídla, aktivity, infraštruktúra</i>	
10. Kultúrne a historické pamiatky.....	91
<i>pozoruhodnosti, archeologické náleziská.</i>	
11. Paleontologické náleziská.....	93
<i>a významné geologické lokality (napr. skalné výtvory, krasové územia a ďalšie).</i>	
12. Iné zdroje znečistenia.....	93
<i>hlukové pomery, vibrácie, žiarenie</i>	
13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.....	98
C-III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti (predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé) podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie.....	99
1. Vplyvy na obyvateľstvo.....	99
<i>počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce (napr. podľa názorových stanovísk a pripomienok dotknutých obcí, sociologického prieskumu medzi obyvateľmi dotknutých obcí), iné vplyvy.</i>	
2. Vplyvy na horninové prostredie	100
<i>nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery.</i>	

3. Vplyvy na klimatické pomery.....	100
4. Vplyvy na ovzdušie	101
<i>napr. množstvo a koncentrácia emisií a imisí</i>	
5. Vplyvy na vodné pomery.....	101
<i>napr. kvalitu, režimy, odtokové pomery, zásoby</i>	
6. Vplyvy na pôdu.....	101
<i>napr. spôsob využívania, kontaminácia, pôdna erózia</i>	
7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy.....	102
<i>napr. chránené, vzácne, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.).</i>	
8. Vplyvy na krajinu.....	103
<i>štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny.</i>	
9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma.....	103
<i>napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti], na územný systém ekologickej stability.</i>	
10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská.....	106
11. Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality.....	107
12. Iné vplyvy.....	108
13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov.....	108
<i>z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.</i>	
 C-IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie.....	 109
 C-V. Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania s nulovým variantom.....	 109
 C-VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia.....	 112
 C-VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení.....	 112
 C-VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie.....	 112
 C-IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka).....	 114
 C-X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení.....	 114
 C-XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa.....	 114
 Príloha.....	 115

A) ZÁKLADNÉ ÚDAJE

A-I. Základné údaje o obstarávateľovi

1. Označenie:

Mesto Košice

2. Sídlo.

Trieda SNP č. 48/A 04011 Košice

3. Meno, priezvisko, adresa, telefónne číslo a iné kontaktné údaje oprávneného zástupcu obstarávateľa

MUDr. Richard Raši , PhD, MPH, primátor mesta Košice

Ing. arch. Martin Jerguš, Magistrát mesta Košice, referát ÚHA, 04011 Košice

tel. 0918937312; e mail:martin.jergus@kosice.sk

Ing. arch. Petronela Királyová, hlavná architektka mesta Košice, referát ÚHA, 04011 Košice

tel. 0556419471; email:petronela.kiralyova@kosice.sk

Ing. arch. Vladimír Debnár, odborne spôsobilá osoba na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie, č. reg. 294, zmluvný partner mesta Košice

tel. 0918381258; email: vdebmar@gmail.com

A-II. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii

1. Názov

„Územný plán mesta Košice - koncept riešenia“

2. Územie (kraj, okres, obec, katastrálne územie,)

2.1: Kraj – 8 - Košický

2.2: Okres - Košice I, Košice II, Košice III, Košice IV

2.2: Obec - 599981 Košice

2.3 katastrálne územie

okres	mestská časť	katastrálne územie
Košice I	Košice-Džungľa	Brody
	Košice-Kavečany	Kavečany
	Košice-Sever	Čermel
	Košice-Sever	Kamenné
	Košice-Sever	Severné Mesto
	Košice-Sídlisko Ťahanovce	Nové Ťahanovce
	Košice-Staré Mesto	Huštáky
	Košice-Staré Mesto	Letná
	Košice-Staré Mesto	Stredné Mesto
	Košice-Ťahanovce	Ťahanovce

Košice II	Košice-Lorinčík	Lorinčík
	Košice-Luník IX	Luník
	Košice-Myslava	Myslava
	Košice-Pereš	Pereš
	Košice-Poľov	Poľov
	Košice-Sídlisko KVP	Grunt
	Košice-Šaca	Šaca
	Košice-Šaca	Železiarne
	Košice-Západ	Terasa
Košice III	Košice-Dargovských hrdinov	Furča
	Košice-Košická Nová Ves	Košická Nová Ves
	Košice-Barca	Barca
	Košice-Juh	Južné Mesto
	Košice-Juh	Skladná
	Košice-Krásna	Krásna
Košice IV	Košice-Nad jazerom	Jazero
	Košice-Šebastovce	Šebastovce
	Košice-Vyšné Opátske	Nižná Úvrat'
	Košice-Vyšné Opátske	Vyšné Opátske

3. Dotknuté obce

(obce susediace s administratívnym územím mesta Košice)

Obec Budimír - Obec Beniakovce - Obec Hrašovík - Obec Košické Olšany - Obec Sady nad Torysou - Obec Košická Polianka - Obec Vyšná Hutka - Obec Nižná Hutka - Obec Nižná Myšľa - Obec Kokšov – Bakša - Obec Valalíky - Obec Haniska - Obec Sokolany - Obec Bočiar - Obec Seňa- Obec Kechnec - Obec Veľká Ida - Obec Šemša - Obec Malá Ida - Obec Bukovec - Obec Baška - Obec Nižný Klátov - Obec Vyšný Klátov - Obec Košická Belá - Obec Veľká Lodina - Obec Sokol' - Obec Kostoľany nad Hornádom - Obec Družstevná pri Hornáde

4. Dotknuté orgány štátnej správy, regionálnej a miestnej samosprávy

- Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Sekcia výstavby, Nám. slobody 6, 810 05 Bratislava
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR, Sekcia cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Nám. slobody 6, 810 05 Bratislava Nám. slobody 6, 810 05 Bratislava
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR Sekcia železničnej dopravy a dráh, Nám. slobody 6, 810 05 Bratislava
- Ministerstvo dopravy a výstavby SR Sekcia civilného letectva, Nám. slobody 6, 810 05 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia ochrany prírody, biodiverzity a krajiny, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia zmeny klímy a ochrany ovzdušia, Nám. Ľ. Štúra 1 812 35 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia vôd, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia geológie a prírodných zdrojov, Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Ministerstvo životného prostredia SR, Sekcia environmentálneho hodnotenia a odpadového hospodárstva Nám. Ľ. Štúra 1, 812 35 Bratislava
- Ministerstvo vnútra SR, Pribinova 2, 812 72 Bratislava
- Ministerstvo hospodárstva SR, Mierová 19, 827 15 Bratislava 212

- Ministerstvo obrany SR, Kutuzovova 8, 832 47 Bratislava 3
- Ministerstvo obrany SR - Agentúra správy majetku, detašované pracovisko Východ, Komenského 39/A, 040 01 Košice
- Krajský pamiatkový úrad Košice, Hlavná 25, 040 01 Košice
- Krajské riaditeľstvo H a ZZ, Komenského 52, 041 26 Košice
- Krajské riaditeľstvo policajného zboru, Kuzmányho 8, 04102 Košice
- Okresný úrad Košice, Odbor výstavby a byt. politiky, Odd. územného plánovania, Komenského 52, 041 26 Košice
- Okresný úrad Košice, Odbor starostlivosti o ŽP, Odd. ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP kraja, Komenského 52, 041 26 Košice
- Okresný úrad Košice, Odbor starostlivosti o ŽP, Odd. ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP, Komenského 52, 041 26 Košice
- Okresný úrad Košice, Odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií, Komenského 52, 041 26 Košice
- Okresný úrad Košice, odbor krízového riadenia, Komenského 52, 041 26 Košice
- Okresný úrad Košice, Odbor opravných prostriedkov, Komenského 52, 041 26 Košice
- Obvodný banský úrad, Timonova 23, 041 57 Košice
- Regionálny úrad verejného zdravotníctva Košice, Ipeľská 1, 040 11 Košice
- Dopravný úrad, Divízia civilného letectva, Letisko M.R. Štefánika 823 05 Bratislava
- Košický samosprávny kraj, Odbor RR, ÚP a ŽP, Nám maratónu mieru 1, 04001 Košice
- Košice-Džungľa
- Košice-Kavečany
- Košice-Sever
- Košice-Sídlisko Ťahanovce
- Košice-Staré Mesto
- Košice-Ťahanovce
- Košice-Lorinčík
- Košice-Luník IX
- Košice-Myslava
- Košice-Pereš
- Košice-Poľov
- Košice-Sídlisko KVP
- Košice-Šaca
- Košice-Západ
- Košice-Dargovských hrdinov
- Košice-Košická Nová Ves
- Košice-Barca
- Košice-Juh
- Košice-Krásna
- Košice-Nad jazerom
- Košice-Šebastovce
- Košice-Vyšné Opátske

5. Schvaľujúci orgán.

Mestské zastupiteľstvo Košice

6. Vyjadrenie o vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie presahujúcich štátne hranice.

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice - koncept riešenia“ nemá vplyv presahujúci štátne hranice.

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

B-I. Údaje o vstupoch:

Strategické vstupy pre návrh strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ sú definované v v Zadaní pre Územný plán mesta Košice schválenom uznesením MsZ Košice č. 588 zo dňa 12.decembra 2016 nasledovne:

1. Navrhnuť priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia mesta Košice, zosúladiť záujmy a činnosti ovplyvňujúce územný rozvoj, životné prostredie, ekologickú stabilitu a navrhnuť regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia mesta Košice v dvoch variantoch:
 1. Variant: komplexný rozvoj územia mesta pre 240 tisíc trvalo bývajúcich obyvateľov
 2. Variant: komplexný rozvoj územia mesta pre 300 tisíc trvalo bývajúcich obyvateľov
2. Navrhnuť priestorové usporiadanie mesta a funkčné využívanie územia so zreteľom na kompozíciu jeho celkového obrazu i vnútorných priestorov a zachovanie jeho identity
3. Zamedziť ďalšiemu rozširovaniu mesta do okolitej voľnej krajiny. Chrániť poľnohospodársku a lesnú pôdu a s týmto zámerom stanoviť v územnom pláne neprekročiteľnú hranicu zástavby, s dôrazom na urbanistickú ekonómiu a efektívnu obsluhu a prevádzku územia.
4. Maximalizovať využitie pozemkov v meste s dôrazom na mestský charakter zástavby pri zachovaní vysokej kvality životného prostredia
5. Transformovať nevyužívané, málo využívané a nevhodne využívané územia, najmä pozdĺž rieky Hornád, zabezpečiť ich optimálne využitie a integrovať ich do mestského prostredia
6. Zvýšiť podiel plôch verejných parkov, pešo dostupných pre obyvateľov jednotlivých častí obytného územia
7. Prehodnotiť systém dopravy na území mesta, optimalizovať a zvýšiť prepojenosť siete ulíc, dať väčší dôraz na mestskú hromadnú dopravu, peších a cyklistov
8. Pri riešení nových rozvojových území orientovať sa prioritne na využitie kapacít jestvujúcej dopravnej a technickej infraštruktúry bez potreby budovania nových systémov
9. Zabezpečiť ochranu mesta pred povodňami a inými ohrozeniami územia, zabezpečiť adaptabilitu mesta na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy

1. Pôda

*záber pôdy celkom, z toho zastavané územie (ha, poľnohospodárska pôda, lesné pozemky, bonita),
z toho dočasný a trvalý záber.*

- 1.1 Jedným z princípov tvorby strategického dokumentu, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ je komplexné prehodnotenie rozvoja funkčných plôch a perspektívny záber poľnohospodárskej pôdy na stavebné zámery a iné návrhy na poľnohospodárskej pôde (PP) len v nevyhnutných prípadoch a v odôvodnenom rozsahu (§12 zákona 220/2004 Z.z.
- 1.2 Konceptia priestorového usporiadania a funkčného využitia územia mesta Košice naväzuje v oboch variantoch strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ na historický urbanistický vývoj mesta a na súčasnú funkčno – priestorovú štruktúru mesta.
Návrh strategického dokumentu prehodnocuje perspektívny záber PP na stavebné zámery odsúhlasený pre doterajší ÚPN HSA Košice v znení neskorších zmien a doplnkov z hľadiska očakávaného územného rozvoja, investičnej náročnosti a konkurencieschopnosti navrhovaných rozvojových funkčných plôch.

1. variant:

navrhuje rozvoj funkčných plôch na rozsah potrebný pre počet 240 tis. obyvateľov s rezervou pre ďalších cca 24 0000 tis. obyvateľov.

2. variant:

kladie dôraz na intenzifikáciu voľných plôch v zastavanom území mesta a na funkčnú transformáciu extenzívne využívaných plôch resp. nevyužívaných plôch pozdĺž rieky Hornád a na Južnej triede. Návrhom intenzifikácie a transformácie plôch v zastavanom území mesta vytvára rozsah funkčných plôch pre cca 300 tisíc obyvateľov.

V oboch variantoch je najväčší perspektívny záber poľnohospodárskej pôdy navrhovaný pre funkčnú plochu ekologicky nezávadnej výroby a logistiky – Variant „A“ : 419,42 ha; Variant „B“ – 353,72 ha.

1.3 Celkový požadovaný perspektívny záber poľnohospodárskej pôdy:

Záber pôdy v ha	Variant „A“			Variant „B“		
	V ZÚO	Mimo ZÚO	Celkom	V ZÚO	Mimo ZÚO	Celkom
Poľnohospodárska pôda	144,53	758,53	903,06	224,47	589,51	813,98
Z toho najkvalitnejšia pôda	20,63	179,29	199,92	37,36	144,28	181,64
Nepoľnohospodárska pôda	527,98	157,83	685,81	640,57	135,87	776,44
Z toho lesná pôda			1,53			3,56
Záber pôdy celkom	672,51	916,36	1588,87	865,04	725,38	1590,42

1.4: Najkvalitnejšia pôda na území mesta Košice v členení jednotlivých k.ú.

Mestská časť (obec)	Katastrálne územie	Najkvalitnejšia BPEJ
Barca	Barca	0406042, 0406045, 0426002, 0511002, 0550002, 0565032, 0565232
Dargovských hrdinov	Furča	0557202, 0557402, 0565242, 0565442, 0571335, 0571532
Džungľa	Brody	-
Juh	Južné mesto	0511002, 0550002
Juh	Skladná	-
Kavečany	Kavečany	0776262, 0776265, 0776365, 0776462, 0776465, 0776562, 0790565, 0890562
Košická Nová Ves	Košická Nová Ves	0550202, 0550205, 0557202, 0557402, 0571212, 0571232, 0571235, 0571315
Krásna	Krásna	0411002, 0411005, 0412003, 0415005,
Lorinčík	Lorinčík	0511002, 0550202, 0557202
Luník IX	Luník	0511002, 0511045, 0512003, 0512043, 0550202, 0550402, 0565242
Myslava	Myslava	0511002, 0557212, 0565232, 0565242, 0565432, 0765242, 0765432
Nad Jazerom	Jazero	0506002
Pereš	Pereš	0550002, 0550202
Poľov	Poľov	0511002, 0550002, 0550202, 0550212
Sever	Čermel	0560412, 0565012, 0765242
Sever	Kamenné	0565232, 0565235, 0765232, 0765242

Sever	Severné mesto	0502005, 0565012, 0565232, 0565235, 0765232, 0765242
Sídlisko KVP	Grunt	0565232
Sídlisko Ťahanovce	Nové Ťahanovce	0557202, 0565242, 0571312
Staré mesto	Huštáky	0565242
Staré mesto	Letná	0565012
Staré mesto	Stredné mesto	-
Šaca	Šaca	0511002, 0511012, 0511022, 0511042, 0512003, 0550002, 0551003, 0557002, 0558012
Šaca	Železiarne	0411002, 0450002, 0450202, 0511002
Šebastovce	Šebastovce	0406042, 0406045, 0426002, 0550002
Ťahanovce	Ťahanovce	0511005, 0557202, 0560232, 0571202, 0571212
Vyšné Opátske	Nižná Úvrať	0571235, 0571412, 0571432, 0589212, 0589215
Vyšné Opátske	Vyšné Opátske	-
Západ	Terasa	0511002, 0512003, 0512043, 0550002, 0565232, 0565235

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ navrhuje:

- **vo variante „A“** perspektívny záber poľnohospodárskej pôdy o celkovej výmere **903,06 ha**, z toho v zastavanom území 144,53 ha a mimo zastavané územie 758,53 ha. Záber najkvalitnejšej pôdy predstavuje 199,92 ha, z toho v zastavanom území 20,63 ha a mimo zastavané územie 179,29 ha
- **vo variante „B“** perspektívny záber poľnohospodárskej pôdy o celkovej výmere **813,98 ha**, z toho v zastavanom území k 1.1.1990 224,47 ha a mimo zastavané územie 589,51 ha. Záber najkvalitnejšej pôdy na celom území mesta predstavuje 181,64 ha, z toho v zastavanom území 37,36 ha a mimo zastavané územie 144,28 ha. Variant „B“ nerieši perspektívny záber PP pre leteckú infraštruktúru

1.5: Rekapitulácia záberu PP podľa funkčných plôch, **Variant „A“**

Funkčné využitie	mimo zastavané územie		v zastavanom území		Celkom v ha
	nepoľnohospodárska pôda, v ha	poľnohospodárska pôda, v ha	nepoľnohospodárska pôda, v ha	poľnohospodárska pôda, v ha	
BD, BD+D	1,39	30,64	5,89	-	37,92
C	1,64	2,61	0,41	0,08	4,74
D	8,99	50,39	31,25	12,92	103,55
L	3,8	62,68	-	-	66,48
OV, OV+D+Z	0,34	2,37	94,36	21,07	118,14
VN	66,4	389,64	13,89	29,78	499,71
ZM, ZM+D	8,3	39,06	330,75	33,82	411,93
RD, RD+D	34,37	148,52	30,16	40,18	253,23
SR, SR+D	20,13	11,95	15,79	6,68	54,55
Z, Z+D	12,39	15,58	5,48	-	33,45
ZH	0,08	5,09	-	-	5,17
Celkom	157,83	758,53	527,98	144,53	1 588,87

1.6: Rekapitulácia záberu PP podľa funkčných plôch, **Variant „B“**

Funkčné využitie	mimo zastavané územie		V zastavanom území		celkom v ha
	nepoľnohospodárska pôda, v ha	poľnohospodárska pôda, v ha	nepoľnohospodárska pôda, v ha	poľnohospodárska pôda, v ha	

BD, +D, +Z	18,53	18,27	222,33	61,3	320,43
C, +D	1,61	4,1	1,07	9,82	16,6
D	9,39	41,2	25,64	7,84	84,07
OV	0,37	3,76	33,48	7,2	44,81
PA, +D	6,88	37,34	81,62	9,17	135,01
RD	32,85	122,13	16,33	45,96	217,27
SR	3,18	21,6	22,05	12,49	59,32
VN	59,48	320,59	8,4	33,13	421,6
Z	1,66	15,29	13,63	13,17	43,75
ZM, +D	1,92	5,23	216,02	24,39	247,56
Celkom	135,87	589,51	640,57	224,47	1 590,42

Vysvetlivky:

RD – obytné územie s prevahou rodinných domov,

BD – obytné územie s prevahou bytových domov,

Z – Zeleň,

D – cestná infraštruktúra,

SR – Šport a rekreácia

OV – Občianske vybavenie

VN – ekologicky nezávadná výroba a logistika

ZH– Záhradkárska lokalita,

ZM – Zmiešané územie,

C – Cintorín,

L – Letecká infraštruktúra

Pozn: Variant „B“ nerieši návrh záberu pre leteckú infraštruktúru

Variant „B“ je z hľadiska šetrenia poľnohospodárskou pôdou priaznivejší, využívajúci potenciál doteraz nevyužívaných plôch v zastavanom území mesta k 1.1.1990

Z hľadiska navrhovaného funkčného využitia územia je v oboch variantoch najviac plôch navrhovaných na nezávadnú výrobu a logistiku, zmiešané územie a obytné územie.

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ navrhuje perspektívny záber lesa

Vo variante „A“ 1,53 ha

Vo variante „B“ 3,56 ha.

V strategickom dokumente chýbajú Údaje a doklady podľa §4 vyhl. č. 12/2009 Z.z. o ochrane lesných pozemkov pri územnoplánovacej činnosti k žiadosti o súhlas v zmysle § 6 ods.2 zákona o lesoch č.326/2005 Z.z. v znení neskorších zmien a doplnkov

2. Voda

z toho voda pitná, úžitková, zdroj vody (verejný vodovod, povrchový zdroj, iný), odkanalizovanie

2.1 Požiadavky na vodné hospodárstvo mesta Košice:

Strategickými vstupmi pre tvorbu strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice - koncept riešenia“ z hľadiska vodného hospodárstva sú nasledovné požiadavky:

- požiadavka na riešenie územnotechnických podmienok zabezpečenia dostatočného objemu pitnej vody pre mesto Košice akumuláciou pitnej vody z primárnych zdrojov pitnej vody vo vodojemoch na území mesta Košice
- požiadavka na ochranu prívodných vodovodných potrubí od vodárenských zdrojov Starina a Bukovec
- požiadavka na ochranu zdrojov pitnej vody na katastrálnom území mesta Košice, ktorými sú
- studne pri Hornáde
- vodárenský zdroj Družstevná pri Hornáde
- pramene Čermeľ zasobujúce MČ Sever, Staré mesto a Podhradovú
- požiadavka na ochranu koridorov pre umiestnenie primárnych kanalizačných zberačov odvádzajúcich

splaškové vody do ČOV na území mesta Košice.

2.2 Zdroje pitnej vody pre mesto Košice

V meste Košice na súčasný počet obyvateľov predstavuje napojenosť na verejný vodovod 96,87 %. Celková dĺžka vodovodnej siete bez prípojk je 666,2 km. Celková denná spotreba vody sa pohybuje okolo 511,5 l.s⁻¹ t.j. cca 45 tisíc m³ pitnej vody/deň.

Najväčším zdrojom, ktorý zásobuje mesto je Vodárenská nádrž Starina, z ktorej sa do mesta v súčasnosti dodáva cca 230 l.s⁻¹.

Voda zo Stariny zásobuje sídlisko Ťahanovce a sídlisko Dargovských hrdinov.

Z úprave vody Bukovec a Medzev je zásobovaná mestská časť Terasa, Myslavu a sídlisko KVP.

Vodné zdroje západ (Turňa, Drienovec) zásobujú Lorinčík, Pereš, sídlisko Nad Jazerom, sídlisko Juh, MČ Barca, MČ Krásna. Pre plynulé zásobovanie mesta Košice slúži 29 vodojemov s celkovým objemom 131000 m³ časť z nich má okrem zásobnej aj riadiacu funkciu. Pri spotrebe cca 45 000 m³/deň, je pokrytá zásoba vody cca na 2,96 dňa.

Zdroje pitnej vody na hromadné zásobovanie pitnou vodou na území mesta Košice

Lokalita	Názov zdroja	Výdatnosť l.s ⁻¹	Typ vodného zdroja
Čermel'	Čermel'ské pramene	90,0	Pramene (28)
Studne pri Hornáde ⁺⁾	St. V.	36,0	Studňa
	St. VI.	22,0	Studňa
	St. VII.	22,0	Studňa
Kavečany	Pstružník	4,1	prameň

Poznámka ⁺⁾ : Studňa VII sa využíva nepretržite. Studne V a VI sa využívajú v prípade výpadku iného vodného zdroja pre mesto Košice. Studne VIII a IX sú podľa Prevádzkového poriadku mimo prevádzky.

Náhradné dočasné vodné zdroje v intraviláne mesta Košice

Lokalita	Názov zdroja	Výdatnosť l.s ⁻¹	Typ vodného zdroja
Komenského II	H1	8,0	Vrt
Komenského 50	-	7,0 – 11,0	Vrt
ČS Armády	-	5,0	Vrt
VŠT	H2	8,0	Vrt
Letná	H3	12,7	Vrt
Jazero	K1	10,0	Vrt
Ázijská	K7	5,0	Vrt

Prívody vody z miestnych vodných zdrojov

Voda z Čermel'ských prameňov je potrubím DN 500 privádzaná cez prerušovaciu komoru č. 1 do chlórovacího objektu, ďalej pokračujú dve potrubia. Potrubím DN 300 je voda privádzaná do PK Čermel' a následne potrubím DN 400 privádzaná do výtlačku DN 500 Kalvária I. (ÚČS

– VDJ Kalvária I.). Druhým potrubím je voda privádzaná do rozvodnej siete Košice – Sever.

Po trase je odbočkou cez ČS Bankov voda privádzaná do VDJ Bankov I. a Bankov II.

Výtlak DN 300 zo studní VI. a VII. privádza vodu do ÚČS a odbočkou po trase do rozvodnej siete Košice – Sever (I. tlakové pásmo). Výtlak DN 200 zo studne V. privádza vodu do sacej nádrže č. 2 ÚČS

Voda privádzaná z nadradených vodárenských systémov do jednotlivých vodojemov je následne privádzaná do ostatných vodojemov :

-z VDJ Červený Rak I. je voda prečerpávaná do VDJ Červený Rak III., z ktorého je gravitačne privádzaná potrubím DN 700 do VDJ KVP Z-1 a následne cez ČS potrubím DN 500 privádzaná do VDJ KVP Z-2. Druhým potrubím DN 500 je gravitačne privádzaná do VDJ Terasa I.. VDJ KVP Z-1 a VDJ

Terasa I. sú prepojené potrubím DN 500,

-z VDJ Ťahanovce T-2 je voda prečerpávaná do VDJ Ťahanovce T-3. Z VDJ T-2 je voda potrubím DN 600 gravitačne privádzaná do VDJ Ťahanovce T-1 a prepojovacím potrubím DN 700 do VDJ Ťahanovce T0,

- z ústrednej čerpacej stanice (ÚČS) sa voda prečerpáva:

- výtlakom DN 300 do VDJ Podhradová I. a následne sa prečerpáva do VDJ Podhradová II

- výtlakom DN 500 do VDJ Kalvária I. a následne sa prečerpáva do VDJ Kalvária II. a VDJ Terasa I.

-výtlakom DN 500, 600 , ktorý sa delí na dve vetvy DN 600 je jednou vetvou voda privádzaná do ČS Ťahanovce a následné z ČS privádzaná potrubiami 2 x DN 400, jedným do VDJ T-1 a druhým do VDJ T-2. Druhá vetva DN 600 privádza vodu do VDJ Furča F-I. a ČS pri VDJ prečerpávaná a potrubím DN 300 privádzaná do VDJ Furča F-II. a potrubím DN 500 do VDJ Furča F-III., následne je prečerpávaná ČS pri VDJ do vežového VDJ F-IV

Voda distribuovaná vo vodojemoch je dopravovaná zásobnými potrubiami do rozvodnej siete jednotlivých tlakových pásiem v meste,

Systém čerpania vody je variabilný a závisí od prevádzkových pomerov a na výdatnosti využívaných vodných zdrojov.

Vodovod Kavečany - voda z prameňa Pstružník je čerpaná a potrubím DN 80 privádzaná do VDJ Kavečany, z ktorého je zásobným potrubím DN 100 privádzaná do rozvodnej siete vodovodu.

2.3 Požiadavky na zásobovanie mesta Košice pitnou vodou:

Pre obidva varianty strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ vyplýva zo Zadania pre ÚPN mesta Košice požiadavka chrániť strategické vodné zdroje a primárne vodárenské systémy:

- Gravitačný rad I. Drienovec – Košice

- Gravitačný rad II. Drienovec – Košice

- Prívod ÚV Medzev – Košice

- Prívod ÚV Bukovec – Košice,

- Prívod Prešov – Košice

- Výtlak Sokol – Košice a jeho nenahraditeľná funkcia pri zabezpečovaní mesta Košice pitnou vodou,

- zásobovanie obcí Sady nad Torysou, Veľká Ida a Valaliky z verejného vodovodu mesta,

- zásobovanie U.S.Steel Košice, s.r.o. z vodných zdrojov v lokalite Gyňov

Koncepcia zásobovania mesta pitnou vodou má v oboch variantoch spoločného menovateľa, ktorým je návrh zvýšenia kapacít vodojemov a návrh nových vodojemov pre zabezpečenie potrebnej akumulácie pitnej vody a rozšírenie rozvodnej vodovodnej siete do navrhovaných rozvojových lokalít mesta.

Odlišnosti v koncepcii zásobovania mesta pitnou vodou sú nasledovné:

Variant „A“

- rešpektuje existujúci vodárenský systém zásobujúci mesto pitnou vodou, ktorý vytvára podmienky pre zásobovanie územného rozvoja pitnou vodou,

- rešpektuje vodárenské zariadenia a ich pásma ochrany,

- navrhuje nešpecifikované rekonštrukcie nevyhovujúcich potrubí (materiál, vek, kapacita) vo všetkých MČ,

- navrhuje rozšírenie rozvodnej siete vodovodu do lokalít územného rozvoja

- navrhuje v MČ Kavečany rekonštrukciu výtláčného privodného potrubia a rozšírenie VDJ o 100 m³,

- navrhuje v MČ Sever pre rozvojovú lokalitu Kalvária (13041) čerpaciu stanicu, výtláčné potrubie, VDJ

2x100 m³, zásobné potrubie a rozvodnú sieť vodovodu,

- navrhuje pre rozvojovú lokalitu Podhradová (13081) ATS pri VDJ pre zástavbu nad hornou hranicou tlakového pásma,

- navrhuje v MČ Sídliisko Ťahanovce pre rozvojovú lokalitu Skalky (14010), zásobné potrubie DN 160 a rozvodnú sieť vodovodu, akumulácia vo VDJ Ťahanovce T-3,

- navrhuje v MČ Myslava pre rozvojovú lokalitu Povrazy – západ (23040) zásobné potrubie DN 160 a rozvodnú sieť vodovodu, akumulácia vo VDJ KVP Z-2,

- navrhuje v MČ Poľov rozšírenie VDJ o 100 m³ a ATS pre zástavbu nad hornou hranicou tlakového pásma existujúceho VDJ.

Variant „B“:

- rešpektuje existujúci vodárenský systém zásobujúci mesto pitnou vodou, ktorý vytvára podmienky pre zásobovanie územného rozvoja pitnou vodou,
- rešpektuje vodárenské zariadenia a ich pásma ochrany,
- navrhuje nešpecifikované rekonštrukcie nevyhovujúcich potrubí (materiál, vek, kapacita) vo všetkých častiach mesta
- navrhuje rozšírenie rozvodnej siete vodovodu do lokalít územného rozvoja,
- navrhuje v MČ Kavečany rekonštrukciu výtlačného privodného potrubia a rozšírenie VDJ o 100 m³,
- navrhuje v MČ Sever pre rozvojovú lokalitu Kalvária (13041) čerpaciu stanicu, výtlačné potrubie, VDJ 2x100 m³, zásobné potrubie a rozvodnú sieť vodovodu,
- navrhuje v MČ Poľov rozšírenie VDJ o 100 m³ a ATS pre zástavbu nad hornou hranicou tlakového pásma existujúceho VDJ.

2.3.1 Potreba pitnej vody:

Potreba pitnej vody je vyčíslená v zmysle Vyhlášky MŽP SR č. 684/2006 Z.z. zo 14.14.2006, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o technických požiadavkách na návrh, projektovú dokumentáciu a výstavbu verejných vodovodov a kanalizácií.

Variant „A“:

Priemerná denná potreba pitnej vody pre mesto Košice

Odberateľ	Počet jednotiek	Špecifická potreba v l jed ⁻¹ .d ⁻¹	Qd priemerná m ³ .d ⁻¹
Obyvatelia	241 849 obyvateľov	145	35 068,1
	26 768 obyvateľov	135	3 613,7
	11 507 obyvateľov	100	1 150,7
Obyvatelia spolu	280 124 obyvateľov		39 832,5
Občianska vybavenosť ^{*)}	335 355 obyvateľov	80	26 828,5
Výroba			1 393,0
Qd priemerná potreba			68 053,3

Pozn. : ^{*)} vyššia vybavenosť slúži aj obyvateľom spádového územia, počet prechodne prítomných (55 000) presahuje 10 % obyvateľov započítaných v potrebe pre bytový fond.

Variant „B“

Priemerná denná potreba pitnej vody pre mesto Košice

Odberateľ	Počet jednotiek	Špecifická potreba v l jed ⁻¹ .d ⁻¹	Qd priemerná m ³ .d ⁻¹
Obyvatelia	266 377 obyvateľov	145	38 624,6
	26 304 obyvateľov	135	3 551,0
	11 302 obyvateľov	100	1 130,2
Obyvatelia spolu	303 983 obyvateľov		43 305,8
Občianska vybavenosť ^{*)}	359 100 obyvateľov	80	28 728,0
Výroba			1 231,2
Qd priemerná potreba			73 265,0

Pozn. : ^{*)} vyššia vybavenosť slúži aj obyvateľom spádového územia, počet prechodne prítomných presahuje 10 % obyvateľov započítaných v potrebe pre bytový fond.

2.3.2 Zásobovanie úžitkovou vodou

V rámci širších vzťahov zásobovania úžitkovou vodou sú odbery povrchovej vody pre U.S. Steel Košice, s.r.o.

- odber povrchovej vody z VN Pod Bukovcom, slúži ako havarijný zdroj priemyselnej vody pre vysoké pece,
- odber povrchovej vody z jazera Čaňa, slúži náhradný zdroj priemyselnej vody v prípade porúch na technologických zariadeniach a počas výluky CHÚV Krásn

2.4 Odvádzanie a zneškodňovanie odpadových vôd

V súčasnosti sú na území mesta v prevádzke 4 kanalizačné komplexy s ČOV – Košice, Šaca, Košická Nová Ves a Kavečany.

Popis kanalizačných komplexov:

V súčasnosti sú odpadové vody odvádzané verejnou jednotnou kanalizačnou sieťou odvádzajúcou odpadové vody z domácností, občianskej vybavenosti, priemyslových a poľnohospodárskych závodov, ako aj zrážkové vody zo spevnených plôch a balastné vody.

Kanalizačný komplex je v správe VVS a.s. Košice. Na stokovej sieti je vybudovaných 26 odľahčovacích komôr a 6 čerpacích staníc

Kostru kanalizačnej siete tvoria kmeňové stoky A, B1 a D, na ktoré sú postupne napájané jednotlivé zberače a ktorými sú odpadové vody po odľahčení zrážkových vôd privádzané do ČOV Kokšov – Bakša.

Kanalizačným komplexom mesta sú odvádzané aj splaškové odpadové vody z mestských častí Lorinčík, Poľav, Ludvikov dvor a Šebastovce

Rozhodnutím Krajského úradu ŽP Košice č. 2008/00848 z 19.12.2008 bolo povolenie na vypúšťanie odpadových vôd z verejnej kanalizácie mesta Košice cez mechanicko–biologickú ČOV do vodného toku Hornád v staničení 24,3 km ⁺⁾ , hydrologické číslo profilu 4–32–03–072 a z odľahčovacích objektov na stokovej sieti verejnej kanalizácie mesta Košice. Toto povolenie platí do 31.12.2018

Šaca

V mestskej časti je vybudovaná verejná jednotná kanalizácia v správe VVS a.s. Košice. Kostru kanalizačnej siete tvorí stoka A, ktorou sú privádzané komunálne vody spolu s vodami z povrchového odtoku s prevažujúcim charakterom splaškové vody na ČOV Šaca Rozhodnutím Okresného úradu Košice, odbor starostlivosti o ŽP č. OU–KE–OSZP3– 2014/029621 z 8.10.2014 bolo povolené osobitné užívanie vôd na vypúšťanie komunálnych odpadových vôd z verejnej kanalizácie cez MB ČOV Šaca do recipientu Ida v riečnom km 23,9 čiastkové povodie Bodva, č. hydrologického poradia 4–31–04–033. Vypustným objektom z ČOV sú vypúšťané aj odľahčované vody. Toto rozhodnutie platí do 31.12.2021.

Košická Nová Ves

V mestskej časti je vybudovaná splašková kanalizácia s ČOV. Recipientom vyčistených odpadových vôd je Novoveský potok. Ďalšie údaje nezistené

Kavečany

V mestskej časti je vybudovaná splašková tlaková kanalizácia s MB ČOV. Vlastníkom a prevádzkovateľom vodnej stavby ČOV je VVS, a.s. Košice. Rozhodnutím Okresného úradu Košice, odbor starostlivosti o ŽP č. OU–KE–OSZP3– 2014/022165 zo 4.7.2014 bolo povolené osobitné užívanie vôd na vypúšťanie splaškových odpadových vôd z verejnej kanalizácie cez MB ČOV Šaca do povrchových vôd – vodného toku Hrubla, č. toku 054, v staničení rkm 6,6 – pravý breh, hydrologické č. profilu 4–32–03– 062. Toto rozhodnutie platí do 31.12.2019

2.5: Požiadavky na zneškodnenie splaškových vôd tvorených na území mesta Košice:

Variant „A“

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ z hľadiska odvádzania a zneškodňovania odpadových vôd:

- rešpektuje existujúci systém odvádzania odpadových vôd jednotnou kanalizáciou z mesta Košice a splaškovou kanalizáciou z MČ Lorinčík, Poľov, osady Ludvikov dvor, Šebastovce a tlakovou kanalizáciou Krásna s čistením na ČOV Kokšov – Bakša,
- rešpektuje existujúci systém odvádzania odpadových vôd jednotnou kanalizáciou v MČ Šaca s čistením na ČOV Šaca,
- rešpektuje odvádzanie splaškových vôd verejnou kanalizáciou s ČOV v MČ Košická Nová Ves,
- rešpektuje existujúci systém odvádzania splaškových vôd tlakovou kanalizáciou s ČOV v MČ Kavečany,
- rešpektuje koncepciu realizácie rekonštrukcie kanalizačných zberačov a odľahčovacích objektov jednotnej kanalizácie mesta Košice,
- navrhuje rozšírenie verejnej jednotnej kanalizácie mesta Košice a MČ Šaca formou splaškovej kanalizácie do lokalít územného rozvoja, lokalizovaných mimo existujúceho odkanalizovaného územia,

- navrhuje v lokalitách územného rozvoja na pravom brehu Hornádu v MČ Sever (13140) a Staré mesto (15071, 15072) pravobrežný zberač jednotnej kanalizácie s inštalovaním zariadení na reguláciu odtoku tak, aby nebola prekročená kapacita existujúcej kanalizácie (zberač A) a jednotnú kanalizáciu, odľahčenie dažďových vôd do Hornádu,
- navrhuje rozšírenie splaškovej kanalizácie v MČ Lorinčík, Poľov, Šebastovce a Košická Nová Ves do lokalít územného rozvoja,
- navrhuje rozšírenie tlakovej splaškovej kanalizácie v MČ Kavečany a Krásna (zástavba na ľavom brehu Hornádu),
- navrhuje intenzifikáciu ČOV Kavečany,
- navrhuje vsakovacie systémy na zrážkové vody z povrchového odtoku v lokalitách územného rozvoja v zastavanom území s jednotnou kanalizáciou bez vhodného recipientu, resp. bez možnosti napojenia na verejnú jednotnú kanalizáciu,
- navrhuje zariadenia na akumuláciu (poldre) zrážkových vôd z lokalít územného rozvoja s deleným systémom odvádzania odpadových vôd v MČ Sídliisko Ťahanovce (Skalky), Sever (Podhradová, Čermel'), Myslava (Povrazy - Západ).

Variant „B“

Strategický dokument „Košice, ÚPN mesta – koncept riešenia“ z hľadiska odvádzania a zneškodňovania odpadových vôd:

- rešpektuje existujúci systém odvádzania odpadových vôd jednotnou kanalizáciou z mesta Košice a splaškovou kanalizáciou z MČ Lorinčík, Poľov, osada Ludvikov dvor, Šebastovce a tlakovou kanalizáciou Krásna s čistením na ČOV Kokšov – Bakša,
- rešpektuje existujúci systém odvádzania odpadových vôd jednotnou kanalizáciou v MČ Šaca s čistením na ČOV Šaca,
- rešpektuje odvádzanie splaškových vôd verejnou kanalizáciou s ČOV v MČ Košická Nová Ves,
- rešpektuje existujúci systém odvádzania splaškových vôd tlakovou kanalizáciou s ČOV v MČ Kavečany,
- rešpektuje koncepciu realizácie rekonštrukcie kanalizačných zberačov a odľahčovacích objektov jednotnej kanalizácie mesta Košice,
- navrhuje rozšírenie verejnej jednotnej kanalizácie mesta Košice a MČ Šaca formou splaškovej kanalizácie do lokalít územného rozvoja lokalizovaných mimo existujúceho odkanalizovaného územia,
- navrhuje v lokalitách územného rozvoja na pravom brehu Hornádu v MČ Sever (13140), Staré mesto (15071, 15072) a Juh (42110) pravobrežný zberač jednotnej kanalizácie s inštalovaním zariadení na reguláciu odtoku tak, aby nebola prekročená kapacita existujúcej kanalizácie (A) a jednotnú kanalizáciu, odľahčenie dažďových vôd do Hornádu,
- navrhuje rozšírenie splaškovej kanalizácie v MČ Lorinčík, Poľov, Šebastovce a Košická Nová Ves do lokalít územného rozvoja,
- navrhuje rozšírenie tlakovej splaškovej kanalizácie v MČ Kavečany a Krásna (zástavba na ľavom brehu Hornádu),
- navrhuje intenzifikáciu ČOV Kavečany a Košická Nová Ves,
- navrhuje vsakovacie systémy na zrážkové vody z povrchového odtoku v lokalitách územného rozvoja v zastavanom území s jednotnou kanalizáciou bez vhodného recipientu, resp. bez možnosti napojenia na verejnú jednotnú kanalizáciu,
- navrhuje zariadenia na akumuláciu (poldre) zrážkových vôd z lokalít územného rozvoja s deleným systémom odvádzania odpadových vôd v MČ Sever (Podhradová, Čermel'), Myslava (Povrazy - Západ).

2.6: Požiadavky na nakladanie s dažďovou vodou na území mesta Košice:

Rozvoj funkčných plôch navrhovaný v strategickom dokumente „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ kladie požiadavky na nakladanie s dažďovou vodou, ktorá sa bude kumulovať hlavne na spevnených plochách. Perspektívnou zástavbou funkčných plôch sa bude zvyšovať množstvo zrážkových vôd z povrchového odtoku a kapacity korýt existujúcich vodných tokov nebudú postačovať na odvádzanie extrémnych odtokov. Strategický dokument preto deklaruje potrebu akumulácie zrážkových vôd v území a následné vypúšťanie do tokov v období bez zrážok. Okrem vsakovania ja navrhnuté aj zadržanie zrážkových vôd v poldroch.

Variant „A“:

Zoznam navrhovaných poldrov na akumuláciu zrážkových vôd z povrchového odtoku

Základná sídelná jednotka	Kód ZSJ	Názov ZSJ	Polder		
			Názov	Plocha povodia v ha	č.hydr. poradia
Sever	13071	Čermeľ	Červený breh 2	9,0	4-32-03-067
	13081	Podhradová	Podhradová 1	36,7	4-32-03-064
		Podhradová	Podhradová 2	19,5	4-32-03-064
Sídl. Ťahanovce	14010	Skalky	Rúbanisko 2	44,0	4-32-03-063
		Skalky	Skalky	35,0	4-32-03-068
Myslava	23040	Povrazy – západ	Kopa 1	46,0	4-32-03-074

Variant „B“:

Zoznam navrhovaných poldrov na akumuláciu zrážkových vôd z povrchového odtoku

Základná sídelná jednotka	Kód ZSJ	Názov ZSJ	Polder		
			Názov	Plocha povodia v ha	č. hydr. poradia
Sever	13071	Čermeľ	Červený breh 2	9,0	4-32-03-067
	13081	Podhradová	Podhradová 1	36,7	4-32-03-064
Myslava	23040	Povrazy – západ	Kopa 1	46,0	4-32-03-074

3. Suroviny

druh, spôsob získavania.

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ nerieši pre navrhovaný územný rozvoj mesta druh a spôsob získavania surovín potrebných na realizáciu budúcich činností na navrhovaných funkčných plochách. Existujúce ložiská surovín na riešenom území mesta Košice sú vyznačené v strategickom dokumente „Košice, ÚPN mesta – koncept riešenia“ príslušnými hranicami CHLÚ a DP v súlade s banským zákonom

4. Energetické zdroje

druh, spotreba

Pre účel tvorby strategického dokumentu „Územný plán mesta košice – koncept riešenia“ a hodnotenia jeho vplyvu na životné prostredie sa pod pojmom „Energetické zdroje“ rozumie súbor zariadení určených na premenu primárnej energie na formu vhodnú na prenos alebo priame použitie spotrebiteľmi. Tieto zdroje majú zásadný význam pre zabezpečenie potrieb, životnej úrovne a všestranného rozvoja mesta.

4.1 Energetické zdroje mesta Košice:

Systémovými energetickými zdrojmi mesta Košice sú nasledovné druhy:

a/ Slovenská elektrizačná prenosová sústava

zabezpečuje prenos elektrickej energie z elektrární a zo zahraničných prenosových sústav do distribučnej siete napojenej na 400 kV a 220 kV úroveň. Prostredníctvom vedení a elektrických staníc prenosovej sústavy sa realizuje dovoz, vývoz a tranzit elektrickej energie. Na území východného Slovenska sú prenosovými vedeniami napájané štyri stanice nadradenej sústavy, elektrické stanice Lemešany, Moldava, Spišská Nová Ves a Voľa, ktoré predstavujú dôležité uzly elektrizačnej sústavy pre zásobovanie východného Slovenska. V horizonte niekoľkých rokov sa napäťová úroveň 220 kV nahradí 400 kV, pričom jednotlivé uzly sa výkonovo plánujú posilniť

Prenosová sústava Východného Slovenska

Elektrická stanica (ES)	Napäťový prevod	Inštalovaný výkon PS/DS MVA
Lemešany	400/220/110kV	700
Moldava nad Bodvou	400/110kV	330
Spišská Nová Ves	400/110kV	500
Voľa	220/110kV	200

Prenosová sústava SR je súbor navzájom pospájaných technologických zariadení 400 kV, 220 kV a vybraných zariadení 110 kV, prostredníctvom ktorých sa realizuje prenos elektriny od jej výrobcov k jednotlivým odberateľom z prenosovej sústavy SR (ďalej len „PS SR“), ako aj cezhraničný prenos elektriny. Cez katastrálne územia Košice Sever, Ťahanovce, Kavečany a Myslava prechádza nadzemné dvojité elektrické ZVN vedenie 400 kV V487/488. Cez katastrálne územie Šaca prechádzajú nadzemné dvojité elektrické vedenia V488/489 Moldava – SS Košice a V487/488 SS Košice – Lemešany.

b/ Distribučná sústava vedení VN 22 kV do elektrických staníc 110/22kV

Hlavný zásobovací systém mesta Košice je tvorený 22 kV VN vedeniami ústiacimi z rozvodní ES 110/22 kV do samotného mesta a jeho mestských častí. Prevažná časť 22 kV VN el. vedení vychádzajúcich z rozvodní 110/22 kV vyúsťuje ako káblové vedenie. Prevažne z ES Juh sú vedenia formou káblových rozvodov trasované do areálov výrobných podnikov, kde je el. energia distribuovaná výlučne prostredníctvom priemyslových transformovní. Transformačné stanice, distribuujúce el. energiu priamo na územie mesta Košice, sú na primárnu sieť napojené vzdušnými prípojkami a sú situované na výbežkoch kmeňových vedení. Tento systém je použitý predovšetkým v starej mestskej zástavbe a krajových lokalitách. Z uvedených 22 kV liniek (pozri výkres č. 5, Výkres riešenia verejného technického vybavenia, zásobovanie elektrickou energiou) je zásobované elektrickou energiou celé územie mesta. Plošné zásobovanie elektrickou energiou v celom území sa uskutočňuje prostredníctvom transformačných staníc VN/NN – 22 kV/0,4 kV a následným sekundárnym rozvodom NN – 230V/400V. V centre mesta a obytných súboroch sa nachádzajú murované transformačné stanice s prevodom 22kV/0,4 kV. Ostatné transformačné stanice, hlavne v okrajových častiach mesta, sú stožiarové transformačné stanice typu TSB s prevodom 22kV/0,4 kV a výkonom do 630 kVA a typové priehradové transformačné stanice s prevodom 22 kV/0,4 kV a výkonom do 400 kVA. Zastavané územie mesta Košice je zásobované elektrickou energiou z jednotnej plošnej siete. Káblové vedenia VN 22 kV a rozmiestnenie transformačných staníc VN /NN 22/0,4 kV vytvára charakter hrebeňovej a okružnej siete s náznakmi zjednodušenej mrežovej siete. Výkon jednotlivých transformátorov je obvykle 400 kVA, výnimočne 630 kVA resp. 315 kVA.

c/ Distribučná sústava SPP

distribuuje zemný plyn naftový prostredníctvom STL plynovodu v tlakových úrovniach 300 kPa a 90 kPa a prostredníctvom NTL plynovodu v tlakovej úrovni 2,0 kPa. Sústava STL plynovodu je pripojená k regulačným staniciam RS umiestneným v sústave VTL plynovodu 2,5 MPa

Mesto Košice je zásobované zemným plynom z medzištátneho, veľmi vysokotlakového plynovodu Bratstvo DN 700, PN 6,3 MPa, ktorý je vedený južne od mesta. Odber z tohto plynovodu pre mesto je zabezpečený VTL prípojkou DN 300, resp. sacím alebo výtlačným potrubím z bývalej kompresorovej stanice, ktoré sú ukončené v prevodnej stanici PS 300 000/3/1F640 s výstupným pretlakom 2,8 – 3,2 MPa. Z tejto PS je zásobovaný diaľkový VTL plynovod DN 500 (Haniska – Drienovská Ves) a areál podniku U.S.Steel, s.r.o., Košice DN 300. Hlavnými plynovodmi zásobujúcimi mesto Košice sú STL plynovod DN 500, PN 0,3 MPa (Haniska – Košice) a diaľkový VTL plynovod DN 500 (Haniska – Drienovská Ves), z ktorého je odbočkou zásobovaná aj Tepláreň Košice. Hlavný stredotlakový systém mesta je zásobovaný z týchto regulačných staníc: Haniska - Mesto, Východ, Kapustníky, Krásna

d/ Tepelná sústava

zabezpečuje zásobovanie obyvateľstva teplom a teplou vodou. Tepelnú sústavu tvoria:

- centrálny zdroj tepla
- tepelné rozvody
- výmenníkové stanice
- kotolne

Doplňkovými zdrojmi zásobovania teplom hlavne v obytnej zástavbe rodinných domov sú fosílna palivá, biomasa a slnečná energia, perspektívne geotermálna energia.

V súčasnosti je mesto Košice na vysokej úrovni centralizovaného zásobovania teplom (ďalej len CZT) založeného v polovici 60. rokov minulého storočia výstavbou horúcovodných tepelných rozvodov a následne samotného základného zdroja tepla – Teplárne Košice. Paralelne s výstavbou bytovo-komunálnej sféry bola realizovaná výstavba CZT budovaním a rozširovaním zdroja tepla, primárnych tepelných rozvodov, odovzdávacích staníc tepla (ďalej len OST) a sekundárnych rozvodov tepla. V súčasnosti je mesto Košice zásobované teplom prevažne systémom centralizovaného zásobovania teplom (CZT), ale aj individuálnym spôsobom vykurovania. Na zásobovaní teplom sa podieľajú nasledovné subjekty:

- Tepláreň Košice, a.s. (TEKO) je vlastníkom základného zdroja tepla – teplárne, v ktorej je realizovaná výroba tepla a elektriny v kombinovanom cykle tzv. teplárenským spôsobom. Z teplárne je pokrytá potreba tepla takmer celého mesta, všetkých sídlisk (okrem sídliska Podhradová), do ktorých je teplo privedené horúcovodnými (HV) napájacmi, ktoré sú vlastníctvom TEKO. TEKO je dominantným výrobcom a dodávateľom tepla, ktorý zodpovedá za dodržanie kvalitatívnych parametrov teplotnosného média (horúcej vody) v rámci SCZT Košíc.
- TEPELNÉ HOSPODÁRSTVO s.r.o. Košice (TEHO) zabezpečuje prevádzku výrobu a dodávku tepla z okrskových a domových kotolní, ktoré sú mimo dosahu SCZT a prevádzku primárnych rozvodov, odovzdávacích staníc a sekundárnych rozvodov tepla v rámci SCZT
- KOSIT a.s. realizuje spaľovanie komunálneho odpadu s možnosťou využitia vzniknutého tepla dodávkou do SCZT v oblasti sídliska Nad jazerom
- Košická energetická spoločnosť, a.s. (KES) prevádzkujúca obnoviteľný zdroj (OZE) v areáli bývalého podniku VSS. Ide o tepláreň spaľujúcu ako základné palivo drevnú štiepku.
- Veolia Energia Východné Slovensko, s.r.o. (VEVS) obdobne ako TEHO realizuje dodávku tepla z OST v rámci SCZT
- U.S. Steel Košice, s.r.o. vlastníci podnikovú tepláreň, z ktorej je realizovaná dodávka tepla pre bytovo-komunálny sektor v mestskej časti Košice-Šaca.
- ENERGOBYT s.r.o. Humenné zabezpečujúci správu tepelných napájačov (parovod a horúcovod) z U.S.Steel Košice, s.r.o. v mestskej časti Košice-Šaca
- Ostatné zdroje tepla podnikateľského a verejného sektora, ktoré zabezpečujú výrobu tepla pre vlastnú potrebu a ktoré nevykonávajú dodávku tepla pre cudzích. Tieto zdroje tepla sú v prevažnej miere na báze spaľovania zemného plynu.

4.2 Strategický dokument „Územný plán mesta Košice - koncept riešenia“ navrhuje koncepciu zásobovania mesta Košice jednotlivými druhmi energií s nasledovnými požadovanými kapacitami pre jednotlivé varianty:

4.2.1: Zásobovanie elektrickou energiou:

Súhrnná bilancia elektrickej energie podľa jednotlivých MČ – Variant „A“

Mestská časť	Potrebný výkon (kW)	Potrebný inštalov. výkon (kW)	Počet navrh. transformát. (kVA)	Inšt. výkon navrh. transformát. (kVA)
Džungľa	451	668	1x630+1x160	790
Kavečany	77	114	1x160	160
Sever	12 548	18 590	20x630+6x1000	18 600
Sídlisko Ťahanovce	11 036	16 350	15x630+7x1000	16 450
Staré Mesto	10 774	15 961	8x630+11x1000	16 040
Ťahanovce	8 075	11 964	10x630+7x1000	13 300
Lorinčík	806	1 194	3x400	1 200
Luník IX	303	450	1x630	630
Myslava	1 321	1 957	5x400	2 000

Správa o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“

Spracovateľ: Ing. arch. Vladimír Debnár, Urban Planning s.r.o. ul. Na vyhládke 8, 08005 Prešov

Pereš	339	502	1x630	630
Poľov	153	226	1x250	250
Sídlisko KVP	734	1 088	2x630	1260
Šaca	909	1 347	4x250+1x400	1400
Západ	12 191	18 061	16x630+8x1000	18 080
Darg. hrdinov	267	396	1x400	400
Košická Nová Ves	602	892	1x630+1x400	1 030
Barca	18 965	28 097	10x630+22x1000	28 300
Juh	27 657	40 974	18x630+30x1000	41 340
Krásna	4 764	7 057	10x630+1x1000	7 300
Nad jazerom	3 399	5 035	8x630	5 040
Šebastovce	293	434	1x630	630
Vyšné Opátske	260	385		-
SPOLU	115 924	171 742	92x1000 122x630 11x400 5x250 2x160	174 830

Súhrnná bilancia elektrickej energie podľa jednotlivých MČ – Variant „B“

Mestská časť	Potrebný výkon (kW)	Potrebný inštalov. výkon (kW)	Počet navrh. transformát. (kVA)	Inšt. výkon navrh. transformát. (kVA)
Džungľa	1 004	1 487	2x630	1 260
Kavečany	77	114	1x160	160
Sever	1 968	2 916	5x630	3 150
Sídlisko Ťahanovce	7 792	11 544	12x630+5x1000	12 560
Staré Mesto	8 716	12 913	8x630+8x1000	13 040
Ťahanovce	4 802	7 114	11x630+1x250	7 180
Lorinčík	806	1 194	3x400	1 200
Luník IX	303	450	1x630	630
Myslava	3 708	5 493	4x630+3x1000	5 520
Pereš	249	369	1x400	400
Poľov	332	492	1x630	630
Sídlisko KVP	1 043	1 545	2x630	1260
Šaca	2 250	3 333	5x630	3150
Západ	6 824	10 109	10x630+4x1000	10 300
Dargovských hrdinov	267	396	1x400	400
Košická Nová Ves	1 082	1 603	3 x630	1 890
Barca	1 688	2 501	4x630	2 520
Juh	26 300	38 963	17x630+28x1000	38 710
Krásna	5 183	7 679	11x630+1x1000	7 930
Nad jazerom	6 601	9 779	2x630+9x1000	10 260
Šebastovce	292	432	1x400	400
Vyšné Opátske	260	385	-	-
SPOLU	81 547	120 811	58x1000 98x630 1x250 6x400 1x160	122 550

Do roku 2035 pre mesto Košice v intenciách jeho rozvoja podľa variantu A je potrebné zabezpečiť dodávku cca 175 MVA elektrickej energie a to prostredníctvom cca 92 trafostaníc 1000 kVA, 122 trafostaníc 630 kVA, 11 trafostaníc 400 kVA, 5 trafostaníc 250 kVA a 2 trafostaníc 160 kVA.

Do roku 2035 pre mesto Košice v intenciách jeho rozvoja podľa variantu B je potrebné zabezpečiť dodávku cca 123 MVA elektrickej energie a to prostredníctvom cca 58 trafostaníc 1000 kVA, 98 trafostaníc 630 kVA, 6 trafostaníc 400 kVA, 1 trafostanica 250 kVA a 1 trafostanica 160 kVA.

V zmysle uvedených analýz a porovnaní nárokov na elektrickú energiu vychádza, že Variant „B“ je výhodnejší z pohľadu zásobovania elektrickou energiou pre funkciu bývania, občianskeho vybavenia a výroby v nových lokalitách a to napr. menším počtom distribučných transformačných staníc, VN rozvodov a príslušných el. zariadení

4.2.2 Zásobovanie plynom

Výpočet hodinovej a ročnej potreby plynu pre b.j., novonavrhované plochy ZM, OV, VT, ŠR do roku 2035 - Variant „A“

Mestská časť		Návrh byt. výstavby rok 2035		Hodinová (m ³)	Ročná (m ³)	Hodinová (m ³)	Ročná (m ³)	Hodinová (m ³)	Ročná (m ³)	Hodinová (m ³)	Ročná (m ³)
Č.	Názov	BD	RD	BD	BD	RD	RD	ZM, OV, VT, ŠR		SPOLU	
1	Džungľa	0	11	0	0	15	39	0	0	15	39
2	Kavečany	0	88	0	0	123	308	0	0	123	308
3	Sever	2566	892	2053	3079	124	3122	120	2520	4502	8721
4	Sídl. Ťahano v	2032	197	1626	2438	276	689	151	3175	3414	6302
5	Staré mesto	3135	0	2508	3762	0	0	112	2369	3636	6131
6	Ťahanovce	1564	11	1251	1877	15	39	840	1764	2106	3680
7	Lorinčík	250	753	200	300	105	2636	0	0	1254	2936
8	Luník IX	517	0	414	620	0	0	0	0	414	620
9	Myslava	2082	114	1666	2498	160	399	0	0	1826	2897
10	Pereš	0	85	0	0	119	297	60	126	179	423
11	Pol'ov	0	175	0	0	245	613	0	0	245	613
12	Sídl. KVP	515	0	412	618	0	0	100	210	512	828
13	Šaca	504	278	403	605	389	973	80	168	872	1746
14	Západ	3176	253	2541	3811	354	885	120	2520	4095	7216
15	Darg. hrdinov	298	106	238	358	148	371	0	0	386	729
16	KNV	290	111	232	348	155	389	80	168	467	905
17	Barca	290	111	232	348	155	388	424	8904	4627	9640
18	Juh	5240	13	4192	6288	18	46	313	6577	7342	12911
19	Krásna	448	1273	358	538	178	4456	540	1134	2680	6128
20	Nad jazerom	50	0	40	60	0	0	764	1604	804	1664
21	Šebastovce	44	82	35	53	115	287	20	42	170	382
22	Vyšné Opátske	168	185	134	202	259	647	0	0	393	849
	Košice	2316	4738	18535	2780	663	1658	148	31281	40062	75668

Výpočet hodinovej a ročnej potreby plynu pre b.j., novonavrhované plochy ZM, OV, VT, ŠR do roku 2035 - Variant „B“

Mestská časť		Návrh byt. výstavby rok 2035		Hodinová (m ³)	Ročná (m ³)	Ho(m ³) dinová	Ročná (m ³)	Hodinová (m ³)	Ročná(m ³)	Hodinová (m ³)	Ročná (m ³)
Č.	Názov	BD	RD	BD	BD	RD	RD	ZM, OV, VT, ŠR		SPOLU	
1	Džungľa	192	11	154	230	15	39	100	210	269	479
2	Kavečany	0	88	0	0	123	308	0	0	123	308
3	Sever	1293	506	1034	1552	708	1771	306	643	2048	3966
4	Sídl. Ťahanov	2760	0	2208	3312	0	0	700	1470	2908	4782
5	Staré mesto	6530	0	5224	7824	0	0	554	1163	5778	8987
6	Ťahanovce	2448	16	1958	2938	22	56	602	1264	2582	4258
7	Lorinčík	250	753	200	300	1054	2636	0	0	1254	2936
8	Luník IX	517	0	414	620	0	0	40	84	454	704
9	Myslava	5525	151	4420	6630	211	529	60	126	4691	7285
10	Pereš	0	85	0	0	119	297	0	0	119	297
11	Poľov	0	380	0	0	532	1330	84	176	616	1506
12	Sídl. KVP	515	0	412	618	0	0	236	496	648	1114
13	Šaca	504	278	403	605	389	973	450	945	1242	2523
14	Západ	4334	357	3467	5201	500	1250	120	2520	5167	8971
15	Dargovských hrdinov	298	106	238	358	148	371	0	0	386	729
16	KNV	675	38	540	810	53	133	112	235	705	1178
17	Barca	0	592	0	0	829	2072	242	5082	3249	7154
18	Juh	7798	13	6238	9358	18	46	936	1966	7192	11370
19	Krásna	532	1273	426	638	1782	4456	586	1231	2794	6325
20	Nad jazerom	4082	0	3266	4898	0	0	536	1126	3802	6024
21	Šebastovce	44	82	35	53	115	287	22	46	172	386
22	Vyšné Opátske	168	185	134	202	259	647	0	0	393	849
	Košice	38	4914	30771	46147	6877	17201	894	18783	46592	82131

Do roku 2035 pre mesto Košice v intenciách jeho rozvoja podľa variantu A je potrebné zabezpečiť dodávku cca 40 062 m³/hod a 75 668 m³/rok zemného plynu pre odberateľov.

Do roku 2035 pre mesto Košice v intenciách jeho rozvoja podľa variantu B je potrebné zabezpečiť dodávku cca 46 592 m³/hod a 82 131 m³/rok zemného plynu pre odberateľov.

V zmysle uvedených analýz a porovnaní nárokov na zemný plyn vychádza, že Variant „A“ je výhodnejší z pohľadu zásobovania zemným plynom v navrhovaných lokalitách a to napr. menším počtom regulačných staníc plynu, STL, NTL rozvodov a príslušných plynárenských zariadení

4.2.3: Zásobovanie teplom:

Návrh možného spôsobu zabezpečenia teplom jednotlivých mestských častí

Obec, časť obce, základná sídelná jednotka (diel ZSJ)			Prírastky bytov				Dosah CZT (číslo etapy)
			variant „A“		variant „B“		
			RD	BD	RD	BD	
					4		
			5 213	22 859		33 493	
Džungľa	1101	Džungľa - Brody	11	0	11	192	kotolňa resp. prepoj 19-22

Kavečany	1201	Kavečany	88	0	88	0	mimo CZT
Sever	1303	Malá Praha	0	296	0	503	kotolňa resp. prepoj 19-22
	1304	Kalvária	286	0	286	0	mimo CZT
	1304	Kalvária	20	0	20	0	mimo CZT
	1307	Čermeľ	62	0	62	0	mimo CZT
	1307	Čermeľ	20	0	20	0	mimo CZT
	1308	Podhradová	493	0	107	0	mimo CZT
	1310	Mier	0	374	0	374	19.
	1314	Nad železnič.stan.	0	416	0	416	20.
	1309	Park kultúry a odd.	0	1 480	0	0	mimo CZT
Sídliisko Ťahanovce	1401	Skalky	197	900	0	0	mimo CZT
	1405	Pri hati II	0	0	0	292	prepoj 19-22
	1405	Pri hati II	0	224	0	868	prepoj 19-22
	1405	Pri hati II	0	908	0	1 600	22.
Staré Mesto	1501	Histor.jadro východ -	0	350	0	350	17.
	1501	Histor.jadro východ -	0	50	0	50	13., 9.
	1502	Histor.jadro západ -	0	260	0	260	12.
	1502	Histor.jadro západ -	0	150	0	150	9., 12.
	1503	Mestský park	0	100	0	100	17.
	1503	Mestský park	0	50	0	50	17.
	1504	Angelinum	0	390	0	390	15.
	1505	Komenského juh -	0	60	0	60	17.
	1506	Tyršovo nábrežie	0	160	0	160	17.
	1507	Železničná stanica	0	664	0	1 265	20.
	1507	Železničná stanica	0	648	0	1 442	20.
	1510	Prešovská I	0	0	0	1 440	20.
	1510	Prešovská I	0	0	0	560	20.

Ťahanovce	1509	Kuzmányho - sever	0	40	0	40	11.
	1508	Kuzmányho - juh	0	213	0	213	9.
	1601	Pri hati I	0	0	0	524	prepoj 19-22
	1601	Pri hati I	0	1 300	0	1 812	prepoj 19-22
	1602	Staré Ťahanovce	16	264	16	112	prepoj 19-23
Lorinčík	2101	Lorinčík	623	250	623	250	mimo CZT
	2101	Lorinčík	130	0	130	0	mimo CZT
Luník IX	2201	Luník IX	0	517	0	517	26.
Myslava	2301	Myslava I	20	0	20	0	mimo CZT
	2301	Myslava I	30	76	30	76	26.
	2304	Povrazy - západ	64	1 986	101	476	26.
Pereš	2401	Pereš I	50	0	50	0	mimo CZT
	2401	Pereš I	35	0	35	0	mimo CZT
Poľov	2501	Poľov	175	0	380	0	mimo CZT
Sídliisko KVP	2601	Wuppertálska	0	238	0	238	26.
	2601	Wuppertálska	0	24	0	24	26.
	2603	Bauerova	0	199	0	199	26.
	26040	Húskova	0	54	0	54	26.
Šaca	2701	Šaca	143	0	143	0	mimo CZT
	2701	Šaca	63	0	63	0	mimo CZT
	2701	Šaca	0	504	0	504	CZT Šaca
	2704	Pastviská	72	0	72	0	mimo CZT
Západ	2801	Nad Popradskou	42	0	42	0	mimo CZT
	2802	Luník VII	0	224	0	224	27.
	2802	Luník VII	0	228	0	228	27.
	2803	Pri tehelni	0	130	0	130	5.
	2805	Luník V - VI	0	50	0	50	10., 5.

	2805	Luník V - VI	0	63	0	63	10.
	2806	Popradská - sever I	0	200	104	200	mimo CZT
	2807	Luník III	0	60	0	60	11.
	2808	Luník II	0	0	0	184	11.
	2809	Luník I	0	20	0	20	11.
	2810	Fakultná nemocnica	0	272	0	272	11.
	2810	Fakultná nemocnica	48	473	48	473	11.
	2811	Luník VIII	0	64	0	64	27.
	2812	Nové Mesto - stred	0	272	0	462	10.
	2813	Dom detí a mládeže	163	1 120	163	1 904	11., 26.
Dargovských hrdinov	3103	Darg. hrdinov VI	0	118	0	118	21.
	3104	Slivník	106	180	106	180	20.
Košická Nová Ves	3201	Košická Nová Ves I	28	0	28	0	mimo CZT
	3201	Košická Nová Ves I	10	0	10	0	mimo CZT
	3203	Pod Pavlovou horou	74	290	0	675	21.
Barca	4101	Barca I 1	110	0	110	0	mimo CZT
	4101	Barca I 1	73	0	73	0	mimo CZT
	4104	Letisko	404	0	404	0	mimo CZT
	4107	Barca II	5	0	5	0	mimo CZT
Juh	4201	Sídl. osloboditeľov I	0	40	0	40	7.
	4202	Pri Astórii	0	344	0	344	5.
	42030	Turgenevovo sídlisko	0	285	0	285	5.
	4205	Pri malej stanici	0	260	0	260	5., 7.
	4205	Pri malej stanici	0	400	0	440	5.
	4206	Holubyho - juh	0	1 196	0	1 196	5.
	4207	Železníky	0	64	0	64	5.

	4208	Všešportový areál	0	908	0	908	24.
	4209	Priemyselný obvod I	13	0	13	0	mimo CZT
	4210	Stará nemocnica	0	0	0	1 863	8.
	4213	Sídliisko Vojvodská I	0	114	0	114	9.
	4214	Žižkova I	0	237	0	237	10., 12.
	4215	Jarmočná	0	1 312	0	1 967	6.
	4216	Cintorín	0	80	0	80	5.
Krásna	4301	Krásna	20	0	20	0	mimo CZT
	4301	Krásna	30	44	30	128	52.
	4301	Krásna	133	0	133	0	mimo CZT
	4302	Družba	786	0	786	0	mimo CZT
	4304	Štrkovisko - Krásna	304	404	304	404	52+prepoj z KOSIT-u
Nad Jazerom	4402	Priemysel. obvod III	0	0	0	836	51.
	4407	Sídliisko Krásna - juh	0	50	0	50	52.
	4408	Priemysel.obvod - juh	0	0	0	3 196	52.
Šebastovce	4501	Šebastovce	82	44	82	44	mimo CZT
Vyšné Opátske	4601	Vyšné Opátske	20	0	20	0	mimo CZT
	4602	Heringeš	145	168	145	168	21.
	4603	Nižná Úvrat'	10	0	10	0	mimo CZT
	4603	Nižná Úvrat'	10	0	10	0	mimo CZT

V súčasnom období prebieha diskusia o spôsobe zásobovania teplom medzi zástancami individuálnych decentralizovaných zdrojov tepla (malých kotolní) voči CZT, predovšetkým z dôvodu ceny tepla, ktorá je relatívne vysoká. Veľká časť príjmu obyvateľstva je vynakladaná na kúrenie, teplú vodu, popri prípade chladenie. Pri porovnaní tepla z CZT s individuálnym zdrojom tepla sú porovnávané náklady na teplo s nákladmi na zemný plyn spaľovaný v individuálnej kotolni, pričom sa argumentuje nižšími nákladmi.

Na druhej strane sústava CZT v Košiciach, ktorá je založená na báze kogeneračnej výroby tepla a elektriny (TEKO), využívajúca kogeneračný obnoviteľný zdroj spaľujúci drevné palivo (KES) a rovnako využívajúca teplo vznikajúce likvidáciou odpadu zo spaľovne odpadov (KOSIT), umožňuje diverzifikáciu rôznych zdrojov, prispievajúcich do tejto sústavy s vysokou úrovňou čistenia spalín a kontrolou emisií do ovzdušia. U malých individuálnych zdrojov je táto kontrola často na veľmi nízkej úrovni.

Na základe uvedeného sa navrhuje:

pokračovať v rozvoji sústavy CZT v Košiciach, hlavne v častiach so sústredenou výstavbou BD

vytvárať podmienky pre diverzifikáciu zdrojov, zameraných na budovanie obnoviteľných zdrojov; využiť geotermálny potenciál v blízkosti Košíc (Ďurkov) s jedinečným zdrojom termálnej vody o teplote až 125°C vypracovať energetickú koncepciu mesta s rozpracovaním spôsobu zásobovania teplom pre jednotlivé územné časti mesta

vytvoriť kontrolný mechanizmus mesta na dodržiavanie úrovne zásobovania teplom so zámerom zabezpečiť vysoký stupeň čistoty ovzdušia

V rámci sústavy CZT je predovšetkým potrebné riešiť strategické prepojenie medzi napájacmi na sídlisku Mier (17. a 18. etapa HV) so sídliskom Ťahanovce (22. etapa HV). Tento prepoj, ktorým sa zokruhuje napájač 21. a 22. etapy, umožní zvýšiť bezpečnosť zásobovania sídlisk Ťahanovce a Dargovských hrdinov. Súčasne sa vytvorí možnosť napojenia novobudovaných BD v územiach pozdĺž rieky Hornád.

5. Nároky na dopravu a inú infraštruktúru

5.1 Nároky na dopravu, vyplývajúce z ÚPN regiónu Košického kraja

Z územného plánu regiónu Košického kraja v znení zmien a doplnkov vyplývajú pre oba varianty strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ nároky na rešpektovanie koridorov pre nadregionálnu a regionálnu cestnú dopravu (diaľnica D1, rýchlostné cesty R4 a R2, cesty I. triedy), železničnú dopravu a leteckú dopravu. Tieto nároky sú v strategickom dokumente plne rešpektované, vrátane alternatívnych návrhov trás diaľničného privádzača údolím smerujúcim k obci Zdobica resp. údolím južne od Košickej Novej Vsi a údolím smerom na Vyšné Opátske.

5.2 Nároky na dynamickú automobilovú dopravu

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice, – koncept riešenia“ definuje nároky na dynamickú automobilovú dopravu vo variante A, B, vychádzajúc zo základných koncepčných rozvojových princípov nasledovne:

- zachováva a rozvíja pozitívny potenciál a vývojové trendy súčasného stavu dopravnej sústavy mesta Košice, ukotvené v jej previazanosti s rôznorodou urbanistickou štruktúrou mesta.

Variant „A“:

definuje trasy Vnútorého a Vonkajšieho okruhu v zásade v rovnakom usporiadaní a funkčnej triede ako v súčasnosti:

- Vnútorý okruh: ulice Štefániková – Protifašistických bojovníkov – Jantárová – Rastislavova – Moyzesova – Hviezdoslavova.
- Vonkajší okruh: Prešovská cesta – Južné nábrežie – Nižné Kapusníky – Alejová – Trieda SNP – Watsonova – Hlinkova
- Na existujúcom Vnútorom okruhu navrhuje úpravy, ktoré vyplývajú z dopadu dopravných súvislostí nadväzujúcich na privedenie automobilovej dopravy z Vonkajšieho okruhu na severnú a južnú časť Vnútorého okruhu, taktiež i z rozšírenia prevádzky električkovej dopravy. Privedenie automobilovej dopravy z Vonkajšieho okruhu na severnú a južnú časť Vnútorého okruhu primárne súvisí so snahou o presmerovanie súčasnej intenzívnej automobilovej dopravy, vedenej po okraji historického centra mesta, v línii ulíc Námestie Osloboditeľov – Štúrová ulica.
- V severnej časti Vnútorého okruhu navrhuje novú vnútornú radiálu v predĺžení Masarykovej ulice. Jej realizácia má spočívať v rekonštrukcii existujúcej Masarykovej ulice, v jej predĺžení formou podjazdu pod železničnou traťou č. 105 do priestorov transformačných území medzi železnicou a riekou Hornád. Pokračovanie radiály bude vedené premostením Hornádu, prechodom cez územie pozdĺž cesty I/20 s jej úplným mimoúrovňovým pripojením a s následným pokračovaním voľným priestorom v svahu pod sídliskom Dargovských hrdinov a s mimoúrovňovým pripojením na Triedu arm. Gen. Svobodu.

Variant „B“:

Navrhuje trasu vonkajšieho okruhu v trase: Americká trieda – TR. a.g. Svobodu – I/19 Herlianska – I/19 Sečovská – I/20 Južné nábrežie – I/20 Nižné Kapusníky – I/16 Červený rak – III/3403 Myslavská cesta – Trieda SNP – Watsonova – II/58 Komenského – III/3390 Kostolianska – Nová Ťahanovská – Na Demeteri Vo o funkčnej triede B2.

Z hľadiska nárokov na dynamickú dopravu strategický dokument ďalej navrhuje:

- v kontexte pripravovaných obchvatov mesta diaľnicou D1 a rýchlostnými cestami R2 a R4 vykonať modelovanie prepojení medzi vnútorným a vonkajším okruhom, ktoré prostredníctvom zvýšenia efektívnosti distribúcie dopravy vo vnútorných častiach mesta budú smerovať k zníženiu prepravných výkonov IAD
- v súlade s STN 73 6110 dopravným modelom preveriť možnosti úpravy zaradenia do funkčných kategórií okruhových a radiálnych ZAKOS-u mesta, zároveň špecifikovať s tým spojené úpravy cestnej siete
- v polohe predĺženia pešej zóny Hlavnej ulice modelovať dopravný dopad zmeny funkcie Južnej triedy na typickú mestskú obchodnú triedu s najvyššou úrovňou obslužnej funkcie, zároveň špecifikovať s tým spojené úpravy cestnej siete
- koncepčne riešiť problematiku zahĺbenia automobilovej dopravy Štúrovej ulice a Námestia Osloboditeľov pod úroveň terénu čím sa vytvoria podmienky pre nekolíznú kontinuitu pohybu chodcov a MHD s automobilovou dopravou na teréne
- koncepčne riešiť problematiku druhého komunikačného napojenia sídliska Ťahanovce na mestský dopravný systém čím sa vytvoria podmienky pre nekolíznú kontinuitu pohybu chodcov, MHD a automobilovej dopravy

5.3 Nároky na statickú automobilovú dopravu

Koncepcia statickej automobilovej dopravy je navrhovaná v rovnakom obsahu pre Variant „A“ a Variant „B“.

Z hľadiska použitia nástrojov a obsahov je koncepcia založená na uplatnení inteligentných dopravných systémov v obsahovom kontexte trvalo udržateľnej mobility. Je zameraná na rozhodujúcich aktérov prepravného procesu, človeka a jeho mobilitu, vozidlo, komunikácia. Zásadnou podmienkou funkčnosti takto vnímanej koncepcie statickej automobilovej dopravy je jej začlenenie do širšej koncepcie využívania nástrojov inteligentného dopravného systému mesta Košice.

Východiskovým bodom filozofie prístupu k riešeniu statickej dopravy je nespochybniteľná preferencia hodnoty konkrétneho územia vo vzťahu k výnosom z parkovania/odstavovania vozidiel a k naplneniu požiadaviek na rezerváciu nových plôch a objektov pre účely statickej dopravy.

V hodnotovom ponímaní statickej dopravy je členenie mesta vykonané na základe funkčného využitia plôch, čím sa vytvára základ pre stanovenie kritérií na dostupnosť územia prostredníctvom IAD, kritériá pre následné odvodenie politík, foriem a nástrojov prevádzkovania statickej automobilovej dopravy.

Hodnotové a priestorové limity odstavovania a parkovania vozidiel automobilovej dopravy na území Mestskej pamiatkovej rezervácie súvisia so zámerom rozšíriť plochy pešej zóny a s vylúčením dynamickej automobilovej dopravy z tohto územia (s ponechaním prísne regulovanej nevyhnutnej dopravnej obsluhy). Územie Mestskej pamiatkovej rezervácie je preto možné komplexne označiť za zónu s vylúčenou automobilovou dopravou.

Dôležitým kritériom vytvárania predpokladov na zvýšenie podielu MHD v delbe prepravných prác je jej konkurencieschopnosť voči IAD. Medzi rozhodujúce faktory konkurencie schopnosti MHD patrí nevyhnutné zlepšenie parametrov jej časovej dostupnosti v rámci najsilnejších prepravných vzťahov. Uvedený cieľ je možné dosahovať jednak opatreniami v rámci systému MHD ale i opatreniami v rámci systému IAD. Stanovené hodnotové limity pre parkovanie v centre mesta Košice - zákaz vjazdu IAD do historického centra, IAD znevýhodňujú. Jej využitie na dosiahnutie historického centra mesta je tak odkázané na použitie osobného automobilu v kombinácii s pešou dochádzkou. Pre účely umiestnenia parkovacích plôch slúžiacich k odstaveniu vozidla a následnému použitiu pešej dochádzky do historického centra sa odporúča – v územnom pláne centrálnej mestskej zóny - stanoviť územné limity lokalizácie parkovísk s dodržaním podmienky konkurencie schopnosti času prepravy vykonanej prostredníctvom MHD v porovnaní s časom kombinovanej prepravy vykonanej prostredníctvom IAD + pešia doprava, a to v kontexte najsilnejších prepravných vzťahov sídliská – historické centrum.

Z konceptu strategického dokumentu vyplýva snaha na koordinované využívanie existujúcich kapacít statickej automobilovej dopravy, bez nárokov na záber nových rozsiahlych plôch alebo na výstavbu nových veľkoplošných odstavňích/parkovacích objektov. Ich realizácia by mala byť prípustná až po vyhodnotení dlhodobého fungovania inteligentného systému statickej dopravy v meste. Zdôvodnenie ich realizácie je potrebné podriaďovať hodnotovému prístupu klasifikácie územia pre účely statickej automobilovej dopravy, s podmienkou ich výhradného zapojenia do jednotného inteligentného dopravného systému statickej

dopravy mesta Košice.

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ odporúča dokument Mesta Košice „Navrhované lokality pre výstavbu parkovacích garáží v meste Košice, 2010“ aktualizovať v zmysle opísaných zásad a koncepcie statickej dopravy, a to predovšetkým v problematike lokalizácie plôch statickej dopravy v historickom centre mesta (mestská pamiatková rezervácia a jej ochranné pásmo).

Výpočet nárokov na parkovanie osobných automobilov je daný ustanoveniami STN 73 6110. Konštrukcia výpočtu je usporiadaná pre detailné riešenie vzťahu funkčného využitia konkrétnej plochy a parkovania vozidiel IAD, čo je pre rozsah riešenia problematiky na úrovni strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ nerealizovateľné.

Strategický dokument „Územný plán mesta – koncept riešenia“ presadzuje dodržať zásadu a na území mesta legislatívne zabezpečenú povinnosť odstavovania nákladných vozidiel na odstavných plochách v areáloch alebo na pozemkoch vlastníkov/prevádzkovateľov nákladných motorových vozidiel.

V prípade fyzických osôb vlastníkov nákladných automobilov - bez vlastníctva potrebných odstavných plôch - je potrebné povinnosť odstavovania nákladných automobilov zabezpečovať na náklady vlastníkov automobilov na verejných plochách k tomuto účelu určených. Na základe prieskumu trhu je k uvedenému účelu možné, v relevantných mestských častiach, zriadiť verejné plochy s možnosťou odstavovať nákladné automobily malých dopravcov.

Súčasný spôsob odstavovania zájazdových autobusov je v strategickom dokumente nahradený územne členeným prístupom k riešeniu problematiky. Pre zaparkovanie a odstavovanie autobusov sú plánované vyhradené plochy ktoré budú súčasťou systému záchytných parkovísk P+R.

Pre parkovanie a odstavenie zájazdových autobusov smerujúcich do historického centra mesta za účelom jednodennej návštevy (parkovanie) alebo za účelom ubytovania cestujúcich v hoteloch/penziónoch centra mesta je plánované umiestnenie špeciálneho vyhradeného parkoviska/odstavnej plochy autobusov v transformačnom území za železničnou stanicou Košice, na ulici Pri plynárni.

5.4 Nároky na mestskú hromadnú dopravu

5.4.1 Funkčné a stavebno-technické parametre infraštruktúry verejnej osobnej dopravy

Variant „A“

Rozvoj MHD v meste Košice je v riešení Variantu A založený na modernizácii existujúcich električkových tratí a na výstavbe a prevádzkovaní nových električkových tratí. Variant taktiež uvažuje s obnovením trolejbusovej dopravy minimálne v rozsahu súčasného stavu tratí.

Vo Variante A je plánované existujúcu sieť električkových tratí modernizovať a doplniť o nasledujúce električkové trate:

- obratisko Havlíčkova - Kostolianska cesta, električková trať na električkovom páse v telese MK po križovatku s Národnou triedou - Kostolianska cesta - Nová Ľahanovská, električková trať na nezávislom telese v koridore cesty – Magnezitárska električková trať na električkovom páse v telese MK - Nová Ľahanovská I. električková trať na nezávislom telese v koridore cesty - Americká – križ. Australskae električková trať na električkovom páse v telese MK ukončená obratiskom, depo Na Demeteri;
- obratisko Staničné námestie – Mestský park električková trať na nezávislom telese v koridore MK Thurzová ul. - Svätoplukova električková trať v hlavnom dopravnom priestore spoločnom pre MHD a IAD - Masarykova – Hviezdoslavova – pripojenie na existujúcu trať, električková trať na električkovom páse v telese MK;
- pripojenie na existujúcu električkovú trať k US Steel - preložka cesty III/3415 – III/3415 pôvodná cesta K letisku – Letisko Košice, električková trať na nezávislom telese v koridore cesty ukončená obratiskom;
- pripojenie na existujúcu električkovú trať na Alejovej ulici – ul. Pri prachárni – križovatka s električkovou traťou na Moldavskej ceste - Popradská – Bardejovská pripojenie na existujúcu električkovú trať k Depu, električková trať na električkovom páse v telese MK;
- pripojenie na existujúcu električkovú trať na obrátke Važecká – železničná stanica Krásna nad Hornádom/Traťová ulica, električková trať na nezávislom telese ukončená obratiskom, depo.

Z dôvodu zabezpečenia plôch určených pre prevádzkovú obsluhu novej električkovej trate na Sídliisko

Ťahanovce boli rezervované plochy depa na lokalite Ťahanovce.

Cieľom výstavby a prevádzkovania novej električkovej trate na Sídliško Ťahanovce, formou predĺženia existujúcej električkovej trate od Štadiónu Lokomotívy, je okrem dopravnej obsluhy Sídliška Ťahanovce zabezpečiť i dopravnú obsluhu rekreačných priestorov Anička i nových rozsiahlych rozvojových území medzi Hornádom a Sídliiskom Ťahanovce.

Účelom nového prepojenia električkových tratí medzi Staničným námestím a Hviezdoslavovou ulicou cez Mestský park je vytvorenie tzv. Malého vnútorného električkového okruhu umožňujúceho skracovať dĺžky liniek/čas jazdy v smere na sever mesta.

Nové električkové prepojenie lokalizované na ulici Pri prachárni a Popradskej odľahčí súčasný kritický bod tratí na okružnej križovatke Alejová x Moldavská, zároveň zlepši dochádzkové vzdialenosti k zastávke električky zo sídliska Luník VIII a rozšíri možnosti dopravnej obsluhy nového futbalového štadióna.

Rozvoj civilnej leteckej dopravy osôb na Letisku Košice si bude v budúcnosti vyžadovať kvalitné a rýchle pripojenie na sieť rýchlej električky v Košiciach. Uvedený cieľ má zabezpečiť návrh predĺženia trate rýchlej električky na Letisko Košice.

Predĺženie električkovej trate, v úseku od obrátiska v MČ Nad Jazerom ku železničnej stanici Krásna, má za cieľ vytvoriť perspektívny transformačný uzol IAD, verejnej osobnej dopravy a železničnej dopravy.

Smerná časť Konceptu ÚPN-M KE sa v obidvoch Variantoch zaoberá prevádzkovaním klasických mestských električiek i vozidiel Tram-Train. Koľajovou súčasťou (koľajový rozchod 1435 mm) IDS mesta Košice budú trate prevádzkované na území mesta klasickými električkami. V súčasnom období je predmetom úvah i prevádzkovanie mestských koľajových dráh i železničných dráh spádového regiónu špeciálnymi vozidlami Tram-Train, umožňujúcimi prevádzku na mestských električkových tratiach a na konvenčných železničných tratiach regiónu. Pripojenie Tram-Train tratí na železničné trate je v zásade možné v troch hlavných vonkajších smeroch: od severu v MČ Ťahanovce, od juhovýchodu v MČ Krásna a od juhozápadu v MČ Šaca.

Argumentom pre rozsiahlejšie zastúpenie Tram-Train tratí v integrovanom systéme koľajovej dopravy mesta Košice je predovšetkým zvýšenie efektívnosti dopravnej obsluhy kompaktného zastavaného územia mesta zdrojovou a cieľovou dopravou. Lokalizácia Tram-Train tratí do línii električkových tratí vytvára podmienky pre bezprostredný kontakt cestujúcich prímestskými železničnými traťami s cieľom ich ciest - bez potreby prestupu na MHD – odrážajúci sa v skrátení cestovných časov verejnej hromadnej dopravy. Uvedeným spôsobom zvýšená atraktivita Tram-Train tratí vytvára predpoklady zvýšiť konkurencie schopnosť verejnej dopravy voči zdrojovej a cieľovej IAD. Zároveň však zvyšuje cenu a atraktivitu územia využiteľného pre funkciu bývania v obciach spádového územia Košíc, situovaných pozdĺž železničných tratí č. 105, 101A a 109A. Koncept ÚPN-M KE uvažuje s vyšším rastom počtu obyvateľov v meste Košice ako v jeho spádovom území. Komplexné exaktné posúdenie realizovateľnosti systému Tram-Train v oblasti mesta a spádového územia Košíc doteraz vykonané nebolo. Až na jeho základe je možné do Závaznej časti ÚPN-M KE zahrnúť rezerváciu územia a stavbu systému Tram-Train.

Variant „A“ uvažuje s obnovením prevádzky trolejbusov minimálne v pôvodnom rozsahu liniek (71 a 72) dopravne obsluhujúcich sídliská (MČ) Dargovských hrdinov, KVP a Západ. Prípadné rozšírenie obsluhy územia trolejbusovou dopravou si vyžiada spracovanie dopravnoinžinierskych štúdií realizovateľnosti. V závislosti od vývoja elektromobilizácie a s tým spojeného trendu náhrady autobusov a klasických trolejbusov za duobusy (hybridné trolejbusy) je možné uvažovať s výhľadovou reorganizáciou autobusovej/trolejbusovej MHD. Dosiahnutie uvedeného stavu prispeje k redukcii škodlivín produkovaných vozidlami MHD.

Územný priemet zavedenia IDS na území mesta Košice spočíva predovšetkým v zriadení terminálov a prestupných uzlov medzi železničnou, prímestskou autobusovou, mestskou autobusovou, trolejbusovou a električkovou dopravou osôb. Umiestnenie terminálov/ prestupných uzlov IDS je v meste Košice navrhnuté na nasledujúcich lokalitách mesta:

- MČ Staré mesto, Staničné námestie, terminál IDS pre železniciu, električky, autobusy mestské a regionálne, Variant „A“ a B;
- MČ Šaca, parkovisko U.S.Steel, terminál/prestupný uzol IDS pre električky, autobusy mestské a regionálne, Variant „A“ a B;
- MČ Barca, oblasť križovatky privádzač R2 x súbežná I/16 x II/548 x preložka III/3415, parkovisko P+R, terminál/prestupný uzol IDS pre električky, autobusy mestské a regionálne, Variant „A“ a B;
- MČ Juh, oblasť križovatky I/17 Južná trieda x MK Cintorínska, parkovisko P+R, terminál/prestupný uzol

IDS pre električky, autobusy mestské a regionálne, Variant „A“ a B;

- MČ Krásna, priestor pozdĺž MK Traťová pri železničnej stanici Krásna nad Hornádom, parkovisko P+R, terminál/prestupný uzol IDS pre železniciu, električky, autobusy mestské a regionálne, Variant „A“ a B;
- MČ Juh, oblasť križovatky MK Nová Pri bitútku x Nová Zdobá A a premiestnenej železničnej zastávky Košice - Predmestie, parkovisko P+R, terminál/prestupný uzol IDS pre železniciu, autobusy mestské a regionálne, Variant „A“;
- MČ Košická Nová Ves, oblasť križovatky I/19 Herlianska x MK Trieda a.g. Svobodu, parkovisko P+R, terminál IDS/prestupný uzol pre trolejbusy, autobusy mestské a regionálne, Variant „A“;
- MČ Sídliisko Ťahanovce, oblasť križovatky II/547 Hlinkova x MK Severné nábrežie, parkovisko P+R, terminál/prestupný uzol IDS pre električky, autobusy mestské a regionálne, Variant „A“ a B;
- MČ Ťahanovce, oblasť križovatky MK Nová Ťahanovská x Na Demeteri x Na Sihoti a premiestnenej železničnej zastávky Ťahanovce, terminál/prestupný uzol IDS, pre železniciu, električky, autobusy mestské a regionálne, Variant „A“ a B alt. 2;
- MČ Sever, oblasť križovatky II/547 Čermel'ská cesta x MK Havlíčkova x III/3390 Kostolianska cesta, parkovisko P+R, terminál/prestupný uzol IDS pre električky, autobusy mestské a regionálne, Variant „A“ a B.
- MČ KVP, oblasť križovatky Moskovská trieda x Povrazová, parkovisko P+R, terminál/prestupný uzol IDS pre trolejbusy, autobusy mestské a regionálne, Variant „A“.

Z ostatných opatrení preferujúcich MHD v meste Košice, avšak bez zásadného územného priemetu, je potrebné menovať uskutočnenie programu vyhradených pruhov pre autobusy/trolejbusy, nastavenie programov cestnej svetelnej signalizácie na preferenciu vozidiel MHD v križovatkách, doplnenie zastávok MHD z hľadiska zlepšenia ich dostupnosti.

Variant „B“

Rovnako ako vo variante A i vo variante B rozvoj MHD v meste Košice spočíva v modernizácii existujúcich električkových tratí a vo výstavbe a prevádzkovaní nových električkových tratí. Variant „B“ neuvažuje s obnovením trolejbusovej dopravy nakoľko v mestských častiach KVP a Západ nahrádza existujúcu trolejbusovú trať traťou električky. Dopravná obsluha sídliska Dargovským hrdinov trolejbusovou dopravou tým stráca celomestský kontext potrebný k zabezpečeniu efektívnosti prevádzky. Vo variante B je preto dopravná obsluha ponechaná na prevádzku autobusov MHD, s možným dlhodobým výhľadom na prevádzku elektrobusev.

Vo variante B je plánované existujúcu sieť električkových tratí modernizovať a doplniť o nasledujúce električkové trate:

- pripojenie na existujúcu električkovú trať Hlinkova – križ. Vodárenská, električková trať na električkovom páse v telese komunikácie–premostenie Hornádu - Nová Na Sihoti - Ťahanovska I. –križ. Americká x Európska, električková trať na nezávislom telese v koridore MK - Americká – križ. Austrálska, električková trať na električkovom páse v telese komunikácie ukončená obrátkom, depo,

Variant „B“ alt. 1;

- pripojenie na navrhovanú električkovú trať na Masarykovej ul. - Nová Masarykova –podjazd pod železničnou traťou č. 105 - Rampová pri trati - Nová Na Sihoti - Na Demeteri - Americká –križ. Austrálska, električková trať na električkovom páse v telese komunikácie ukončená obrátkom, depo Na Demeteri,

Variant „B“ alt. 2;

- križ. Moskovská x Povrazová, obrátko–Moskovská trieda– Torská–križ. Štúrová, pripojenie na existujúcu električkovú trať Štúrová, električková trať na električkovom páse v telese MK, Variant „B“ alt. 1, B alt. 2;

- obrátko Staničné námestie – Mestský park, električková trať na nezávislom telese v koridore MK Thurzová ul. – Svätoplukova, električková trať v hlavnom dopravnom priestore spoločnom pre MHD a IAD - Masarykova – Hviezdoslavova – pripojenie na existujúcu trať, električková trať na električkovom páse v telese MK,

Variant „B“ alt. 1, B alt. 2;

- pripojenie na existujúcu električkovú trať k US Steel– III/3415 pôvodná cesta K letisku – Letisko Košice, električková trať na nezávislom telese v koridore cesty ukončená obrátkom, Variant „B“ alt. 1, B alt. 2.

Limitujúcim stavebnotechnickým parametrom pre výstavbu a prevádzku na novej električkovej trati na Torskej ulici a Moskovskej ulici je stúpanie/klesanie Torskej ulice od pripojenia na Štúrovu ul. po

križovatku s Ružovou ulicou (orientačné meranie 4,3%) a Moskovskej triedy v úsekoch jej križovania s Popradskou ul. Riešitelia ÚPN-M KE nemali k dispozícii relevantný podklad, v štandardnej forme popisujúci stavebné parametre pozdĺžneho sklonu siete MK (Pasport komunikácií mesta Košice). Lokalizácia, spôsob realizácie stavby a prevádzkovania novej električkovej trate v telese komunikácie Toryská ulica – Moskovská trieda je závislý od výsledkov technickej štúdie električkovej trate.

Z dôvodu zabezpečenia plôch určených pre prevádzkovú obsluhu novej električkovej trate na Sídliško Ťahanovce boli rezervované plochy depa na lokalite Ťahanovce.

Cieľom výstavby a prevádzkovania novej električkovej trate na Sídliško Ťahanovce - formou predĺženia existujúcej električkovej trate od pripojenia na trať na Hlinkovej ulici Variant „B“ alt. 1 - je okrem dopravnej obsluhy Sídliška Ťahanovce zabezpečiť i dopravnú obsluhu rekreačných priestorov Anička i nových rozsiahlych rozvojových území medzi Hornádom a Sídliiskom Ťahanovce.

Cieľom výstavby a prevádzkovania novej električkovej trate na Sídliško Ťahanovce - formou predĺženia existujúcej električkovej trate od pripojenia na trať na Hviezdoslavovej ulici a s pripojením novej trate na Svätoplukovej ulici, Variant „B“ alt. 2 - je okrem dopravnej obsluhy Sídliška Ťahanovce zabezpečiť i dopravnú obsluhu rekreačných priestorov Anička i nových rozsiahlych rozvojových území medzi Hornádom a Sídliiskom Ťahanovce, transformačných území pozdĺž železničnej trate na Rampovej ulici. Uvedená trať potenciál dosahovania najvyššej intenzity prepravných prúdov z nových navrhnutých električkových tratí. Jej trasa je z uvedeného dôvodu plánovaná v maximálnej miere v telese komunikácie, podporujúca mestský charakter prostredia a za cenu nezvyšovania jazdných rýchlostí umožňujúca hustejšiu sieť zastávok.

Územný priemet zavedenia IDS na území mesta Košice spočíva predovšetkým v zriadení terminálov a prestupných bodov medzi železničnou, prímestskou autobusovou, mestskou autobusovou, trolejbusovou a električkovou dopravou osôb. Okrem terminálov/prestupných uzlov platných spoločne pre Varianty A a B v podkapitole venovanej Variantu A je umiestnenie terminálov/prestupných uzlov IDS vo Variante B navrhnuté nasledujúcim spôsobom:

- MČ Juh, oblasť križovatky MK Nová Záhradná osada x Pri bitútku a premiestnenej železničnej zastávky Košice - Predmestie parkovisko P+R, terminál/prestupný uzol IDS pre železniciu, autobusy mestské a regionálne, Variant „B“, (rovnaká lokalita ako Variant „A“ - mení sa funkčná trieda ZAKOSu);
- MČ Košická Nová Ves, oblasť križovatky I/19 Herlianska x Privádzač Koš. Nová Ves, parkovisko P+R, terminál/prestupný uzol IDS pre trolejbusy, autobusy mestské a regionálne, Variant „B“ alt.1 (rovnaká lokalita ako Variant „A“ - mení sa funkčná trieda ZAKOSu);
- MČ Košická Nová Ves, oblasť križovatky I/19 x Privádzač Zdobá B, parkovisko P+R, terminál/prestupný uzol IDS pre trolejbusy, autobusy mestské a regionálne, Variant „B“ alt.2, (rovnaká lokalita ako Variant „A“ - mení sa funkčná trieda ZAKOSu);
- MČ Ťahanovce, oblasť križovatky MK Nová Ťahanovská I. x Na Sihoti a premiestnenej železničnej zastávky Ťahanovce, terminál/prestupný uzol IDS pre železniciu, električky, autobusy mestské a regionálne, Variant „B“ alt. 1 (v porovnaní s Variantom A zmenená lokalita podmienená inou trasou električky);
- MČ KVP, oblasť križovatky Moskovská trieda x Povrazová, parkovisko P+R, terminál/prestupný uzol IDS pre električky, autobusy mestské a regionálne, Variant „B“ (rovnaká lokalita ako Variant „A“ - mení sa kategória ZAKOSu a trolejbus za električku).

5.5 Nároky na cyklistickú dopravu

Cyklistická doprava nie je riešená variantne, rozdiely vo variantoch neovplyvňujú základnú koncepciu rozvoja cyklistickej dopravy.

Predmetom riešenia strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ sú základné cyklotrasy (*kostra cyklotrás*), zásady pre ich funkčnosť.

Návrh cyklotrás pre funkčné prepojenie mestských častí v smere sever–juh je bez vážnejších problémov.

Prepojenie východ–západ je limitované bariérami železničná trať, hlavná dopravná tepna A3 súčasnej R2/R4 – Prešovská cesta, ale aj riekou Hornád. Súčasný spôsob prekonávania spomenutých bariér (Hlinkova ulica, Palackého ulica – mosty; Rampová – dlhé priecestie) je z hľadiska požadovaných parametrov technicky náročný.

Popis základných mestských cyklotrás:

• **Hlavné cyklotrasy**

Cyklotrasa	Koridor ulíc
cyklotrasa sever – juh	Čermeľ – Komenského – Hlavná – Južná trieda - Barca
cyklotrasa a západ – východ II.	Myslava – Moskovská – Toryská – Slobody – Ružínska – Laborecká – Ungárová – Floriánska – Šrobárová – Alžbetina – Mlynská – Hlavná stanica
cyklotrasa západ II. (tr. SNP)	Hlinkova (napojenie na Eurovelo 11) – Watsonova – trieda SNP – Alejova – Nižné Kapustníky – Levočská – Dneperská – Jenisejská – Pri Splave (napojenie Eurovelo 11)
cyklotrasa východ II	Ľavobrežná/hrádza Euro Velo 11 – CM-039 Hornád

• **Doplňujúce cyklotrasy**

Cyklotrasa	Koridor ulíc
cyklotrasa západ I (Moyzesova)	Nám. MM – Hviezdoslavova – Moyzesova – Rázusova – Milosrdenstva – vetva Rastislavova/Kulturpark kasárne
cyklotrasa západ III (trieda KVP)	Festivalové námestie – Popradská – trieda KVP – Červený Rak – Barca(Barčianská) – cyklotrasa západ II. (na cyklotrasu sú napojené cykloturistické trasy)
cyklotrasa východ I (Jantárová)	Južná trieda – Jantárová – Krivá – Bajzová – (Staničné námestie) – mestský park – Jesenského – Masarykova – Alvinczyho – Slovenská (Hlinkova)
cyklotrasa východ III. (tr. L. Svobodu)	Hlinkova (napojenie na Eurovelo 11) – tr. L. Svobodu – Vyšná úvrat' – (na cyklotrasu sú napojené cykloturistické trasy)
cyklotrasa Z/V I.	Festivalové nám. – ul. Čs.armády – Hviezdoslavova – Masarykova – východ I. – (výhľad smer Furča)
cyklotrasa Z/V III.	OC Cassovia – Alejova – Moldavská – Milosrdenstva – Južná trieda – Palárikova – V I. – vetva Gemerská – Panelova – Južná trieda

• **Výhľadové cyklotrasy**

Cyklotrasa	Koridor ulíc
cyklotrasa (Jantárová – Euro Velo)	Jantárová – Pri bitunku – Eurovelo 11
cyklotrasa (Masarykova – Tr. L.Svobodu)	Masarykova – (Prešovská) – L.Svobodu)
cyklotrasa (Kostolianská cesta – Európska trieda)	Kostolianská cesta – Na Demetri – Americká trieda
cyklotrasa (Červený Rak – Pereš – US STEEL)	Červený Rak – Pereš - súbeh s I/16 – R2 – US STEEL
cyklotrasa (Južná trieda – Priemyselný areál Kechnec)	Južná trieda – Barca – Šebastovce – súbeh s I/17 – Seňa – Kechnec

• **Zostávajúce cyklokomunikácie**

Nie sú definované. Sú to všetky miestne komunikácie funkčnej triedy B3, C1 až C3 a D1, D2, kde nie je dopravnou značkou cyklistom vjazd zakázaný. Rýchlosť motorových vozidiel je odporúčaná do 30 km/hod.

Problémy mestských cyklotrás

Problematické v súčasnom stave sú prechody cyklotrás križovatkami najmä tých, kde je sústredená cyklo a pešia doprava. Pre zlepšenie stavu je nutné jednoznačné oddelenie cyklistov a peších, pre vylúčenie kolízií z dôvodu ich rozdielných rýchlostí pohybu, najmä po obvode Historickej časti mesta, ale tiež spoločné križenia s komunikáciami FT A3 a B1.

Lokalita	Riešenie
Križovatka Jantárová – Palackého -	<i>Rozčlenenie peších / CYK</i>
Križovatka Štúrova – Moyzesova - Rastislavova	<i>Rozčlenenie peších / CYK</i>
Križovatka Námestie Maratóna Mieru	<i>Rozčlenenie peších / CYK</i>
Križovatka Moldavská – Trieda SNP - Alejova	<i>Rozčlenenie peších / CYK</i>
Križovatka Trieda SNP – Toryská	<i>Rozčlenenie peších / CYK</i>
Križovatka Trieda SNP – Ondavská - Ipeľská	<i>Rozčlenenie peších / CYK</i>
Križovatka Festivalove námestie	<i>Rozčlenenie peších / CYK</i>
Križovatka Komenského – Watsonova - Hlinkova	<i>Rozčlenenie peších / CYK</i>

Osobitne ja nutné podrobne technicky riešiť križenie cyklotrás:

Lokalita	Riešenie
Hlinkova – Euro Velo	<i>Podrobné technické riešenie</i>
Križovatka Dargovských hrdinov	<i>Podrobné technické riešenie</i>
Križovatka Prešovská - Sečovská	<i>Podrobné technické riešenie</i>
Križovatka Nižné Kapustníky	<i>Podrobné technické riešenie</i>
Križovatka VSS	<i>Podrobné technické riešenie</i>
Križovatka Červený Rak	<i>Podrobné technické riešenie</i>

Rekreačné a turistické cyklotrasy

Okrem základnej medzinárodnej cyklotrasy Euro Velo 11 a jej súčasti CM-039 Hornád, zostávajúce *cykloturistické trasy* sú napojené na vonkajšie okruhy mestskej siete. Ich technický stav je rôzny a v ďalších stupňoch je nutné postupne sa zamerať na úpravy aby spĺňali požiadavky bezpečnosti podľa požiadaviek STN a TP.

Popis Rekreačných a turistických cyklotrás:

Červená – ňou sú značené trasy EuroVelo, slovenské cykloturistické magistrály a diaľkové cyklotrasy. Spolu sú v Košiciach 3 trasy červenej farby, ktoré majú dĺžku 26 km

1. Cyklotrasa Hornád – Torysa – Hornád
2. Červená cyklotrasa
3. Cyklotrasa Hornád

Modrá – ňou sú značené významné regionálne cykloturistické trasy, trasy paralelné s cyklomagistrálami. Spolu je v Košiciach 15 trás modrej farby, ktoré majú dĺžku 63 km.

1. Krásna – Ťahanovce
2. Horný Bankov – Jahodná
3. Horný Bankov – Nižný Klatov
4. Gombárov kút – Mrázová – Jahodná
5. Sokol' – Kráľova studňa – Kavečany
6. Hlinné – Gajdošova
7. Sídliisko KVP – Napojenie na trasu č. 4
8. Modrá cyklotrasa
9. Modrá cyklotrasa
10. Jahodná – Predná Holica (po „Starej židovskej ceste“)
11. Jahodná – Predná Holica (cez Jergovú studňu)
12. Prepojenie trás 4a a 5
13. Klatovianka – Nižný Klátov (cez Vrbicu)
14. Jahodná – Potoky – Opátka
15. Prepojenie trás 3 a 7

Zelená – ňou sú značené regionálne cykloturistické trasy a okruhy. V Košiciach sú spolu 4 trasy zelenej farby, ktoré majú dĺžku 33 km.

1. Alpinka – Nemcová dolka – Alpinka
2. Po Rákocziho stopách
3. Šustrovka
4. Zelená cyklotrasa

Rekreačné a turistické cyklotrasy na území mesta, s prepojením do voľnej krajiny, sú v rôznom technickom stave a s rôznou kvalitou značenia.

Pri rekreačných a turistických trasách je nutné riešiť prechody trás s komunikáciami pre automobilovú dopravu zvýraznením.

5.6. Nároky na pešiu dopravu

Pešia doprava nie je riešená variantne, drobné rozdiely vo variantoch A a B neovplyvňujú koncepciu rozvoja základných peších trás.

5.8.1 Kategorizácia a návrh pešej dopravy

Návrh dôležitých hlavných peších trás sa odvádza z predpokladaných a využívaných trás zistených po celkovom zhodnotení stratégie rozvoja dopravy mesta Košice.

Z uvedených podkladov, ale aj zistení v rámci PaR k ÚP je zrejmé, že najvyššie intenzity sú na území starého mesta a vyššie sú v rámci sídlisk. Vzájomné väzby a pohyby peších medzi mestskými časťami sú nižšie a na presun je využívaná MHD, resp. IAD. Pohyb peších je možný a nie je predpoklad jeho významnejšieho nárastu. Sieť trás chodcov a peších zón sa navrhuje v súlade s urbanistickým riešením jednotlivých priestorov v dostatočných dimenziách.

• Usporiadanie peších komunikácií

Pešie komunikácie sú pričlenené súbežné/príľahlé ku všetkým komunikáciám. Na sídliskách a v miestach kde to zástavba umožňuje, sú pešie komunikácie situované v pridruženom priestore ako oddelené. V centre mesta sú chodníky riešené ako príľahlé.

Nosné a najzaťaženejšie pešie trasy:

Pešia trasa	doplnenie
Komenského – Hlavná – Južná trieda,	s predĺžením - Ryba Anička s odbočkou Štúra – Zborovská/Kulturpark
Floriánska – Alžbetina – Mlynská – Mestský park – Staničné námestie/ŽSR a SAD	s predĺžením na Ungárová – OC Galéria
Trieda SNP – Alejová/Moldavská	s predĺžením Námestie maratóna Mieru – Masaryková
Trieda L Svobodu	
Americká trieda	s predĺžením Austrálska trieda – Ťahanovce 4, 5 / lesopark – Zelený dvor
Trieda KVP	súbežná Denešova – Bauerova
Rastislavova - Barčianska	

Všetky tieto trasy sú v súbehu s trasami cyklistickej dopravy a je žiaduce v rámci riešenia zón a projektovania/prehodnotenia súčasných trás posúdiť dostatočnosť priestorového usporiadania a prijatie konkrétnych opatrení na zaistenie bezpečnosti a obmedzenie možných kolízií a zvýrazniť ako zóny tolerancie. Zároveň bude nutné posúdiť kritické prechody peších a CYK cez mestské komunikácie funkčnej triedy B1 a B2.

Navrhované hlavné pešie trasy :

Variant „A“

Pešia trasa	doplnenie
Súbežne s CYK Staničné námestie – Krivá – Jantárová – pri bitunku – Euro Velo	
Cassovia – Užhorodská – Holubyho – Pri bitunku	
Ryba (lávka cez Hornád) – Dopravná – Americká trieda	
Anička – Pri Demeteri – Americká trieda	s predĺžením Austrálska trieda – Ťahanovce 4, 5 / lesopark – Zelený dvor

Variant „B“

Pešia trasa	doplnenie
Sídliisko Nad jazerom, Seligovo jazero, obchodný dom Cottbus	S doplnením na Verejný cintorín
Masarykova ulica	S predĺžením smerom na Prešovskú cestu a sídlisko Dargovských hrdinov (trieda generála Svobodu)
Hlinkova ulica, popri Hornáde na Aničku	S predĺžením cez Demeter na sídlisko Ťahanovce (Americká trieda)

Komunikácie pre peších sú v šírkovom usporiadaní situované oddelene v pridruženom dopravnom priestore MK (s výnimkou priechodov). Šírka pruhu je min 0,75 m, šírka pásu pre chodcov nesmie byť menšia ako 1,50 m a výška 2,50 m. Jeden pás obsahuje 2 pruhy pre peších. V stiesnených podmienkach a pri rekonštrukciách sa môže chodník navrhnuť s vloženým cyklistickým pruhom/pásom. Komunikácie pre chodcov prístupné osobám s obmedzenou schopnosťou pohybu sa musia označiť medzinárodným symbolom prístupnosti

5.7 Nároky na železničnú dopravu

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ navrhuje v oboch variantoch preložku úseku traťových koľají železničných tratí č. 101A Čierna nad Tisou – Košice (podľa CP č.190), č. 109A Košice – Plešivec (podľa CP č. 160) vedúcich paralelne s Jantárovou ulicou, východným smerom.

Variant „A“ na západný okraj hlavného koľajiska

Variant „B“ do priestoru koľajiska existujúcich tratí a na západný okraj hlavného koľajiska.

Realizáciu preložky trate budú odstránené dve existujúce úrovňové priecestia na MK ulíc Pri bitúnku a Jarmočná.

Nové mimoúrovňové križovanie železničných tratí č. 101A Čierna nad Tisou – Košice (podľa CP č.190), č. 109A Košice – Plešivec (podľa CP č. 160) vznikne realizáciou dôležitého segmentu ZAKOS-u mesta v prepojení Vonkajšieho a Vnútorého okruhu mesta, ulíc Južné nábrežie a Jantárová.

Do operačného programu Integrovaná infraštruktúra 2014 – 2020, Prioritná os č. 5 - Železničná infraštruktúra (mimo TEN-T CORE) je zaradená realizácia elektrifikácie trate Haniska pri Košiciach – Moldava nad Bodvou, ktorú strategický dokument ÚPN-M KE – koncept riešenia zohľadňuje. Navrhovanou zmenou činnosti sa nemení dĺžka predmetných železničných tratí, ich smerovanie, počet koľají a ich situovanie, resp. počet a umiestnenie železničných staníc a nástupíšť, železničných priecestí a prechodov, resp. železničných mostov.

Severnej časti územia mesta sa dotýka projekt „Modernizácia železničnej trate Žilina – Košice, úsek trate Kysak (mimo) – Košice“ ktorý doteraz realizovaný nebol. Jeho predmetom je modernizácia trate na traťovú rýchlosť 140 resp. 160 km/h. Nové trasovanie železničnej trate č. 105 uvažuje so zväčšením polomeru oblúka trate čo si vyžiada jej umiestnenie do nového železničného tunela na severnom okraji MČ Ťahanovce.

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – Koncept riešenia“ navrhuje:

vo Variante „A“ - umiestniť premiestnenú železničnú zastávku Ťahanovce do širšieho priestoru plánovaného križovania železničnej trate č. 105 MK s pracovným názvom „Nová Ťahanovská – Na Demeteri“.

Vo Variante „B“ navrhuje umiestniť premiestnenú železničnú zastávku Ťahanovce do priestoru pri medzi križovatkami MK Nová Ťahanovská I. x Na Sihoti a II/547 Hlinkova x MK Severné nábrežie.

Dôvodom rozdielnej lokalizácie premiestnenej železničnej zastávky je väzba na električkovú dopravu v rámci IDS. V uvedených priestoroch je plánované realizovať terminál/prestupný uzol IDS. Premiestnenie zastávky je chápané ako náhrada existujúcej zastávky. Presun železničnej zastávky Košice – Predmestie v MČ Juh je vyvolaný preložkou železničnej trate č. 101A Čierna nad Tisou – Košice. Železničná zastávka, náhrada existujúcej zastávky za novú, je navrhnutá v širšom priestore križovania preložky železničnej trate

č. 101A miestnou komunikáciou s pracovným názvom Nová Zdobá A vo Variante A, s pracovným názvom Nová Záhradná osada vo Variante B. Transformačné plochy na uvedenej lokalite umožňujú realizovať terminál/prestupný uzol IDS i s P+R parkoviskom.

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – Koncept riešenia“ v oboch variantoch dokumentuje funkčnú plochu železničnej dopravy pre terminál intermodálnej prepravy Košice, (ďalej len „TIP KE“). Plánovaná lokalita realizácie TIP KE s názvom „Bočiar“ sa nachádza na území Mestskej časti Šaca a obce Sokolany.

Výstavba terminálu intermodálnej prepravy je plánovaná v súlade s parametrami podľa Dohody AGTC (Európska dohoda o najdôležitejších trasách medzinárodnej kombinovanej dopravy a súvisiacich subjektoch). Terminál bude slúžiť ako prekládkové miesto medzi železničnou a cestnou nákladnou dopravou a v rámci železničnej dopravy tiež medzi železničnými vozňami normálneho a širokého rozchodu a na dočasné – prevádzkové - skladovanie intermodálnych prepravných jednotiek na úložných plochách..

5.8 Nároky na leteckú dopravu

Infraštruktúra leteckej dopravy, najmä hlavného letiska Košice zodpovedá terajším požiadavkám. Obsluha letiska je zabezpečovaná autobusovou linkou MHD a v značnej miere individuálnou dopravou (potreba zvýšenia parkovísk pre ID). Nárast aktivít (aj v súvislosti s priemyselnými aktivitami v blízkosti letiska) vyvolá zvýšené nároky na dopravné kapacity MHD.

Rozvoj letiska Košice vychádza z predpokladaného nárastu požiadaviek v osobnej preprave, ale aj v predpokladaných objemoch prepravy tovaru. Pre uvažovaný nárast sú pripravované podklady zahrnuté v dokumente „*Masterplan AIRPORT KOŠICE TERMINAL EXPANSION*“ (január 2008), ktorý zahŕňa najmä požiadavky na zvýšenie komfortu cestujúcich (zvýšenie kapacít parkovísk, komerčné aktivity, maloobchod, hotel s konferenčným centrom).

Pripravovaná kapacita terminálu letiska má dosiahnuť až 1 mil. cestujúcich.

Masterplan „Airport Košice Terminal Expansion“ obsahuje plánovaný rozvoj v dvoch oblastiach:

- plánovanie letiskových plôch zaručujúcich rozvoj prevádzkových podmienok a funkcií letiska, vrátane požiadaviek pre lietadlá kategórie „C“ a „D“.
- plán rozvoja areálu terminálu zaručujúci požadované plochy pre uvažovaný komplexný rozvoj ako podklad pre územné plánovanie.

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – Koncept riešenia“ navrhuje

vo variante „A“ funkčné plochy pre územný rozvoj letiska Košice .

Variant „B“ rozvojové plochy letiska Košice nenavrhuje

B-II. Údaje o výstupoch

1. Ovzdušie

hlavné zdroje znečistenia ovzdušia (stacionárne, mobilné), kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, spôsob zachytávania emisií, spôsob merania emisií.

Úroveň znečisťovania ovzdušia ovplyvňujú predovšetkým emisie z veľkých priemyselných zdrojov, ktoré sú významnými zástupcami hutníckeho, palivovo–energetického priemyslu. Hlavným zdrojom znečisťovania ovzdušia v meste Košice je predovšetkým hutnícky priemysel – U.S.Steel Košice, s.r.o. (patrí aj medzi najvýznamnejších znečisťovateľov ovzdušia v SR, má najvyšší podiel na emisiách sledovaných znečisťujúcich látok TZL, NO_x a CO a druhý najvyšší podiel v emisiách SO₂ v rámci celej SR), ďalej priemysel palív a energetiky – TEKO a.s. a ťažobný priemysel – Carmeuse Slovakia, s.r.o., závod Košice a SMZ a.s. Jelšava, závod Bočiar. Podiel týchto zdrojov na celkových emisiách zo stacionárnych zdrojov základných znečisťujúcich látok na území mesta je cca 95 – 99 %. Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ navrhuje v oboch variantoch koncepcie rozvoja verejného dopravného a technického vybavenia územia, nasledovné regulatívy pre skvalitnenie priestorových a funkčných parametrov rýchlostných ciest, ciest I. II. III tr. a miestnych komunikácií a regulatívy pre zásobovanie mesta energiami, majúcich priamy pozitívny vplyv na čistotu ovzdušia:

Varianty „A“ „B“:

C.6.1 Ovzdušie

- C.6.1.1 neumiestňovať, resp. nerozširovať v území, kde sa prelína výrobná činnosť s obytnou a oddychovou časťou územia, prevádzky vyžadujúce si rozsiahlejšie nároky na nákladnú automobilovú dopravu
- C.6.1.2 realizovať opatrenia typu výsadba izolačnej zelene pozdĺž komunikácií, výrobných areálov, ako bariéru proti prachu (líniová zeleň vysokej a strednej etáže, stromoradia)
- C.6.1.3 trvale sledovať, hodnotiť a zabezpečovať minimalizáciu negatívnych dopadov prevádzky zdrojov znečisťovania ovzdušia technologickými opatreniami a realizáciou ďalších investičných akcií na zníženie emisií
- C.6.1.4 realizovať technické riešenia na prevádzke Teplárne U.S.Steel Košice s.r.o. (komíny I., II. a III.) s cieľom zabezpečenia súladu prevádzky s podmienkami a požiadavkami ustanovenými osobitnými predpismi (zavedenie individuálnych emisných stropov) v zmysle Programu znižovania emisií
- C.6.1.5 postupne znižovať podiel spaľovania uhlia v TEK O II a zabezpečovať postupný prechod na využívanie zemného plynu
- C.6.1.6 zabezpečiť spracovanie rozptylovej štúdie so stanovením hraníc prashného spádu u relevantných zdrojov znečisťovania ovzdušia, vrátane opatrení na elimináciu emisnej a imisnej záťaže
- C.6.1.7 plynofikovať jestvujúce kotle na báze pevného paliva (okrem biomasy) vo výrobných areáloch, bytových domoch a objektoch občianskej vybavenosti,
- C.6.1.8 povoľovať palivovú základňu hlavne na báze zemného plynu a elektrickej energie pri navrhovaných nových rozvojových lokalitách
- C.6.1.9 podporovať vyšší podiel využívania obnoviteľných zdrojov energie
- C.6.1.10 realizovať opatrenia podporujúce adaptáciu obyvateľov a územia na klimatické zmeny v súlade so Stratégiou adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky klímy (MŽP SR, január 2014)

Kvalitatívna a kvantitatívna charakteristika emisií, produkovaných hlavnými zdrojmi znečistenia ovzdušia, a spôsob ich zachytávania, nie je predmetom návrhu strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“

2. Voda

celkové množstvo, druh a kvalitatívne ukazovatele vypúšťaných odpadových vôd, miesto vypúšťania (recipient, verejná kanalizácia, čistiareň odpadových vôd), zdroj vzniku odpadových vôd, spôsob nakladania.

2.1 – Celková potreba pitnej vody:

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ navrhuje v rámci koncepcie rozvoja vodného hospodárstva mesta Košice zásobovať mesto Košice pitnou vodou z existujúcich vodárenských zdrojov, akumuláciou pitnej vody v existujúcich a navrhovaných vodojemoch.

Celková plánovaná denná potreba pitnej vody pre mesto Košice je nasledovná:

Počet obyvateľov	Variant „A“	Variant „B“
	280124	303 983
Vrátane občianskeho vybavenia	335355	359100
Qd priemerná potreba	68053,3 m ³ /deň	73265 m ³ /deň

Pre zabezpečenie bezkolíznej dodávky pitnej vody pre mesto Košice sú výstupom strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ nasledovné regulatívy:

Variant „A“:

- C.4.10.1 rešpektovať a rozvíjať vodárenský systém mesta, ktorý zabezpečí zásobovanie pitnou vodou aj pre uvažovaný územný rozvoj

- C.4.10.2 chrániť územné koridory a plochy pre rozšírenie siete verejného vodovodu do lokalít územného rozvoja a rozšírenie kapacitne nepostačujúcich vodojemov
- C.4.10.3 chrániť územné koridory a plochy (v rozvojovej lokalite Kalvária) pre čerpaciu stanicu, výtlačné potrubie, VDJ 2x100 m³, zásobné potrubie a rozvodnú sieť vodovodu
- C.4.10.4 chrániť územné koridory a plochy v rozvojovej lokalite Podhradová (13081) pre ATS pri VDJ pre zástavbu nad hornou hranicou tlakového pásma
- C.4.10.5 chrániť územné koridory a plochy v č. m. Sídliisko Ťahanovce pre rozvojovú lokalitu Skalky (14010), pre zásobné potrubie DN 160 a rozvodnú sieť vodovodu, akumuláciu vo VDJ Ťahanovce T-3
- C.4.10.6 chrániť územné koridory a plochy v č. m. Myslava pre rozvojovú lokalitu Povrazy – západ (23040) zásobné potrubie DN 160 a rozvodnú sieť vodovodu, akumuláciu vo VDJ KVP Z-2,
- C.4.10.7 chrániť územné koridory a plochy v č. m. Poľov rozšírenie VDJ o 100 m³ a ATS pre zástavbu nad hornou hranicou tlakového pásma existujúceho VDJ.

Variant „B“:

- C.4.6.1 rešpektovať vodárenský systém mesta, ktorý zabezpečí zásobovanie pitnou vodou aj pre uvažovaný územný rozvoj
- C.4.6.2 chrániť územné koridory a plochy pre rozšírenie siete verejného vodovodu do lokalít územného rozvoja, rozšírenie kapacitne nepostačujúcich vodojemov,
- C.4.6.3 riešiť tlakové pomery v lokalitách územného rozvoja lokalizovaných mimo existujúceho zásobovacieho rozsahu (čerpacie stanice, AT stanice spoločné, domové)

2.2 – Celkové množstvo vypúšťaných odpadových vôd

Celkové množstvo splaškových odpadových vôd podľa vyčíslenej potreby pitnej vody v jednotlivých kanalizačných komplexoch je podľa konceptu riešenia strategického dokumentu nasledovné:

Variant „A“:

Sídlná jednotka	Počet obyvateľov	Q ₂₄		Q _{h max}	Q _{h min}
		M ³ /deň	l/deň	l/sek	l/sek
ČOV Košice	270418	65686,2	760,3	1578,5	455,3
ČOV Kavečany	1041	207,8	2,4	7,2	1,4
ČOV Šaca	5817	1690,2	19,5	48,8	11,7
ČOV Košická Nová Ves	2848	468,8	5,4	16,2	3,2

Variant „B“:

Sídlná jednotka	Počet obyvateľov	Q ₂₄		Q _{h max}	Q _{h min}
		M ³ /deň	l/deň	l/sek	l/sek
ČOV Košice	293498	70682,7	818,0	1658,5	490,8
ČOV Kavečany	1041	207,8	2,4	7,2	1,4
ČOV Šaca	5818	1690,7	19,6	49,0	11,7
ČOV Košická Nová Ves	3626	673,8	7,8	23,4	4,7

Na základe porovnania nebudú kapacitne postačovať ČOV Kavečany a ČOV Košická Nová Ves.

Výstupom strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice . koncept riešenia“ pre zabezpečenie odvedenia plánovaného množstva splaškových vôd sú nasledovné regulatívy:

Variant „A“:

- C.4.10.8 rešpektovať a rozvíjať systém odvádzania a zneškodňovanie odpadových vôd mesta, ktorý zabezpečí zásobovanie pitnou vodou aj pre uvažovaný územný rozvoj
- C.4.10.9 chrániť územné koridory a plochy pre rozšírenie verejnej jednotnej kanalizácie mesta Košice a m. č. Šaca formou splaškovej kanalizácie do lokalít územného rozvoja mimo existujúceho odkanalizovaného územia
- C.4.10.10 chrániť územné koridory a plochy v lokalitách územného rozvoja na pravom brehu Hornádu v č.

- m. Sever (13140) a Staré mesto (15071, 15072) pre pravobrežný zberač jednotnej kanalizácie s inštalovaním zariadení na reguláciu odtoku tak aby nebola prekročená kapacita existujúcej kanalizácie (zberač A) a jednotnú kanalizáciu, odľahčenie dažďových vôd do Hornádu
- C.4.10.11 chrániť územné koridory a plochy pre rozšírenie splaškovej kanalizácie v č. m. Lorinčík, Poľov, Šebastovce a Košická Nová Ves do lokalít územného rozvoja
- C.4.10.12 chrániť územné koridory pre rozšírenie tlakovej splaškovej kanalizácie v č. m. Kavečany a Krásna (zástavba na ľavom brehu Hornádu)
- C.4.10.13 chrániť plochy pre intenzifikáciu ČOV Kavečany
- C.4.10.14 akumuláciu zrážkových vôd zo striech rodinných domov realizovať na vlastných pozemkoch
- C.4.10.15v lokalitách územného rozvoja v zastavanom území s jednotnou kanalizáciou bez vhodného recipientu, resp. bez možnosti napojenia na verejnú jednotnú kanalizáciu realizovať vsakovacie systémy na zrážkové vody z povrchového odtoku
- C.4.10.16 akumuláciu zrážkových vôd z lokalít územného rozvoja s deleným systémom odvádzania odpadových vôd v č. m. Sídliisko Ťahanovce (Skalky), Sever (Podhradová, Čermeľ), Myslava (Povrazy – Západ) realizovať zariadenia na zachytávanie – poldrami

Variant „B“

- C.4.6.4 chrániť územné koridory a plochy pre rozšírenie verejnej kanalizácie v lokalitách územného rozvoja mimo existujúceho odkanalizovaného územia jednotnej kanalizácie formou splaškovej kanalizácie,
- C.4.6.5 chrániť územné koridory a plochy pre rozšírenie verejnej splaškovej kanalizácie v ostatných častiach mesta v lokalitách územného rozvoja, v MČ Kavečany a Krásna rešpektovať existujúci systém tlakovej kanalizácie,
- C.4.6.6 intenzifikovať ČOV Kavečany a ČOV Košická Nová Ves
- C.4.6.7 akumuláciu zrážkových vôd zo striech rodinných domov realizovať na vlastných pozemkoch
- C.4.6.8 pri príprave územia pre výstavbu riešiť spôsob a možnosti odvádzania vôd z povrchového odtoku do vodných tokov
- C.4.6.9 realizovať stavby protipovodňových opatrení:
- hradenie existujúcich strží v MČ Dargovských hrdinov a realizácia poldrov (Pod Furčou 1 a 2, Výmoľ a Most), v MČ Vyšné Opátske (polder Nižná Úvrať), v MČ Ťahanovce (polder Žúžel'), v MČ Šaca (polder Nad cintorínom),
 - realizácia stavieb, ktoré spomaľujú odtok vody z povodí miestnych tokov, zvyšujú retenčnú schopnosť povodí alebo podporujú prirodzenú akumuláciu vody, znižujú maximálny odtok zrážkových vôd (nešpecifikované hradenie strží, zasakovacie prielohy, malé vodné nádrže: MVN Vinica na Baštianskom potoku, prítoku Myslavského potoka a MVN Čierne na Kamennom potoku, poldre: v povodí potokov Moňok, Ťahanovský potok, Čermeľ, Čičkovský potok, Myslavský potok, Ida a Novoveský potok). Dôvodom návrhu je, že realizované úpravy na tokoch Čermeľský potok, Myslavský potok, Čičkovský potok, potok Moňok, Ťahanovský potok, Ťahanovský jarok a Ida, pretekajúcich zastavaným územím mesta kapacitne nepostačujú na prevedenie povodňových prietokov bez vybreženia a realizácia ochranných opatrení v meste by zasiahla do urbanizovaného územia,
 - opatrenia na miestnych tokoch, stržiach a výmoľoch zameraných na zadržanie zrážkových vôd z povrchového odtoku z lokalít územného rozvoja: v MČ Sídliisko Ťahanovce (poldre Skalky, Aténska, Rúbanisko 2), v MČ Sever (polder Podhradová 1 a 2, polder Červený breh 1 a 2), v MČ Myslava poldre Kopa 1, 2, 3.
- C.4.6.10 výstavbu v lokalitách v inundačnom uzemí toku Hornád (MČ Džungľa, MČ Sever, MČ Sídliisko Ťahanovce, MČ Staré mesto, MČ Ťahanovce a MČ Juh) v realizovať až po dobudovaní protipovodňových opatrení na rieke Hornád

3. Odpady

celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi.

V roku 2014 bolo na území mesta Košice (okresy Košice I – IV) podľa údajov RISO (Regionálny informačný systém o odpadoch) vyprodukovaných 1 043 667 ton odpadov, z toho 36155 ton nebezpečného

odpadu, a 1 007 511 ton ostatného odpadu.

Produkcia komunálnych odpadov a drobných stavebných odpadov mesta Košice v roku 2014 bola 87 404 ton. Od roku 2004 nastal pokles produkcie nebezpečných odpadov a ostatných odpadov, a výrazný nárast komunálnych odpadov, vrátane drobných stavebných odpadov.

Vysoká produkcia odpadov kategórie nebezpečné a ostatné súvisí s rozsahom aktivít priemyselného charakteru na území mesta. Najvýznamnejším producentom priemyselných odpadov je U.S.Steel Košice, s.r.o., ktorý nakladá s odpadmi v súlade s platnou legislatívou. U.S.Steel Košice, s.r.o. je jedným z najväčších producentov nebezpečných a ostatných odpadov aj v rámci SR.

Nakladanie s odpadmi

Mesto Košice má spracovaný Program odpadového hospodárstva mesta Košice (POH) na roky 2011–2015 a všeobecne záväzné nariadenia (VZN), ktoré určujú zásady a spôsoby nakladania s odpadmi na území mesta.

Vláda SR uznesením č. 562/2021 schválila POH SR na roky 2016–2020. Následne POH mesta Košice na roky 2016–2020 bude spracovaný v zmysle § 9 a § 10 zákona č. 79/2015 Z. z. o odpadoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Pri nakladaní s produkciou komunálnych odpadov prevládalo zhodnocovanie. Až 99,92 % ich produkcie bolo zhodnotených. Z celkového množstva vzniknutých odpadov (nebezpečné a ostatné odpady) bolo zhodnotených cca 25 % a až 74 % týchto odpadov bolo zneškodňovaných skládkovaním.

Mesto zneškodňovanie a zhodnocovanie komunálnych odpadov zmluvne zabezpečuje prostredníctvom spoločnosti KOSIT a.s., Košice, ktorá zabezpečuje:

- zneškodňovanie a energetické zhodnocovanie komunálnych odpadov v prevádzke Spaľovňa odpadov – TERMOVALORIZÁTOR,
- prevádzku 3 Zberných dvorov,
- spracovanie odpadov (Divízia spracovania odpadov – areál Spaľovne odpadov) – triedenie, drvenie a lisovanie odpadov,
- odovzdáva vytriedené odpady organizáciám oprávneným na ich zber, zhodnotenie, zneškodnenie a spracovanie.

Prostredníctvom vlastného mestského podniku (Správa mestskej zelene v Košiciach, Záhrada Bernátovce – stredisko výroby kompostu) je zabezpečované zhodnocovanie biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov (BRKO) z údržby zelene. Zariadenie je plne využívané pre potreby mesta Košice

Nebezpečný odpad a ostatný odpad produkovaný činnosťou U.S.Steel Košice, s.r.o. je zneškodňovaný v areáli závodu skládkovaním, ukladaním na odkaliská a zhodnocovaním predovšetkým železného šrotu, ako druhotnej suroviny a odpadov z hutníckeho priemyslu.

Triedený zber

Triedený zber odpadov je zabezpečovaný a realizovaný podľa POH mesta a VZN. Pri komoditách papier, plasty a kovy v posledných rokoch sledujeme v množstvách narastajúci trend, tiež pri biologicky rozložiteľnom odpade. Množstvo vytriedeného skla v posledných rokoch má klesajúcu tendenciu.

K dispozícii na území mesta je 5 zberných dvorov na umiestnenie ďalších druhov odpadov, ktoré svojim charakterom, alebo tvarom nie je možné umiestniť do zberných nádob na komunálny odpad alebo triedený odpad. Zberné dvory sú využívané najmä na objemný odpad, drobný stavebný odpad, pneumatiky a odpady z obsahom škodlivín. Zberné dvory na území mesta Košice v mestských častiach (MČ):

- Pri bitúnku 11 – MČ Juh
- Jesenského 4 – MČ Staré mesto
- Popradská – MČ Západ – najviac využívaný a vyťažovaný
- Magnezitárska 11 – Sídliisko Ťahanovce
- Železiarska 49 – MČ Šaca

Spoločnosť KOSIT a.s., Košice má zámer vybudovať ďalší zberný dvor, a to v MČ Nad Jazerom.

Zber objemných odpadov je zabezpečený formou tzv. celoročného zberu prostredníctvom veľkokapacitných kontajnerov (VKK).

Zariadenia na zneškodňovanie odpadu

Skládky odpadov – na území mesta Košice sú prevádzkované 4 skládky odpadov pre ostatný a nebezpečný odpad v zmysle platnej legislatívy odpadového hospodárstva, a to:

1 skládka na odpad, ktorý nie je nebezpečný (Suchá halda – U.S.Steel Košice, s.r.o.),

2 skládky na nebezpečný odpad (Suchá halda – U.S.Steel Košice, s.r.o., Košice – Myslava – V.O.D.S. –

EKO, a.s.),

1 skládka na inertný odpad (Baňa Bankov – Meoptis, s.r.o.).

Ostatný odpad zo zdravotníctva je zhodnocovaný v Spaľovni odpadov, nebezpečný odpad zo zdravotníctva je zneškodňovaný mimo územia mesta firmou FECUPRAL s.r.o., Veľký Šariš (spaľovanie nebezpečných odpadov).

Zariadenia na zhodnocovanie odpadu

Energetické zhodnocovanie odpadov – spaľovňa komunálnych odpadov

V okrese Košice IV., v MČ Košice – Barca je vybudovaná spaľovňa komunálnych odpadov, ktorej vlastníkom a prevádzkovateľom je od r. 2001 spoločnosť KOSIT, a.s. Košice. Spaľovňa v uplynulom období prešla rozsiahlou rekonštrukciou (spaľovacia linka č. 1) so zámerom vybudovania a prevádzkovania diela, ktoré spĺňa všetky environmentálne, technické a technologické parametre na úrovni súčasných špičkových technológií v Európe. Cieľom realizácie energetického projektu bolo dosiahnuť väčšie energetické zhodnotenie odpadov, ich využitie predovšetkým ako zdroja energie. Realizáciou energetického projektu spoločnosť dosiahla uvedený cieľ, keďže okrem tepla pre vykurovanie zariadenie vyrába aj takzvanú zelenú elektrickú energiu (z obnoviteľných zdrojov).

Rok 2014 bol prvý rok prevádzky spaľovacej linky č. 2, ktorá bola ukončená koncom roku 2013 v rámci projektu Modernizácia a rekonštrukcia spaľovne – 1. etapa. Linka je plne v súlade s celosvetovým trendom smerom k energetickému zhodnocovaniu odpadov (Waste to Energy – WtE) s využitím špičkových technológií (BAT) v Európe. Energia obsiahnutá v odpade sa touto investíciou využíva na výrobu elektrickej energie pre vlastnú spotrebu, ako aj pre dodávku do distribučnej siete.

Materiálové zhodnocovanie odpadov

Na území mesta Košice sa nachádza niekoľko desiatok zariadení a prevádzok na zber a zhodnocovanie odpadov. Zariadenia na zhodnocovanie odpadov ich zhodnocujú činnosťami R1 – R13 (v zmysle Prílohy č. 2 zákona o odpadoch).

Odvaly a odkaliská

Na území mesta Košice sa nachádzajú aj úložiská odpadov (odvaly a odkaliská) vznikajúce banskou činnosťou, a to 1 činný odval (LB MINERALS, a.s. – DP Ťahanovce, kategória B) a 1 nečinné odkalisko (Meoptis, a.s. Bratislava – Baňa Bankov) v areáli bývalého KOMAG-u, Košice, a.s., pochádzajúce z bývalej ťažby a úpravy magnezitu, ktoré však nevytvára priamu environmentálnu záťaž širšieho okolia.

Na území mesta sa nachádza ďalších 5 činných odkalísk súvisiacich s priemyselnou činnosťou spoločnosti U.S. Steel Košice, s.r.o. (Mokrý halda, odkaliská oceliarskych kalov č. 1 – 4) a 1 činné odkalisko súvisiace s prevádzkou Teplárne Košice, a.s. (ukladanie popolčeka vznikajúceho pri teplárenskej výrobe tepla a elektrickej energie spaľovaním uhoľného paliva).

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ nenavrhuje ani v jednom variante inú koncepciu nakladania s odpadmi na území mesta. V oboch variantoch konceptu popisuje súčasný stav odpadového hospodárstva na území mesta Košice.

4. Hluk a vibrácie (zdroje, intenzita)

Zdrojom hluku a vibrácií na území mesta Košice je hlavne automobilová a železničná doprava. Zisťovanie intenzity hluku a vibrácií na území mesta nie je predmetom návrhu strategického dokumentu, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia. Údaje o zdrojoch a intenzite hluku a vibrácií získava orgán územného plánovania v štádiu prípravných prác, resp. v štádiu spracovávania prieskumov a rozborov. Na základe týchto údajov je výstupom strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ k opatreniam na zníženie hluku a vibrácií je návrh nasledovných regulatívov:

Variant y „A““B“

C.6.4 Hluk, vibrácie

C.6.4.1 trvale sledovať, hodnotiť a zabezpečovať realizáciu protihlukových opatrení pozdĺž cestných komunikácií, v území v bezprostrednom kontakte obytných častí so železničnou, električkovou a leteckou dopravou a s výrobnými areálmi formou výsadby izolačnej zelene, protihlukových stien, ochranných protihlukových valov

C.6.4.2 eliminovať nežiaduce prejavy vibrácií technickými a technologickými opatreniami, ako je pravidelná a dôsledná údržba tratí, koľajové konštrukcie s pružnými prvkami, bezстыkové koľaje, odhlučnenie tratí a prechodov áut cez koľaje

C.6.4.3 realizovať opatrenia typu výsadba izolačnej zelene pozdĺž výrobných areálov a v bezprostrednom okolí priemyselných zdrojov hluku ako bariéru pred hlukom (líniová zeleň vysokej a strednej etáže, stromoradia)

C.6.4.4 pri výstavbe stavieb situovaných v územiach s nadmernou intenzitou hluku vyžadovať opatrenia na elimináciu nepriaznivých účinkov hluku

5. Žiarenie a iné fyzikálne polia (tepelné, magnetické a iné – zdroj a intenzita).

Jedným z hlavných faktorov, vplývajúcich na zdravotný stav obyvateľstva je vyžarovanie radónu z podlažia. Fenomén radónové riziko nepredstavuje závažný environmentálny problém, pokiaľ je stupeň prenikania radónu z podlažia do objektov nízky. V prípade, ak je stupeň radónového rizika po detailnom premeraní stavebného pozemku stredný alebo vysoký (zaradené aj územie mesta Košice), je potrebné uskutočniť pred výstavbou protiradónové opatrenia v súlade s predpismi o požiadavkách na obmedzenie ožiarovania radónom a ďalšími prírodnými rádionuklidmi.

Výstupom strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice– koncept riešenia“ je v oboch variantoch „A“ „B“ regulatív C.6.3.5 (C.6.3.6):

- zabezpečiť ochranu stavieb (obytné stavby, stavby s pobytovými miestnosťami) na pozemkoch s vyšším ako nízkym radónovým rizikom realizáciou opatrení proti prenikaniu radónu z geologického podlažia

6. Doplnujúce údaje

(napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny).

Výstupom strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ je súbor regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využitia územia, verejného dopravného a technického vybavenia územia, zachovania kultúrohistorických hodnôt, ochrany prírody a krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability a starostlivosti o životné prostredie. Mierka spracovania strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia, nedokumentuje významné terénne úpravy a zásahy do krajiny, ktoré budú najmarkantnejšie pri projektovaní privádzača k peáži R2 a R4 vo východnej časti riešeného územia.

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ZDRAVIA

C-I. Vymedzenie hraníc riešeného územia

Riešené územie strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ je vymedzené hranicou administratívneho územia mesta, jeho plošná výmera je 24 373 ha. Administratívne územie mesta tvorí 29 nasledovných katastrálnych území:

Brody – Kavečany – Čermeľ – Kamenné - Severné Mesto - Nové Ťahanovce – Huštáky – Letná - Stredné Mesto – Ťahanovce – Lorinčík – Luník – Myslava – Pereš – Poľov – Grunt – Šaca – Železiarne - Terasa Furča - Košická Nová Ves – Barca - Južné Mesto – Skladná – Jazero – Šebastovce - Nižná Úvrat' - Vyšné Opátske

Brody – Kavečany – Čermeľ – Kamenné - Severné Mesto - Nové Ťahanovce – Huštáky – Letná - Stredné Mesto – Ťahanovce - Lorinčík – Luník – Myslava – Pereš – Poľov – Grunt – Šaca – Železiarne - Terasa – Furča - Košická Nová Ves – Barca - Južné Mesto – Skladná – Krásna – Jazero – Šebastovce - Nižná Úvrat' - Vyšné Opátske

Zákon NR SR č. 221/1996 Z.z. o územnom a správnom usporiadaní Slovenskej republiky rozdeľuje mesto Košice do štyroch okresov (Košice I až Košice IV).

Zákonom NR SR č. 401/1990 Z.z. o meste Košice je mesto rozdelené na 22 mestských častí. Mestská časť

je v strategickom dokumente považovaná za základnú územnú jednotku v štruktúre mesta.

Z hľadiska polohy jednotlivých mestských častí k mestskému centru a z hľadiska štruktúry a intenzity zástavby v týchto mestských častiach, strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ člení administratívne územie mesta na vnútorné (kompaktné) mesto a na vonkajšie mesto.

Do vnútorného mesta zaraďuje mestské časti:

Džungľa, Sever, Sídliisko Ťahanovce, Staré mesto, Luník IX, Sídliisko KVP, Západ, Sídliisko Dargovských hrdinov, Juh, Sídliisko Nad jazerom, Vyšné Opátske.

Vonkajšie mesto tvoria mestské časti:

Kavečany, Ťahanovce, Lorinčík, Myslava, Pereš, Poľov, Šaca, Košická Nová Ves, Barca, Krásna a Šebastovce.

C-II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia riešeného územia

2.1. Horninové prostredie

inžiniersko-geologické vlastnosti, geodynamické javy (napr. zosuvy, seizmicita, erózia a iné), ložiská nerastných surovín, geomorfologické pomery (napr. sklon, členitosť), stav znečistenia horninového prostredia.

2.1.1 Geomorfologické pomery

Podľa regionálneho geomorfologického členenia patrí riešené územie do troch geomorfologických celkov. Prevažná časť územia patrí do geomorfologického celku Košická kotlina, do severnej a severovýchodnej časti územia zasahuje geomorfologický celok Čierna hora a severozápadný výbežok spadá do geomorfologického celku Volovské vrchy.

V severnej časti územia mesta prechádza reliéf z pahorkatinového do vrchovinového reliéfu rázsochovitého charakteru. Stretávajú sa tu dva geomorfologické celky, Volovské vrchy a Čierna hora. Volovské vrchy predstavujú plocho modelovanú, petrograficky aj mechanicky monotónnu časť územia. Volovské vrchy reprezentuje v riešenom území časť podcelku Kojšovskej hole. Je to veľmi členitá oblasť prevažne južnej expozícii svahov, so svahovitosťou do 30°. Volovské vrchy a Čierna hora vytvárajú priečnu Z–V eleváciu, s pomerne monotónnym, stredne rezaným reliéfom.

Z hľadiska morfologicko–morfometrických typov reliéfu sa riešené územie vyznačuje pomerne veľkou vertikálnou členitosťou. Severná časť, najmä k.ú. Kavečany a k.ú. Sever, je pomerne členitá (vrchoviny stredne a silne členité), centrálnu, západnú a severovýchodnú časť územia zaberajú pahorkatiny, južnú časť územia, zastúpenú k.ú. Šaca, Poľov, Pereš, Šebastovce, Barca, Juh, Nad Jazerom, zaberá rovina.

Z tvarov reliéfu sú na území mesta zastúpené úvalinové doliny, úvaliny kotlín a brázd, prolúviálne kužele stredné, riečne terasy stredné a riečne nivy v oblasti Košickej roviny, v oblasti Hornádskeho predhoria sú zastúpené monoklinálne hrebene a hlboké doliny bez nivy, alebo so slabou vyvinutou nivou. Na rozhraní Košickej roviny a Toryskej pahorkatiny sú zastúpené zosuvy a morfologicky výrazné strány na tektonických poruchách, ktoré sa tiež vyskytujú na rozhraní Čiernej hory a Košickej kotliny.

Najvyšší bod v riešenom území sa nachádza na severnej hranici s k.ú. Veľká Lodina vo výške 803 m n.m. Centrálna časť územia leží v nadmorskej výške 208 m n.m. Najnižší bod územia leží v nadmorskej výške 178 m n.m. na juhovýchodnej hranici s k.ú. Nižná Myšľa

2.1.2 Inžiniersko – hydrogeologické pomery

Skúmané územie patrí z hydrologického hľadiska do čiastkového povodia Hornádu (číslo hydrologického poradia 4–32) a čiastkového povodia Bodvy (číslo hydrologického poradia 4–33). Väčšia časť územia mesta je odvodňovaná riekou Hornád a jej prítokmi spadajúca do základného povodia Hornád od Hnilca po Torysu (číslo hydrologického poradia 4–32–03). Východná časť územia spadá do základného povodia Torysa (číslo

hydrologického poradia 4–32–04) a južná časť do základného povodia Hornád pod Torysou (číslo hydrologického poradia 4–32–05). Len západná časť územia mesta je odvodňovaná Bodvou prostredníctvom jej ľavostranného prítoku Ida (číslo hydrologického poradia základného povodia 4–33–01). Rozvodnica medzi čiastkovými povodiami Hornádu a Bodvy prechádza v severojužnom smere cez areál U.S. Steel Košice, s.r.o. a MČ Šaca.

V rámci novej vodnej politiky vyplývajúcej zo smernice 2000/ES Európskeho parlamentu a Rady ustanovujúcej rámec pre činnosť Spoločenstva v oblasti vodnej politiky (RVS), premietnutej do slovenskej legislatívy, boli vymedzené útvary podzemných vôd na Slovensku pre všetky povodia, ktoré zohľadňujú komplikovanú geologickú stavbu a hydrogeologické pomery územia.

Do skúmaného územia mesta Košice zasahujú tri vymedzené útvary podzemných vôd:

a) útvary podzemných vôd v kvartérnych sedimentoch

□ SK1001200 P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov oblasti povodia Hornád – útvar zaberá nivu Hornádu a južnú, nížinnú časť územia. Dominantné zastúpenie kolektora tvoria aluviálne a terasové štrky, piesčité štrky, piesky, proluviálne sedimenty s pórovou priepustnosťou (Holocén – Pleistocén). Výdatnosť vrtov v nive Hornádu dosahujú 2 – 7 l.s-1. Významnejšie množstvá podzemnej vody sa nachádzajú mimo územia mesta.

b) útvary podzemných vôd v predkvartérnych horninách

□ SK200500FK Puklinové a krasovo–puklinové podzemné vody Slovenského Rudohoria oblasti povodia Hornád – útvar zasahuje do územia mesta v západnej časti. Dominantné zastúpenie kolektora tvoria fylity, droby, pieskovce, dolomity, vápence, ryolity, dacity, ruly, amfibolity, granity a granodiority s priepustnosťou puklinovou a krasovo–puklinovou (Mezozoikum – Paleozoikum). Režim podzemných vôd je ovplyvnený banskou činnosťou. Z tohto útvaru sa z 28 prameňov Črmeľ odoberá pitná voda pre verejný vodovod mesta.

□ SK200510KF Dominantné krasovo–puklinové podzemné vody Braniska a Čiernej hory oblasti povodia Hornád – útvar zasahuje do územia mesta výbežkom v severozápadnej časti. Dominantné zastúpenie kolektora tvoria vápence a dolomity s krasovo–puklinovou priepustnosťou (Mezozoikum – Trias).

□ SK2005300P Medzizrnové podzemné vody Košickej kotliny oblasti povodia Hornád – útvar zaberá východnú a juhovýchodnú podstatnú časť územia mesta. Dominantné zastúpenie kolektora tvoria sladkovodné až brakické sedimenty – striedanie ílov a pieskov, pyroklastiká andezitov s pórovou priepustnosťou (Neogén).

2.1.3 Geologické pomery

Podstatnú časť riešeného územia tvoria usadené neogénne horniny. Južná a juhovýchodná časť mesta stojí na vápnitých íloch kochanovského súvrstvia sarmatského veku (miocén) a mladších riečnych pieskoch, štrkoch a hlinách kvartéru, v nive Hornádu sú ojedinele vyvinuté sedimenty nízkych (wurmských) a stredných (risských) terás. Volovské vrchy a Čierna hora sú o niečo pestrejšie. Západná a severná časť mesta leží na starších horninách veporika a gemerika. V oblasti Ťahanoviec to sú granodiority až tonality komplexu Bujanovej a nadložné premenené pieskovce a zlepenice a tiež mezozoické vápence patriace k veporiku. V západnej časti dominujú premenené horniny gemerika, hlavne fylity čermeľskej skupiny, zlepenice a brekie krompašskej skupiny a amfibolity a metabazity rakoveckej skupiny. Na toto územie sa dostali i horniny sopečného pôvodu vplyvom vulkanickej činnosti v neogéne. Pozdĺž Myslavského údolia, a ojedinele aj inde, sa nachádzajú hlbinné a žilné variské magmatity. Dolina Čermeľského potoka má v podklade mladoprlohorné permské bridlice, po ľavej strane údolia sa nachádzajú jurské vápence. Chrbát v oblasti Kavečian medzi údoliami Hornádu a Čermeľského potoka sa viaže na vápence a dolomity, na juhu kremité porfýry. Úpätie Vysokého vrchu, v pohorí Čierna hora, tvoria druhohorné a mladoprlohorné horniny

2.1.4 Geodynamické javy

2.1.4.1 Seizmicita

Najvýznamnejším tektonickým prvkom v Košickej kotline je zlomový systém severojužného smeru prebiehajúci dolinou Hornádu (pozdĺž západného okraja chrbta Viničnej). Častá a opakovaná reaktivizácia zosuvov medzi Heringešom a Vyšným Opátskym, resp. vznik nových zosuvov v telese starého frontálneho zosuvu, svedčia o jeho recentnej aktivite.

2.1.4.2. Zosuvné územia

Svahové pohyby sa vyskytujú v Košickej kotline, najmä v ľavobrežnej časti Hornádu na miestach, kde Košická rovina prechádza do Toryskej pahorkatiny. Je tu zaznamenaných 68 svahových porúch v plošnom rozsahu 7 km². Častá a opakovaná reaktivizácia zosuvov medzi Heringešom a Vyšným Opátskym, resp. vznik nových zosuvov v telese starého frontálneho zosuvu, svedčia o jeho recentnej aktivite.

Podľa mapy potenciálnych zosuvných území patrí územie mesta Košice prevažne do tzv. oblasti druhého rádu, s lokálnym výskytom nestabilných tvarov ako sú mikrozosuvy, ktoré sa viažu na hlavné doliny. Osobitým znakom územia sú prejavy – zväčša laterálnej – erózie tokov. Laterálna erózia rieky Hornád podmienila vznik strmého zosuvného svahu na jeho ľavej strane. Južná časť územia mesta a priľahlé územie Čiernej hory a Volovských vrchov spadajú do tzv. oblasti tretieho rádu, s výnimočným výskytom nestabilných tvarov a viažu sa na nížinné pahorkatiny, v oblasti Čiernej hory, na pohoria so zvyškami plošinatého reliéfu a v oblasti Volovských vrchov na rozčlenené časti pohoria.

Z hľadiska stability horninového prostredia možno vymedziť na území mesta tri rajóny. V rajóne stabilných území nejestvujú priaznivé podmienky pre vznik svahových deformácií prirodzenými príčinami. Ide spravidla o rovinaté územia alebo územia so sklonom menším ako 6°, budované sedimentmi neogénu a kvartéru, prípadne rôzne strmé svahy budované skalnými, málo porušenými horninami s kvartérnym pokryvom hrúbky do 5 m (centrálna a južná časť územia mesta, niva Hornádu a Torysy, severozápadná časť územia mesta).

Aspoň jedným z hlavných faktorov, resp. niektorými z vedľajších faktorov, je definovaný rajón potenciálne nestabilných území. Príčiny svahových pohybov môžu byť prirodzené i antropogénne. Výskyt svahových deformácií je tu ojedinelý v podobe malých plošných zosuvov, prípadne erózných rýh. Do tohto rajónu patria územia so sklonom väčším ako 6°, budované neogénnymi sedimentmi a kvartérnymi zeminami (chrbát Viničnej na východ od Hornádu, pahorkatina medzi Šacou – Poľovom – sídliskom KVP – Bankovom, lokality západne od Šace), poloskalnými horninami, eventuálne striedaním poloskalných a skalných hornín (dolina Čermeľského potoka). Do rajónu možno zaradiť aj územia budované skalnými horninami s kvartérnym pokryvom do 5 m (napríklad oblasť Kráľovej studne a okolie Jahodnej), kde možno predpokladať vznik plytkých (do 5 m) zosuvov.

Do rajónu nestabilných území zaraďujeme územia, kde sa vo väčšom rozsahu vyskytujú svahové deformácie spolu s nepriaznivými geologickými, hydrogeologickými, geomorfologickými a antropogénnymi faktormi, prípadne sú prítomné hlavné a viaceré vedľajšie faktory. Charakter nestabilného územia má značná časť pahorkatinného reliéfu Košickej kotliny. Zosuvné svahy a svahy náchylné na zosúvanie sú budované predovšetkým neogénnymi sedimentmi rôznej frakcie. Nestabilné svahy tvoria celý chrbát Viničnej až po Krásnu nad Hornádom, úsek Šaca – Poľov – Lorinčík – sídlisko KVP – Girbeš. Týka sa to tiež oblasti západne od Šace a južne od Hutníkov. Nestabilné sú svahy na západ od Hornádu. Len ojedinele sa vyskytujú zosuvy kvartérnych sedimentov úlomkovitového charakteru na styku s podložnými poloskalnými alebo skalnými horninami, napr. okolie bane Bankov, východne od Girbeša, dolina Čermeľského potoka. Východné svahy chrbta Viničnej, západne od Torysy, majú charakter prevažne plošných, stredne hlbokých zosuvov (10 – 15 m). Plošne rozsiahly je kryhový zosuv svahu západne od Viničnej.

Dominantným zosuvným územím na území mesta je Hornádsky svah ako celok siahajúci od Heringeša po Krásnu nad Hornádom. Svah sa vplyvom rozsiahlych svahových deformácií dlhodobo periodicky dotvára. Teleso zosuvu tvorí niekoľko generácií plošne obmedzených zosuvov (aktívnych a potenciálnych). Prejavy nestability sú lokálne, v spodnej časti svahu ide o plytké zosuvy typu rútenia so šmykovou plochou 3 – 5 m pod terénom, výška hlavnej odlučnej steny zosuvu miestami dosahuje 20 – 25 m a jej úklon je skoro vertikálny. Zosuvy typu rútenia sú spôsobené náhlým krátkodobým pohybom horninových hmôt po strmých svahoch, pričom sa postihnuté hmoty rozvoľnia a v určitej fáze pohybu strácajú kontakt s podložíom.

Za posledné roky bolo zaznamenaných niekoľko zosuvných udalostí na území mesta. Na kopci Heringeš došlo v júni 2010 k zosuvu pôdy v dĺžke 300 metrov, v januári 2011 boli zistené mierne zosuvy pôdy v MČ Košice – Krásna nad Hornádom (Ulica 1. mája) a v MČ Košice – Sever (Kostolianska cesta).

2.1.5 Ložiská nerastných surovín

Dobývacie priestory

V riešenom území strategického dokumentu sú vyhlásené dobývacie priestory pre ťažbu magnezitu,

stavebného kameňa a keramických ílov.

Dobývací priestor Košice pre ťažbu magnezitu bol určený v roku 1961 (zmenený v rokoch 1967 a 2010) s platnosťou povolenia do 31.05.2025. V osobitných technických podmienkach v rozhodnutí OBÚ Košice č.157–1243/2015 má určený max. objem ťažby 10 000 ton.

Dobývací priestor Košice IV – Hradová je ložiskom stavebného kameňa, určený v roku 1985 s predpokladanou ročnou ťažbou 300 000 ton. Prevádzka kameňolomu ovplyvňuje niekoľko rodinných domov v severovýchodnej časti a záhradkársku osadu v juhovýchodnej časti na druhej strane Hornádu vzdialenú od lomu približne 150 m. Kameňolomy sú zaradené podľa vyhlášky č. 356/2010 Z.z. príloha č. 2 ako stredný zdroj znečistenia ovzdušia do kategórie „Kameňolomy a súvisiace spracovanie kameňa“.

Hranica prašného spádu kopíruje 50 ug/m³ izolíniu koncentrácie PM10 (prach) uvoľňujúci sa z lomu. Je to krátkodobá (hodinová) koncentrácia, dlhodobá koncentrácia je menšia.

Dobývací priestor Ťahanovce (Tepličany) je povrchový lom keramických ílov, určený v roku 1979 s využitím pre výrobu stavebnej keramiky. Vyťažený materiál sa prepravuje na homogenizačnú a expedičnú skládku v Kostolnoch nad Hornádom

Prehľad výhradných ložísk – dobývacie priestory

Okres	Poradové číslo DP	Názov DP	Druh nerastu	Ťažobná organizácia	Poznámka charakteristika
Košice I, II	20	Košice	magnezit	MEOPTIS, s.r.o., Bratislava	Povolenie ťažby do 31.5.2025
Košice I	21	Košice IV - Hradová	granodiorit	EUROVIA-Kameňolomys.r.o	v ťažbe
Košice I	55	Ťahanovce	keramické íly	LB MINERALS SK s.r.o., Košice,	v ťažbe

Chránené ložiskové územia

V riešenom území sa nachádzajú 2 chránené ložiskové územia (CHLÚ). CHLÚ „Košice V“ bolo určené v roku 1991 a CHLÚ „Košice VI“ v roku 1997.

Prehľad výhradných ložísk – chránené ložiskové územia

Okres	Evidenčné číslo CHLÚ	Názov CHLÚ	Druh nerastu	Organizácia	Poznámka, charakteristika
Košice I	21/d	Košice V	magnezit	ŠGÚDŠ Bratislava	
Košice I	102/d	Košice VI	molybdénové rudy, urán	Ludovika Energy s.r.o.	

Prieskumné územia

V zmysle zákona č. 569/2007 Z.z. o geologických prácach (Geologický zákon) a následných zákonov sa prieskumné územie určuje pre vybrané geologické práce v etapách vyhľadávací, orientačný a podrobný geologický prieskum.

Vybranými geologickými prácami sú:

a) ložiskový geologický prieskum vyhradených nerastov okrem geologického prieskumu v dobývacom priestore a prírodných horninových štruktúr a podzemných priestorov na účely ukladania,

b) hydrogeologický prieskum

1. termálnych podzemných vôd,

2. minerálnych vôd,

3. podzemných vôd na účely zistenia a overenia geologických podmienok na zriaďovanie a prevádzku zariadení na priemyselné využívanie geotermálnej energie.

Prieskumné územie určí Ministerstvo ŽP SR najviac na štyri roky; na návrh fyzickej osoby --podnikateľa alebo právnickej osoby, ktorá je objednávatelom (ďalej len "držiteľ prieskumného územia"), sa môže táto lehota predĺžiť o ďalšie štyri roky, opätovne o ďalšie dva roky, a ak určená lehota nepostačuje na

dokončenie dotknutej činnosti, môže byť na návrh držiteľa prieskumného územia predĺžená o lehotu, ktorá je nevyhnutne potrebná na dokončenie geologických prác. O predĺžení je potrebné požiadať najmenej tri mesiace pred uplynutím lehoty. Rozloha prieskumného územia môže byť najviac 250 km². Prieskumné územie môže zahŕňať iba jedno výhradné ložisko s určeným chráneným ložiskovým územím na ten istý druh nerastu. Prieskumné územie nemôže zahŕňať výhradné ložisko s určeným dobývacím priestorom na ten istý druh nerastu.

Zoznam prieskumných území

Číslo PÚ	Názov PÚ	Nerast	Organizácia	Sídlo organizácie
P12/13	Družstevná pri Hornáde	Termálne podzemné vody	FGE Finance green energy, s.r.o	Bardejov

Prieskumné územie Družstevná pri Hornáde – termálne podzemné vody s rozlohou 8,08 km², bolo určené rozhodnutím MŽP SR s platnosťou od 11.06.2013 do 11.06.2017. V prieskumnom území sa môže vykonávať podrobný hydrogeologický prieskum termálnych podzemných vôd

Zoznam navrhovaných prieskumných území

Číslo PÚ	Názov PÚ	Nerast	Organizácia	Sídlo organizácie
N26/15	Kamenné	Nerasty z ktorých možno priemyselne vyrábať kovy a nerasty, z ktorých možno priemyselne vyrábať prvky vzácnych zemín	Ludovika Energy, s.r.o	Banská Bystrica

2.2. Klimatické pomery

2.2.1 - Zrážky

Priemerný ročný úhrn zrážok dosahuje 610 mm, v letnom polroku 370 mm a v zimnom polroku 240 mm.

2.2.2 - Teplota

Podľa klimatického členenia SR patrí riešené územie do mierneho podnebného pásma. Podstatná časť územia mesta patrí do teplej klimatickej oblasti, teplého, mierne suchého okrsku s chladnou zimou (T5), s teplotou v januári – 3°C, s počtom letných dní 50 a viac za rok, s denným maximom teploty vzduchu menej ako 25°C a (T7) mierne teplého, mierne vlhkého, s chladnou zimou s priemernou teplotou v januári menej ako – 3°C. Priemerná ročná teplota vzduchu sa na základe dlhodobých pozorovaní (1961 – 1990) pohybuje od záporných hodnôt až po + 9°C, priemerné ročné úhrny zrážok sa v závislosti od nadmorskej výšky pohybujú v intervale od 550 mm do 800 mm.

Priemerná teplota vzduchu vo februári, ako najchladnejšom mesiaci roka, sa pohybuje od –6,9 až po – 5,0°C, priemerná teplota vzduchu v júli, ako najteplejšom mesiaci roka, sa pohybuje od 18,1°C až po 20,0°C

2.2.3- Veternosť

Usporiadanie okolitých pohorí ovplyvňuje klimatické pomery mesta. Severojužná orientácia kotliny je najdôležitejším faktorom pre formovanie smerov prúdenia, výsledkom čoho je výrazne úzka veterná ružica, s dominantným severným a vedľajším južným smerom vetra (najmä v chladnom polroku). Prevládajúce prúdenie zo severu sa vyznačuje relatívne vyššími rýchlosťami, ktoré v priemere dosahujú hodnotu 5,7 m.s⁻¹. Priemerná rýchlosť v roku zo všetkých smerov je 3,6 m.s⁻¹, južná časť Košickej kotliny je otvorená a značne veterná a aj podstatná časť územia mesta Košice, najmä údolie Hornádu a hrebeňové časti obklopujúcich pahorkatín sú veľmi veterné. Priemerná rýchlosť vetra za obdobie rokov 2008 – 2012 bola na území mesta Košice 1,8 – 4,0 m.s⁻¹.

2.3. Ovzdušie

2.3.1 Emisná situácia

Na území mesta Košice sa nachádzajú veľké zdroje znečisťovania ovzdušia v počte 73 a stredné zdroje znečistenia ovzdušia v počte 348.

<i>Počet veľkých a stredných zdrojov znečisťovania ovzdušia v meste Košice za rok 2014</i>
--

Okres	Veľké zdroje – počet	Stredné zdroje – počet
Košice I	0	109
Košice II	65	62
Košice III	0	11
Košice IV	8	166
Spolu	73	348

Úroveň znečisťovania ovzdušia ovplyvňujú predovšetkým emisie z veľkých priemyselných zdrojov, ktoré sú významnými zástupcami hutníckeho, palivovo-energetického priemyslu. Ďalšími lokálnymi zdrojmi sú najmä doprava, minerálny prach zo stavebnej činnosti, lokálne vykurovacie systémy na tuhé palivá a veterná erózia z nespevnených povrchov. Hlavným zdrojom znečisťovania ovzdušia nielen v meste Košice, aj v Košickom kraji je predovšetkým hutnícky priemysel – U.S.Steel Košice, s.r.o. (patrí aj medzi najvýznamnejších znečisťovateľov ovzdušia v SR, má najvyšší podiel na emisiách sledovaných znečisťujúcich látok TZL, NO_x a CO a druhý najvyšší podiel v emisiách SO₂ v rámci celej SR), ďalej priemysel palív a energetiky – TEKO a.s. a ťažobný priemysel – Carmeuse Slovakia, s.r.o., závod Košice a SMZ a.s. Jelšava, závod Bočiar. Podiel týchto zdrojov na celkových emisiách zo stacionárnych zdrojov základných znečisťujúcich látok na území mesta je cca 95 – 99 %

<i>Najvýznamnejšie zdroje znečisťovania ovzdušia v meste Košice (t/rok) TZL</i>					
Zdroj	2010	2011	2012	2013	2014
U.S.Steel Košice, s.r.o.	2746,0	2922,6	3,130,4	3302,7	3335,1
Carmeuse Slovakia s.r.o., závod Košice	333,0	168,8	136,6	11,9	12,3
TEKO a.s.	92,4	89,8	95,9	75,9	84,7
Refrako, s.r.o. Košice/RMS, a.s. Košice	5,8	10,8	9,2	7,7	8,8
EUROCAST Košice s.r.o.	-	6,21	4,5	4,3	5,6
Harsco Metals Slovensko, s.r.o. Košice	5,6	6,7	6,9	6,0	4,5
SMZ a.s. Jelšava, závod Bočiar	5,1	4,3	2,9	1,5	1,2
KOSIT, a.s. Košice	0,01	0,06	0,3	0,2	1,5
SO ₂					
Zdroj	2010	2011	2012	2013	2014
U.S.Steel Košice, s.r.o.	8328,9	7663,8	8514,0	7578,6	6623,5
TEKO a.s.	1144,1	1380,6	1213,2	1154,3	1035,1
SMZ a.s. Jelšava, závod Bočiar	109,1	139,9	113,3	68,6	50,9
Refrako, s.r.o. Košice/RMS, a.s. Košice	46,3	21,1	34,6	19,2	16,2
Carmeuse Slovakia s.r.o., závod Košice	15,2	11,7	28,9	4,8	5,24
KOSIT, a.s. Košice	2,8	2,3	2,6	2,1	4,9
EUROCAST Košice, s.r.o	-	1,73	3,1	0,7	0,8
NO _x					
Zdroj	2010	2011	2012	2013	2014
U.S.Steel Košice, s.r.o.	6777,1	5693,3	3620,0	6476,9	6712,8
TEKO a.s.	1593,8	1562,4	1326,2	1413,7	1240,8
Carmeuse Slovakia s.r.o., závod Košice	627,1	453,3	474,6	437,2	407,6
KOSIT, a.s. Košice	50,3	52,1	51,2	44,1	59,1
Refrako, s.r.o. Košice/RMS, a.s. Košice	51,3	13,8	20,8	19,5	2,34
SMZ a.s. Jelšava, závod Bočiar	117,3	5,78	4,46	5,5	4,2
EUROCAST Košice, s.r.o	-	2,9	2,6	4,0	4,1
CO					
Zdroj	2010	2011	2012	2013	2014
U.S.Steel Košice, s.r.o.	87521,5	99909,0	98612,4	99727,0	113647,3
SMZ a.s. Jelšava, závod Bočiar	111,0	588,4	458,3	278,3	206,8
Carmeuse Slovakia s.r.o., závod Košice	431,2	340,5	177,6	147,4	101,4
TEKO a.s.	85,3	72,1	71,3	94,3	81,7
Refrako, s.r.o. Košice/RMS, a.s. Košice	40,2	36,1	25,9	15,6	19,4
EUROCAST Košice, s.r.o	-	9,8	10,4	5,5	6,2

KOSIT,a.s. Košice	4,6	3,7	2,7	2,3	10,3
-------------------	-----	-----	-----	-----	------

Je možné konštatovať, že množstvo emisií zo stacionárnych zdrojov u znečisťujúcich látok TZL, SO₂ a NO_x malo od roku 2008 stabilný charakter, s miernym kolísaním nahor aj nadol. Najväčší nárast bol zaznamenaný od roku 2011 u znečisťujúcej látky CO – takmer o 12 761 t a 1 181 t v roku 2013.

Emisie tuhých znečisťujúcich látok (TZL) sa plynulo znižujú, čo je spôsobené zmenou palivovej základne v prospech ušľachtilých palív a zavádzaním odľučovacej techniky, resp. zvyšovaním jej účinnosti rekonštrukciou odľučovacích zariadení. Mierny nárast emisií TZL od roku 2011 nastal v sektore domácností, kde sa zvýšila spotreba palivového dreva a brikiet na úkor zemného plynu. V rokoch 2012 a 2013 bol nevýrazný nárast emisií.

Emisie oxidu siričitého (SO₂) majú vďaka zmene palivovej základne v prospech ušľachtilých palív klesajúci trend – do roku 2000 sa znižovala spotreba hnedého a čierneho uhlia, ťažkého vykurovacieho oleja. Od roku 2005 prispel k celkovému poklesu emisií aj ich pokles z cestnej dopravy spôsobený zavedením opatrení týkajúcich sa obsahu síry v pohonných látkach vyhláškou MŽP SR. V TEKO a.s. v rokoch 2014 – 2015 bol realizovaný projekt zameraný na zníženie plyných a tuhých emisií znečisťujúcich látok do ovzdušia s názvom Denitrifikácia kotla PK4n a odsírenie spalín. Realizáciou projektu bolo dosiahnuté zníženie emisií TZL o 50 % (3 t ročne), oxidov síry až o 80 % (330 t ročne) a oxidov dusíka o 50 % (370 t ročne).

Emisie oxidov dusíka (NO_x) postupne klesali jednak zmenou emisného faktora, zohľadňujúcou stav techniky a technológie spaľovacích procesov a tiež znižovaním spotreby tuhých palív od roku 1997. K výraznejšiemu poklesu emisií NO_x došlo aj u mobilných zdrojov, hlavne v cestnej doprave (obnova vozidlového parku osobných a nákladných vozidiel, používanie presnejšieho emisného faktora). Pokles emisií v roku 2009 bol spôsobený o. i. poklesom výroby ocele a železa ako dôsledku hospodárskej recesie (U.S.Steel Košice, s.r.o.). V roku 2015 TEKO a.s. realizovalo projekt zameraný na denitrifikáciu kotla PK4s, čím sa dosiahlo znížene emisií NO_x o 80 % (290 t ročne). Emisie oxidu uhľnatého (CO) z veľkých zdrojov klesali len mierne. Na celkových emisiách CO sa najvýznamnejšie podieľa výroba železa a ocele, preto aj trend emisií CO sleduje objem výroby v tomto sektore. Zmeny v trende emisií CO z veľkých zdrojov súvisia tiež s objemom výroby surového železa ako aj so spotrebou paliva. V rokoch 2003 a 2004 emisie CO vzrástli, keď sa spresnilo množstvo emisií CO z dôvodu zavedenia kontinuálneho merania v U.S.Steel Košice, s.r.o.. V roku 2005 bol pokles ovplyvnený znížením výroby tohto aglomerátu. Nárast v roku 2006 bol spôsobený zvýšenou produkciou ocele a surového železa. Výrazný medziročný pokles emisií CO v roku 2009 nastal v dôsledku poklesu výroby ocele a železa ako dôsledok hospodárskej recesie. Pokles emisií v sektore cestná doprava ovplyvnila pokračujúca obnova vozidlového parku generácie novými vozidlami vybavenými trojcestným riadeným katalyzátorom. V rokoch 2010 a 2011 emisie stúpli opäť pre zvýšenú produkciu železa a ocele v prevádzke U.S.Steel Košice, s.r.o.

Vývoj emisií základných znečisťujúcich látok zo stacionárnych zdrojov na území mesta Košíc

Rok	Emisie [t/rok]				Merné územie emisie [t/rok.km ²]			
	TZL	SO ₂	NO _x	CO	TZL	SO ₂	NO _x	CO
1998	9 681	13 998	20 880	73 491	39,51	57,14	85,22	299,96
2001	15 872	18 407	12 402	84 850	64,78	75,13	50,62	346,33
2004	6 807	13 113	11 107	107 218	28,04	54,04	45,69	441,62
2007	3 418	10 307	9 975	102 663	14,07	42,42	41,05	422,48
2010	3 245	9 671	9 323	88 292	13,35	39,80	38,37	363,34
2012	3 443	9 920	8 286	99 454	14,17	40,82	34,10	409,28
2013	3 467	8 837	8 538	100 635	14,23	36,25	35,03	412,88

Zdroj: SHMÚ Bratislava

2.3.2 Imisná situácia

Podľa vyhlášky č. 360/2010 Z.z. o kvalite ovzdušia, prílohy 17, je územie Košíc zaradené medzi aglomerácie pre účel hodnotenia kvality ovzdušia. V rámci týchto aglomerácií a zón sú vymedzené oblasti riadenia kvality ovzdušia v súlade s § 9 ods. 3 zákona č. 137/2010 Z.z. o ovzduší v znení neskorších predpisov o ochrane ovzdušia, a ktorým sa dopĺňa zákon č. 401/1998 Z.z. o poplatkoch za znečisťovanie ovzdušia v znení neskorších predpisov. Na území mesta Košice je vymedzená oblasť riadenia kvality

ovzdušia, a to územie mesta Košice a obcí Bočiar, Haniska, Sokolany, Veľká Ida na znečisťujúce látky častice PM₁₀, PM_{2,5}, benzo(a)pyrén (BaP).

Ťažisko tejto oblasti možno identifikovať pri obci Veľká Ida (okres Košice-okolie), avšak súvisí s prevádzkou najväčšieho znečisťovateľa ovzdušia v tomto území, ale aj v SR – U.S.Steel Košice, s.r.o. V jeho areáli má svoje prevádzky i väčšina najvýznamnejších zdrojov znečisťovania ovzdušia na území mesta Košice. Lokálne sa situácia so znečistením PM₁₀ komplikuje ešte na niektorých lokalitách v centrálnych zónach mesta, najmä vplyvom intenzívnej automobilovej dopravy (príspevok k znečisteniu PM₁₀ predstavujú splodiny spaľovacích motorov a zvířený prach). Iné znečisťujúce látky v ovzduší v osídlených častiach mesta sa nevyskytujú resp. nevyskytujú sa v nadlimitných hodnotách.

Na území mesta sa nachádzajú stanice monitorovania kvality ovzdušia, a to Košice – Štefánikova ulica, Košice – Amurská ulica, a Košice – Ďumbierska ulica (národná monitorovacia sieť kvality ovzdušia) v rámci siete staníc SHMÚ a monitorovacia stanica Košice – Poľov (monitorovacia stanica prevádzkovateľov veľkých zdrojov znečisťovania ovzdušia – stanica U.S.Steel Košice, s.r.o.).

V roku 2014 boli priemerné ročné koncentrácie na ochranu zdravia ľudí pre PM₁₀ na staniciach Košice – Štefánikova ulica a Košice – Amurská ulica pod limitnými hodnotami. Denné limitné hodnoty pre PM₁₀ boli prekročené na stanici Košice – Štefánikova ulica (počet prekročení bol 42, limit je 35). Úroveň znečistenia PM_{2,5} neprekročila cieľovú hodnotu (25 µg.m⁻³) a ani limitnú hodnotu (28 µg.m⁻³) na žiadnej stanici. Ostatné znečisťujúce látky (NO₂, benzén) boli pod limitnými hodnotami resp. boli namerané nulové hodnoty. Na monitorovacej stanici Poľov v roku 2014 priemerná ročná koncentrácia na ochranu zdravia ľudí pre PM₁₀ neprekročila limitnú hodnotu. Denná limitná hodnota pre PM₁₀ nebola prekročená, čo je výrazné zlepšenie oproti roku 2013 kedy počet prekročení bol 68 pri limite 35. Ostatné znečisťujúce látky (SO₂, NO₂, CO) boli pod limitnými hodnotami resp. boli namerané nulové hodnoty.

Povolený počet prekročení (25 dní) cieľovej hodnoty na ochranu zdravia v 8 hod. koncentracii prízemného ozónu v priemere za tri roky nebol v trojročí (2012 – 2014) prekročený na stanici Košice – Ďumbierska ulica, čo je výrazné zlepšenie oproti minulým hodnoteným obdobiam. V hodnotenom trojročí 2011 – 2013 bolo 38 prekročení a v trojročí 2009 – 2011 bol počet prekročení 63.

Vo všeobecnosti môžeme konštatovať klesajúcu tendenciu výskytu znečisťujúcich látok v ovzduší, resp. v posledných rokoch ich vyrovnaný charakter, okrem emisií CO, pri ktorých bol zaznamenaný v posledných rokoch nárast. Pokles emisií je výsledkom opatrení prijímaných prevádzkovateľmi zdrojov znečisťovania ovzdušia, zmeny palivovej základne vo výrobnom procese, sčasti aj zníženia objemu výroby, ako aj zavedenia opatrení týkajúcich sa obsahu síry v pohonných látkach. Realizáciou projektov v rokoch 2014 – 2015 dosiahla Tepláreň Košice, a.s. plný súlad s predpismi na ochranu čistoty ovzdušia a dodržanie emisných limitov platných podľa smernice č. 2010/75/EÚ o priemyselných emisiách od 1.1.2016. Lokálne k znižovaniu hlavne emisií TZL prispievajú rekonštrukcie cestných komunikácií, ich čistenie a údržba, skrúpanie, odstraňovanie zimného posypu, modernizácia hromadnej dopravy, výsadba zelene. Zvýšenie emisií CO súvisí aj s vykurovaním domácností (malé zdroje znečisťovania ovzdušia), konkrétne so zvýšením spotreby dreva v dôsledku nárastu cien zemného plynu a uhlia.

2.4. Vodné pomery

2.4.1 Povrchové vody

Na území mesta Košice bola kvalita vody v rámci celoslovenského monitoringu (SHMÚ Bratislava) v roku 2014 sledovaná v toku Črmel'. V tokoch Hornád, Sokoliarsky potok a Ida bola kvalita vody sledovaná mimo územie mesta. V iných tokoch na území Košíc, resp. v ich bezprostrednom zázemí, sa kvalita vody nesleduje.

Črmel' – vzhľadom na územie, ktorým tento potok preteká (Črmel'ská dolina s lesoparkom a rekreačným územím) je zaťažovaný znečistením minimálne a možno konštatovať, že má charakter čistého toku. Na území mesta Košice nebolo zaznamenané nesplnenie požiadaviek na kvalitu vody z hľadiska nesyntetických látok (ťažké kovy), syntetických látok (špecifické organické látky) a mikrobiologických látok. Namerané boli len nadlimitné hodnoty chemickej spotreby kyslíka dichrómanom (CHSKCr), a to pred jeho ústím do toku Hornád.

Hornád – dolný úsek toku Hornád je silne zaťažovaný vypúšťanými splaškovými a priemyselnými odpadovými vodami z mesta, ako aj privádzaným znečistením z hornej časti samotného toku, vrátane jeho prítokov. V Hornáde nad mestom sa vyskytli nadlimitné hodnoty dusitanového dusíka (N–NO₂), CHSKCr.

Podobne aj na dolnom úseku rieky pod mestom, v monitorovanom mieste Hidasnémeti, neboli dodržané limity v skupine všeobecných ukazovateľov pre N–NO₂ a aj pre nepolárne extrahovateľné látky (NEL–UV). V skupine hydrobiologických a mikrobiologických ukazovateľov boli prekročené limitné hodnoty pre črevné enterokoky (EK), termotolerantné koliformné baktérie (TKB), koliformné baktérie (KB) a kultivovateľné mikroorganizmy pri 22 oC (KM22). Nesplnenie požiadaviek na kvalitu vody z hľadiska ťažkých kovov a špecifických organických látok nebolo zaznamenané. V tomto monitorovanom mieste sa odráža vplyv jednak vypúšťaných odpadových vôd z ČOV Košice a jednak aj vplyv vypúšťaných odpadových vôd zo sídiel mimo územia mesta Košice.

Sokoliansky potok – je monitorovaný v hraničnom profile s Maďarskou republikou v monitorovanom mieste Tornynosnémeti. Zo všeobecných ukazovateľov boli namerané nadlimitné hodnoty vodivosti a koncentrácie dusitanového a dusičnanového dusíka, organického dusíka, chloridov, adsorbovateľné organicky viazaných halogénov (AOX) a NEL–UV. Zo syntetických látok nevyhovujú požiadavkám kyanidy, celkove ich ročný priemer (RP), z hydrobiologických a mikrobiologických ukazovateľov sú to črevné enterokoky, termotolerantné koliformné baktérie, koliformné baktérie, kultivovateľné mikroorganizmy pri 22 oC. Nesplnenie požiadaviek na kvalitu vody z hľadiska ťažkých kovov nebolo zaznamenané. Sokoliansky potok je recipientom odpadových vôd z hutníckeho závodu U.S.Steelu Košice, s.r.o.

Ida – vo svojom hornom úseku je vodárenským tokom, ale potom preteká niekoľkými obcami, ktoré buď nemajú vôbec, alebo len nedostatočné čistenie splaškových odpadových vôd. Rieka Ida bola monitorovaná až v jej ústí do rieky Bodva, kde sa znečistenie prejavilo vo všeobecných ukazovateľoch nadlimitným obsahom dusitanového a dusičnanového (N–NO₂ a N–NO₃) a vysokou hodnotou chemickej spotreby kyslíka (CHSKCr). Z hydrobiologických a mikrobiologických ukazovateľov boli namerané nadlimitné hodnoty sapróbného indexu biosestónu (SIbios). Nesplnenie požiadaviek na kvalitu vody z hľadiska ťažkých kovov a špecifických organických látok nebolo zaznamenané. Významnejšie priemyselné prevádzky s vypúšťaním odpadových vôd do Idy sa v jej povodí nenachádzajú.

<i>Zoznam ukazovateľov nespĺňajúcich všeobecné požiadavky na kvalitu povrchovej vody podľa NV č. 269/2010 Z. z. v znení NV č. 398/2012 Z.z. v roku 2014</i>						
Tok	Monitorované miesto	rkm	Ukazovatele nevyhovujúce požiadavkám			
			Časť A (všeobecné ukazovatele)	Časť B (nesyntetické látky)	Časť C (syntetické látky)	Časť E (hydrobiologické a mikrobiologické ukazovatele)
Črmel	Košice	1,0	CHSKCr	-	-	-
Hornád	Hidasnémeti	0,0	N-NO ₂ , NEL-UV	-	-	EK,TKB,KB,KM22
Sokoliansky p.	Tornynosnémeti	0,0	CHSKCr, EK (vodivosť), N-NO ₂ , N-NO ₃ , Norg., Cl-, AOX, NEL-UV	-	kyanidy celkové (RP)	EK,TKB,KB,KM22
Ida	ústie	1,8	CHSKCr, N-NO ₂ , N-NO ₃ ,	-	-	SIbios

Zdroj: SHMÚ Bratislava

Hodnotenie stavu povrchových vôd sa vykonáva v zmysle Zákona o vodách a je založené na hodnotení ich ekologického stavu, resp. ekologického potenciálu a chemického stavu. Základom hodnotenia chemického stavu útvarov povrchových vôd sú špecifické znečisťujúce látky, ktoré sú definované ako znečistenie spôsobené prioritnými látkami. Pri ich hodnotení sa uplatňujú environmentálne normy kvality (ENK), v súlade so smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2008/105/ES. Pri hodnotení sa berú do úvahy aj požiadavky smernice 2009/90/ES. Na území mesta Košice, na základe hodnotenia chemického stavu, boli klasifikované útvary povrchových vôd v rámci tokov Ida a Hornád s prítokmi s dobrým chemickým stavom. Sokoliansky potok bol klasifikovaný v zlom chemickom stave.

Základom hodnotenia ekologického stavu útvarov povrchových vôd sú biologické prvky kvality. Vodné spoločenstvá totiž citlivo a najmä synergicky prijímajú všetky zmeny vo vodnom prostredí. Reakcia organizmov na zmeny prostredia sa odráža v zmene ich štruktúry a fungovania. Hodnotením ekologického stavu boli v meste Košice identifikované útvary povrchových vôd v rámci toku Ida a Hornád v priemernom

ekologickom stave (3. trieda). Prítoky Hornádu boli klasifikované v dobrom až priemernom ekologickom stave (2. – 3. trieda). Sokoliansky potok bol klasifikovaný v zlom ekologickom stave (4. trieda).

2.4.2 Podpovrchové vody

V zmysle platnej legislatívy sa kvalita podzemných vôd sleduje v 1 útvare podzemných vôd v kvartérnych sedimentoch, ktorý zasahuje na územie mesta Košice:

□ SK1001200P Medzizrnové podzemné vody kvartérnych náplavov oblasti povodia Hornád

- na území mesta – 2 vrty základnej siete SHMÚ v lokalite Košice – Krásna n. H.,
- v pozorovacích objektoch v rámci útvaru podzemných vôd v kvartérnych náplavoch oblasti povodia Hornádu na území mesta Košice (Košice – Krásna n. H.) neboli namerané prekročenia limitných hodnôt,
- mimo územia mesta boli namerané prekročenia limitných hodnôt Fe a Mn, čo je dôsledok nepriaznivých kyslíkových pomerov, ďalej boli namerané prekročenie limitných hodnôt dusičnanov, chloridov, amoniaku, nízke nasýtenie kyslíkom, pH, chlórovaných rozpúšťadiel, polyaromatických uhlíkovodíkov a pesticídov,
- znečistenie podzemných vôd odráža predovšetkým vplyvy priemyselnej a poľnohospodárskej činnosti, oblasť Košickej kotliny je negatívne poznačená priemyselnými a poľnohospodárskymi aktivitami v tejto oblasti Hornádu a v 3 útvaroch podzemných vôd v predkvartérnych horninách zasahujúcich na územie mesta Košice:

□ SK200500FK Puklinové a krasovo – puklinové podzemné vody Slovenského Rudohoria oblasti povodia Hornád

- na území mesta zasahuje Črmeľskú dolinu a nenachádzajú sa tu pozorovacie objekty,
- najbližší pozorovací objekt je nevyužívaný prameň – Opátka,
- v najbližšom pozorovacom objekte Opátka bolo namerané prekročenie limitných hodnôt celkového železa a mangánu, čo je hlavne dôsledok nepriaznivých kyslíkových pomerov,

□ SK200510KF Dominantné krasovo – puklinové podzemné vody Braniska a Čiernej hory oblasti povodia Hornád

- na území mesta zasahuje severný okraj okresu Košice I a a nenachádzajú sa tu pozorovacie objekty,
- najbližší pozorovací objekt je vrt základnej siete SHMÚ – Družstevná pri Hornáde – M. Vieska,
- v najbližšom pozorovacom objekte Družstevná pri Hornáde – M. Vieska bolo namerané prekročenie limitných hodnôt celkového železa a mangánu, čo je hlavne dôsledok nepriaznivých kyslíkových pomerov,

□ SK200530OP Medzizrnové podzemné vody Košickej kotliny oblasti povodia Hornád

- na území mesta sa nenachádzajú pozorovacie objekty,
- najbližší pozorovací objekt je využívaný prameň Košické Olšany – Girady,
- v najbližšom pozorovacom objekte Košické Olšany – Girady nebolo namerané prekročenie limitných hodnôt.

Hodnotenie stavu podzemných vôd sa vykonáva v zmysle zákona o vodách a je založené na hodnotení ich chemického a kvantitatívneho stavu. Základom hodnotenia chemického stavu je porovnanie (vypočítanej) priemernej hodnoty nameraných údajov v každom monitorovacom bode s normami kvality pre dusičnany a pesticídy stanovené na úrovni EK a prahovými hodnotami, ktoré boli stanovené na národnej úrovni pre všetky znečisťujúce látky a ukazovatele znečistenia – zistené v jednotlivých útvaroch podzemných vôd vo významnejšom množstve spôsobujúcom plošne rozsiahlejšiu kontamináciu podzemných vôd. Na území mesta Košice, na základe hodnotenia chemického stavu, bol kvartérny útvar podzemných vôd identifikovaný v zlom chemickom stave a predkvartérne útvary podzemných vôd v dobrom chemickom stave.

Základom hodnotenia kvantitatívneho stavu útvarov podzemných vôd je na území Slovenska výlučne posúdenie vplyvu odberov podzemných vôd. Pre celkové hodnotenie kvantitatívneho stavu útvarov podzemných vôd boli sumarizované výsledky bilancovania množstiev podzemných vôd, hodnotenia zmien režimu podzemných vôd, hodnotenia vplyvu odberov podzemných vôd na stav útvarov povrchových vôd a hodnotenia miery vplyvu odberov podzemných vôd na terestrické ekosystémy závislé na podzemných vodách. Na území mesta Košice, na základe hodnotenia kvantitatívneho stavu, bol kvartérny útvar

podzemných vôd identifikovaný v zlom kvantitatívnom stave (z hľadiska zmien režimu podzemných vôd a dopadu na útvary povrchových vôd) a predkvartérne útvary podzemných vôd v dobrom kvantitatívnom stave.

2.4.3 Vodohospodársky chránené územia

Ochranu vodných pomerov a vodárenských zdrojov definuje zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov. Nad rámec uvedeného zákona do Registra chránených území (Vodný plán Slovenska, MŽP SR, november 2009) sú zaradené aj územia určené pre ochranu biotopov alebo druhov rastlín a živočíchov, pre ktoré je udržanie alebo zlepšenie stavu vôd dôležitým faktorom ich ochrany. Register chránených území obsahuje:

- a) chránené oblasti určené pre odber pitnej vody (ochranné pásma vodárenských zdrojov, povodia vodárenských tokov; chránené vodohospodárske oblasti)
- b) chránené oblasti určené pre ochranu hospodársky významných vodných druhov (v SR neboli zavedené)
- c) chránené oblasti určené na rekreáciu vrátane vôd vhodných na kúpanie (vody na rekreáciu nie sú v SR osobitne definované a vymedzené, vymedzené sú vody vhodné na kúpanie)
- d) chránené oblasti citlivé na živiny (citlivé oblasti a zraniteľné oblasti)
- e) chránené oblasti pre ochranu biotopov alebo živočíšnych a rastlinných druhov, vrátane príslušných území NATURA 2000, vyhlásených podľa smernice 92/43/EHS a smernice 79/409/EHS (európska sústava chránených území NATURA 2000, národná sústava chránených území, osobitný druh chránených území – mokrade)

a) Chránené oblasti určené pre odber pitnej vody

Ochranné pásma (OP) vodárenských zdrojov:

Ochranné pásma vodárenských zdrojov majú určený spôsob ochrany, najmä zákazy alebo obmedzenia činností, ktoré poškodzujú alebo ohrozujú množstvo a kvalitu vody alebo zdravotnú bezchybnosť vody vodárenského zdroja v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov. Bližšia špecifikácia opatrení na ochranu vôd je stanovená vyhláškou MŽP SR č. 29/2005 Z.z., ktorou sa ustanovujú podrobnosti o určovaní ochranných pásiem vodárenských zdrojov, o opatreniach na ochranu vôd a o technických úpravách v ochranných pásmach vodárenských zdrojov. Príloha č. 2 uvedenej vyhlášky stanovuje zásady určovania rozsahu OP vodárenských zdrojov podzemných a povrchových vôd a určovania hraníc OP.

Všetky významné, využívané zdroje vody na území mesta Košice majú rozhodnutím vodohospodárskeho orgánu určené OP.

Najvýznamnejšie vodárenské zdroje v meste Košice pre zásobovanie pitnou vodou sa nachádzajú v Čermeľskej doline a pozdĺž Hornádu. Pramene „Čermeľ“ s vyhláseným OP 1. a 2. stupňa sa nachádzajú na pozemkoch mesta Košice v k.ú. Čermeľ. Pozdĺž rieky Hornád v k.ú. Severné mesto sa nachádzajú studne č. I., V. – IX., ktoré majú určené OP 1. a 2. stupňa vymedzené po oboch stranách rieky Hornád pri Ťahanovciach. Povodia vodárenských tokov

Vyhláškou MŽP SR č. 211/2005 Z.z. sa ustanovuje zoznam vodohospodársky významných vodných tokov a vodárenských tokov. Do zoznamu vodohospodársky významných vodných tokov sa sú zaradené vodné toky a ich ucelené úseky:

- vodné toky, ktorými prechádza štátna hranica,
- vodné toky, ktoré sa využívajú ako vodárenský zdroj alebo sa môžu využívať ako vodárenské zdroje (vodárenský vodný tok)
- vodné toky s plavebným využitím,
- vodné toky s významným odberom vody pre priemysel a poľnohospodárstvo,
- vodné toky využívané na iné účely (využívanie hydroenergetického potenciálu, vody vhodné pre život rýb a reprodukciu pôvodných druhov rýb alebo na rekreáciu).

Územie, z ktorého celý povrchový odtok prirodzene vteká do vodného toku k profilu vymedzujúcemu koniec vodárenského vodného toku, ako aj územie, z ktorého sa povrchové vody do povodia vodárenského vodného toku umele prevádzajú, tvorí povodie vodárenského vodného toku.
Na území mesta Košice sa nenachádzajú vodárenské toky.

Zoznam vodohospodársky významných vodných tokov na území mesta Košice

Por. č.	Tok	Číslo hydrologického poradia	od km	do km
			v úseku (km)	Hraničný v úseku (km)
525.	Hornád	4-32-01-001	0,00	11,07
550.	Črmel'	4-32-03-065		
551.	Myslavský potok	4-32-03-070		
552.	Torysa	4-32-04-001		
574.	Belžiansky potok	4-32-05-045		
575.	Sokoliansky potok	4-32-05-048	0,00	0,26

Chránená vodohospodárska oblasť (CHVO):

Chránené vodohospodárske oblasti sú územia, v ktorých sa vytvárajú prirodzené akumulácie povrchových a podzemných vôd a z ktorých je potrebné v maximálnej miere vylúčiť účinky nepriaznivo ovplyvňujúce kvalitatívny alebo kvantitatívny režim vôd. Podmienky ochrany vôd v CHVO sú upravené zákonom č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov.

Na území mesta Košice sa chránená vodohospodárska oblasť nenachádza.

b) Chránené oblasti určené pre ochranu hospodársky významných vodných druhov

V SR neboli zavedené

c) Chránené oblasti určené na rekreáciu a vody určené na kúpanie

Chránené oblasti určené na rekreáciu na území SR nie sú osobitne definované a vymedzené. V zmysle § 8 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov boli ustanovené vody vhodné na kúpanie a následne vyhláška MŽP SR č. 309/2012 Z.z. ustanovila požiadavky na vodu určenú na kúpanie.

Na území mesta Košice sa vody určené na kúpanie v zmysle vyššie uvedených právnych predpisov nenachádzajú.

Vodná nádrž Jazero

Vodná nádrž (štrkovisko) Jazero nie je zaradená medzi vodné plochy, ktoré boli bývalým Krajským úradom životného prostredia v Košiciach vyhlásené za vhodné na kúpanie, a to z dôvodov kolísavej kvality vody v ukazovateľoch cyanobaktérie (sinice) so schopnosťou tvoriť vodný kvet a chlorofyl, čo sa v minulých rokoch prejavilo na nevyhovujúcej kvalite vody nádrže. Sinice so schopnosťou tvoriť vodný kvet obsahujú látky, ktoré môžu u ľudí vyvolávať rôzne alergické reakcie, nevoľnosť, bolesti hlavy, kŕče svalstva a môžu spôsobiť vážne poškodenie zdravia. Prírodné kúpalisko tu bolo vybudované MČ Nad Jazerom. V prípade vyhovujúcej kvality vody pred začatím každej kúpacej sezóny, je prírodné kúpalisko uvedené do prevádzky rozhodnutím Regionálneho úradu verejného zdravotníctva so sídlom v Košiciach. Kontrolu kvality vody na kúpanie v kúpacej sezóne zabezpečuje prevádzkovateľ prírodného kúpaliska. Kvalita vody je kolísavá, zvyčajne na začiatku sezóny vyhovuje na kúpanie, v priebehu sezóny sa zvyknú premnožiť cyanobaktérie so schopnosťou tvoriť vodný kvet. V roku 2015 Mesto Košice realizovalo kroky na odstránenie znečistenia zamerané hlavne na elimináciu výskytu siníc a nastolenie biologickej rovnováhy vo vodnej nádrži. V kúpacej sezóne v roku 2015 boli v období 2. 6. 2015 – 25. 8. 2015 vykonané rozbory vody podľa Prílohy č. 1 k vyhláške č. 308/2012 Z.z. o požiadavkách na kvalitu vody a o požiadavkách na prevádzku, vybavenie prevádzkových plôch, priestorov a zariadení na prírodnom kúpalisku a na umelom kúpalisku. Kvalita vody vyhovovala požiadavkám na kvalitu vody na kúpanie.

d) Chránené oblasti citlivé na živiny

Citlivé a zraniteľné oblasti sa určujú v zmysle zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov a ustanovuje ich Nariadenie vlády SR č. 617/2004 Z.z., ktorým sa ustanovujú citlivé oblasti a zraniteľné oblasti. Ustanovená zraniteľná oblasť sa nachádzala aj na území mesta Košice, v mestskej časti

Džungľa – k.ú. Brody. Avšak v roku 2012 bola urobená zmena, v rámci ktorej intravilány obcí už nie sú zahrnuté medzi zraniteľné oblasti, čo sa týka aj celého mesta Košice.

e) Chránené oblasti určené pre ochranu hospodársky významných vodných druhov

V podmienkach SR tento druh chránených oblastí nebol zavedený. V zmysle § 5 ods. 1 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov boli však vymedzené chránené územia na ochranu populácie rýb, ako povrchové vody vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb. Ich cieľom je ochrániť alebo zlepšiť kvalitu tých tečúcich alebo stojatých sladkých vôd, v ktorých žijú alebo po tom, čo bude znížené alebo eliminované znečistenie, budú schopné žiť ryby patriace k pôvodným druhom zabezpečujúcim prírodnú rozmanitosť a k druhom, ktorých prítomnosť je vhodná na účely vodného hospodárstva.

Za povrchové vody vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb boli určené vodohospodársky významné vodné toky a toky ústiace do vodohospodársky významných vodných tokov vrátane ich prítokov. Všeobecne záväznou vyhláškou KÚŽP v Košiciach č. 9/2005 z 18.5.2005 v rámci územia mesta Košice boli za povrchové vody vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb určené toky:

- ☐ Hrubša, číslo hydrologického poradia 4–32–03–062, lososové vody
- celý tok až po ústie do toku Hornád,
- ☐ Črmeľ, číslo hydrologického poradia 4–32–03–065...067, lososové vody
- celý tok až po ústie do toku Hornád,
- ☐ Ida, číslo hydrologického poradia 4–33–01–032, –033, –035, –036 lososovité vody
- v úseku pretekajúcom územím mesta.

Na území mesta Košice sa nachádzajú ochranné pásma vodárenských zdrojov, vodohospodárske toky, citlivá oblasť a povrchové vody vhodné pre život a reprodukciu pôvodných druhov rýb ustanovené v zmysle predpisov platných pre oblasť ochrany vodných zdrojov.

Vodná nádrž (štrkovisko) Jazero nie je zaradená medzi vodné plochy, ktoré boli bývalým Krajským úradom životného prostredia v Košiciach vyhlásené za vhodné na kúpanie, a to z dôvodov kolísavej kvality vody v ukazovateľoch cyanobaktérie (sinice) so schopnosťou tvoriť vodný kvet a chlorofyl a, čo sa v minulých rokoch prejavilo na nevyhovujúcej kvalite vody nádrže. Po realizácii opatrení na revitalizáciu je dlhodobý predpoklad vyhovujúcej kvality vody na kúpanie vo vodnej nádrži Jazero za predpokladu, že nádrž bude plniť funkciu len rekreácie a športu. V súčasnosti je v tejto lokalite povolený aj rybolov, čo predstavuje nebezpečenstvo zhoršenia kvality vody až do takej miery, že táto lokalita (podľa konzultácie na RÚVZ Košice) nebude vyhovovať požiadavkám na kvalitu vody na kúpanie.

2.4.4 Inundačné územia

Na území mesta Košice nie sú určené inundačné územia v zmysle zákona č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami v znení neskorších predpisov keďže inundačné územia sa určujú pri neohrádzovaných vodných tokoch. Už zrealizované, realizované a navrhované protipovodňové opatrenia na ochranu mesta Košice zabezpečujú resp. zabezpečia ochranu mesta na maximálny prietok Q100. Pre mesto Košice sú spracované mapy povodňového ohrozenia a mapy povodňového rizika. Na území mesta Košice boli identifikované 2 oblasti, v ktorých existuje potenciálne významné povodňové riziko alebo v ktorých možno predpokladať, že je pravdepodobný výskyt povodňového rizik

2. 5. Pôdne pomery

2.5.1. Pôdne pomery

Pôdne pomery v riešenom území sú veľmi pestré, zastúpené sú tu dve odlišné oblasti, oblasť samotnej Košickej kotliny s jej pahorkatinovými stupňami a oblasť horská s vrchovinovým reliéfom a s výskytom prevažne kyslých nenasýtených pôd. Z hľadiska retenčnej schopnosti pôd prevláda stredná a vysoká so strednou priepustnosťou. Najrozšírenejším typmi pôdy na území mesta Košice sú kambizeme a pseudogleje. V oblasti Košickej kotliny rovinatú časť predstavujú široké nivy Hornádu a Torysy, nad nimi sa nachádzajú vyvýšené würmské, risské a mindelské terasy. Na nivách sa vyskytujú prevažne fluvizeme, čiernice, fluvizeme glejové a sporadicky gleje, na terasách sa vyskytujú rôzne pôdne typy v závislosti od pokryvných sedimentov a stupňa ich erodovanosti (černozeme, hnedozeme, kambizeme, na erodovaných polohách so štrkami – regozeme). Na Medzevskej pahorkatine sa vyskytujú prevažne pseudogleje, hnedozeme

pseudoglejové a luvizemné pôdy. Na Toryskej pahorkatine tvorenej zahlinenými štrkami s polohami ílov sa vyskytujú kambizeme pseudoglejové, pseudogleje a podradnejšie aj regozeme. Laterálna erózia nivy Hornádu spôsobila vznik strmého zosuvného územia na východ od Košíc, ktoré je tvorené prevažne regozemnými pôdami.

V horských oblastiach Volovských vrchov a Čiernej hory prevládajú kambizeme a ich subtypy, ktoré prechádzajú vo veľmi svažitých oblastiach do rankrov. V miestach, kde vystupuje skalný podklad, sa vyskytujú aj litozeme. Rôzne subtypy rendzín pozorujeme na podloží, ktoré je tvorené vápencami a dolomitmi. Vzhľadom na členitý reliéf tieto rendziny obvykle tvoria komplexy od typických rendzín cez rendziny vylúhované až po rendziny litické a karbonátové litozeme.

2.5.2 Kultúra, pôdny typ, pôdny druh a bonita

Z hľadiska zaradenia pôd do typologicko–produkčných kategórií poľnohospodárskeho pôdneho fondu prevládajú v skúmanom území v jeho južnej a centrálnej časti produkčné až stredne produkčné orné pôdy, ktoré striedajú stredne produkčné polia a produkčné trávne porasty. V severnej časti prevládajú menej produkčné trávne porasty. Podľa hodnotenia produkčného potenciálu poľnohospodársky pôd patria pôdy skúmaného územia medzi stredne produkčné.

Poľnohospodárska pôda v skúmanom území Košice zaberá 9 126 ha, čo predstavuje 37,5 % z celkovej výmery územia mesta 24 372 ha.

Najvyšší podiel poľnohospodárskej pôdy je v okrese Košice II – 3 856 ha, čo tvorí 42,2 % z celkovej poľnohospodárskej pôdy na území mesta Košice.

Najmenší podiel poľnohospodárskej pôdy je v okrese Košice III – 379 ha.

Výmera trvalých trávnych porastov v skúmanom území predstavuje 1 817 ha. Najväčšie zastúpenie trvalých trávnych porastov je v severnej a severozápadnej časti skúmaného územia, v okrese Košice I je to 782 ha, čo predstavuje 46,17 % z celkovej rozlohy trvalých trávnych porastov na území mesta Košice. Najmenšie zastúpenie trvalých trávnych porastov je v okrese Košice III a to len 71 ha.

Na väčšine osevných plôch v skúmanom území sa pestujú obilniny, a to predovšetkým pšenica a jačmeň, darí sa kukurici na zrno, cukrovej repe, zemiakom, z olejnin repka olejná ozimná a jarná, slnečnica, sója v menšej miere sa pestuje zelenina (kapusta, rajčiaky, paprika).

Na území mesta Košice hospodária spoločnosti s ručením obmedzením, akciové spoločnosti, súkromne hospodáriaci roľníci.

Počet subjektov pôsobiach v oblasti poľnohospodárskej výroby v okresoch Košice I a IV je podľa databázy firiem Slovenska činnosti 139, z toho v oblasti pestovania plodín 53 subjektov a v oblasti chovu zvierat 86 subjektov.

Štruktúra poľnohospodárskeho pôdneho fondu na území mesta Košice, stav k 1.1.2015

Typ	Rozloha v ha				
	Košice I	Košice II	Košice III	Košice IV	Košice spolu
orná pôda	305	2845	187	2762	6099
chmeľnice	0	0	0	0	0
vinice	0	0	0	0	0
záhrady	392	358	121	340	1211
ovocné sady	29	30	1	55	115
trvalé trávne porasty	782	624	71	225	1817
poľnohospodárska pôda celkom	1507	3856	379	3384	9126

2.5.3 Kontaminácia pôdy

Všeobecne v Košickej kotline, vrátane mesta Košice, sa vyskytujú pôdy zaradené do kategórie A, A₁, teda pôdy nekontaminované, ale s možným negatívnym vplyvom na životné prostredie. Hlavným zdrojom kontaminantov pôdy na území mesta je kombinát U.S.Steel Košice, s.r.o. Kvalita pôdy v areáli a jeho okolí je charakteristická acidifikáciou, ktorá sa prejavuje deštrukciou minerálnej i organickej časti sorpčného pôdneho komplexu. Dlhodobú kontamináciu pôdy Mg vykazuje aj areál bývalého prevádzky Slovenských magnezitových závodov Košice, ale vo zvýšených hodnotách sa vyskytuje aj v aluviálnej oblasti rieky Hornád, vďaka prenosu týchto prvkov z horného toku rieky. Hodnoty kontaminácie však neprekračujú limitné B a C hodnoty.

2.5.4. Erózia pôdy

Stupeň zvetrania na povrch vystupujúceho horninového prostredia je daný prevládajúcim horninovým typom a stupňom jeho narušenia tektonickými faktormi. Žiadna až slabá erózia je typická v oblasti Košickej roviny, predovšetkým na aluviálnych a terasových sedimentoch Hornádu a Torysy. Silná erózia sa vyskytuje západne a juhozápadne od Košíc a tiež západne od Šace. V Toryskej pahorkatine je rozšírená východne od Košíc a v časti Varhaňovského chrbta.

Plošná vodná erózia predstavuje najnebezpečnejšiu formu erózie na území mesta Košice – postihuje prakticky všetky polia v sklonitých partiách terénu, vyskytuje sa teda na pravidelne kultivovaných svahoch.

Pôdy reálne ohrozené vodnou eróziou sú najmä v severnej, východnej a západnej časti územia mesta. Na území Čiernej hory, v podcelku Hornádske predhorie, sú ohrozenými lokalitami okolie Kavečian, južné svahy pod Hradovou a lokalita Dáriusova hora. V rámci Toryskej pahorkatiny medzi rizikové lokality patria: Za záhradami, Varkata, Konopiská, Biela hlina, Pod záhradami v okolí Košickej Novej Vsi, lokalita Heringeš a jej širšie okolie (Vyšné Opátske, Nižná úvrať, Pri kamenej studni), a severovýchodné svahy v k.ú. Krásna nad Hornádom.

V západnej časti územia mesta, patriacej do východnej časti Medzevskej pahorkatiny, sú kritickými lokality: areál bane Bankov a jeho príslušné okolie (Račí potok, záhrady nad botanickej záhradou), okolie lokality Čičky, lokalita Vinica severozápadne od sídliska Luník IX, priestor medzi Lorinčíkom a Poľovom (Brezina, Košariská, Pútny kopec, Nad záhradami), lokality južne od Poľova (Prostredné tably, Pod Lapišom), severovýchodne od Šace (Ortáše, Povrážky, Medzi dráhami) a západne od Šace (Stavenec, Pastvisko)

Z hľadiska ohrozenia poľnohospodárskych pôd veternou eróziou patrí takmer celá časť územia mesta Košice do kategórie so žiadnou až slabou intenzitou erózie. Stredná erózia pôdy je pozorovateľná na Košickej rovine, v juhovýchodnej časti mesta.

2.6. Fauna, flóra

2.6.1 Rastlinstvo

Podľa fytogeografického členenia Slovenska (Futák a kol., 1980) patrí územie mesta Košice jednak do oblasti západokarpatskej flóry (Carpaticum occidentale), obvodu predkarpatskej flóry (Praecarpaticum), okresu Stredné Pohornádie, jednak do oblasti panónskej flóry (Pannonicum), obvodu eupanónskej xerothermnej flóry (Eupannonicum), okresu Košická kotlina. Územie mesta Košice s príslušnými zónami má z hľadiska zastúpenia rastlinných Spoločná analýza mesta Košice – Príloha A Aktualizácia Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Košice na obdobie 2008-2015 156 druhov vysoký potenciál. Zastúpené sú tu druhy nížinné, podhorské, ale i horské a viaceré z nich patria medzi významné a vzácne druhy slovenskej flóry. Podrobnejšie údaje o výskyte chránených, vzácných a ohrozených druhov rastlín na území mesta Košice sú uvedené v Územných systémoch ekologickej stability mesta Košice (RÚSES, MÚSES), spracovaných SAŽP – CEK Košice (Bohuš, P. a kol., 2006). Chránené stromy Na území mesta Košice sú vyhlásené (Všeobecne záväznou vyhláškou Krajského úradu v Košiciach č.1/1996 z 27. novembra 1996,) nasledovné chránené stromy: Tabuľka 114 P. č. Názov Druh dreviny Lokalita - ulica 0ý počet 1. Alvinczyho agát agát biely (Robinia pseudoacacia) Alvinczyho ul. č.27 Sever 1 2. Ginkgo na Masarykovej ulici ginkgo dvojľalobné (Ginkgo biloba) Masarykova ul. č. 3 St. mesto 1 3. Jaseň pri Angeline jaseň štíhly (Fraxinus excelsior) Park Angelinum St. mesto 1 4. Platany na Veterine platan javorolistý (Platanus hispanica) UVL Sever 3 5. Topoľ biely v Mestskom parku topoľ biely (Populus alba) Mestský park St. mesto 1 6. Univerzitná sofora sofora japonská (Sophora japonica) UPJŠ na Kostlivého ul. St. mesto 1 7. Šapianske tisy tis obyčajný (Taxus baccata) Šaca Šaca 29 10.1.6.2 Živočíšstvo Podľa zoogeografického členenia Slovenska (ýepelák a kol., 1980) patrí územie mesta Košice jednak do oblasti západokarpatskej fauny, okrsku rudohorského, jednak do oblasti vnútrokarpatských zníženín, okrsku košického. Územie mesta Košice s príslušnými zónami má z hľadiska zastúpenia živočíšnych druhov vysoký potenciál. Pestré prírodné podmienky územia podmieňujú značnú rôznorodosť fauny. Podobne ako u rastlinných druhov sú tu zastúpené druhy nížinné, podhorské, ale i horské a viaceré z nich patria medzi

významné a vzácne druhy slovenskej fauny. Podrobnejšie údaje o výskyte chránených, vzácných a ohrozených druhov živočíchov na území mesta Košice sú uvedené v Územných systémoch ekologickej stability mesta Košice (RÚSES, MÚSES), spracovaných SAŽP – CEK Košice (Bohuš, P. a kol., 2006). Na území mesta Košice sú vyhlásené (Všeobecne záväznou vyhláškou Krajského úradu v Košiciach č.1/1996 z 27. novembra 1996,) nasledovné chránené stromy:

P.č.	Názov	Druh dreviny	Lokalita - ulica	MČ	počet
1	Alvinczyho agát	agát biely (Robinia pseudoacacia)	Alvinczyho ul. č.27	Sever	1
2	Ginkgo na Masarykovej ulici	ginkgo dvojľalopné (Ginkgo biloba)	Masarykova ul č.3.	St. mesto	1
3	Jaseň pri Angeline	Jaseň štíhly (Fraxinus excelsior)	Park Angelinum	St. mesto	1
4	Platany na Veterine	platan javorolistý	UVL	Sever	3
5	Topoľ biely v Mestskom parku	topoľ biely (Populus alba)	Mestský park	St. mesto	1
6.	Univerzitná sofora	sofora japonská (Sophora japonica)	UPJŠ na Kostlivého ul.	St. mesto	1
7.	Šačianske tisy	tis obyčajný (Taxus baccata)	Šaca	Šaca	29

2.6.2 Živočíšstvo

Podľa zoogeografického členenia Slovenska (Čpelák a kol., 1980) patrí územie mesta Košice jednak do oblasti západokarpatskej fauny, okrsku rudohorského, jednak do oblasti vnútrokarpatských zníženín, okrsku košického. Územie mesta Košice s priľahlými zónami má z hľadiska zastúpenia živočíšnych druhov vysoký potenciál. Pestré prírodné podmienky územia podmieňujú značnú rôznorodosť fauny. Podobne ako u rastlinných druhov sú tu zastúpené druhy nížinné, podhorské, ale i horské a viaceré z nich patria medzi významné a vzácne druhy slovenskej fauny. Podrobnejšie údaje o výskyte chránených, vzácných a ohrozených druhov živočíchov na území mesta Košice sú uvedené v Územných systémoch ekologickej stability mesta Košice (RÚSES, MÚSES), spracovaných SAŽP – CEK Košice (Bohuš, P. a kol., 2006).

2. 7. Krajina

štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana.

2.7.1: Krajinná štruktúra mesta Košice:

Z hľadiska územnoplánovacej praxe krajinou je časť zemského povrchu s charakteristickým reliéfom, tvorená súborom funkčne prepojených ekosystémov a civilizačných prvkov. Štruktúra krajiny a krajinný obraz mesta Košice predstavuje bohatú mozaiku typov druhotnej (človekom ovplyvnenej) krajinnej štruktúry. Tvorí ju územia s vysokou kultúrne-historickou hodnotou (historické jadro mesta) aj krajinno-ekologicky hodnotné územia (enklávy vodných tokov, mestské parky, lesopark Košice).

Súčasná krajinná štruktúra je výsledkom dlhodobého pôsobenia antropického tlaku na krajinu, veľkosť ktorého ovplyvňuje mieru stability a kvality krajiny.

Súčasnú krajinnú štruktúru tvoria súbory prirodzených a človekom čiastočne alebo úplne pozmenených dynamických systémov, ako aj novovytvorené umelé prvky, ktoré vznikli na osnove prvotnej štruktúry. Jej prvky možno charakterizovať najmä ako fyzické formy využitia zeme a reálnej bioty a ako objekty a výtvory človeka.

Krajinná štruktúra riešeného územia mesta Košice je charakterizovaná z hľadiska georeliéfu:

- nížinou v juhovýchodnej, južnej a juhozápadnej časti územia
- pahorkatinou v severozápadnej, severovýchodnej a východnej časti územia
- hornatinou v severnej časti územia

2.7.2 Typ krajiny

Územie mesta Košice je tvorené nasledovnými typmi krajiny z hľadiska jej narušenosti:

- prirodzená krajina (pôvodná krajina) – krajina, ktorá je pokrytá prirodzenou vegetáciou, je už čiastočne ovplyvnená človekom, ale nie je tu narušená autoregulácia, taktiež sa tu dáva prednosť ochrane prírody pred hospodárskym využívaním (lesopark, prírodné rezervácie, prírodné pamiatky, európska sústava chránených území...)
- kultúrna krajina – krajina ovplyvnená človekom, spolupôsobí tu antropogénne (socioekonomické) vplyvy, obhospodarovaná, neustále potrebuje dodatočnú energiu človeka na obhospodarovanie (urbanizované územie mesta, produkčné plochy poľnohospodárskej pôdy)
- devastovaná krajina – krajina veľmi významne človekom ovplyvnená, autoregulácia je nenávratne narušená, v tejto krajine sú potrebné aktivity na jej obnovu (územia pozdĺž rieky Hornád, Baňa Bankov

2.7.3. Scenéria

Krajinný obraz mesta Košice je súborom faktorov, pôsobiacich na človeka prostredníctvom optických, sluchových a čuchových vnemov. Charakteristickými prvkami krajinskej scenérie mesta Košice sú:

- jadrové mesto s mestskou pamiatkovou rezerváciou na úrovni údolnej nivy rieky Hornád
- sídliská Dargovských hrdinov, Ťahanovce, KVP, Terasa, umiestnené vo vizuálne exponovanom priestore, ktoré tvoria z diaľkových pohľadov od západu, juhu a severovýchodu novú siluetu mesta.
- extenzívne industrializované územie pozdĺž rieky Hornád, vyznačujúce sa zanedbanými až zdevastovanými plochami priemyselných areálov
- výrazne znehodnotená pôvodná časť poľnohospodárskej krajiny areálom US STEEL

2.7.4 Stabilita, ochrana

Ekologická stabilita a ochrana krajiny je podrobne popísaná v kapitole 2.8

2.8. Chránené územia

chránené stromy a ochranné pásma podľa osobitných predpisov [napr. národné parky, chránené krajinné oblasti, navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), chránené vodohospodárske oblasti], územný systém ekologickej stability (miestny, regionálny, nadregionálny).

2.8.1 Chránené územia

Podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov sa na území mesta Košice nachádzajú alebo do neho zasahujú nasledujúce chránené územia národného a európskeho významu:

2.8.1.1 Prírodná pamiatka (PP) Kavečianska stráň, IV. stupeň ochrany, k. ú. Kavečany, plocha územia 3,19 ha, rok vyhlásenia 2000. Chránené územie sa nachádza JV od mestskej časti Kavečany, na svahoch potoka Pstružník. Predstavuje významný ostrov teplomilnej vegetácie v poľnohospodársky využívannej krajine. Masovo sa tu vyskytuje chránený druh poniklec veľkokvetý (*Pulsatilla grandis*), ale aj ďalšie vzácne druhy rastlín, napr. orlíček obyčajný (*Aquilegia vulgaris*), vstavač obyčajný (*Orchis morio*), vstavač vojenský (*Orchis militaris*), päťprstnica obyčajná (*Gymnadenia conopsea*), horec krížený (*Gentiana crutiata*).

Ochranné pásmo prírodnej pamiatky je 60 m od hranice PP, platí v ňom 3. stupeň ochrany.

2.8.1.2 Chránený areál (CHA) Košická botanická záhrada, IV. stupeň ochrany, k. ú. Košice - Sever, plocha územia 29,76 ha, rok vyhlásenia 2002 Botanická záhrada UPJŠ Košice svojimi biologickými hodnotami predstavuje významný krajinný prvok v intraviláne mesta Košice. Sústreďuje sa na zachovanie fytofondu viacerých divorastúcich i kultúrnych rastlinných druhov. Okrem toho sa v areáli botanickej záhrady vyskytujú aj niektoré vzácne druhy fauny, zastúpené najmä avifaunou (39 hniezdičov). Botanická záhrada UPJŠ plní aj funkciu pedagogicko-didaktickú a vedecko-výskumnú.

2.8.1.3 Prírodná rezervácia (PR) Vysoký vrch, V. stupeň ochrany, k. ú. Čermeľ, Sokol, plocha územia 36,50 ha (okres Košice I. 33,12 ha), 5. stupeň ochrany, rok vyhlásenia 1993.

Chránené územie zahŕňa vrcholové lesné spoločenstvá 80-100 ročných jedľo-bučin pralesovitého

charakteru v oblasti Vysokého vrchu a Bielej skaly v závere čermeľského údolia. V stromovom poschodí prevláda jedľa biela (*Abies alba*) a buk lesný (*Fagus sylvatica*) s prímiesou javora horského (*Acer pseudoplatanus*), v krovinovom poschodí sa vyskytujú lykovec jedovatý (*Daphne mezereum*), zemolez obyčajný (*Lonicera xylosteum*), vzácnejšie zemolez čierny (*Lonicera nigra*), bylinný podrast zodpovedá charakteru jedľo-bučin, medzi druhy ktoré si zasluhujú pozornosť patria scila dvojlistá (*Scilla bifolia*), mesačnica trvác (*Lunaria rediviva*). Významný je aj výskyt teplomilnej vegetácie vápencovej Bielej skaly, s výskytom ľalie zlatohlavej (*Lilium martagon*), prilbice moldavskej (*Aconitum moldavicum*), horca luskáčovitého (*Gentiana ascepiadea*), plamienka alpského (*Clematis alpina*) a i. Významná je aj avifauna chráneného územia, vyskytujú sa tu druhy ako kuvičok vrabčí (*Glaucidium passerinum*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), jariabok hôrny (*Bonasa bonasia*), králik zlatohlavý (*Regulus regulus*), králik ohnivohlavý (*Regulus ignicapillus*), tesár čierny (*Dryocopus martius*).

Ochranné pásmo prírodnej rezervácie je 100 m od hranice PR a platí v ňom 3.stupeň ochrany

Zo zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, vyplýva aj ochrana 4 jaskýň a 1 priepasti. Podľa tohto zákona je každá jaskyňa zároveň prírodnou pamiatkou. Podľa registra jaskýň, sa v skúmanom území nachádzajú nasledovné jaskyne:

PP Jaskyňa v Dzurovej (Daniská) – k.ú. Kavečany

PP Kavečianska jaskyňa (Smetisko, jaskyňa pri ceste) – k.ú. Kavečany

PP priepasť v Kavečanoch – k.ú. Kavečany

PP Jaskyňa v Andrejovej skale I (Andrejova jaskyňa) – k.ú. Čermeľ

PP Jaskyňa v Andrejovej skale II (Andrejova jaskyňa II) – k.ú. Čermeľ

2.8.2 Súvislá európska sústava chránených území -- NATURA 2000

▪ Chránené vtáčie územia

Podľa národného zoznamu chránených vtáčích území (CHVÚ) v zmysle Smernice o vtákoch, ktorý bol schválený uznesením vlády SR č. 636/2003, zo dňa 9.7.2003, a ktorý bol zmenený a doplnený uznesením vlády SR č. 345/2010, zo dňa 25.5.2010.

Do riešeného územia mesta Košice zasahujú tieto chránené vtáčie územia:

Chránené vtáčie územie Košická kotlina SKCHVÚ009

CHVÚ bolo vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 22/2008 zo 7.1.2008. Na jeho území platí 1. až 5. stupeň ochrany, bližšie ochranné podmienky sú špecifikované v samotnej vyhláške. Výmera územia 17 354,31 ha. CHVÚ bolo vyhlásené na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov sokola rároha, sovy dlhochvostej, d'atľa hnedkavého, bociana bieleho, prepelice poľnej, orla kráľovského a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania.

Chránené vtáčie územie Volovské vrchy SKCHVÚ036

CHVÚ vyhlásené vyhláškou MŽP SR č. 196/2010 zo 16.4.2010. Na jeho území platí 1. až 5. stupeň ochrany, bližšie ochranné podmienky sú špecifikované v samotnej vyhláške. Výmera územia 121 420,65 ha. CHVÚ bolo vyhlásené na účel zabezpečenia priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov: bocian čierny, včelár lesný, sova dlhochvostá, žlna sivá, d'ateľ čierny, muchárik červenohrdlý a muchárik bieločrý. Pravidelne tu hniezdi viac ako 1 % národnej populácie druhov výr skalný, orol skalný, tetov hoľniak, tetov hlucháň, jariabok hôrny, prepelica poľná, rybárik riečny, d'ateľ bieločrý, d'ateľ prostredný, krutihlav hnedý, pernica jarabá, hrdlička poľná, muchár sivý, orol kriľavý, kuvik kapcavý, kuvik vrabčí, d'ateľ trojprstý a strakoš červenochrbtý.

▪ Územia európskeho významu

Národný zoznam území európskeho významu bol schválený uznesením vlády SR č. 239/2004, zo dňa 17.3.2004, a následne MŽP SR vydalo Výnos MŽP SR č. 3/204–5.1 zo dňa 14.7.2004, ktorým sa vydáva

národný zoznam území európskeho významu. Podľa tohto zoznamu územie mesta Košice zasahuje 1 územie európskeho významu:

Územie európskeho významu Stredné Pohornádie (SKUEV0328)

Územie európskeho významu Stredné Pohornádie bolo schválené uznesením vlády SR č. 239/2004 zo 17.3.2004. Na jeho území platí 2. až 5. stupeň ochrany. Výmera územia je 7 275,78 ha.

Územie je navrhované z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu: Lipovo-javorové sutinové lesy (9180), Subpanónske travinnobylinné porasty (6240), Nížinné a podhorské kosné lúky (6510), Karbonátové skalné steny a svahy so štrbinovou vegetáciou (8210), Nesprístupnené jaskynné útvary (8310), Kyslomilné bukové lesy (9110), Suchomilné travinnobylinné a krovinové porasty na vápnitom podloží (dôležité stanovišťa vstavačovitých) (6210), Vápnomilné bukové lesy (9150), Reliktné vápnomilné borovicové a smrekovcové lesy (91Q0), Lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy (91E0), Teplomilné panónske dubové lesy (91H0), Pionierske porasty na plytkých karbonátových a bázických substrátoch zväzu *Alyso-Sedion albi* (6110), Nespevnené karbonátové skalné sutiny montánneho až kolinného stupňa (8160), Dealpínske travinnobylinné porasty (6190), Dubovo hrabové lesy lipové (9170), Bukové a jedľové kvetnaté lesy (9130) a druhov európskeho významu: kosatec bezlistý uhorský, poniklec slovenský, poniklec veľkokvetý, fuzáč veľký, spriadač kostihojový, vlk dravý, vydra riečna, netopier obyčajný, netopier brvitý, netopier pobrežný, netopier ostrouchý, netopier veľkouchý, uchaňa čierna, podkovár malý a podkovár veľký.

2.8.3. Územia chránené podľa medzinárodných dohovorov

K územiám, ktoré sú chránené podľa medzinárodných dohovorov, sa radia vodné a mokradné spoločenstvá, ktoré patria medzi najohrozenejšie typy ekosystémov. Na ich ochranu bol prijatý medzinárodný „Dohovor o mokradiach majúcich medzinárodný význam predovšetkým ako biotopy vodného vtáctva“ (Ramsarský dohovor), ku ktorému sa v roku 1990 pridala aj Slovenská republika. Za mokrade sú, v zmysle tohto dohovoru, považované všetky biotopy, ktorých existencia je podmienená prítomnosťou vody. Sú to územia s močiarimi, slatinami, rašeliniskami a vodami prírodnými alebo umelými, trvalými alebo dočasnými, stojatými aj tečúcimi.

Na Slovensku sú mokrade rozčlenené do 5 kategórií:

1. medzinárodne významné mokrade, zapísané do svetového Zoznamu mokradí medzinárodného významu (Ramsarské lokality – RL)
2. ostatné medzinárodne významné mokrade medzinárodného významu
3. mokrade národného (celoštátneho) významu
4. mokrade regionálneho (okresného) významu
5. mokrade lokálneho (miestneho) významu.

Na území mesta Košice sa nachádza 1 mokrad' regionálneho (okresného) významu:

- Štrkovisko pri Krásnej nad Hornádom.

a 7 mokradí lokálneho (miestneho) významu:

- Čvikotin háj (Hutky)
- Sedimentačná nádrž VSŽ – Hutníky
- Jazierko na Hlinisku („Pľuvátko“)
- Odkalisko Bankov
- Čičky
- Poľov
- Lorinčík

2.8.4 Biotopy národného a európskeho významu

Podľa § 2 ods. 2 zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, sa rozumie:

- biotopom európskeho významu taký prírodný biotop, ktorý je v Európe ohrozený vymiznutím alebo má malý prirodzený areál, alebo predstavuje typické ukážky jednej alebo viacerých biogeografických oblastí Európy,

- biotopom národného významu taký prírodný biotop, ktorý nie je biotopom európskeho významu, ale je v Slovenskej republike ohrozený vymiznutím alebo má malý prirodzený areál, alebo predstavuje typické ukážky biogeografických oblastí Slovenskej republiky,
- prioritným biotopom taký biotop európskeho významu, ktorého ochrana má zvláštny význam vzhľadom na podiel jeho prirodzeného výskytu v Európe.

Na území mesta Košice sú identifikované nasledovné biotopy európskeho a národného významu (Katalóg Biotopov Slovenska, 2002):

▪ **Biotopy národného významu**

Ls2.1 Dubovo – hrabové lesy karpatské
Ls3.5.1 Sucho a kyslomilné dubové lesy
Lk6 Podmáčané lúky horských a podhorských oblastí
Lk11 Trstinové spoločenstvá mokradí (Phragmition)
Kr7 Trnkové a lieskové kroviny
Kr8 Vrbové kroviny stojatých vôd
Vo6 Mezo- a eutrofné poloprirodzené a umelé vodné nádrže so stojatou vodou s plávajúcou a/alebo ponorenou vegetáciou
Vo8 Spoločenstvá bylín a šachorín eutrofných mokradí s kolísajúcou vodnou hladinou.

▪ **Biotopy európskeho významu**

(„*, „ sú označené prioritné biotopy)

Ls1.2 Dubovo – brestovo – jaseňové nížinné lužné lesy (91IO)
Ls3.3 Dubové nátržníkové lesy (91IO*)
Ls3.4 Dubovo–cerové lesy

Ls4 Lipovo – javorové sutinové lesy (9180*)
Ls5.1 Bukové a jedľovo – bukové kvetnaté lesy (9130)
Ls5.2 Kyslomilné bukové lesy (9110)
Lk1 Nížinné a podhorské kosné lúky (6510)
Br6 Brehové porasty deväťsilov (6430)
Br7 Bylinné lemové spoločenstvá nížinných riek (6430)
Tr1 Suchomilné travinno-bylinné a krovité porasty na vápnitom substráte (6210*)
Tr2 Subpanónske travinno-bylinné porasty (6240)

2.8.5. Chránené druhy rastlín a živočíchov – druhová ochrana

Druhová ochrana rastlín a živočíchov je zabezpečená zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a aj Zákonom NR SR č. 15/2005 Z. z. o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi, zákonom NR SR č. 447/2012 Z.z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon NR SR č. 15/2005 Z.z. o ochrane druhov voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín reguláciou obchodu s nimi a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

2.8.5.1 Chránené druhy rastlín

V skúmanom území mesta Košice bol zaznamenaný výskyt viacerých chránených, vzácnych a ohrozených druhov rastlín. V nasledujúcej tabuľke je uvedený zoznam ohrozených druhov rastlín podľa IUCN – Červený zoznam ohrozených druhov

Zoznam významných druhov flóry zaznamenaných na území mesta Košice podľa kategórií ohrozenosti rastlín IUCN

slovenský názov	latinský názov	lokalita
Kategória CR – kriticky ohrozený		
vstavač ploštičný	<i>Orchis coriophora</i>	Kavečianska stráň
Kategória EN – ohrozený		
vstavačovec strmolitý	<i>Dactylorhiza incarnata</i>	Kamenný hrb
vstavačovec počerný	<i>Orchis ustulata</i>	Krížová lúka (Biela skala)
Kategória VU – zraniteľný		
kruštík rožkatý	<i>Epipactis muelleri</i>	Čermel'ské údolie
rebríček bertramový	<i>Achillea ptarnica</i>	Bankov, Kamenný hrb
prilbovka červená	<i>Cephalanthera rubra</i>	Čermel'ské údolie, Hradová
vstavačovec bazový	<i>Dactylorhiza sambuciana</i>	Kamenný hrb, Kavečianska stráň
kruštík drobnolistý	<i>Epipactis microphylla</i>	Hradová, Kavečianska stráň
vstavač obyčajný	<i>Orchis morio</i>	Kamenný hrb
ľalia cibulkonosná	<i>Lilium bulbiferum</i>	Jahodná
poniklec veľkokvetý	<i>Pulsatilla grandis</i>	Hradová, Kavečianska stráň
mečík strechovitý	<i>Gladiolus imbricatus</i>	Košice - Šaca
vstavač vojenský	<i>Orchis militaris</i>	Kavečianska stráň, Hradová
vstavačovec májový	<i>Dactylorhiza majalis</i>	Kamenný hrb
päťprstnica obyčajná	<i>Gymnadenia conopsea</i>	Hradová, Kamenný hrb, Kavečianska stráň
prilbovka dlholistá	<i>Cephalanthera longifolia</i>	Kavečianska stráň
vstavačovec Fuchsov	<i>Dactylorhiza fuchsii</i>	Kavečianska stráň
prilbovka biela	<i>Cephalanthera damasonium</i>	Kavečianska stráň, Biela skala
vemenník dvojlistý	<i>Platanthera bifolia</i>	Kavečianska stráň, Biela skala
rebríček štetinatý	<i>Achillea setacea</i>	Hradová
hadomor purpurový	<i>Scorzonera purpurea</i>	Hradová
čerešňa krovitá	<i>Cerasus fruticosa</i>	Hradová
plamienok alpínsky	<i>Clematis alpina</i>	Biela skala

Zdroj: MÚSES mesta Košice, 2013

2.8.5.2. Chránené druhy živočíchov

Na území mesta Košice je zaznamenaný výskyt viacerých chránených, vzácnych a ohrozených druhov živočíchov. V nasledujúcej tabuľke je uvedený zoznam ohrozených druhov živočíchov podľa IUCN – Červený zoznam ohrozených druhov.

Tab.najvýznamnejších druhov fauny zaznamenaných na území mesta Košice podľa kategórií ohrozenosti živočíchov IUCN

slovenský názov	latinský názov	lokalita
Kategória CR – kriticky ohrozený		
sokol rároh	<i>Falco cherrug</i>	Košická kotlina, Čermel'ské údolie
Kategória EN – ohrozený		
orol kráľovský	<i>Aquila heliaca</i>	Čermel'ská dolina
mlök hrebenatý	<i>Triturus cristatus</i>	Čičky - Majer
Kategória VU – zraniteľný		
tetrov hoľniak	<i>Tetrao tetrix</i>	Volovské vrchy
tetrov hlucháň	<i>Tetrao urogallus</i>	Volovské vrchy
dudok chochlatý	<i>Upupa epops</i>	brehové porasty ldy
pestroň vlkocový	<i>Zerynthia polixena</i>	Horný Bankov, Jahodná
nosorožtek obyčajný	<i>Oryctes nasicornis</i>	Čermel'ské údolie

fuzáč alpský	<i>Rosalia alpina</i>	Čermeľské údolie
mlok vrchovský	<i>Triturus alpestris</i>	Horný Bankov
mlok obyčajný	<i>Triturus vulgaris</i>	Pľuvátko, Čičky – Majer, mŕtve ramená pri Jazere, vodná nádrž Poľov
skokan krátkonohý	<i>Rana lessonae</i>	Pľuvátko, Čičky – Majer, odkalovacia nádrž pod Bankovom
skokan ostropyský	<i>Rana arvalis</i>	Čermeľské údolie, Myslavský potok
vydra riečna	<i>Lutra lutra</i>	brehové porasty Idy

Zdroj: MÚSES mesta Košice, 2013

2.8.5.3 Chránené stromy

Podľa zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, môžu byť všeobecne záväznou vyhláškou príslušného krajského úradu ŽP Kultúrne, za chránené stromy vyhlásené vedecky, ekologicky, krajínotvorne alebo esteticky mimoriadne významné stromy alebo ich skupiny, vrátane stromoradií.

Na území mesta Košice sa nachádzajú tieto chránené stromy:

1. Ginkgo na Masarykovej ulici – ginkgo dvojľaločné
2. Topoľ biely v mestskom parku – topoľ biely
3. Univerzitná sofora – sofora japonská
4. Jaseň pri Angeline – jaseň štíhly
5. Platany na Veteríne – platan javorolistý
6. Šačianske tisy – tis obyčajný

2.8.6. Územný systém ekologickej stability

Územný systém ekologickej stability (ÚSES) predstavuje environmentálnu koncepciu, ktorá zabezpečuje celoplošnú ochranu prírody a biodiverzity a posilňuje ekologickú stabilitu intenzívne využívaných území. V súčasnosti je definovaný zákonom č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov. Podľa uvedeného zákona je ÚSES celopriestorová štruktúra navzájom prepojených ekosystémov, ich zložiek a prvkov, zabezpečujúca rozmanitosť podmienok a foriem života v krajine.

Z hľadiska hierarchie sa rozlišujú tieto úrovne ÚSES:

- GNÚSES – generel nadregionálneho územného systému ekologickej stability – zabezpečuje stratégiu na úrovni štátu (mierka 1:500 000 a 1:200 000)
- RÚSES – regionálny územný systém ekologickej stability – vytvára základ pre program ochrany rozmanitosti podmienok a foriem života v určitom regióne (napr. okres)
- MÚSES – miestny územný systém ekologickej stability – spracováva sa na úrovni katastra, resp. obce

Biocentrum je ekologicky významný segment krajiny, ktorý vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev.

Biokoridor je ekologicky významný segment krajiny umožňujúci migráciu organizmov a prepojenie biocentier.

Interakčný prvok je segment krajiny, ktorý sprostredkúva priaznivé pôsobenie biocentier a biokoridorov na okolitú krajinu. Je prechodným článkom medzi vyčlenenými prvkami ÚSES a ostatnou krajinou.

2.8.6.1. Územný systém ekologickej stability na nadregionálnej úrovni (GNÚSES)

Podľa Generelu nadregionálneho územného systému ekologickej stability – GNÚSES a jeho aktualizácie sa v skúmanom území nachádzajú 2 prvky GNÚSES:

1. Biokoridor nadregionálneho významu (BK–NR) Tok Hornádu
2. Biocentrum nadregionálneho významu (BC–NR) Sivec, Vozárska, Vysoký vrch

2.8.6.2. Územný systém ekologickej stability na regionálnej úrovni (RÚSES)

Prvky regionálneho územného systému ekologickej stability (R–ÚSES), ktoré sa nachádzajú resp. zasahujú do skúmaného územia sú definované v dokumente „Aktualizácia prvkov regionálneho ÚSES okresov Košice I. až IV.“ (SAŽP CKP, Košice, 2006 a 2010) a tiež v ÚPN VÚC Košického kraja, Zmeny a doplnky 2009, ktoré boli schválené Zastupiteľstvom KSK uznesením č. 712/2009 zo dňa 24.8.2009 a uznesením č. 713/2009 bola vyhlásená jeho záväzná časť formou VZN KSK č. 10/2009.

Podľa vyššie spomenutých dokumentácií sú na riešenom území strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice- koncept riešenia“ vyčlenené tieto prvky R–ÚSES:

Biocentrá regionálneho významu (BC--R)

Č	Názov
1.	BC-R Čermeľské údolie
2.	BC-R Kavečany – Hradová
3.	BC-R Košický les
4.	BC-R Viničná - Košická hora
5.	BC-R Vyšné Opátske
6.	BC-R Grófov les
7.	BC-R Štrkovisko Krásna
8.	BC-R Lesný komplex Kodydom
9.	BC-R Hornádsko - Toryský sútok a Čvíkotin háj

Biocentrá regionálneho významu (mestské) – BC--R (M)

Č	Názov
1.	BC-R (M) Areál Nad Jazerom
2.	BC-R (M) Prírodný park Anička
3.	BC-R (M) Zeleň na svahoch pod Furčou
4.	BC-R (M) Botanická záhrada UPJŠ a cintorín Rozália
5.	BC-R (M) Komenského park., Park pred poliklinikou Sever

Biokoridory regionálneho významu (BK–R)

Č	Názov
1a	Biokoridor regionálneho významu BC-R Čermeľské údolie – BC-R Harčárová (KE – okolie)
1b	Biokoridor regionálneho významu BC-R Čermeľské údolie – BC-R Košický les
1c	Biokoridor regionálneho významu BC-R Čermeľské údolie – Čermeľská dolina – BC-R(M) Botanická záhrada UPJŠ a cintorín Rozália
2a	Biokoridor regionálneho významu BC-R Viničná-Košická hora – BC-R(M) zeleň na svahoch pod Furčou – BC-R Vyšné Opátske – tok Hornádu
2b	Biokoridor regionálneho významu BC-R Viničná-Košická hora – BC-R Vyšné Opátske
3a	Biokoridor regionálneho významu BC-R Košický les – BC-R Grófov les
3b	Biokoridor regionálneho významu BC-R Košický les – Myslavský potok – BC-R(M) Areál nad Jazerom
4a	Biokoridor regionálneho významu BC-R Lesný komplex Kodydom – potok Ida – BC-NR Perínske rybníky (KE – okolie)
4b	Biokoridor regionálneho významu BC-R Lesný komplex Kodydom – Sokoliansky potok – BC-R Jakubov dvor (KE – okolie)

Biokoridory mestské regionálneho významu BK-R (M)

Č.	Názov
I.	Biokoridor regionálneho významu mestský – BC-R(M) Park v Barci – BC-R(M) Verejný cintorín – BC-R(M) Fakultná nemocnica Rastislavova ul. – BC-R(M) Komenského park, Park pred poliklinikou Sever – BC-R(M) Botanická záhrada UPJŠ a cintorín Rozália – BC-R(M) park

	Anička
II.	Biokoridor regionálneho významu mestský – BK- (M) Čičkovský potok –BC-R(M) Borovicový lesík nad Popradskou ul. – BC-R(M) Park na Žriedlovej ul. – BC-R(M) Mestský park – Mlynský náhon – Hornád
III.	Biokoridor regionálneho významu mestský – BC- (M) Botanická záhrada UPJŠ a cintorín Rozália – parkové úpravy na Terasé – BC-M jazierko na Hlinisku – BC-M Myslavský potok s brehovými porastmi

2.8.6.3 Územný systém ekologickej stability na miestnej úrovni (MÚSES)

Prvky ÚSES na miestnej úrovni vyčleňuje dokument „*Miestny územný systém ekologickej stability mesta Košice*“ (SAŽP CER Košice, 2007) a jeho aktualizácia z roku 2013 (SAŽP CPPEZ, Prešov, 2013). Podľa tohto dokumentu je v riešenom území strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ vyčlenených 39 biocentier miestneho významu, 67 biokoridorov miestneho významu a 49 interakčných prvkov.

Názov	Názov
1. Sídliisko Watsonova	21. Svahy Heringeša II.
2. Park Obrancov mieru	22. Katkin park
3. Lesík nad triedou KVP a ul. Jána Pavla II.	23. Červený kríž (Bankov)
4. Park Mládeže	24. Prostredné tably (Pod Lapišom) Poľov
5. Cintorín Myslava a Klimkovičova ul.	25. Mŕtve ramená Hornádu pri Jazere
6. Kravín	26. Lesík severozápadne od cesty z Košíc do Šaca
7. Zuzkin park a okolie	27. Poľov – vodná nádrž a jej brehové porasty
8. Aničkin park	28. Mokrad medzi Šebastovcami a Barcou
9. Luník IV.	29. Drocárov park
10. Jazierko na Hlinisku (Pľuvátko) a okolie	30. Koštianske lúky
11. Čičky - Majer	31. Girbeš
12. Povrazová ul.	32. Park pri barokovom kaštieli v MČ Šaca
13. Drevný trh - park	33. Park pri klasicistickom kaštieli v MČ Šaca
14. Mŕtve rameno Hornádu pri Rampovej ul.	34. Dúbrava
15. Areál bývalej Leteckej fakulty TU KE–Prešovská cesta	35. Žobrák – agátový lesík
16. Seligovo jazero	36. Topoľový les pod Šacou
17. Myslavský potok s brehovými porastmi	37. Čičky - les
18. Pod Šibenou horou	38. Konopiská
19. Kulturpark	39. Železníky
20. Svahy Heringeša I.	

Zdroj: MÚSES mesta Košice, 2013

Biokoridory miestneho významu (BK–M)

Názov	Názov
1. Kostolianska cesta	35. Slanecká cesta–topoľová alej – Ukrajinská ulica
2. Čermel'ský potok – tenisový areál Anička	36. Ul. Napájadlá – Lubina
3. Kostolianska cesta –prírodný park Anička	37. Železnice Krásna
4. Čermel'ská cesta – Komenského ulica	38. Rešov majer – Krásna
5. Podhradová I.	39 BC-R Vyšné Opátske – Bogol
6. Podhradová II.	40. Ortovisko
7. Watsonova ulica	41. Širokorozchodná trať
8. Watsonova ul. – areál TUKE – Komenského ulica	42. Železnice Barca – Valaliky
9. Watsonova ulica – Letná ulica – Jarná ulica – Park Angelinum.	43. Železnice Barca – Šebastovce

10. Račí potok	44. Valalický potok
11. Dáriusova hora – Demeter – Magnezitárska ulica	45. Poľné cesty Dlhé
12. Európska trieda – ulica Pri Hrušove – železničná trať Košice - Kysak	46. Remízky krovín za letiskom
13. Trieda L. Svobodu	47. Belžiansky potok
14. Krosnianska ulica – Konevova ulica	48. Cestná komunikácia Košice – Šaca
15. Ul. Kpt. Jaroša – Trieda L. Svobodu	49. Brehové porasty Poľovského potoka
16. Sečovská cesta – Herlianska ulica	50. Kodydom – Prostredné tably – rýchľ. komunikácia Košice – Šaca
17. Novoveský potok	51. Cestná komunikácia Košice – Malá Ida
18. Heringeš – Babia hora	52. Cestná komunikácia Košice – letisko Košice
19. Kopa – Bangort – cintorín Myslava	53. Cestná komunikácia Šaca – súkromná nemocnica Šaca
20. Moskovská trieda – Trieda KVP – ulica Jána Pavla II.	54. Šaca – Konopiská
21. Kopa – lesík nad Triedou KVP	55. Líniová zeleň v údolnej depresii – Bojarky
22. Moskovská trieda	56. Žobrák – Bojarky
23. Povrazová ulica – Dénešova ulica – Stierova ulica	57. Topoľový les pri Šaci – lesík SZ od cesty Košice – Šaca
24. Jazdecký areál – Hronská ulica – Toryská ulica	58. Sprievodná zeleň železnice Hutníky – Veľká Ida
25. Zuzkin park - Festivalové námestie	59. U.S.Steel – Bočiar
26. Ondavská ulica – Vojenská ulica – Škultétyho ulica – areál FF UPJŠ	60. Cestná komunikácia Šaca - križovatka Šaca – Železiarska ulica – potok Ida
27. Luník VIII. – Jedlíkova ulica – Popradská ul. – Bardejovská ul. – Luník IV.	61. Železnica sever (Mestský park-Bencúrova-Stromová-Slovenská ulica)
28. Park na Žriedlovej – Štúrova ulica – Moldavská cesta – Trieda SNP	62. Raketová ulica
29. Park na Žriedlovej – Žižkova ulica – Nemocnica na Rastislavovej ulici	63. Červený kríž
30. Šoltésovej u. – Skladná ul. – Južná trieda – Park v Barci – železnice Barca	64. Tolstého ulica – Tomášikova ulica
31. Požiarnická ulica	65. Zeleninárska ulica
32. Mestský park – Mlynský náhon – Jarmočná ulica	66. Lorinčík – poľná cesta
33. Mlynský náhon	67. Geder
34. Gemerská ulica – Verejný cintorín – Pri prachárni – Triton	

Zdroj: MÚSES mesta Košice, 2013

Zoznam interakčných prvkov

Interakčný prvok (IP)	Interakčný prvok (IP)
1. Baňa Bankov	26. Rešov majer
2. Záhrada v areáli VŠZP na Nám. osloboditeľov	27. Kaspická ulica
3. Watsonova ulica	28. Gagarinovo námestie
4. Ťahanovce – pod železnicou	29. Remízka nad VN Poľov
5. Ťahanovce - tunel	30. Starý židovský cintorín
6. Luník VII. – Humenská ulica	31. Zeleň pred budovou letiska
7. Za hradbami	32. Nemocnica v MČ Šaca
8. Areál FF UPJŠ	33. Ochranný lesík Ludvíkov Dvor
9. Park Angelinum	34. Parčík Železiarska - Šaca

10. KVP, za mostom	35. Bočiar – pri magnezitovom závode
11. Lorinčík – za záhradkami	36. Lesík pri Veľkej Ide
12. Jasovská ulica	37. Okraje haldy U.S.Steel
13. Lorinčík – terénna depresia pri ceste do Malej Idy	38. Hornád – lužný les
14. Lorinčík – pod Sabinovskou ulicou	39. Pastvisko
15. Zeleň pri Belžianskom potoku	40. Zeleň na Jaschusovej ulici
16. Nové diely	41. Zeleň na Wupertálskej ulici
17. Cintorínska ulica	42. Zeleň nad zimným štadiónom
18. VŠA – detský športový areál	43. Parčík na Furči
19. Areál ZŠ Gemerská.	44. Zeleň v areáli a okolí novej nemocnice
20. Areál Hotelovej akadémie.	45. Zeleň na Toryskej ulici
21. Zeleň na Šoltésovej ulici.	46. Zeleň v areáli UVLF
22. Zeleň na Srbskej ulici	47. Park na Spišskom námestí
23. Zeleň na Sečovskej ceste	48. Parčík na Važeckej ulici
24. Svahy Heringeša III.	49. Zeleň na Wuppertálskej ulici II
25. Bývalý mäsokombinát	

Zdroj: MÚSES mesta Košice, 2013

2.9. Obyvateľstvo

demografické údaje (napr. počet dotknutých obyvateľov, veková štruktúra, zdravotný stav, zamestnanosť, vzdelanie), sídla, aktivity (poľnohospodárstvo, priemysel, lesné hospodárstvo, služby, rekreácia a cestovný ruch), infraštruktúra (doprava, produktovody, telekomunikácie, odpady a nakladanie s odpadmi).

2.9.1 Demografické údaje

2.9.1.1 Stav a vývoj obyvateľstva

V meste Košice žilo k 31.12.2014 spolu 239 464 obyvateľov, čo je 30,1 % z celkového počtu obyvateľov v Košickom kraji. Z hľadiska územno-správneho usporiadania pozostáva mesto Košice zo 4 okresov a 22 mestských častí. Najviac obyvateľov (40 419, t.j. 16,9 %) žilo v mestskej časti Západ, najmenej v mestských častiach Lorinčík (579, t.j. 0,2 %), Džungľa (676, t.j. 0,3 %) a Šebastovce (702, t.j. 0,3 %). Pre vývoj počtu obyvateľstva v meste Košice v rokoch 1980 – 2011 je charakteristický rast počtu obyvateľov. Od roku 2011 sledujeme mierny pokles celkového počtu obyvateľstva mesta. Dynamika vývoja obyvateľstva v meste Košice sa prejavuje znižovaním tempa rastu, výsledkom čoho je postupné znižovanie prírastkov obyvateľstva a spomalenie rastu celkového počtu obyvateľstva. Najvyšší prírastok obyvateľov v meste Košice bol zaznamenaný v období rokov 1980 – 1991, kedy celkový počet vzrástol o 32 801 osôb, t.j. rast na úrovni 116,2 %. V období rokov 1991 – 2001 a 2001 – 2011 poklesol index rastu na 100,4 %, resp. 101,8 %, čo predstavuje prírastok obyvateľstva len 933 osôb, resp. 4 340 osôb v období 2001 – 2011. V období rokov 2011 – 2014 možno sledovať pokles celkového počtu obyvateľov v meste Košice o 247 osôb, index rastu dosiahol hodnotu 99,6 %. V meste Košice, podobne ako v celoslovenskom merítku, dochádza k postupnému spomaľovaniu demografického vývoja vďaka klesajúcemu prirodzenému pohybu obyvateľstva. Znižovanie celkových prírastkov obyvateľstva súvisí najmä so zmenami reprodukčných pomerov a so starnutím populácie, ktorých dôsledkom je spomalenie vývoja obyvateľstva prirodzeným pohybom. Výšku prirodzeného prírastku ovplyvňujú pôrodnosť resp. živorodenosť a úmrtnosť. V dôsledku poklesu živorodenosti v meste Košice v poslednom období dochádza k pomerne výraznému zníženiu prirodzeného prírastku obyvateľstva. Mechanický pohyb (migrácia), ako druhá zložka celkových prírastkov (úbytkov) obyvateľstva, zohráva v meste Košice významnú úlohu, nakoľko tu možno sledovať výrazný jav suburbanizácie, t.j. sťahovanie obyvateľstva mesta na ich okraje a do blízkych obcí. Migračný úbytok obyvateľstva v meste Košice je dlhodobý nad úrovňou 2 ‰. Vysoký migračný úbytok obyvateľstva je dlhodobý typický pre okres Košice III, kde výrazne ovplyvňuje celkový úbytok obyvateľstva aj napriek vysokému prirodzenému prírastku obyvateľstva. Údaje znázorňujúce vývoj počtu obyvateľov v meste

Správa o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“

Spracovateľ: Ing. arch. Vladimír Debnár, Urban Planning s.r.o. ul. Na vyhlíadke 8, 08005 Prešov

Košice, jeho okresoch a mestských častiach sú uvedené v nasledujúcich tabuľkách

Vývoj obyvateľstva v rokoch 1980 – 2014

Územie	Počet obyvateľov									
	1980	Rast	1991	Rast	2001	Rast	2011	Rast	2014	Rast 1980/ 2014
Mesto Košice	202 359	32 801	235 160	933	236 093	4 340	240 433	-969	239 464	37 105
Košice I	60 643	1 651	62 294	5 968	68 262	205	68 467	-247	68 220	7 577
Džungľa	482	-151	331	122	453	218	671	5	676	194
Kavečany	1 100	-185	915	95	1 010	170	1 180	82	1 262	162
Sever	26 531	-4 605	21 926	-1 617	20 309	59	20 368	-138	20 230	-6 301
Sídliisko Ťahanovce			13 209	4 621	17 830	5 420	23 250	-441	22 809	9600
Staré Mesto	30 362	-6 098	24 264	-2 093	22 171	-1 579	20 592	-185	20 407	-9 955
Ťahanovce	2 168	-519	1 649	4 840	6 489	-4 083	2 406	52	2 458	290
Košice II	56 053	24 259	80 312	-462	79 850	2 826	82 676	85	82 761	26 708
Lorinčík	306	6	312	49	361	80	441	138	579	273
Luník IX	3 017	-578	2 439	1 802	4 241	1 791	6 032	203	6 235	3 218
Myslava	2 180	-577	1 603	13	1 616	381	1 997	73	2 070	-110
Pereš	669	-53	616	374	990	563	1 553	201	1 754	1 085
Poľov	1 005	4	1 009	63	1 072	35	1 107	29	1 136	131
Sídliisko KVP			26 958	-1 025	25 933	-598	25 335	-753	24 582	-2 376
Šaca	4 240	-249	3 991	776	4 767	845	5 612	92	5 704	1 464
Západ	44 636	-1 252	43 384	-2 514	40 870	-271	40 599	-180	40 419	-4 217
Košice III	19 985	11 779	31 764	-1 019	30 745	-697	30 048	-270	29 778	9 793
Dargovských hrdinov	18 033	11 844	29 877	-1 391	28 486	-1 009	27 477	-736	26 741	8 708
Košická Nová Ves	1 952	-65	1 887	372	2 259	312	2 571	102	2 673	721
Košice IV	65 687	-4 897	60 790	-3 554	57 236	2 006	59 242	163	59 405	-6 282
Barca	2 913	-266	2 647	407	3 054	307	3 361	120	3 481	568
Juh	28 075	-2 148	25 927	-2 366	23 561	-94	23 467	-367	23 100	-4 975
Krásna	3 286	-125	3 161	291	3 452	968	4 420	454	4 874	1 588
Nad jazerom	29 225	-2 033	27 192	-2 060	25 132	570	25 702	-367	25 335	-3 890
Šebastovce	561	-34	527	57	584	79	663	39	702	141
Vyšné Opátske	1 627	-291	1 336	117	1 453	176	1 629	608	2 237	610

Zdroj: ŠÚSR

Index rastu obyvateľstva v rokoch 1980-2014

Územie	Indexy rastu				
	1991 1980	2001 1991	2011 2001	2014 2011	2014 1980
Mesto Košice	116,2	100,4	101,8	99,6	118,3
Košice I	102,7	109,6	100,3	99,6	112,5
Džungľa	68,7	136,9	148,1	100,7	140,2
Kavečany	83,2	110,4	116,8	106,9	114,7
Sever	82,6	92,6	100,3	99,3	76,3
Sídliisko Ťahanovce	-	135,0	130,4	98,1	172,7
Staré Mesto	79,9	91,4	92,9	99,1	67,2
Ťahanovce	76,1	393,5	37,1	102,2	113,4
Košice II	143,3	99,4	103,5	100,1	147,6
Lorinčík	102,0	115,7	122,2	131,3	189,2
Luník IX	80,8	173,9	142,2	103,4	206,7
Myslava	73,5	100,8	123,6	103,7	95,0
Pereš	92,1	160,7	156,9	112,9	262,2
Poľov	100,4	106,2	103,3	102,6	113,0
Sídliisko KVP	-	96,2	97,7	97,0	91,2
Šaca	94,1	119,4	117,7	101,6	134,5
Západ	97,2	94,2	99,3	99,6	90,6
Košice III	158,9	96,8	97,7	99,1	149,0
Dargovských hrdinov	165,7	95,3	96,5	97,3	148,3
Košická Nová Ves	96,7	119,7	113,8	104,0	136,9
Košice IV	92,5	94,2	103,5	100,3	90,4

Barca	90,9	115,4	110,1	103,6	119,5
Juh	92,3	90,9	99,6	98,4	82,3
Krásna	96,2	109,2	128,0	110,3	148,3
Nad jazerom	93,0	92,4	102,3	98,6	86,7
Šebastovce	93,9	110,8	113,5	105,9	125,1
Vyšné Opátske	82,1	108,8	112,1	137,3	137,5

Zdroj :Š-ÚSR

Pohlavná a veková štruktúra obyvateľstva

Z hľadiska pohlavnej štruktúry obyvateľstva žilo v roku 2014 v meste Košice 114 790 mužov a 124 674 žien, ženy tvorili 52,06 % populácie. Index maskulinity (pomer počtu mužov a žien) bol na úrovni 0,921 boda, čo znamená, že na 1 000 žien pripadlo 921 mužov.

Na úrovni okresov mesta Košice prevládajú vo všetkých okresoch ženy nad mužmi. V rámci mestských častí iba v 4 mestských častiach je prevaha mužov – Lorinčík (51,3 %), Džungľa (51,2 %), Luník IX (50,6 %) a Krásna (50,3 %). Najvýraznejšia prevaha žien je v mestských častiach Juh (53,8 %, Staré Mesto (53,2 %), Šebastovce a Západ (53,0 %).

Dôležitou charakteristikou vekového zloženia obyvateľstva Slovenska aj mesta Košice je populačné starnutie, ktoré sa postupne zrýchľuje. V roku 2001 pripadalo v meste Košice na 100 obyvateľov vo veku do 15 rokov 53 obyvateľov v poproduktívnom veku (nad 65 rokov), v roku 2014 to už bolo 101 obyvateľov (na Slovensku vzrástol index starnutia z hodnoty 61 na 91). So zvyšujúcim sa podielom poproduktívnej časti obyvateľstva rastie aj priemerný vek obyvateľstva, ktorý v meste Košice dosiahol v roku 2014 hodnotu 40,57 roka (u mužov 38,90 roka a u žien 42,11 roka), čo je o viac ako pol roka viac ako celoslovenský priemer (39,87 rokov). V rámci okresov mesta Košice je najstaršie obyvateľstvo v okrese Košice IV, kde v roku 2014 dosiahol index starnutia hodnotu 125,1 bodov (na 100 obyvateľov v predproduktívnom veku pripadlo až 125 obyvateľov poproduktívneho veku nad 65 rokov). Najmladšie obyvateľstvo je v okrese Košice III (index starnutia na úrovni 61,7 boda). Z mestských častí je najmladšie obyvateľstvo dlhodobo v mestskej časti Luník IX, kde index starnutia dosiahol v roku 2014 hodnotu 5 (na 100 obyvateľov v predproduktívnom veku pripadlo iba 5 obyvateľov poproduktívneho veku nad 65 rokov), čo súvisí s výrazným zastúpením rómskej populácie, pre ktorú je typický nízky priemerný vek a vysoký podiel detskej zložky v populácii. K výrazne mladým mestským častiam patria aj Sídliisko Ťahanovce (index starnutia 27,8 v roku 2014), Sídliisko KVP (39,0) a Džungľa (39,6). Medzi mestské časti s výrazne starším obyvateľstvom patrí Sever (index starnutia 161,4 v roku 2014), Západ (166,6), Staré Mesto (175,1) a Juh (179,9).

Pokles prirodzených prírastkov obyvateľstva nachádza svoj odraz v zmenšovaní podielu mladej populácie na celkovom počte obyvateľov, v náraste podielu starších vekových skupín obyvateľov a následnom starnutí populácie. Dôsledkom tohto vývoja je postupné zhoršenie vekovej štruktúry obyvateľstva, s čím súvisí pokles reprodukčných schopností populácie a rast ekonomického zaťaženia. Pomer predproduktívnej a poproduktívnej zložky obyvateľstva (ženy nad 55 rokov, muži nad 60 rokov) predstavovaný indexom vitality môže okrem iného vypovedať aj o populačných možnostiach vo výhľade. V závislosti od bodovej hodnoty indexu vitality sa obyvateľstvo delí na skupiny nasledovne:

bodová hodnota typ populácie

300 a viac bodov veľmi progresívna populácia

201 – 300 bodov progresívna populácia

151 – 200 bodov stabilizovaná rastúca populácia

121 – 150 bodov stabilizovaná populácia

101 – 120 bodov stagnujúca populácia

pod 100 bodov regresívna populácia

V nasledujúcej tabuľke možno sledovať vývoj hodnôt indexov vitality:

Územie	Index vitality	Typ populácie	Index vitality	Typ populácie	Index vitality	Typ populácie
2001			2011		2014	
Mesto Košice	107	Stagnujúca	63	Regresívna	57	Regresívna
Košice I	104	Stagnujúca	63	Regresívna	57	Regresívna
Džungľa	154	Stabilizovaná	154	Stabilizovaná	147	Stabilizovaná
Kavečany	85	Regresívna	73	Regresívna	69	Regresívna
Sever	46	Regresívna	42	Regresívna	41	Regresívna
Sídliisko Ťahanovce	1 102	Veľmi progresívna	208	Progresívna	134	Stabilizovaná

Staré Mesto	52	Regresívna	39	Regresívna	39	Regresívna
Ťahanovce	112	Stagnujúca	132	115	Stagnujúca	Ťahanovce
Košice II	119	Stagnujúca	74	Regresívna	66	Regresívna
Lorinčík	74	Regresívna	76	Regresívna	95	Regresívna
Luník IX	1 632	Veľmi progresívna	935	Veľmi progresívna	734	Veľmi progresívna
Myslava	51	Regresívna	53	Regresívna	50	Regresívna
Pereš	82	Regresívna	59	Regresívna	60	Regresívna
Poľov	106	Stagnujúca	73	Regresívna	73	Regresívna
Sídlisko KVP	554	Veľmi progresívna	103	Stagnujúca	74	Regresívna
Šaca	172	Stabilizovaná rastúca	138	Stabilizovaná	120	Stagnujúca
Západ	63	Regresívna	44	Regresívna	42	Regresívna
Košice III	208	Progresívna	68	Regresívna	53	Regresívna
Dargovských hrdinov	241	Progresívna	68	Regresívna	52	Regresívna
Košická Nová Ves	94	Regresívna	65	Regresívna	62	Regresívna
Košice IV	77	Regresívna	51	Regresívna	49	Regresívna
Barca	46	Regresívna	46	Regresívna	47	Regresívna
Juh	53	Regresívna	37	Regresívna	36	Regresívna
Krásna	122	Stabilizovaná	113	Stagnujúca	111	Stagnujúca
Nad jazerom	126	Stabilizovaná	59	Regresívna	55	Regresívna
Šebastovce	95	Regresívna	74	Regresívna	86	Regresívna
Vyšné Opátske	52	Regresívna	48	Regresívna	74	Regresívna

Zdroj: ŠÚ SR

2.9.1.2 Vzdelanostná štruktúra obyvateľstva

V rámci štruktúry obyvateľstva podľa vzdelania je celoslovenským trendom zvyšovanie vzdelanostnej úrovne obyvateľstva. Tento trend sa prejavuje najmä znižovaním podielu osôb so základným vzdelaním a bez vzdelania a rastom podielu vysokoškolsky vzdelaného obyvateľstva. Na základe výsledkov zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov (SODB) z roku 2011 bol v meste Košice najvyšší podiel obyvateľstva s úplným stredným vzdelaním s maturitou (34,3 % z celkového počtu obyvateľov) a vysokoškolským vzdelaním (18,9 %), čo súvisí s postavením mesta Košice ako univerzitného a vzdelávacieho centra. V rámci okresov mesta Košice je najvyšší podiel obyvateľstva s úplným stredným vzdelaním s maturitou v okrese Košice III (43,1 %), obyvateľstvo s vysokoškolským vzdelaním je najviac zastúpené v okrese Košice I (21,1 %). Podiel obyvateľstva bez vzdelania a so základným vzdelaním je najnižší v okrese Košice II. Na úrovni mestských častí je najvyšší podiel obyvateľstva s úplným stredným vzdelaním s maturitou v mestských častiach Dargovských hrdinov, Sídlisko KVP a Západ, kde preyšuje hranicu 40 %. Najviac obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním žije v mestskej časti Staré Mesto, kde ich podiel dosahuje takmer ¼ obyvateľstva (24,3 %). Najnižší podiel obyvateľstva s vysokoškolským vzdelaním je v mestských častiach Šaca (8,1 %), Džungľa (7,5 %) a Luník IX (1,3 %). V mestskej časti Luník IX možno sledovať vzhľadom na výraznú koncentráciu rómskej populácie odlišnú štruktúru obyvateľstva podľa vzdelania, kde najvýraznejší podiel dosahuje obyvateľstvo bez vzdelania (40,8 %) a so základným vzdelaním (32,9 %).

2.9.1.3 Národnostná štruktúra obyvateľstva

Podľa SODB z roku 2011 žije v meste Košice 73,9 % obyvateľov slovenskej národnosti, 2,7 % maďarskej národnosti a 2,0 % obyvateľstva rómskej národnosti. Ostatné národnosti sa podieľajú na celkovom počte obyvateľstva mesta podielom menším ako 1 %. Na úrovni okresov žije najviac obyvateľov slovenskej národnosti v okrese Košice III (81,9 %), najmenej v okrese Košice II (71,7 %). Najvyšší podiel obyvateľstva maďarskej národnosti je v okrese Košice I (3,0 %), obyvateľstvo rómskej národnosti (tí, ktorí sa prihlásili k rómskej národnosti) je najviac zastúpené v okrese Košice II (4,5 %). V rámci mestských častí je najvyšší podiel obyvateľov slovenskej národnosti v mestských častiach Šebastovce a Kavečany (95,2 %), najnižší podiel dosahuje Luník IX (32,6 %), kde výrazne dominuje obyvateľstvo rómskej národnosti (56,7 %). Obyvateľstvo maďarskej národnosti je najviac zastúpené v mestských častiach Staré Mesto (4,3 %), Juh (3,8 %) a Sever (3,3 %).

Špecifickou skupinou obyvateľstva je obyvateľstvo rómskej národnosti, ktoré sa vo väčšine nehlási k svojej

národnosti a tak ich podiel z oficiálnych výsledkov nezodpovedá reálnym údajom. Podľa výsledkov sociografického mapovania rómskych osídlení z roku 2013, spracovaným Úradom splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity, žilo v meste Košice celkom 18 162 Rómov, t.j. 7,6 % obyvateľov mesta (takmer 4-násobok zistený pri sčítaní obyvateľov). Z celkového počtu žilo 9 900 Rómov (54,5 %) v meste rozptýlene medzi majoritou a 6 732 Rómov (37,1 %) žilo v segregovaných koncentráciách.

2.9.1.4 Prognóza počtu obyvateľov

Podľa prognózy vývoja obyvateľstva v okresoch Slovenskej republiky do roku 2035, spracovanej Prognostickým ústavom SAV, Výskumným demografickým centrom v Bratislave a Katedrou humánnej geografie a demografie Prírodovedeckej fakulty UK v Bratislave v roku 2013, je predpokladaný vývoj počtu obyvateľov v okresoch mesta Košice a v meste Košice nasledovný:

Prognóza vývoja počtu obyvateľstva v okresoch mesta Košice do roku 2035

Okres	Predpokladaný počet obyvateľov					Rast 2012 – 2035	
	2015	2020	2025	2030	2035	Abs.	%
Košice I	67 250	66 200	65 932	66 167	67 236	-984	-1,44
Košice II	82 617	82 563	82 759	83 357	85 330	2 569	3,10
Košice III	29 774	29 622	29 417	29 187	29 455	-323	-1,08
Košice IV	59 633	59 743	59 423	58 791	57 977	-1 428	-2,40
Mesto Košice	239 274	238 128	237 531	237 502	239 998	-166	-0,07

Zdroj: Prognostický ústav SAV

Prognóza vývoja počtu obyvateľstva v produktívnom veku (15-64r.) v okresoch mesta Košice a v meste Košice do roku 2035

Okres	Predpokladaný počet obyvateľov					Rast 2012 – 2035	
	2015	2020	2025	2030	2035	Abs.	%
Mesto Košice	168 050	159 224	154 501	152 663	152 326	-21 029	-12,13
Košice I	47 993	45 803	44 401	42 709	41 715	-7 423	-15,11
Košice II	58 258	56 020	53 599	52 557	53 670	-5 902	-9,91
Košice III	22 374	19 442	18 212	18 703	19 173	-4 271	-18,22
Košice IV	39 426	37 959	38 289	38 694	37 769	-3 432	-8,33

Zdroj: Prognostický ústav SAV

Stav a prírastok bytov do roku 2035

Okres	Počet bytov v roku 2011	Počet bytov v roku 2035	Prírastok bytov
Mesto Košice	89 741	88 888	-853
Košice I	28 052	26 894	-1 158
Košice II	28 629	29 424	795
Košice III	10 433	10 520	87
Košice IV	22 627	23 191	564

Zdroj: Štatistický úrad SR

Prognóza počtu bytov na 1000 obyvateľov a obložnosti bytov

Okres	Počet bytov na 1000 obyvateľov			Počet obyvateľov na 1 byt		
	2001	2011	2035	2001	2011	2035
Mesto Košice	349,0	350,7	400,0	2,9	2,9	2,5
Košice I	375,5	372,9	434,8	2,7	2,7	2,3
Košice II	330,1	330,3	384,6	3,0	3,0	2,6
Košice III	315,4	334,5	384,6	3,2	3,0	2,6
Košice IV	362,0	361,7	434,8	2,8	2,8	2,3

Zdroj: Štatistický úrad SR

Ostatné kapacitné údaje o meste Košice:

- počet dochádzajúcich do mesta Košice (ŠÚ SR – v roku 2012):	55 264
- počet odchádzajúcich z mesta Košice (ŠÚ SR – v roku 2012):	11 076
- počet denne prítomných osôb na území mesta Košice (obyvatelia, ubytovaní, dochádzajúci – odhad – v roku 2012):	324 464
- počet študentov vysokých škôl (UIPŠ – v roku 2014/15):	18 722
- počet žiakov stredných škôl (UIPŠ – v roku 2015/16):	17 128

- počet žiakov základných škôl (MM K – 1.9.2015):	19 109
- počet trvale obývaných bytov (v roku 2011):	84 317 (94,0%)
- počet lôžok ubytovacích zariadení cestovného ruchu (v roku 2012):	4 406
- počet návštevníkov za rok (v roku 2012):	129 959
- počet prenocovaní návštevníkov (v roku 2012):	258 894

Počet obyvateľov mesta Košice po roku 1990 možno v zásade charakterizovať ako ustálený. Pri absencii masívnej imigrácie sú Košice odkázané na vlastné a menej na regionálne demografické zdroje. Aj pri nespornej atraktivite mesta ako metropoly východnej časti republiky a imigrácii z regiónu, možno badať i značnú tendenciu odchodu mladých obyvateľov mesta do väčších centier – Bratislavy a Prahy a do zahraničia ponúkajúceho viac pracovných príležitostí.

Všeobecný regresívny trend demografického vývoja v SR je v Košiciach vyvažovaný špecifickou prítomnosťou obyvateľov rómskeho etnika, u ktorého je trend vývoja významne progresívny.

Demografický vývoj mesta je ovplyvňovaný nasledovnými faktormi:

- vývoj ekonomiky v celosvetovom a celoštátnom merítku
- dopravné napojenie (dobudovanie diaľnice D1, rýchlostných ciest R2, R4, vrátane napojenia na komunikačnú sieť v Maďarsku a Poľsku, rekonštrukcia železničných tratí)
- investície smerujúce k zvýšeniu počtu pracovných príležitostí
- štátna regionálna politika
- ekonomický manažment na miestnej úrovni
- územná pripravenosť na rozvojové trendy
- atraktivita mesta z hľadiska sociálnych vzťahov, kultúrneho vyžitia a životného prostredia
- imigrácia na regionálnej, štátnej a medzinárodnej úrovni
- riešenie rómskej problematiky
- stav a obraz mesta z hľadiska bezpečnosti prostredia
- suburbanizácia – proces sťahovania obyvateľov mesta do nových štvrtí RD v okolitých obciach

Je zrejma tendencia zvyšovania štandardu bývania, takmer vo všetkých častiach mesta, s prevažujúcou panelovou bytovou zástavbou došlo k poklesu počtu obyvateľov, a oproti tomu narástol počet obyvateľov v územiach s rodinnými domami.

Z faktorov ovplyvňujúcich demografický rozvoj možno predpokladať pozitívny prínos zlepšenia dopravného napojenia – hlavne na úrovni diaľnic a rýchlostných ciest, následne možno predpokladať aj investície smerujúce k zvýšeniu počtu pracovných príležitostí. Napomáhanie výstavbe RD na území mesta by znížilo efekt suburbanizácie – sťahovanie obyvateľstva do okolitých obcí. Niektoré ďalšie faktory sú ťažko predvídateľné, s možným negatívnym, ale i pozitívnym výsledkom. Preto je potrebné spracovať koncept ÚPN–M KE vo variantoch.

V strategickom dokumente „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ sú rozpracované varianty A a B s nasledovnými demografickými parametrami:

Variant „A“

Rozvoj mesta je orientovaný na demografický rozvoj podľa nápočtu Prognostického ústavu SAV, t.j. 239 998 obyvateľov v roku 2035 a obložnosť (počet obyvateľov na jeden trvale obývaný byt) 2,5 podľa návrhu Štatistického úradu SR.

Tomu zodpovedá 95 999 trvale obývaných bytov a celkový počet bytov 102 127 + (10% rezerva).

Variant „B“

Rozvoj mesta je orientovaný na demografický rozvoj podľa predpokladu predchádzajúcich územnoplánovacích dokumentov a súťažného návrhu „Návrh zásad a základných smerov územného rozvoja mesta Košice“ na nárast počtu obyvateľov na 300 000 v roku 2035. Pri obložnosti 2,5 je navrhovaný počet trvale obývaných bytov 120 000 a celkový počet bytov 127 200 + (10% rezerva)

2.9.2 Aktivity

2.9.2.1 Poľnohospodárstvo

Poľnohospodárska pôda v administratívnom území mesta Košice zaberá 9 126 ha, čo predstavuje 37,5 % z celkovej výmery územia mesta 24 372 ha. Najvyšší podiel poľnohospodárskej pôdy je v okrese Košice II – 3 856 ha, čo tvorí 42,2 % z celkovej poľnohospodárskej pôdy na území mesta Košice. Najmenší podiel poľnohospodárskej pôdy je v okrese Košice III – 379 ha. Výmera trvalých trávnych porastov v administratívnom území predstavuje 1 817 ha. Najväčšie zastúpenie trvalých trávnych porastov je v severnej a severozápadnej časti riešeného územia, v okrese Košice I je to 782 ha, čo predstavuje 46,17 % z celkovej rozlohy trvalých trávnych porastov na území mesta Košice. Najmenšie zastúpenie trvalých trávnych porastov je v okrese Košice III a to len 71 ha. Na väčšine osevných plôch v riešenom území sa pestujú obilniny, a to predovšetkým pšenica a jačmeň, darí sa kukurici na zrno, cukrovej repe, zemiakom, z olejnin repka olejná ozimná a jarná, slnečnica, sója v menšej miere sa pestuje zelenina (kapusta, rajčiaky, paprika). Na území mesta Košice hospodária spoločnosti s ručením obmedzením, akciové spoločnosti, súkromne hospodáriaci roľníci. Počet subjektov pôsobiacich v oblasti poľnohospodárskej výroby v meste Košice je podľa databázy firiem Slovenska činnosti 139, z toho v oblasti pestovania plodín 53 subjektov a v oblasti chovu zvierat 86 subjektov. Koncept ÚPN-M KE vychádza z predpokladu maximálnej ochrany poľnohospodárskej pôdy a jej zachovania pre poľnohospodársku činnosť. Na území mesta existujú poľnohospodárske dvory v MČ Poľov, MČ Šaca. So zriadením nových poľnohospodárskych dvorov sa na území mesta nepočíta.

2.9.2.2. Priemysel

Na území mesta majú najvýznamnejšie zastúpenie hutnícky, automobilový, kovospracujúci, energetický a strojársky priemysel. Ďalšie odvetvia, ktoré majú významné postavenie v meste sú stavebný, elektrotechnický, potravinársky priemysel. Nezanedbateľné zastúpenie v meste tvoria firmy pôsobiace v oblasti informačných technológií, dopravy a logistiky. Od roku 1989 sa uskutočňuje reštrukturalizácia priemyslu a vstup súkromného sektoru do priemyselnej výroby a obchodu, čo má významný dopad na charakter výroby a tiež na zamestnanosť v oblasti priemyslu. Transformácia v stavebníctve bola ešte výraznejšia, veľké stavebné organizácie sa zároveň s útlmom investičnej výstavby transformovali do celého radu menších spoločností. Sprivatizované pôvodne výrobné-skladové areály s veľkými manipulačnými plochami boli chaoticky rozdelené a nevhodne dopravné sprístupnené, v lepšom prípade sú prázdne a slúžia ako odstavné plochy pre rôzne prepravné spoločnosti.

V súčasnosti z ťažiskových závodov reálne existuje závod U.S.Steel Košice, s.r.o., najväčší zamestnávateľ vo východoslovenskom regióne. S počtom zamestnancov cca 12 000 je najväčšou súkromnou firmou na Slovensku. Zo stavebných firiem sú to najmä Inžinierske stavby, a.s., a Eurovia, a.s. (bývalé Cestné stavby). V dôsledku transformačných procesov v štruktúre výroby a vstupe súkromného, ale predovšetkým zahraničného kapitálu, je zrejme postupné smerovanie do oblasti automobilového priemyslu (firmy ako Faurecia, Valeo – U-shin, HOWE) a obslužnej IT – technológie s vyššou pridanou hodnotou. Najväčším zamestnávateľom v tejto oblasti sú T-systems Slovakia s.r.o., s počtom zamestnancov nad 2 500. Areály skladového hospodárstva a logistiky vybudované v minulosti prebudované zväčša na obchodné priestory (Nižné Kapustníky, areál bývalých Pozemných stavieb, areál bývalých Hutných stavieb). Lokalizácia nových zariadení bola do novovybudovaných priemyselných a logistických parkov (IMMOPARK Pereš a INMEDIA Ťahanovce).

Prehľad významných zahraničných investorov pôsobiaci na území mesta Košice

Názov spoločnosti	Krajina pôvodu	Sektor	Počet zamestnancov
-------------------	----------------	--------	--------------------

U. S. Steel Košice, s.r.o.	USA	hutníctvo	12 860
T-Systems Slovakia, s.r.o.	Nemecko	IT služby	2 592
Howe Slovensko, s.r.o.	Austrália	automobilový priemysel	450
U-Shin Slovakia, s.r.o.	Holandsko/Nemecko	automobilový priemysel	1 268
Inžinierske stavby, a. s.	Francúzsko/SVK	stavebníctvo	950
EUROVIA, a.s.	Francúzsko/SVK	stavebníctvo	600
KOSIT, a.s.	Taliansko/SVK	odpadové hospodárstvo	410
Jobelsa Slovensko, s.r.o.	Španielsko	automobilový priemysel	300
Eurocast Košice, s.r.o.	Nemecko	kovospracujúci priemysel	300
Faurecia Leather Košice, s.r.o.	Francúzsko	automobilový priemysel	1 100

Zdroj: Sario –Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu, r. 2013

Variant „A“, „B“

Koncept ÚPN-M KE v oblasti vytvárania podmienok pre realizáciu výrobných aktivít reaguje v nových spoločensko-ekonomických podmienkach na širšiu škálu výrobných aktivít, na vytváranie ponuky vhodných lokalizačných možností a predpokladov.

V podmienkach trhového hospodárstva a dynamiky rozvoja jednotlivých odvetví je nevyhnutná čo najväčšia flexibilita stavebnej štruktúry a funkčných plôch. Podľa zmenených požiadaviek na obsluhu, podľa charakteru technológií a výrobných procesov, môžu niektoré výrobné odvetvia byť prínosom aj pri transformácii súčasných plôch ako súčasť polyfunkčnej – zmiešanej zástavby.

V iných funkčných zónach, v rámci usmerňovanej žiadúcej polyfunkčnosti bude potrebné vytvárať podmienky tvorby pracovných príležitostí bližších bydlisku a cieľavedomo regulovať možnosti umiestňovania menších zariadení charakteru výrobných služieb, alebo nezávadného spotrebného, potravinárskeho, elektrotechnického a pod. priemyslu, rovnako i menších živnostenských výrobných aktivít. Zároveň však bude treba vytvárať tlak na vymiestnenie kolíznych aktivít a vytvárať i možnosti ich novej lokalizácie.

Koncentrované výrobné plochy predovšetkým medzi železnicou a Prešovskou cestou resp. Južným nábrežím od areálu bývalej Magnezitky alternatívne až po južný obchvat sú navrhované na postupnú transformáciu v intenciách kompaktného mesta.

Nové výrobné plochy z dôvodu technologických zmien a zvýšených nárokov na logistiku – preprava a skladovanie materiálov, komponentov a hotových výrobkov - sú lokalizované prioritne v priemyselných parkoch (Immopark Pereš, GLIP Bočiar, a pod.) s napojením na výkonné komunikačné systémy cestné, železničné a letecké.

V stavebníctve (Inžinierske stavby Košice - skupina Colas, Eurovia - koncern VINCI) a v skladovom hospodárstve je nevyhnutná územná koncentrácia a intenzifikácia jestvujúcich areálov. Žiaduca je postupná transformácia neefektívnych a technicky nevyhovujúcich skladových kapacít na celom území mesta a ich náhrada v sústredenejších skladových areáloch a vytvárať i predpoklady postupnej územnej koncentrácie komunálnych zariadení (pre údržbu mesta a pre technické zabezpečenie jeho prevádzky).

Menšie výrobné, najmä živnostenské remeselné aktivity a aktivity v službách je vhodné v úmernej miere rozvíjať i v miestne odlúčených mestských častiach. Tu majú logické miesto i aktivity, súvisiace s racionálnym využívaním poľnohospodárskych dvorov (Šebastovce, Kavečany, Poľov, Krásna, Šaca...).

2.9.2.3. Lesné hospodárstvo

Lesné pozemky zaberajú na území mesta 7 507 ha, čo predstavuje cca 31% z celkovej výmery riešeného územia, pričom lesné porasty zaberajú 7 268 ha. Rozmiestnenie lesov je veľmi nerovnomerné, lesné pozemky sa nachádzajú prevažne v severnej a severozápadnej hornatejšej časti mesta, v ostatných častiach mesta je ich zastúpenie nízke, až žiadne. Prevažnú časť lesov pokrývajú listnaté dreviny – 89% výmery porastovej plochy lesov. Najväčšie zastúpenie z drevín má dub – cca 30%, potom buk – cca 27% a hrab – cca 13%, najnižšie zastúpenie majú ihličnany, napr. jedľa – cca 5% a borovica – cca 3% a smrekovec – cca 1% porastovej plochy lesov.

Územná organizácia lesného pôdneho fondu na území mesta Košice je členená na lesné hospodárske celky (LHC), ktoré sa nezhodujú s katastrálnymi hranicami. Na územie mesta zasahujú LHC Čermeľ, LHC

Bukovec, LHC Sokol a LHC Jasov. Z hľadiska vlastníckych vzťahov až 73% lesov na území mesta Košice je majetkom mesta Košice, ostatné sú lesy cirkevné, obecné a v súkromnom vlastníctve. Veľkú časť lesov v riešenom území tvorí lesopark, ktorý má výmeru 4 618 ha. Najvýznamnejšími lokalitami v Leosparku sú Čermeľské úzolie, Alpinka, Horný Bankov, Hradová, Ťahanovský les.

Z hľadiska kategorizácie lesov prevládajú v území lesy osobitného určenia a to až 72%, hospodárske lesy tvoria len 24% z rozlohy lesov a ochranné lesy 14%. Z lesov osobitného určenia je najviac lesov s funkciou prímestských a rekreačných lesov – 78%, a lesy v chránených územiach – 21%.

Koncept ÚPN-M KE zachováva doterajšie určenie lesov na území mesta, nepredpokladajú sa zábery lesných pozemkov pre stavebné účely. Z hľadiska potrieb mesta je dôležitá funkcia lesoparku ako podstatného územia pre každodennú rekreáciu obyvateľov

2.9.2.4 Služby

Variant „A“

Návrh rozvoja občianskej vybavenosti vychádza zo súčasného stavu, z rozvoja obyvateľstva a jeho lokalizácie na území mesta. K najväčším prírastkom obyvateľov (viac ako 1 000 obyv.) podľa navrhovaného riešenia dochádza v mestských častiach: Sever (8 845 obyv.), Staré Mesto (9 881 obyv.), Ťahanovce (3 057 obyv.), Lorinčík (2 364 obyv.), Myslava (4 995 obyv.), Západ (4 842 obyv.), Juh (14 425 obyv.) a Krásna (2 425 obyv.).

Jedným zo základných princípov rozvoja a lokalizácie zariadení občianskej vybavenosti mestského a hlavne nadmestského významu (najmä administratívnych a obchodných funkcií) s vysokými nárokmi na distribučnú dopravu je lokalizácia mimo centrálnu mestskú zónu.

Variant „B“

V duchu odklonu od funkcionalistického prístupu k tvorbe miest a socialistického spôsobu plánovania považujeme dimenzovanie jednotlivých zariadení občianskej vybavenosti len za fakultatívne. Počet zariadení občianskej vybavenosti záleží len na ekonomickej sile samosprávy a súkromného sektoru. Stavby zariadení občianskeho vybavenia, ktoré sú funkčne a architektonicky zaujímavejšie ako stavby obytné, vnášajú do území život, zatriktívňujú uličný parter a tvoria mestské prostredie, navrhujeme vo variante B prioritne umiestňovať do území priestorových koridorov, do navrhovaných námestí, do vymedzených centier 1. a 2. stupňa, a do línií dopravnovo-vybavenostných okruhov. Pri spracovaní podrobnej ÚPD je potrebné problematike umiestnenia zariadení občianskej vybavenosti venovať zvýšenú pozornosť, najmä v územiach námestí, ktoré by mali byť vymedzené hmotami zariadení obchodu, verejnej správy a administratívy, kultúry a zariadeniami cirkevnými. Pri umiestňovaní týchto zariadení je potrebné vziať do úvahy nároky niektorých zariadení občianskej vybavenosti na pozemok (školsko, zdravotníctvo, šport).

• Materské školy

Materské školy sú lokalizované v polohách, kde je koncentrácia obyvateľov a bytovej výstavby. Na území mesta sa nachádza 86 zariadení materských škôl, z toho 12 je súkromných a 6 cirkevných. V školskom roku 2015/2016 navštevovalo tieto zariadenia celkom 6 924 detí.

Variant „A“, B

Pri predpokladanej potrebe 35 miest na 1 000 obyvateľov je v meste potrebných cca 10 500 miest v materských školách t.j. cca 3 500 nových miest. Predpokladá sa ich umiestnenie v navrhovaných a transformovaných lokalitách bývania a zmiešaných funkcií v dostupnej vzdialenosti od bývania.

• Základné školy

Na území mesta sú pomerne rovnomerne rozmiestnené. Ich lokalizácia sleduje väzby na obytné územia. Na území mesta sa v školskom roku 2015/2016 nachádza celkovo 48 základných škôl (okrem špeciálnych). Základné školy navštevovalo 18 249 žiakov. Špeciálnych základných škôl bolo 10 s počtom žiakov 860. Spolu je to 19 109 žiakov základných škôl. Celkový počet tried základných škôl v pôsobnosti mesta v školskom roku 2014/2015 bol podľa údajov ÚIPŠ 715 tried. Priemerná obložnosť triedy v základných školách bola 25,5 žiakov, čo svedčí o nedostatku tried.

Variant „A“

Pri zaokrúhlenom počte obyvateľov 240 000 a počte žiakov 19 109 predstavuje počet žiakov základných škôl 0,0797 % (zaokrúhlene 8%) z počtu obyvateľov. Z uvedeného podielu počtu sa vychádza pri výpočte počtu žiakov, potrebného počtu tried a tried základných škôl k návrhovému roku 2035

Vzhľadom na uvedené a predpokladaný prírastok obyvateľov strategický dokument navrhuje vylepšiť situáciu výstavbou plnoorganizovaných základných škôl pre zoskupenia mestských častí takto:

- v mestskej časti Myslava pre MČ Myslava, Kavečany, Sever, Sídliisko KVP a Luník IX,
- v mestskej časti Lorinčík pre MČ Lorinčík, Pereš, Poľov a Šaca,
- v mestskej časti Juh pre MČ Juh, Staré mesto a Západ,
- v mestskej časti Barca pre MČ Barca a Šebastovce,
- v mestskej časti Dargovských hrdinov pre MČ Dargovských hrdinov, Ťahanovce, Džungľa a Košická Nová Ves,
- v mestskej časti Sídliisko Ťahanovce pre navrhované sídlisko Ťahanovce
- v mestskej časti Krásna nad Hornádom pre MČ Krásna nad Hornádom, Vyšné Opátske a Nad Jazerom.

Lokalizácia základných škôl je možná na navrhovaných funkčných plochách s názvom územie s prevahou rodinných domov, územie s prevahou bytových domov alebo občianske vybavenie.

Variant „B“

Pri uvažovanej potrebe cca 135 miest na 1 000 obyvateľov bude mesto potrebovať cca 40 500 miest v základných školách, čo predstavuje cca 21 500 nových miest v základných školách. Predpokladá sa ich umiestnenie v navrhovaných a transformovaných lokalitách bývania a zmiešaných funkcií v dostupnej vzdialenosti od bývania a tiež dobudovanie kapacity jestvujúcich areálov v rámci územných možností.

Základné umelecké školy, jazykové školy, centrá voľného času využívajú voľné kapacity priestorov v základných školách v popoludňajších hodinách, nakoľko pôvodne určené priestory kapacitne nestačia a záujem o tieto školy narastá. Predpokladá sa umiestnenie nových kapacít podľa potreby a ekonomickej situácie v navrhovaných a transformovaných lokalitách bývania a zmiešaných funkcií, v dostupnej vzdialenosti od bývania.

• Stredné školy

V meste Košice je lokalizovaných 18 gymnázií, 29 stredných odborných škôl a 4 konzervatóriá. Najväčší počet žiakov študuje v rámci stredných škôl na SOŠ a to 62,6%, na gymnáziách študuje 32,3% a na konzervatóriách 5,1% žiakov.

Variant „A“

Pre rozvoj týchto školských zariadení nie sú definované žiadne konkrétne požiadavky. Ich lokalizácia je možná na navrhovaných funkčných plochách s názvom zmiešané územie, resp. občianska vybavenosť.

Nové stredné školy bez špecifikácie zamerania sú navrhované na územiach s funkčným využitím „zmiešané územia“ a „občianske vybavenie“ v lokalitách:

Zoznam navrhovaných stredných, resp. základných škôl

Mestská časť	Základná sídelná jednotka (ZSJ)		Označenie regulačného bloku	Kód funkčného využitia plochy
	Kód	Názov		
Sídliisko Ťahanovce	14010	Skalky	I/4/Z/6	ZÚ
Sídliisko Ťahanovce	14053	Pri hati II	I/4/Z/10	ZÚ
Staré mesto	15071	Železničná stanica	I/5/Z/39	ZÚ
Juh	42061	Holubyho Juh	IV/2/Z/28	ZÚ

Variant „B“

Percentuálne rozdelenie študentov gymnázií a stredných odborných škôl by sa malo v budúcnosti modifikovať podľa skutočných potrieb národného hospodárstva. Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – Koncept riešenia“ umožňuje umiestňovať nové zariadenia stredných škôl podľa potreby v navrhovaných obytných, zmiešaných územiach a na plochách občianskej vybavenosti.

• **Vysoké školy**

Košice sú sídlom troch univerzít (Univerzita P. J. Šafárika, Technická univerzita a Univerzita veterinárskeho lekárstva a farmácie) a Vysokej školy bezpečnostného manažmentu. V meste sú zastúpené i fakulty niektorých ďalších slovenských univerzít – Podnikovo–hospodárska fakulta Ekonomickej univerzity v Bratislave, Teologická fakulta Katolíckej univerzity v Ružomberku. Počet študentov denného štúdia v roku 2015 bol 18 722 študentov. Okrem Univerzity veterinárskeho lekárstva a farmácie všetky vysoké školy od roku 2010 vykazujú klesajúci trend počtu študentov.

Variant „A“

Zariadenia vysokých škôl (výukové a výskumné zariadenia ako i internáty) sú roztrúsené po celom území mesta, táto skutočnosť spôsobuje nemalé problémy pre pohyby pedagógov a študentov po meste najmä v oblasti mestskej hromadnej dopravy. V koncepte ÚPN-M KE sa navrhuje zvýšenie koncentrácie vysokoškolských a súvisiacich výskumných zariadení. Lokalizácia je možná na navrhovaných funkčných plochách s názvom zmiešané územie, resp. občianska vybavenosť.

Plochy pre rozvoj vysokých škôl a výskumných areálov sú navrhované v lokalitách:

Zoznam navrhovaných areálov vysokých škôl a výskumných areálov

Mestská časť	Základná sídelná jednotka (ZSJ)		Označenie regulačného bloku	Kód funkčného využitia plochy
	Kód	Názov		
Sídliisko KVP	26020	Dénešova	II/6/Z/9	ZÚ
Západ	28130	Dom detí a mládeže	II/8/Z	ZÚ

Variant „B“

Nové kapacity vysokých škôl sa nenavrhujú, budúcnosť vysokých škôl by sa mala zameriavať na znižovanie ich počtu, skvalitňovanie štúdia, výskum a väčšiu previazanosť s potrebami praxe.

• **Zdravotníctvo a sociálna starostlivosť**

V rámci rezortu zdravotníctva došlo v priebehu rokov 2003–2013 k mnohým legislatívnym zmenám v sústave ústavnej, ako aj ambulantnej zdravotnej starostlivosti, smerujúce najmä k optimalizácii siete zdravotníckych zariadení. Delimitáciou v roku 2003 prešli zdravotnícke zariadenia (polikliniky a všeobecné nemocnice) zo zriaďovateľskej pôsobnosti MZ SR na Košický samosprávny kraj. Nemocnice prešli v roku 2005 transformačným procesom, kedy ich Košický samosprávny kraj transformoval na akciové spoločnosti a neziskovú organizáciu.

V minulosti došlo viackrát k prehodnocovaniu lôžkového fondu. V čase spracovania PaR ÚPN-M KE (2016) bolo v zdravotníckych lôžkových zariadeniach na území mesta spolu 2 676 lôžok.

Okrem ústavných zdravotníckych zariadení vykonáva v meste činnosť aj 5 poskytovateľov prvej pomoci, a 1 631 poskytovateľov všeobecnej a špecializovanej ambulantnej starostlivosti.

Poskytovanie sociálnych služieb na území mesta zabezpečuje Košický samosprávny kraj a Mesto Košice. Pôsobí tu 80 poskytovateľov sociálnych služieb rôzneho druhu od poradenskej a ambulantnej starostlivosti až po pobytové zariadenia, ktorých lôžková kapacita je v súčasnosti 1 667 lôžok.

Variant „A“

Predpokladá sa výstavba nových menších a prestavba existujúcich zariadení zdravotníctva a sociálnej starostlivosti na plochách s kódom funkčného využitia ZÚ, a OV.

Navrhuje sa transformovať súčasný Reedukačný domov pre deti a mládež, ktorý leží vo veľmi exponovanej lokalite rekreačného zázemia mesta, na denné sanatórium pre osoby s problémom dýchania.

Variant „B“

V súčasnosti chýbajú v meste najmä špecializované zariadenia ako sú hospice, rehabilitačné a geriatrické centrá a agentúry domácej ošetrovateľskej služby. Vychádzajúc z trendu krajín Európskej únie je potrebné prioritizovať primárnu zdravotnú starostlivosť, najmä ambulantnú a preferovať jednoduchú diagnostiku a liečbu. Zameranie zdravotnej starostlivosti smeruje k prehĺbeniu ochrany zdravia a prevencii chorôb.

S umiestnením ambulancií sa uvažuje podľa potreby v navrhovaných a transformovaných lokalitách bývania a zmiešaných funkcií, v dostupnej vzdialenosti od bývania.

Súčasná demografická štruktúra, ako aj trend zvyšovania podielu starších vekových skupín obyvateľstva a ich sociálna štruktúra, vyvolávajú potrebu zriaďovania širokého sortimentu služieb sociálnej starostlivosti (domovy a penzióny pre seniorov, kluby a jedálne seniorov, detské domovy, útulky, zariadenia chráneného bývania, zariadenia pestúnskej starostlivosti, krízové a resocializačné strediská) s tendenciou ich umiestňovania rozptýlene v kontakte s ostatnými obyvateľmi mesta. Kapacitné nároky nie je možné kvantifikovať, je treba vychádzať priebežne z aktuálnych potrieb a naplňať ich postupne v navrhovaných a transformovaných lokalitách bývania a zmiešaných funkcií.

• **Kultúrne zariadenia**

Medzi nosné kultúrne inštitúcie patria v meste: Štátne divadlo Košice, Divadlo Thália, Bábkové divadlo Divadlo Romathan a Štátna filharmónia Košice, unikátne kultúrne centrá Tabačka – Kulturfabrik, Kasárne – Kulturpark, Spots

Nemenej významnú funkciu plnia kultúrne domy v mestských častiach Šaca, Poľov, Pereš, Lorinčík, Myslava, Kavečany, Ťahanovce, Košická Nová Ves, Vyšné Opátske, Krásna, Šebastovce a Barca. Významné sú aj múzeá a galérie: Východoslovenské múzeum Slovenské technické múzeum s Múzeom letectva. Východoslovenská galéria Kunsthale Múzeum Vojtecha Löfflera, Galéria Alexandra Eckerdta.

Verejná knižnica Jána Bocatia, Knižnica pre mládež mesta Košice, Štátna vedecká knižnica

Kiná – sú situované v nákupných centrách OPTIMA (CINEMAX) a Galéria (STER CENTURY CINEMAS), pre prezentáciu klubových filmov Úsmev.

V uplynulých rokoch bola dobudovaná technická infraštruktúra kultúrnych zariadení v meste a došlo k decentralizácii organizačných procesov smerom k návštevníkom mesta (vznik klastra Košice – Turizmus, značka Visit Košice a pod.), pričom v súčasnosti je ich charakter založený najmä na cielenej propagácii širšieho spektra nielen kultúrnych aktivít mestského a regionálneho charakteru.

Všetky kultúrne zariadenia na území mesta plnia dôležitú funkciu ako strediská miestneho i regionálneho kultúrneho života, ale aj ako strediská vzdelávania, prístupu k informáciám a majú významný podiel na rozvoji turistického a cestovného ruchu. Vznikajú nové typologické druhy stavieb pre kultúru (internetové kaviarne, multimedialné centrá), ktoré sú aj komerčnými aktivitami.

Variant „A“

V návrhovom období strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ sa výstavba nových nosných kultúrnych zariadení nepredpokladá. Výstavby nových menších zariadení kultúrnych zariadení je možná na plochách s kódom funkčného využitia ZÚ, a OV.

Variant „B“

Mesto s počtom 300 000 obyvateľov bude mať nároky na ďalšie zariadenia kultúry: napr. budova filharmónie, experimentálne divadlo, viacúčelové zariadenia, kiná a klubové priestory. Konkrétne umiestnenie a architektonické stvárnenie by malo byť predmetom podrobného riešenia formou urbanisticko - architektonickej súťaže. Vhodným pre umiestnenie je centrum mesta - CMZ (lokalita Malinovského kasárne, Jantárová resp. Južná tr.) a realizácia bude závisieť od budúcich kultúrnych potrieb obyvateľov a od ekonomických možností mesta, kraja resp. štátu.

• **Obchodné a nákupné centrá**

Maloobchodné jednotky sú sústredené v centrálnej zóne mesta a v bývalých okrskových centrách na jednotlivých sídliskách. Veľké obchodné zariadenia – hypermarkety a nákupné centrá vznikli prevažne po roku 1990 v centrálnej zóne mesta a v okrajových polohách mesta s primeranými parkovacími plochami: TESCO, METRO, OBI, KAUFAND, OPTIMA, GALÉRIA, HORNBACH, CASSOVIA, NAY, ASKO, KIKA, AUPARK.

Variant „A“

Nové obchodné centrum sa navrhuje v nadväznosti na navrhované záchytné parkovisko v mestskej časti Sídlisko Ťahanovce v lokalite s týmito parametrami

Zoznam navrhovaných areálov obchodných centier

Mestská časť	Základná sídelná jednotka (ZSJ)		Označenie regulačného bloku	Kód funkčného využitia plochy
	Kód	Názov		
Sídlisko Ťahanovce	14052	Pri hati II	I/4/Z/18	OV

Variant „B“

Návrh nepočíta s umiestnením ďalších nákupných centier a hypermarketov, v navrhovaných transformovaných plochách v centre mesta uvažuje skôr s umiestnením luxusnejších obchodov a obchodných domov. Ostatné maloobchodné zariadenia (malé supermarkety, obchodné domy, nákupné strediská) sú navrhované v ťažiskových polohách obytných zón a dotvorením verejných priestranstiev (parky, námestia), v transformačných územiach sa predpokladá umiestnenie malopredajní spolu s drobnými službami a administratívou v parteri blokovej zástavby pri významnejších obslužných komunikáciách obytného územia.

Nová tržnica sa navrhuje umiestniť v transformačnej lokalite Malinovského kasární, výstavné centrum je možné umiestniť v južnej časti mesta v transformačnej lokalite východne od Mestského cintorína.

• **Ubytovacie a stravovacie zariadenia**

V čase spracovania strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ bolo na území mesta 77 rôznych ubytovacích zariadení, z celkovou kapacitou cca 2 200 lôžok a 21 ďalších ubytovacích zariadení (hotelov, hostelov, apartmánov a turistických ubytovní). Počet zariadení a lôžok za posledné roky výrazne stúpol a ponuka pre turistov a návštevníkov je veľmi pestrá. Taktiež stúpol počet zariadení s kongresovou sálou. V meste sa nachádza celkom 344 reštauračných zariadení, z toho 38 reštauračných zariadení pri hoteloch a penziónoch s celkovou kapacitou 2 580 stoličiek a 306 zariadení samostatných (reštaurácie, pizzerie, pívárne, puby, grily a pod.). Pri priemernej kapacite 40 stoličiek v zariadení je to ďalších cca 12 000 stoličiek. Najviac ich je situovaných v centre mesta, časť v bývalých okrskových centrách na sídliskách a v nákupných centrách. V historickom jadre je zriadených množstvo kaviarní, cukrární a denných barov, prístupných z pešej zóny na Hlavnej ulici, a tiež z priľahlých ulíc historického jadra mesta. Vinárne a pívárne využívajú najmä pivničné priestory historických objektov, v lete sú využívané letné terasy, najmä v pešej zóne, ktoré zdvojnásobujú disponibilnú stoličkovú kapacitu.

Variant „A“

Nové zariadenia je možné lokalizovať pri dodržaní prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienky na využitie jednotlivých funkčných plôch podľa „Závaznej časti“ strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“

Variant „B“

Nové zariadenia ubytovacích a stravovacích služieb sú situované v navrhovaných a transformovaných lokalitách bývania a zmiešaných funkcií buď ako samostatné objekty alebo v parteri, a v ďalších dvoch nadzemných podlažiach obytných blokov.

• **Verejná správa a administratíva**

Orgány štátnej správy sú zastúpené krajskými a okresnými úradmi (Okresný úrad v Košiciach s pôsobnosťou kraja, Okresné úrady s pôsobnosťou okresov Košice-okolie a Košice-mesto, Okresné riaditeľstvo policajného zboru, Obvodné oddelenia policajného zboru (9 zariadení), Krajské a okresné riaditeľstvo hasičského a záchranného zboru, Krajský pamiatkový úrad, Katastrálny úrad, Regionálny úrad verejného zdravotníctva, Daňové úrady, Krajský inšpektorát SOI a iné). Samosprávu reprezentuje Úrad košického samosprávneho kraja, Magistrát mesta a 22 miestnych úradov mestských častí. Súdnicstvo je zastúpené Ústavným súdom, Krajským súdom a Okresnými súdmi a 2 nápravno - výchovnými zariadeniami.

Mesto je sídlom pobočiek mnohých bánk (Národná banka Slovenska, VÚB, Slovenská sporiteľňa, ČSOB, Tatra banka, UniCredit Bank, Raiffeisen Bank, Poštová banka, OTP banka, J&T banka, Fio banka, Slovenská sporiteľňa, Prvá stavebná sporiteľňa a iné), Sociálnej poisťovne, zdravotných poisťovní a komerčných poisťovní (UNION, GENERALI, Allianz, AXA, UNIQA a iné).

V posledných rokoch vznikli mnohé administratívne centrá, ktoré slúžia podnikateľským subjektom ako prenajímateľné priestory, mnohé z nich adaptované z bývalých objektov ubytovní (Pražská ulica, Krivá ulica). Medzi najvýznamnejšie patria kancelárske objekty pri obchodnom centre Aupark – AUPARK TOWER (cca 13 000 m² podlažnej plochy), Business centrum na Štúrovej ulici (cca 20 000 m² podlažnej plochy), ASTON building na Werferovej ulici (cca 6 000 m² podlažnej plochy), Business centrum TESLA na Moldavskej ulici (cca 14 000 m² podlažnej plochy), TRADE CENTER na Triede SNP (cca 7 000 m² podlažnej plochy) a najnovšie ECO Point na Magnezitárskej ulici (cca 5 000 m² podlažnej plochy) v 1. etape, výhľad celkom 15 000 m² podlažnej plochy).

Variant „A“

Orgány verejnej správy sú na území mesta dislokované podľa kompetencií a územnej pôsobnosti do rôznych častí mesta od centrálnej mestskej zóny až po jednotlivé mestské časti.

Nové zariadenia je možné lokalizovať pri dodržaní prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienky na využitie jednotlivých funkčných plôch podľa „Závaznej časti“ strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“

Variant „B“

Vzhľadom k zámerom znižovania počtu úradníkov v štátnej a verejnej správe, počtu mestských častí a zjednodušovania procesu vybavovania žiadostí a iných úkonov pre klientov elektronickou formou, nepredpokladá sa nárast nárokov na objekty verejnej správy.

Podľa potreby je možné uvažovať s umiestnením ďalších kapacít kancelárskych priestorov, nie však ako monofunkčných veľkokapacitných objektov s vysokým nárokom na obslužnú dopravu, ale v navrhovaných plochách zmiešaných funkcií alebo v lokalitách bývania v parteri a ďalších dvoch nadzemných podlažiach obytných blokov a tiež v rámci subcentier mesta pri verejných priestranstvách ako kompozičné dominanty.

• Špecifická vybavenosť

Variant „A“

- zoologická záhrada, dokumentovaná v doterajšom rozsahu
- botanická záhrada, dokumentovaná v doterajšom rozsahu
- cintoríny: cintoríny lokalizované v jadrovom území mesta (Cintorín Rozália, Verejný cintorín, Južný cintorín, Židovský cintorín a Krematórium) sú dokumentované v doterajšom rozsahu. Cintoríny v pričlenených obciach – mestských častiach Šaca, Poľov, Lorinčík, Pereš, Myslava, Kavečany, Ťahanovce, Košická Nová Ves, Vyšné Opátske, Barca a Šebastovce sú dokumentované v doterajšom rozsahu. Cintorín v Krásnej je navrhnutý na rozšírenie. Na základe požiadavky so Zadania pre nový Územný plán mesta Košice je navrhnuté rozšírenie cintorína Zdob v lokalite Pri Zdobe (ZSJ kód 43050, regulačný blok IV/3/N/5).
- krematórium je dokumentované v doterajšom rozsahu
- výstavný areál. Pri príležitosti dvadsiateho výročia trvania Československého štátu bola v roku 1938 v Košiciach usporiadaná „Výstava východu ČSR“, ktorá prezentovala výsledky rozvoja štátu v kultúre, zdravotníctve, priemysle, obchode a športe. Výstava, ktorú navštívilo 340 000 osôb, bola usporiadaná v súčasnom areáli Technickej univerzity na Letnej ulici v Košiciach. Táto skutočnosť ako aj význam a poloha mesta v Karpatskom Euroregióne sú dôvodom pre lokalizáciu výstavného areálu v rámci vypracovania konceptu ÚPN-M KE. Lokalizácia areálu je navrhnutá v polohe bez priamych vplyvov na susedné funkčné plochy, v blízkosti električkovej MHD a pri cestnej komunikácii B1
- hasičská stanica, lokalizovaná v mestskej časti Košická Nová Ves pri cestnej komunikácii B1
- tržnica, areál tržnice a trhoviska je lokalizovaný v mestskej časti Staré mesto na cestnom prepojení Masaryková u. – Sídliisko Dargovských hrdinov pri ceste B2
- karavan park (parkovisko karavanov), je lokalizované v mestskej časti Nad jazerom pri ceste B2.

Zoznam navrhovaných areálov špecifickej občianskej vybavenosti

Zariadenie	Mestská časť	Základná sídelná jednotka (ZSJ)		Označenie regulačného bloku	Kód funkčného využitia plochy
		Kód	Názov		
Výstavný areál	Juh	42150	Jarmočná	IV/2/Z/15	OV
Hasičská stanica	Košická Nová Ves	32030	Pod Pavlovou horou	III/2/Z/9	OV
Tržnica	Staré mesto	15102	Prešovská cesta I	I/5/Z/41	OV
Karavan park	Nad jazerom	44080	Priemyselný park Juh	IV/4/Z/6	OV

Variant „B“

- Zoologická záhrada Kavečany je jednou zo štyroch zoologických záhrad na Slovensku, rozlohou najväčšia (288 ha). Do budúcnosti by sa mala zamerať na skvalitňovanie prostredia pre návštevníkov a zvieratá, dostavbu špeciálne zameraných pavilónov (trópy a pod.) pre zvýšenie atraktivity pre návštevníkov.
- Botanická záhrada bola zriadená v roku 1950 ako Botanický ústav Vysokej školy poľnohospodárskeho a lesníckeho inžinierstva v Košiciach. V súčasnosti je súčasťou UPJŠ s výmerou 30 ha, z toho 24 ha tvorí zalesnená, lesoparková časť. Návrh nepočíta s jej rozširovaním v budúcnosti, iba so skvalitňovaním objektov a expozičných skleníkov.
- Cintoríny na území mesta sú kapacitne vyťažené, iba s minimálnou rezervou pre pochovávanie v hrobách. Potrebnú kapacitu poskytne územie krematória, kde sa počíta s hrobovými miestami, ale ťažiskom by mali byť kolumbárie, ktoré šetria disponibilné územie. S rozšírením cintorínov sa počíta v mestských častiach Juh, Krásna, Myslava. Na základe požiadavky so Zadania pre koncept ÚPN-M KE je navrhnuté rozšírenie cintorína Zdobá, ktorý zasahuje do administratívneho územia mesta Košice. Špecifickou požiadavkou bolo umiestnenie cintorína zvierat, ktorý sa navrhuje na plochách zelene a záhradiek pri Alejovej ulici.
- Na území mesta sa nachádza celkom 39 kostolov, slúžiacich väčšinovým cirkvám. Okrem toho sa v meste vyskytujú aj modlitebne, slúžiace iným menšinovým cirkvám (apoštolská, baptistická, reformovaná, a iné), a židovská synagoga. Nové kostoly a modlitebne je možné podľa potreby a ekonomických možností umiestniť v navrhovaných lokalitách zmiešaných a obytných funkcií.
- Na území mesta sú umiestnené aj nové kláštorné objekty, aktívne slúžiace cirkvi – v Košickej Novej Vsi sa nachádza novovybudovaný kláštor sv. Augustína, na sídlisku KVP kláštor rádu bosých karmelitánok a v Lorinčíku kláštor rádu bosých karmelitánov. Návrh nepredpokladá umiestňovanie ďalších objektov kláštorov.

2.9.2.5 Rekreačia a cestovný ruch

V súčasnosti sa na území mesta nachádzajú tieto športové areály:

- Areály pre pozemné športy a hry:
 - Športová hala
 - Všešportový areál býv. „Lokomotíva“ - futbalový štadión s umelým osvetlením, kapacita 12 000 miest, z toho 10 000 na sedenie a 2 000 na státie, ďalšie ihriská, trávnaté, škvárové a asfaltové na minifutbal
 - Športové centrum Cassosport, veľká sála, bedmintonová sála, aerobiková sála, sála bojových športov, stolnotenisová sála
 - Akademické športové centrum, atletický štadión, futbalové, trávnaté ihrisko, viacúčelové ihrisko tenisový areál
- Areály pre tenis:
 - Tenis komplex Košice, Wupertálska ulica, hala so štyrmi bedmintonovými kurtami, 4 antukové kurty, 2 squashové kurty
 - Tenisové kurty, Agátová ulica, tenisové kurty s antukovým povrchom prevádzkovaný iba počas letnej sezóny
 - Tenisový areál Anička Košice – tenisová hala, 9 tenisových kurtov s antukovým povrchom

- City Park Center v Mestskom parku, v súčasnosti prebieha celková rekonštrukcia a modernizácia športovo–relaxačného areálu, prestavba existujúcich kurtov, výstavba krytých tenisových a squashových kurtov
- Zariadenia pre vodné športy a hry:
 - Mestská krytá plaváreň, plavecké bazény 50m a 25m, v letnej sezóne vonkajší detský bazén
 - Mestská plaváreň Rumanova, plavecký bazén 50m a bazén pre neplavcov
 - Areál Ryba Anička, plavecký bazén 25m, rekreačný 25m a detský 8m
 - Kúpalisko Triton, laminátový bazén 25m, neplavecký bazén 7m, atypický bazén netradičných rozmerov a detský bazén 25m
 - areál „Cervená hviezda“ - bazény: plavecký 33,3m, neplavecký 33,3m a detský 12m, nerezový vodnopólový 34,6m
- Zariadenia pre zimné športy na ľade:
 - Steel Aréna, multifunkčná hala (športové, kultúrne a spoločenské podujatia a hotel) jej kapacita je 8 347 návštevníkov
 - Crow Aréna, zimný štadión rekonštruovaný v roku 2012
 - Športovo–zábavný areál Alejová ulica, ľadová plocha o rozmeroch 40 x 20m s umelým chladením a osvetlením
- Zariadenia pre iné športy:
 - Bikrosová dráha, Lidické námestie
 - Golfové ihrisko Alpinka, 9 jamkové ihrisko, reštaurácia
 - Strelnica, Kavečianska cesta - strelnice na 50m, 25m a vzduchovková strelnica na 10m
 - Jazdecký areál UVLF - ustajňovacia kapacita 60 koní, trávnaté pretekárske kolbište 100 x 80m s rozhodcovskou vežou, a tribúnami pre 2 000 divákov, krytá jazdecká hala 58 x 18m, vonkajšia piesková jazdiareň 72 x 41m
 - Vodno–lyžiarsky areál s vlekom, prírodné kúpalisko Jazero, na časti vodnej plochy
 - Kanoistický areál, lodenica pri rieke Hornád na Aničke, vo vzdialenosti cca 3km od centra mesta
- Športovo–zábavné a detské areály:
 - Športovo zábavné areály: sídlisko Ťahanovce, Alejová, Košice juh, športovo–relaxačný areál Čičky
 - Detské areály: Anička, Šaca, lanový park Tarzania

Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR pripravilo materiál Koncepcia štátnej politiky v oblasti športu – Slovenský šport 2020 (ďalej len „Koncepcia športu“), ktorý predpokladá jeho realizáciu v rokoch 2013 – 2020. Cieľom koncepcie športu je pomenovať aktuálne problémy slovenského športu a za aktívnej účasti všetkých zainteresovaných a za podpory vlády SR, hľadať východiská a riešenia jeho ďalšieho napredovania.

„Podľa rámcového zhodnotenia stavu súčasného športového vybavenia možno konštatovať, že prakticky za obdobie minulých 10 rokov sa v prospech skvalitnenia prevádzky, urbanisticko – architektonického a športovo – technického stavu športovísk v Košiciach urobilo veľmi málo. Porovnateľné kritéria medzinárodnej kvality vývojovo spĺňa už len veľmi málo existujúcich športových zariadení v Košiciach. V meste neexistuje futbalový ani atletický štadión zodpovedajúci veľkosti a významu Košíc. Týka sa to najmä zariadení pre vodné športy a hry, ako aj zimné športy na ľade. Je však potrebné konštatovať, že za obdobie minulých 20 rokov vznikol v meste celý rad drobných športových zariadení pre širokú verejnosť, najmä fitness centrá.

Pre nedostatok iných ukazovateľov sú použité údaje z materiálu „Zásady a pravidlá územného plánovania“ (VÚVA Brno 1983). Veľmi výrazný deficit sa prejavuje najmä u týchto zariadení:

Otvorené a kryté bazény

Ukazovateľ VUVA	Potreba m ²	Súčasný stav m ²	Deficit m ²	Súčasný stav postačí pre cca
35 m ² vodnej plochy/1000 obyv.	8750	4176	4574	120 000 obyv.

Zariadenia pre zimné športy na ľade (nekryté ľadové plochy)

Ukazovateľ VUVA	Potreba m ²	Súčasný stav m ²	Deficit m ²	Súčasný stav postačí pre cca
--------------------	---------------------------	--------------------------------	---------------------------	---------------------------------

18 m ² hracej plochy/1000 obyv.	4500	800	3700	45 000 obyv.
--	------	-----	------	--------------

Variant „A“

navrhnuté sú plochy pre vznik nových športových zariadení mestského a vyššieho významu takto:

- športovisko nadmestského významu (futbalová aréna), v mestskej časti Juh na ul. Pri prachárni s kapacitou 9000 – 12000 divákov, navrhovaná linka električkovej MHD, možnosť využívania parkoviska obchodných centier v blízkom okolí v mestskej časti Sídliisko Ťahanovce v lokalite s týmito parametrami:

Zoznam navrhovaných areálov športovísk nadmestského významu

Mestská časť	Základná sídelná jednotka (ZSJ)		Označenie regulačného bloku	Kód funkčného využitia plochy
	Kód	Názov		
Juh	42081	Všešportový areál	IV/2/Z/71	ŠR

- športová hala nadmestského významu, v mestskej časti Západ so zameraním na tenis, využívanie parkovísk v blízkom okolí

Zoznam navrhovaných športových hál nadmestského významu

Mestská časť	Základná sídelná jednotka (ZSJ)		Označenie regulačného bloku	Kód funkčného využitia plochy
	Kód	Názov		
Západ	28040	Luník IV	II/8/Z/46	ŠR

- kryté plavárne, vzhľadom na nedostatok krytých plavární pre športovcov a verejnosť sú navrhnuté kryté plavárne v niekoľkých mestských častiach:

Zoznam navrhovaných krytých plavární

Mestská časť	Základná sídelná jednotka (ZSJ)		Označenie regulačného bloku	Kód funkčného využitia plochy
	Kód	Názov		
Sever	13090	PKO	I/3/Z/50	ZÚ
Staré mesto	15101	Prešovská I.	I/5/Z/39	OV
Juh	42081	Všešportový areál	IV/2/Z/50	ŠR

- verejné kúpalisko, navrhnuté je v mestskej časti Sever pri Kostolianskej ceste:

Zoznam navrhovaných verejných kúpalísk

Mestská časť	Základná sídelná jednotka (ZSJ)		Označenie regulačného bloku	Kód funkčného využitia plochy
	Kód	Názov		
Sever	13090	PKO	I/3/Z/50	ZÚ

Variant „B“

Deficit športovísk je markantný najmä v zariadeniach pre letné športy (otvorené a kryté bazény), a v zariadeniach pre zimné športy na ľade (ľadové plochy). Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ vo variante B umožňuje budovať tieto zariadenia v rámci obytného územia v každej mestskej štvrti v optimálnej pešej dostupnosti. Mesto by malo zabezpečiť podmienky, aby bolo v záujme investorov bytovej výstavby budovať aj zariadenia pre šport a voľný čas. Trendom je uplatnenie združených celoročne intenzívne využívaných krytých zariadení priamo v obytných územiach, a to aj združovaných vo viacúčelových objektoch, kombinovaných s inými druhmi občianskej vybavenosti (obchod, služby a verejné stravovanie, zábava, klubová činnosť a pod.). Pri ich lokalizácii uprednostniť umiestnenie v ťažiskových mestotvorných priestoroch v dotyku s prírodným prostredím parkov. Potrebné dotvárať aj školské športové areály, aby mohli byť využívané vo večerných hodinách verejnosťou. Lokálne

športoviská a multifunkčné ihriská je možné umiestňovať v obytných zónach v zeleni. Výhľadový rozvoj športovo-rekreačných plôch je uvažovaný v lokalite Anička, navrhuje sa športovisko nadmestského významu (futbalová aréna), v mestskej časti Juh (futbalová aréna).

Rozvoj plôch rekreácie je orientovaný na územie bane Bankov a na rozhrania medzi jestvujúcou resp. navrhovanou zástavbou a krajinným prostredím. Návrh uvažuje aj s využitím býv. lanovky do magnezitky ako prepojenia lokalít rekreácie Bankov a Anička.

Zjazdovému lyžovaniu a snowboardingu a bežeckému lyžovaniu budú aj naďalej slúžiť lyžiarske areály s vlekmí na Jahodnej a v Kavečanoch.

Turizmus a rekreácia

Aktivity turizmu a rekreácie obyvateľov Košíc sa prejavujú z veľkej časti aj v záujmovom území t.j. mimo administratívne územia mesta. Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ v oblasti funkčnej štruktúry turizmu vychádza z vyššie uvedenej skutočnosti. Návrhy v administratívnom území mesta Košice sú v Strategickom dokumente „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ zobrazené vo výkrese č. 2 (Komplexný výkres priestorového usporiadania a funkčného využívania územia), návrhy v záujmovom území mesta Košice sú znázornené vo výkrese č. 1 (Výkres širších vzťahov).

Rekreačné záujmové územie mesta zahŕňa spádovanie rekreačných priestorov (útvarov) k mestu a slúži najmä na vikendovú rekreáciu jeho obyvateľov. Dominantný je pritom územný a funkčný vzťah vysielacieho sídla s prijímacím cieľovým rekreačným miestom.

V meste Košice a jeho rekreačnom záujmovom území sa uplatňujú najmä zimná turistika a zimné športy, letná turistika a pobyty pri vode, mestský, kultúrny a tranzitný turizmus. Ako perspektívny a ekonomicky lukratívny sa javí kongresový cestovný ruch, keďže vyžaduje nielen služby spojené priamo s organizovaním kongresov, konferencií a podujatí obdobného charakteru, ale aj služby doplnkového charakteru.

Hlavné formy cestovného ruchu vychádzajú z doterajšieho vývoja a získaných skúseností, sú v súlade so Stratégiou rozvoja cestovného ruchu do roku 2020, schválenou uznesením vlády SR č. 379/2013 z 10.7.2013.

Regionalizácia cestovného ruchu v SR (Ministerstvo hospodárstva SR (2005) vymedzila v rámci SR 21 regiónov cestovného ruchu. Potenciál regiónov bol podkladom pre ich kategorizáciu do 4 skupín. Košický región CR bol zaradený do 2. kategórie – regióny s národným významom. Územné vymedzenie Košického regiónu cestovného ruchu je členené na dva subregióny:

1. Košice a okolie
2. Slovenský kras (Zádielska dolina, okolie).

Subregión Košice a okolie zahŕňa územia okresov:

- Košice I (mestské časti Džungľa, Kavečany, Sever, Sídliisko Ťahanovce, Staré Mesto, Ťahanovce)
- Košice II (mestské časti Lorinčík, Luník IX, Myslava, Pereš, Poľov, Sídliisko KVP, Šaca, Západ)
- Košice III (mestské časti Dargovských hrdinov, Košická Nová Ves)
- Košice IV (mestské časti Barca, Juh, Krásna, Nad jazerom, Šebastovce, Vyšné Opátske)
- Okres Košice – okolie.

Rekreačné územie mesta

- *Strediská rekreácie a cestovného ruchu*

Kľúčové podmienky pre rozvoj turizmu v administratívnom území mesta Košice vytvárajú tieto faktory: výhodná geografická poloha Košíc v strede Európy, dlhodobá prirodzená turistická destinácia, významné turistické ciele – kultúrno-historické bohatstvo, možnosti celoročného, predovšetkým kultúrneho využitia pre rôzne cieľové skupiny, medzinárodný význam kľúčových atraktivít, prítomnosť medzinárodného letiska.

Dominantnou turistickou atraktivitou mesta je najväčšia mestská pamiatková rezervácia na Slovensku. Historické centrum mesta je architektonickým skvostom, predstavuje ho dobre zachovaný a ucelený typ stredovekého mesta so šošovkovitým námestím.

V administratívnom území mesta sú vytvorené priaznivé podmienky pre zimný cestovný ruch (lyžovanie), prechádzky v lese a horskú cyklistiku. Na území mesta sa nachádzajú tieto stabilizované, rozvojové a navrhované strediská rekreácie a cestovného ruchu:

- Jahodná - lyžiarske stredisko vzdialené 15km od Košíc, stredisko má 7 vlekov s dĺžkou 120 až 600m, dve

stredne ťažké a jednu ľahkú zjazdovú trať. Trate sú vybavené technickým zasnežovaním a osvetlením pre večerné lyžovanie. Bežecké trate majú celkovú dĺžku 17km. Stredisko je vybavené ubytovacím zariadením a parkoviskom o kapacite cca 300 automobilov. Návrh – relatívne stabilizované stredisko.

- Kavečany – Hrešná, lyžiarske stredisko vzdialené 6km od centra Košíc, má podmienky pre zjazdové a bežecké lyžovanie, má 5 zjazdoviek v celkovej dĺžke 2,95 km s technickým zasnežovaním a 4 bežeckými okruhmi v dĺžke 14km. Je vybavené bobovou dráhou s dĺžkou 800m a ubytovacími ako aj stravovacími kapacitami v chate Hrešná. Parkovisko je spoločné so Zoologickou záhradou. Návrh – rozšíriť parkovisko, vyriešiť nevyhovujúcu prístupovú komunikáciu ktorá vedie cez zastavané územie obchvatom.

- Čermeľ – Alpinka je multifunkčné rekreačné stredisko, ktoré začína stanicou Košickej detskej historickej železnice a končí golfovým areálom. Predstavuje jeden z najrozsiahlejších areálov v meste. Košická detská historická železnica je jedinečnou a unikátnou historickou úzkorozchodnou železničkou. Na konečnej stanici Alpinka je športovo-rekreačný areál, ktorý poskytuje možnosti hier a športových aktivít, vybavený reštauráciou. Nad lokalitou Alpinka, len 15km od centra Košíc, je lokalizované 9-jamkové golfové ihrisko. Stredisko je veľmi vyhľadávané. Návrh – obnoviť, resp. prestavať schátrané budovy, rozšíriť parkovisko, ktoré kapacitne nepostačuje.

- Bankov, tradičné a známe oddychové miesto Košičanov, je štartovacím miestom pre výlety do okolitej prírody ako pre turistov, tak aj pre cykloturistov a priaznivcov behu na lyžiach. K dispozícii je hotel Bankov a minigolfové ihrisko. Návrh – rozšíriť parkovacie plochy, vybudovať stravovacie zariadenie, transformovať terajší reedukačný ústav na hotel, resp. rekreačné zariadenie.

- Hradová, leží na Kavečianskej ceste smerom k zoologickej záhrade. Vrch severozápadne od centra mesta so zakonzervovanými ruinami Košického hradu a vyhlídkovou vežou (lokalizovaná vo výške 466m n.m., vysoká 21,5m), ktorá poskytuje atraktívny panoramatický pohľad na mesto a okolitú prírodu, Čiernu horu a Volovské vrchy. Návrh – dobudovať parkovisko a kiosk pri ceste do Kavečian.

- Zoologická záhrada je lokalizovaná pri lyžiarskom stredisku Kavečany, pri spoločnej prístupovej ceste a parkovisku. Záhrada typu „safári“ je lokalizovaná v prírodnom prostredí mestskej časti Košíc, orientovaná najmä na euroázijskú faunu, rozlohou 292ha sa radí medzi 3 najväčšie ZOO v Európe. Návrh – rozšíriť parkovisko, vyriešiť nevyhovujúcu prístupovú komunikáciu, ktorá vedie cez zastavané územie obchvatom.

- Jazero, rekreačné stredisko vzniklo po regulácii toku rieky Hornád využitím pôvodných meandrov rieky. Je lokalizované v blízkosti sídliska Nad jazerom. Ide o multifunkčné stredisko zamerané na pobyt pri vode, vodné lyžovanie (vodný lyžiarsky vlek) a plochy pre pohybové aktivity. Počas zimnej sezóny je tu možnosť korčuľovania na ľade. Stredisko leží na budúcej medzinárodnej cyklotrase EUROVELO 11.

- Rodinný park pod Bankovom, navrhovaný voľnočasový areál je lokalizovaný pri Čičkovskom potoku, v mestskej časti Sever, v dobývacom priestore Košice - magnezit. Dobývací priestor Košice pre ťažbu magnezitu bol určený v roku 1961 (zmenený v rokoch 1967 a 2010) s platnosťou povolenia do 31.05.2025. Na tejto funkčnej ploche budú, okrem hygienického a občerstvovacieho centra, realizované len mobiliáry a upravené plochy slúžiace voľnočasovým aktivitám.

• **Lesopark**

Geografická poloha mesta na úpätí lesného masívu Čiernej hory, ktorý siaha až po zastavané územie, patrí medzi najvýznamnejšie podmienky pre rozvoj turizmu. Bezprostredný kontakt zastavaného územia a zalesneného prostredia vytvárajú špecifikum mesta Košice v podmienkach Slovenska. Využívanie okolitých lesov pre krátkodobé rekreačné a športové aktivity obyvateľstva má dlhodobú tradíciu. Cieľavedomé využívanie územia pre prímestskú rekreáciu bolo začaté Uznesením Rady MsNV v Košiciach o schválení Štatútu lesného parku a následne vypracovaním dokumentácie Smerné riešenie funkčnej zóny lesoparku mesta Košice (Stavoprojekt Košice, 1970). Jedným z výstupov projektu PERIURBAN (financovaného z Európskeho fondu regionálneho rozvoja) bolo definovanie a zakotvenia lesoparku ako špecifického územia s integrovaným rekreačným využitím, trvalo udržateľným lesným hospodárstvom vo väzbe na príľahlé územie.

Vznik rozsiahleho lesoparku (prímestského rekreačného lesa) okolo mesta bol navrhovaný vo všetkých doterajších územných plánoch. Mnohé atraktívne lokality sa nachádzajú v okruhu pešej dostupnosti, iné sú prístupné po verejnej cestnej sieti a mestskou hromadnou dopravou, resp. Košickou detskou historickou železniciou. Najznámejšími lokalitami sú Čermeľské údolie, Alpinka, Horný Bankov, Hradová, Ťahanovský les, Jahodná a Hrešná. Lesopark je popretkávaný sieťou turistických chodníkov a cykloturistických trás.

Prímestské rekreačné lesy pre mesto Košice boli budované už od roku 1960. Štatút lesného parku Košice

bol vydaný uznesením rady MsNV v Košiciach č. 953/69. Podľa ustanovení zákona č. 326/2005 Z.z. o lesoch. V súčasnosti dominantnou kategóriou lesa na území mesta Košice sú lesy osobitného určenia, ich zastúpenie je 83%. Konkrétne v Košickom lesoparku ide o lesy osobitného určenia, ktorých účelom je zabezpečovanie špecifických potrieb spoločnosti. V Košickom lesoparku ide o subkategóriu lesov osobitného určenia pre zabezpečenie špecifických potrieb v oblasti ochrany vodárenských zdrojov, chránených území prírody a lesy s významnou zdravotnou, kultúrnou alebo rekreačnou funkciou.

Nástupné body do Lesoparku: Bankov, Čičky, Kamenný potok, Jahodná, Alpinka, Vodáreň, Dáriusova hora, Hrešná, Nad suchou dolinou a Furča (pri vodojeme).

Najvýznamnejšie lokality Košického lesoparku, okrem vyššie vymenovaných stredísk rekreácie a cestovného ruchu, sú:

- Čermeľské údolie, lokalita je situovaná do údolia Čermeľského potoka nadväzujúceho zastavané územie mesta. Lokalita je prepojená s mestom sieťou turistických chodníkov a lesných ciest a sezónne aj Košickou detskou železnicou. Pre zlepšenie prepojenia s mestom je navrhnutý chodník pre peších a cyklistov končiacim na Alpinke. Okrem pohybových aktivít na turistických chodníkoch ponúka lokalita aj pohybové aktivity v areáli Rokodromo (horolezecká cvičná skala) a piknikový pobyt v „Areáli zdravia“ (lúka pre pohybové aktivity a hry).

- Chodník Furča – Zelený dvor, turistický a cykloturistický chodník v dĺžke 3,5km je najvyužívanejším miestom športu a oddychu pre sídlisko Dargovských hrdinov. Chodník je spojený sieťou lesných chodníkov so sídliskom i s ďalším oddychovým miestom „Tri križie“, vybaveným oddychovými zariadeniami a ohniskom.

- Ťahanovský les, lokalita je spojená sieťou lesných chodníkov so sídliskom Ťahanovce. Vybavenie lokality stolmi a altánkami umožňuje krátkodobé pobyty a pohybové aktivity. Návrh - spojenie cykloturistickou trasou cez Krematórium na Zelený dvor a sídlisko Dargovských hrdinov.

Záhradkárske lokality

Veľmi rozšírenou formou krátkodobej dennej a koncomtyždňovej rekreácie sú záhradkárske lokality, z ktorých väčšina je vybavená záhradnými chatkami. Záhradkárske lokality majú z hľadiska fungovania a rozvoja mesta niekoľko negatív:

- bariéra medzi mestom a jeho priamym prírodným zázemím, nepriechodné územie, s prejavmi živeľnej výstavby a s absenciou regulácie výstavby

- neregulované, živelné skládky odpadu najmä na okrajoch lesných porastov, nedostatočný odvoz veľkokapacitných kontajnerov

- negatívny vplyv na krajinný obraz mesta

Za neprijateľné je treba považovať narastajúce tendencie stavať rodinné domy v záhradkárskych lokalitách, resp. prestavať záhradkárske chatky na rodinné domy. Okrem veľkosti pozemkov, nepostačujúcej kapacity siete obslužných cestných komunikácií, jej šírkového a výškového usporiadania, ako aj nedostatočné vybavenie technikou infraštruktúrou a dostupnou občianskou vybavenosťou, sú prekážkou aj majetko-právne problémy.

Rozsah záhradkárskych lokalít podľa „Inventarizácie záhradkárskych lokalít na území mesta Košice“

Okres	Počet lokalít	Počet záhrad	Výmera celkom v ha
Košice I	37	2048	216,09
Košice II	10	648	50,32
Košice III	12	1234	78,16
Košice IV	20	956	121,28
Spolu	79	4886	465,85

Rozsah záhradkárskych lokalít mimo „Inventarizácie záhradkárskych lokalít na území mesta Košice“ je

nasledovný:

Rozsah záhradkárskych lokalít mimo „Inventarizácie záhradkárskych lokalít na území mesta Košice“

Okres	Počet lokalít	Lokality	Výmera celkom cca ha
Košice I	3	Brezová, Pod vinicami, Prielohy	18,82
Košice II	1	Dúbrava	47,18
Košice III	2	Stará Sečovská cesta, Geder	10,55
Košice IV	5	Nižná úvrať, Heringeš, Vinica, Jarmočná ul., Tatrasvit	68,24
Spolu	11		144,79

Rozsah nelegálnych záhradkárskych lokalít mimo „Inventarizácie záhradkárskych lokalít na území mesta Košice“ predstavuje cca 145ha. Pri ploche cca 600ha predstavujú záhradky cca 25m² plochy na 1 obyvateľa mesta.

V niekoľkých záhradkárskych lokalitách je prevažná časť pôvodných záhradkárskych chatiek prestavaných na rodinné domy. Sú to lokality Brezová, Vitalina I, Košice–sever–krematórium, Prielohy, Červený breh, Horný Bankov, Girbeš, Kamenný potok III, Chatár–lokalita Maša, Čičky, Čičky–západ–Majer, Magnezit–Rozália, Slivník–sever, Stará Sečovská cesta, Vyšné Opátske juh, Za splavom–Nad jazerom.

Variant „A“

Vzhľadom na rastúci trend požiadaviek na prestavbu záhradkárskych lokalít (transformáciu) pre zástavbu s prevahou rodinných domov sú v Strategickom dokumente „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ na transformáciu navrhnuté dve lokality. Sú to lokality, ktoré z hľadiska polohy v meste, predpokladov napojenia na technickú infraštruktúru, dopravnej prístupnosti a predpokladov na prestavbu siete obslužných komunikácií a stavebnej štruktúry umožňujú túto transformáciu.

Zoznam navrhovaných záhradkárskych lokalít na transformáciu na rodinné domy

Mestská časť	Základná jednotka (ZSJ)		Označenie regulačného bloku	Kód funkčného využitia plochy	Výmera v ha
	Kód	Názov			
Sever	13041	Kalvária	I/3/N/1	ZT	20,0
Sever	13042	Kalvária	I/3/Z/21	ZT	3,0

Variant „B“

Vo variante „B“ sa s ďalším rozširovaním záhradkárskych lokalít nepočíta. Na transformáciu sú navrhnuté:

- záhradkárska lokalita pri KVP je navrhovaná pre výstavbu terasových rodinných domov.
- časť záhradkárskej lokality Výslnie - navrhovaná na výstavbu rodinných domov
- časť záhradkárskej lokality pod vlekom (pri Botanickej záhrade) - navrhovaná pre výstavbu rodinných domov
- záhradkárska lokalita pri Slaneckej ceste - navrhovaná pre zmiešanú mestskú obytnú zástavbu
- časť záhradkárskej lokality Slivník - doplnenie RD pri jestvujúcej komunikácii zo severnej strany

Predpokladá to ale reparceláciu územia a jeho riešenie ako celku s potrebnou občianskou vybavenosťou a plochami pre šport a rekreáciu.

2.9.2.6 Infraštruktúra

a) doprava

a-1: cestná doprava

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ v zásade rešpektuje založený cestný

radiálno – okružný systém, tvorený:

- vnútorným cestným okruhom okolo historického jadra mesta (miestne komunikácie Moyzesova – Rastislavova – Jantárová – Štefánikova – Hviezdoslavova)
 - nosným cestným okruhom Hlinkova – Watsonova – Trieda SNP – Alejová – Nižné kapustníky – Južné nábrežie – Prešovská (variant „A“)
nosným cestným okruhom Americká trieda – TR. a.g. Svobodu – I/19 Herlianska – I/19 Sečovská – I/20 Južné nábrežie – I/20 Nižné Kapustníky – I/16 Červený rak – III/3403 Myslavská cesta – Trieda SNP – Watsonova – II/58 Komenského – III/3390 Kostolianska – Nová Ťahanovská – Na Demeteri (variant „B“)
 - radiálami (privádzač k D1 - Kostolianska – Čermefská – Moldavská – Perešská – Pri prachárni – Južná trieda – Ul. Osloboditeľov – Slanecká – Sečovská – Herlianska
 - mestskými triedami (Americká – Komenského – Hlavná – Južná trieda – Popradská - Gen. Svobodu
- Oba varianty strategického dokumentu navrhujú predĺženie ulice Masarykovej mimoúrovňovým križaním so železnicou smerom na sídl. Dargovských hrdinov, pripojením na tr. Gen Svobodu.

a-2: železničná doprava:

Hlavným prínosom oboch variant strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ je návrh preložky existujúceho úseku železničnej trate pozdĺž Jantárovej ulice do hlavného železničného priestoru, čím sa vytvárajú predpoklady pre perspektívne skvalitňovanie hmotovo-priestorovej štruktúry územia vymedzeného ulicami Jantárova – Pri bitúnku a jeho priestorovej integrácie k jadrovému územiu mesta Košice.

a-3: letecká doprava

Variant „A“ strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ navrhuje plochy pre rozšírenie prevádzkových plôch letiska Košice, variant „B“ ponecháva rozsah plôch letiska v doterajšom stave.

a-4: cyklistická doprava

Predmetom riešenia v oboch variantoch strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ sú základné cyklotrasy na území mesta. Návrh cyklotrás pre funkčné prepojenie mestských častí v smere sever–juh je bez vážnejších problémov. Prepojenie východ–západ je limitované bariérami železničnej trate, vonkajšieho cestného okruhu, ale aj riekou Hornád.

Súčasný spôsob prekonávania spomenutých bariér (Hlinkova ulica, Palackého ulica – mosty; Rampová – dlhé priecestie) je z hľadiska požadovaných parametrov technicky náročný.

Cyklotrasami sú aj všetky miestne komunikácie funkčnej triedy B3, C1 až C3 a D1, D2, kde nie je dopravnou značkou cyklistom vjazd zakázaný. Rýchlosť motorových vozidiel je odporúčaná do 30 km/hod. Problematické v súčasnom stave sú prechody cyklotrás križovatkami najmä tých, kde je sústredená cyklotransport a pešia doprava. Pre zlepšenie stavu je nutné jednoznačné oddelenie cyklistov a peších, pre vylúčenie kolízií z dôvodu ich rozdielnych rýchlostí pohybu, najmä po obvode historického jadra mesta, ale tiež spoločné križenia s komunikáciami vnútorného a vonkajšieho okruhu

Rekreačné a turistické cyklotrasy:

Okrem základnej medzinárodnej cyklotrasy Euro Velo 11 a jej súčasti CM-039 Hornád, zostávajúce cykloturistické trasy sú napojené na vonkajšie okruhy mestskej siete. Ich technický stav je rôzny je nutné postupne sa zamerať na technické úpravy, úpravy aby spĺňali požiadavky bezpečnosti podľa požiadaviek STN a TP. Rekreačné a turistické cyklotrasy na území mesta, s prepojením do voľnej krajiny, sú v rôznom technickom stave a s rôznou kvalitou značenia.

b) produktovody

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ rieši v koncepcii územného rozvoja mesta rozvoj líniových stavieb zásobujúcich mesto Košice:

- pitnou vodou (koncepcia zásobovania mesta pitnou vodou, v rámci ktorej definuje konkrétne vodné zdroje primárne rozvody pitnej vody a akumuláciu pitnej vody vo vodojemoch)
- plynom (koncepcia rozvoja primárnej siete VTL plynovodov, regulačných staníc STL plynovodov)

c) elektronické komunikačné siete

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ navrhuje v oboch variantoch pre rozvojové územia pre polyfunkčné plochy, služby a bývanie 80 - 100 % telefonizáciu, a 100 % telefonizáciu podnikateľských subjektov s možnosťou ďalšieho napojenia nadštandardných telekomunikačných zariadení, skvalitnenie, alebo ponuku špičkových telekomunikačných služieb ISDN, IN, ID protokolov atď.

d) odpady a nakladanie s odpadmi

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ v oboch variantoch len popisuje spôsob nakladania s odpadmi v zmysle aktuálneho Programu odpadového hospodárstva mesta Košice. Podrobné údaje o spôsobe nakladania s odpadmi, tvorenými na území mesta Košice sú uvedené v kap- II- Údaje o výstupoch strategického dokumentu.

2.10. Kultúrne a historické pamiatky

a pozoruhodnosti, archeologické náleziská.

Z historického hľadiska je najhodnotnejšia centrálna časť mesta – historické jadro, pôvodná stredoveká pevnosť, a príľahlé, zástavbou v 19. a 20. storočí rozšírené územie, ktoré je zákonom chránené ako mestská pamiatková rezervácia (MPR). MPR bola vyhlásená uznesením č. 46 č.m. 2987/1982 zo dňa 2.2.1983 a zároveň bol stanovený rozsah jej ochranného pásma.

MPR v Košiciach je najväčšou pamiatkovou rezerváciou na Slovensku s výmerou 85,375 ha. Ako taká je významným dokladom vývoja mestskej štruktúry od konca 13. storočia prakticky až do dnes, pričom nie všetky jej etapy sú preskúmané a právne chránené. Najvýznamnejšie pamiatky, pôvodne stredoveké kostoly a kláštory (dóm Sv. Alžbety, ako najväčší kostol na Slovensku a zároveň najvýchodnejšia gotická katedrála v Európe), Františkánsky kostol, Dominikánsky kostol a kláštor, resp. o niečo mladší Premonštrátsky a Uršulínsky kostol a kláštor, a ďalšie budovy evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu, sú nielen významnými historickými pamiatkami a dominantami mestského prostredia, ale ich existencia dokladá aj význam sídla a ich zachovanie v historickom prostredí zväčšuje ich hodnotu.

Okrem centrálnej časti mesta sú dôležité aj čiastočne zachované štruktúry príľahlých stredovekých sídiel, dnes už súčasťou mestskej aglomerácie, a špecifické urbanisticko-historické plochy, areály a archeologické lokality. Najvýznamnejšími miestami sú Hradová (Cassovia superior, prvá zmienka z roku 1261) a dnes už prakticky iba miesto Benediktínskeho kláštora v Krásnej nad Hornádom (vysvätený v roku 1143). Už v 13. storočí existujú obce (dnes časti mesta) Šebastovce (rok 1248), Barca (rok 1215), Ťahanovce (rok 1263), Loriník (ako Gord, rok 1280), v 14. storočí Šaca (rok 1319), Košická Nová Ves (rok 1317), Myslava (rok 1317), Kavečany (rok 1350–60). Z urbanistického hľadiska sú dôležité aj celky, ktoré vznikli po odstránení hradieb na príľahlom území. Medzi najvýznamnejšie patrí Areál pôvodných vojenských pekárni (rok 1892), dnes Kulturpark, a areál pôvodnej Kráľovskej polepšovne (rok 1900) dnes Univerzita veterinárneho lekárstva. Gajdove kúpele, dnes rekreačný areál Anička, prežívali prvé obdobie rozkvetu už v 80. rokoch 19. storočia.

Pomerne dobre je zmapované obdobie medzi dvomi svetovými vojnami, z ktorého sú známe dôležité urbanistické celky na Letnej ulici, predovšetkým obytné domy Jozefa Poláška, Areál výstaviska, z ktorého postupne vznikol dnešný areál Technickej Univerzity a komplex Pošty a Rozhlasu.

Krajský pamiatkový úrad Košice rámcovo zadefinoval spolu 44 urbanisticko–historicky hodnotných štruktúr, areálov, plôch a prvkov mimo územia mestskej pamiatkovej rezervácie a jej ochranného pásma, a zároveň definoval sedem chránených pohľadových osí pre ochranu siluety, panorámy a krajinného obrazu MPR v rámci územia mesta. Jednotlivé zóny a lokality majú rozličnú mieru historických, spoločenských, krajinných a kompozičných kvalít

Zoznam urbanisticko–historicky hodnotných štruktúr, areálov, plôch a prvkov mimo územia MPR a jej ochranného pásma:

A. Historické sídelné štruktúry bývalých samostatných obcí (dnes mestské časti):

A1 – Kavečany (RK kostol sv. Petra a Pavla)

- A2 – Ťahanovce (RK kostol sv. Anny a fara)
- A3 – Košická Nová Ves (RK kostol sv. Ladislava)
- A4 – Myslava (RK kostol sv. Bartolomeja a Lepeschov pivovar – nie je NKP)
- A5 – Vyšné Opátske (RK kostol Božského Srdca Ježišovho – nie je NKP)
- A6 – Barca (RK kostol sv. Petra a Pavla, kalvínsky kostol, Zichyovský kaštieľ, Barczayovský kaštieľ, kúria)
- A7 – Krásna nad Hornádom (RK kostol sv. Cyrila a Metoda, kaštieľ Meškovcov, kláštor benediktínov, dve kúrie)
- A8 – Šebastovce (RK kostol sv. Jána Krstiteľa)
- A9 – Lorinčík (RK kostol sv. Vavrinca)
- A10 – Poľov (RK kostol sv. Michala)
- A11 – Šaca a Buzinka (RK kostol Nanebovzatia PM, kaštieľ Zichyovský, kaštieľ Semseyovcov, mlyn)

B. Špecifické urbanisticko–historické plochy, areály a archeologické lokality:

- B1 – Hradová – Hradný kopec, ruina hradu, lokalita pod hradom – NKP a archeologické lokality
- B2 – Hrádok (Čermel') – archeologická lokalita
- B3 – Park Anička, bývalé Gajdove kúpele, prameň a stromoradie
- B4 – cintorín Rozália – areál NKP
- B5 – Kalvária – súbor NKP, areál vodojemu nad Kalváriou – IND
- B6 – historický židovský ortodoxný cintorín (pokračovanie Štítovej ulice na juh) – nPMT
- B7 – historický evanjelický cintorín (pri pivovare, Žriedlova ulica) – nPMT, NKP
- B8 – Verejný cintorín (súbory kaplniek, židovské cintoríny, vojnové hroby, NKP)
- B9 – súbor budov staré LETISKO KOŠICE – BARCA (Južná trieda 70) – nPMT, IND
- B10 – areál bane Bankov (technické a banské diela utvárajúce krajinný obraz sídla)
- B11 – Košická detská železnica v Čermeli (technické dielo, staničné budovy) a rekreačné budovy na Alpinke – nNKP, IND
- B12 – areál rušňového depa (pri železničnej stanici Košice predmestie) spolu s továrňou Pocsatkovcov (mydliareň – pri Bitútku) – NKP + IND + božia muka sv. J. Nepomuka
- B13 – komíny v bývalých magnezitových závodov (výškové akcenty ako relikty industriálneho dedičstva)
- B14 – Stará sladovňa (Pivovar) – areál s NKP na Štúrovej ulici

C. Hodnotné urbanisticko–historicky určujúce mestotvorné štruktúry a areály:

- C1 – mestská štruktúra ulíc Komenského, Zimná, Němcovej, Národná trieda, Letná, Watsonova, ...
- C2 – obytná štvrť ulíc Mánesova, Slovenská, Urbánkova, Za štadiónom, Čermel'ská cesta, ...
- C3 – obytná štvrť na Čermel'skej ceste
- C4 – areál veterinárnej univerzity – súbor NKP
- C5 – obytná štvrť ulíc Ťahanovské riadky, Slovenskej jednoty, Slovenská, Česká, Moravská, Národná trieda, Tolstého, Alešovo nábrehie, ...
- C6 – bývalé Hurbanove kasárne – vojenský areál
- C7 – železničný areál na Alvinczyho (pri rampách, čiastočne asanovaný)
- C8 – historická štruktúra na Masarykovej (severná časť, pri OP MPR) a Alvinczyho ulici (východná časť)
- C9 – historická obytná štruktúra na Bajzovej, Palackého, Zlatej a Krivej ulici
- C10 – historický súbor mestotvorných NKP na Požiarnickej ulici spolu s dominantou mestského špitálu na Južnej Triede – kostolom sv. Ducha
- C11 – bývalé Šarišské kasárne a Jarošove kasárne (Kulturpark) – vojenské areály
- C12 – historická obytná štruktúra medzi Štúrovou a Kukučínovou ulicou, bývalá Poledňáková továreň (NKP), bývalé Žižkove kasárne
- C13 – obytná štvrť vymedzená ulicami Žižkova, Kukučínova, Rastislavova, Pri Nemocnici a Milosrdenstva s dominantou kostola Kráľovnej pokoja (NKP)
- C14 – obytná štvrť vymedzená ulicami Skladná, Rastislavova, Mudroňova, Šoltésovej s obytným súborom v štýle socialistického realizmu na Pasteurovom námestí
- C15 – areál Univerzitnej nemocnice L. Pasteura (areál NKP)
- C16 – areál Franckovej továrne na Južnej Triede (areál NKP), bývalá továreň na kávoviny
- C17 – obytný súbor v štýle socialistického realizmu v Šaci

C18 – Horný a Dolný Bankov (historický rekreačný areál)

C19 – menšie obytné štruktúry ako relikty rozvoja mesta z prelomu 19. a 20. storočia na uliciach:

- Školská, Paulínyho
- Pekná, Kórejská
- Omská, Tranovského
- Člnková, Plťová, Vřbová, Prúdová (MČ Džungľa)
- Ungárová, Brečtanová, Stokrásková
- Floriánska, starý pivovar s komínom

D. Chránené pohľadové osi

D1 – pohľadová os na MPR z Moldavskej ulice

D2 – pohľadová os na MPR z evanjelického cintorína

D3 – pohľadová os na MPR z lokality Červený breh

D4 – pohľadová os na MPR od Furče, z Herlianskej cesty

D5 – pohľadová os na Dóm sv. Alžbety z Južnej triedy

D6 – obojsmerná pohľadová os MPR – Hradová

D7 – obojsmerná pohľadová os Dóm sv. Alžbety – výšková budova Univerzitnej nemocnice na triede SNP (ako novodobá dominanta mesta)

2.11. Paleontologické náleziská

a významné geologické lokality (napr. skalné výtvory, krasové územia a ďalšie).

V riešenom území strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ sa nenachádzajú paleontologické náleziská.

Medzi významné geologické lokality sa radia jaskyne

- Jaskyňa v Dzurovej (Daniská) – k.ú. Kavečany
- Kavečianska jaskyňa (Smetisko, jaskyňa pri ceste) – k.ú. Kavečany
- priepasť v Kavečanoch – k.ú. Kavečany
- Jaskyňa v Andrejovej skale I (Andrejova jaskyňa) – k.ú. Čermel'
- Jaskyňa v Andrejovej skale II (Andrejova jaskyňa II) – k.ú. Čermel'

Podľa zákona NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, je každá jaskyňa zároveň prírodnou pamiatkou.

2.12. Iné zdroje znečistenia

(hlukové pomery, vibrácie, žiarenie).

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ definuje nasledovné rizikové faktory v životnom prostredí mesta Košice:

- Hluk, ktorého hlavnými zdrojmi sú:
 - hustá cestná sieť s rýchlostnou cestou R2, na ktorú nadväzuje privádzač rýchlostnej cesty R4 s napojením na diaľnicu D1 a cesty I., II. a III. triedy, obchvat Košíc – hladina hluku sa na cestnej sieti pohybuje od 55 do 80 dB a viac, pričom najvyššie hodnoty (prekročenie prípustnej hladiny hluku) boli na väčšine ciest mesta,
 - územie mesta v kontakte so železničnou traťou – končia tu resp. začínajú 4 železničné trate, nachádza sa tu nákladná a vlaková stanica Košice – rozširovaním zástavby mesta sa železnica dostala do dotyku s jeho centrálnou časťou – hladiny hluku 55 – 65 dB, v bezprostrednej blízkosti tratí boli hladiny hluku 65 – 80 dB a viac,
 - územie mesta v kontakte obytnej zón s električkovými traťami, ktoré tvoria nosný dopravný systém MHD, ktoré sú sčasti v nevyhovujúcom technickom stav,
 - oblasť letiska Košice – druhé najväčšie letisko v SR – medzinárodné Letisko Košice situované v južnej časti mesta, kde hladina hluku nad 55 dB zasahuje južnú časť mesta Košice,
 - priemyselné zdroje – 6 prevádzok nachádzajúcich sa na území aglomerácie:
 - rozvodne Východoslovenskej energetiky, a.s.

- Rozvodňa sever,
 - Rozvodňa západ a Rozvodňa juh – hladiny hluku do 65 dB v bezprostrednej blízkosti,
 - nákladná a vlaková stanica Košice – hladiny hluku do 80 dB v blízkom okolí,
 - vozovňa električiek Dopravného podniku mesta Košice, a.s. – hladiny hluku do 65 dB v bezprostrednej blízkosti,
 - Tepláreň Košice, a.s. a prevádzka spaľovne komunálneho odpadu – hladiny hluku do 80 dB v blízkom okolí
- **Vibrácie**
Na území mesta sa vibrácie pravidelne nesledujú. Lokálne sa rieši meranie vibrácií na podnety resp. sťažnosti. Vo všeobecnosti je možné predpokladať existenciu a nežiaduci vplyv vibrácií v častiach mesta s intenzívnou dopravou (nákladná automobilová, železničná a električková doprava).
 - **Radónové žiarenie zo zemského podlažia** - je eliminovateľným zdrojom znečistenia správnym konštrukčným návrhom zakladania stavieb v lokalitách výskytu stredného a vyššieho radónového rizika
 - **Environmentálne záťaž**
Na území Košice I, Košice II, Košice III a Košice IV sú na základe výpisu z Informačného systému environmentálnych záťaží evidované environmentálne záťaž:
1.
Názov EZ: K1 (002) / Košice - Ťahanovce - bývalé Slovenské magnezitové závody
Názov lokality: bývalé Slovenské magnezitové závody
Druh činnosti: spracovanie nerastných surovín
Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 - 65)
Registrovaná ako: A Pravdepodobná environmentálna záťaž
 2.
Názov EZ: K2 (1 928) / Košice - Poľov - letisko - juh - sklad LPL
Názov lokality: letisko - juh - sklad LPL
Druh činnosti: letisko
Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 - 65)
Registrovaná ako: A Pravdepodobná environmentálna záťaž
 3.
Názov EZ: K 1 (001) / Košice - Staré mesto
Názov lokality: Malinovského kasárne
Druh činnosti: základne Armády SR
Stupeň priority: EZ s nízkou prioritou (K < 35)
Registrovaná ako: B Potvrdená environmentálna záťaž
 4.
Názov EZ: K4 (001) / Košice - Juh - stará plynáreň
Názov lokality: stará plynáreň
Druh činnosti: plynárenský priemysel
Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 - 65)
Registrovaná ako: B Potvrdená environmentálna záťaž
 5.
Názov EZ: K4 (002) / Košice - Juh - VSS Košice
Názov lokality: VSS Košice
Druh činnosti: strojárská výroba
Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 - 65)
Registrovaná ako: B Potvrdená environmentálna záťaž
 6.
Názov EZ: K4 (1 927) / Košice - Barca - letisko - sklad LPL
Názov lokality: letisko - sklad LPL
Druh činnosti: letisko
Stupeň priority: EZ s vysokou prioritou (K > 65)
Registrovaná ako: B Potvrdená environmentálna záťaž
 7.
Názov EZ: K2 (002) / Košice - Šaca -- areál U.S. Steel

Názov lokality: areál U.S. Steel
Druh činnosti: hutnícka výroba
Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 -65)
Registrovaná ako: B Potvrdená environmentálna záťaž

8.

Názov EZ: K2 (003) / Košice - Šca - okolie areálu U.S. Steel
Názov lokality: okolie areálu U,S, Steel
Druh činnosti: hutnícka výroba
Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35 - 65)
Registrovaná ako: B Potvrdená environmentálna záťaž

9.

Názov EZ: K1 (004) / Košice - Sever - ČS PHM Za štadiónom
Názov lokality: ČS PHM Za štadiónom
Druh činnosti: čerpacia stanica PHM
Stupeň priority: v registri nie je uvedené
Registrovaná ako: C Sanovaná / rekultivovaná lokalita

10.

Názov EZ: K1 (003) / Košice - Ťahanovce -terminál Slovnaft
Názov lokality: terminál Slovnaft
Druh činnosti: skladovanie a distribúcia PHM a mazadiel
Stupeň priority: v registri nie je uvedené
Registrovaná ako: C Sanovaná / rekultivovaná lokalita

11.

Názov EZ: K1(003) / Košice - Sever - ČS PHM Medzi mostami
Názov lokality: ČS PHM Medzi mostami
Druh činnosti: čerpacia stanica PHM
Stupeň priority: v registri nie je uvedené
Registrovaná ako: C Sanovaná / rekultivovaná lokalita

12.

Názov EZ: K3 (001) / Košice - Dargovských hrdinov - elektrická stanica
Názov lokality: elektrická stanica
Druh činnosti: energetika
Stupeň priority: v registri nie je uvedené
Registrovaná ako: C Sanovaná / rekultivovaná lokalita

13.

Názov EZ: K1(005) / Košice - Sever - Dopravný podnik mesta Košice
Názov lokality: Dopravný podnik mesta Košice
Druh činnosti:
Stupeň priority:
garáže a parkoviská autobusovej a nákladnej dopravy
v registri nie je uvedené

Registrovaná ako C Sanovaná / rekultivovaná lokalita

14.

Názov EZ: K1 (004) / Košice - Džungľa - Kukorelliho kasárne
Názov lokality: Kukorelliho kasárne
Druh činnosti základne Armády SR
Stupeň priority: v registri nie je uvedené
Registrovaná ako: C Sanovaná / rekultivovaná lokalita

15.

Názov EZ: K1(006) / Košice - Staré mesto - ČS PHM Hutnícka
Názov lokality: ČS PHM Hutnícka
Druh činnosti: čerpacia stanica PHM
Stupeň priority: v registri nie je uvedené

Registrovaná ako: C Sanovaná / rekultivovaná lokalita

16.

Názov EZ: K 1 (002) / Košice - Sever - ČS PHM Festivalové námestie

Názov lokality: ČS PHM Festivalové námestie

Druh činnosti: čerpacia stanica PHM

Stupeň priority: v registri nie je uvedené

Registrovaná ako:

C Sanovaná / rekultivovaná lokalita

17.

Názov EZ: K2 (003) / Košice -Západ - ČS PHM Luník I

Názov lokality: ČS PHM Luník I

Druh činnosti: čerpacia stanica PHM

Stupeň priority: v registri nie je uvedené

Registrovaná ako: C Sanovaná / rekultivovaná lokalita

18.

Názov EZ: K1 (007) / Košice - Staré mesto - ČS PHM Senný trh

Názov lokality: ČS PHM Senný trh

Druh činnosti: čerpacia stanica PHM

Stupeň priority: v registri nie je uvedené

Registrovaná ako:

C Sanovaná / rekultivovaná lokalita

19.

Názov EZ: K2 (004) / Košice - Západ - ČS PHM Moldavská cesta

Názov lokality: ČS PHM Moldavská cesta

Druh činnosti: čerpacia stanica PHM

Stupeň priority: v registri nie je uvedené

Registrovaná ako: C Sanovaná / rekultivovaná lokalita

20.

Názov EZ: K4 (003) / Košice - Juh - Univerzálna nákladná doprava

Názov lokality: Univerzálna nákladná doprava - 03

Druh činnosti: garáže a parkoviská autobusovej a nákladnej dopravy

Stupeň priority: v registri nie je uvedené

Registrovaná ako: C Sanovaná / rekultivovaná lokalita

21.

Názov EZ: Názov lokality: K4 (006) / Košice - Nad jazerom - ČS PHM

Názov lokality: ČS PHM

Druh činnosti: čerpacia stanica PH M

Stupeň priority: v registri nie je uvedené

Registrovaná ako: C Sanovaná / rekultivovaná lokalita

22.

Názov EZ: K4 (001) / Košice - Barca - ČS PHM

Názov lokality: ČS PHM

Druh činnosti: čerpacia stanica PHM

Stupeň priority: v registri nie je uvedené

Registrovaná ako: C Sanovaná / rekultivovaná lokalita

23

Názov EZ: K4 (005) / Košice - Krásna - obaľovačka bitúmenových zmesí

Názov lokality: obaľovačka bitúmenových zmesí
Druh činnosti: obaľovačka bitúmenových zmesí
Stupeň priority: v registri nie je uvedené
Registrovaná ako: C Sanovaná / rekultivovaná lokalita

24.

Názov EZ: K4 (004) / Košice - Krásna - kalové polia č. 1 - 5
Názov lokality: kalové polia č. 1 - 5
Druh činnosti: odkalisko
Stupeň priority: v registri nie je uvedené
Registrovaná ako: C Sanovaná / rekultivovaná lokalita

25.

Názov EZ: K2 (001) / Košice - Šaca - ČS PHM
Názov lokality: ČS PHM
Druh činnosti: čerpacia stanica PHM
Stupeň priority: v registri nie je uvedené
Registrovaná ako: C Sanovaná / rekultivovaná lokalita

26.

Názov EZ: K2 (002) / Košice - Šaca - U.S. Steel - Suchá halda
Názov lokality: U.S. Steel - Suchá halda
Druh činnosti: skládka priemyselného odpadu
Stupeň priority: v registri nie je uvedené
Registrovaná ako: C Sanovaná / rekultivovaná lokalita

27.

Názov EZ: K2 (001) / Košice - Myslava - skládka TKO
Názov lokality: skládka TKO
Druh činnosti: skládka komunálneho odpadu
Stupeň priority: EZ s vysokou prioritou (K > 65)
Registrovaná ako: A Pravdepodobná environmentálna záťaž
C Sanovaná / rekultivovaná lokalita .

28.

Názov EZ: K4 (002) / Košice - Juh - rušňové dep
Názov lokality: rušňové depo
Druh činnosti: železničné depo a stanica
Stupeň priority: EZ s vysokou prioritou (K > 65)
Registrovaná ako: B Potvrdená environmentálna záťaž
C Sanovaná / rekultivovaná lokalita

Na riešenom území sú evidované nasledujúce vysokoprioritné environmentálne záťaž:

- K4 (1927) / Košice - Barca - letisko -sklad LPL
- K4 (002) /Košice - Juh - rušňové depo
- K2 (001) Košice - Myslava - skládka TKO

Pravdepodobné environmentálne záťaž, potvrdené environmentálne záťaž a environmentálne záťaž môžu negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia,

V rámci Štátneho programu sanácie environmentálnych záťaž SR na roky 2010 – 2015 boli riešené 2 lokality, na ktorých prebehli rekultivačné a sanačné práce (Košice – Myslava – skládka TKO, Košice – Juh – rušňové depo).

V rámci Štátneho programu sanácie environmentálnych záťaž SR na roky 2016 – 2021 do zoznamu odporúčaných lokalít sú v rámci najrizikovejších lokalít z hľadiska potreby realizácie monitoringu,

podrobného geologického prieskumu, sanácie a posačného monitoringu environmentálnych záťaží zaradené 3 lokality na území mesta Košice (Košice – Juh – stará plynáreň, Košice – Juh – VSS Košice a Košice – Šaca – okolie areálu U.S.Steel Košice, s.r.o.) a z hľadiska potreby realizácie sanácie environmentálnych záťaží je zaradená 1 lokalita (Košice – Juh – rušňové depo). Do zoznamu ďalších rizikových lokalít odporúčaných na prioritné riešenie (vysoká priorita) je zaradená 1 lokalita (Košice – Barca – letisko – sklad LPL).

2.13. Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.

V procese prieskumov a analýz stavu jednotlivých zložiek životného prostredia mesta Košice, vykonaných v rámci I. fázy (prípravné práce) a II. fázy (prieskumy a rozbor) obstarávania strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ boli vygenerované nasledovné environmentálne problémy, ktorých eliminácia je predmetom riešenia strategického dokumentu:

2.13.1: Problém znečistenia ovzdušia emisiami

- z prevádzky US STEEL s.r.o.
- z rastúceho stupňa motorizácie
- zo spaľovania fosílnych palív v rodinných domoch

2.13.2: Problém ochrany zdrojov pitnej vody a podpovrchových vôd

- ochrana lokálnych zdrojov pitnej vody a podpovrchových vôd pred kontamináciou hnojivami a ropnými produktami

2.13.3: Problém ochrany vodných tokov

- ochrana vodných tokov pred znečistením a kontamináciou vypúšťaním odpadových vôd a splachmi umelých hnojív
- úprava korýt vodných tokov
- nedobudovaná protipovodňová ochrana na rieke Hornád
- absencia vhodných plôch na zadržiavanie vôd z povrchového odtoku
- nedostatočná kapacita lokálnych ČOV pre plánovanú produkciu odpadových vôd

2.13.4: Problém ochrany poľnohospodárskej pôdy pred neodôvodnenými zábermi

- územný rozvoj na funkčných plochách s odsúhlaseným perspektívnym záberom poľnohospodárskej pôdy na stavebné zámery

2.13.5: Problém sanácie environmentálnych záťaží

- realizácia opatrení na elimináciu potencionálnych environmentálnych škôd spôsobených evidovanou environmentálnou záťažou

2.13.6: Problém zmeny klímy

- uplatňovanie konkrétnych opatrení na úrovni mesta Košice, prispievajúcich k adaptácii prostredia na nepriaznivé účinky zmeny klímy
- slabá retenčná schopnosť plôch v zastavanom území mesta
- poddimenzovaná zelená infraštruktúra mesta

2.13.7: Problém hluku

- nadmerný hluk v blízkosti Letiska Košice a jeho dopad na obytnú zónu
- hluk z dopravy na pripravovanom obchvate (R2) vo vzťahu k areálu nemocnice v mestskej časti Košice – Šaca

2.13.8: Problém devastácie krajiny

- banská činnosť t.j. prieskum ťažba a spracovania nerastov, na území Lesoparku Košice, predovšetkým v rekreačných lokalitách Jahodná, Čermeľské údolie, Alpinka, Kamenný hrb, Bankov, Myslava, Kavečany

- potencionálna ťažba a spracovanie rúd s obsahom uránu alebo iných rádioaktívnych nerastov v administratívnom území mesta – lokalita Jahodná

Súčasným environmentálnym problémom, vygenerovaným na území mesta Košice predstavujú potencionálne riziko ohrozenia kvality životného prostredia mesta, najmä jeho hlavných zložiek – ovzdušia, vody a pôdy, vrátane bioty. Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ reaguje na vyššie uvedenú environmentálnu problematiku návrhom príslušných regulatívov, ktorých uplatňovanie v procese koordinácie a riadenia územného rozvoja mesta prispeje k eliminácii ich negatívnych účinkov na životné prostredie mesta Košice a zdravie jeho obyvateľov.

C-III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti (predpokladané vplyvy priame, nepriame, sekundárne, kumulatívne, synergické, krátkodobé, dočasné, dlhodobé a trvalé) podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ je územnoplánovacia dokumentácia, ktorá komplexne rieši priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia, zosúladzuje záujmy a činnosti ovplyvňujúce územný rozvoj, životné prostredie a ekologickú stabilitu, kultúrnohistorické hodnoty územia mesta a tvorbu krajiny v súlade s princípmi trvalodržateľného rozvoja a určuje regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia mesta.

Územný plán mesta je nástrojom na koordináciu a udržanie trvalého súladu týchto záujmov a činností na území mesta s cieľom dosiahnutia ekologickej rovnováhy, zabezpečenia trvalodržateľného rozvoja, šetrného využívania prírodných zdrojov, zachovania prírodných, civilizačných, a kultúrnych hodnôt územia mesta Košice. Podľa §8 ods.3 stavebného zákona je územnoplánovacia dokumentácia základným nástrojom územného rozvoja a starostlivosti o životné prostredie Slovenskej republiky, regiónov a obcí. Odvetvové koncepcie ústredných orgánov štátnej správy, koncepcie rozvoja obcí a iné programy, týkajúce sa hospodárskeho, sociálneho a kultúrneho rozvoja musia byť v súlade so záväznou časťou územnoplánovacej dokumentácie. Z procesu obstarávania územnoplánovacej dokumentácie, ustanoveného stavebným zákonom vyplýva, že územnoplánovacia dokumentácia po jej schválení je súčasťou právnych nástrojov, slúžiacich na ochranu životného prostredia vrátane zdravia obyvateľov.

3.1. Vplyvy na obyvateľstvo

počet obyvateľov dotknutých vplyvmi navrhovanej činnosti v dotknutých obciach, zdravotné riziká, sociálne a ekonomické dôsledky a súvislosti, narušenie pohody a kvality života, prijateľnosť činnosti pre dotknuté obce (napr. podľa názorových stanovísk a pripomienok dotknutých obcí, sociologického prieskumu medzi obyvateľmi dotknutých obcí), iné vplyvy.

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ nenavrhuje konkrétne činnosti v zmysle prílohy č.8 zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, ktorých vplyv na životné prostredie a zdravie obyvateľov sa posudzuje pred rozhodnutím o ich umiestnení alebo pred ich povolením podľa osobitných predpisov. Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ rieši koncepciu územného rozvoja mesta pre 240 – 300 tisíc obyvateľov. Obe varianty strategického dokumentu vychádzajú z princípu tvorby kompaktného mesta, zameranej na skvalitňovanie funkčnej a hmotovo-priestorovej štruktúry mesta. Navrhované regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využívania územia vytvárajú základný rámec pre následnú tvorbu urbanistického prostredia mesta s vysokou estetickou a úžitkovou kvalitou. Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ môže mať na obyvateľstvo vplyv predovšetkým psychologický, z dôvodu rôznorodých názorov na celkový obraz mesta a na jeho vybavenosť ovplyvňujúcu kvalitu života jeho obyvateľov.

Obyvatelia mesta a dotknutá verejnosť majú zákonnú možnosť aktívnej participácie na tvorbe konečnej podoby Územného plánu mesta Košice, formou konštruktívnych pripomienok ku návrhu strategického dokumentu v štádiu prerokovania konceptu a v štádiu prerokovania návrhu strategického dokumentu. Schválený strategický dokument „Územný plán mesta Košice“ bude spoločenskou dohodou verejnosti, dotknutých orgánov štátnej správy, dotknutých právnických osôb, Košického samosprávneho kraja, mestských častí a susedných obcí o územnom rozvoji mesta Košice v nasledujúcom období.

3.2. Vplyvy na horninové prostredie

nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery.

Funkčné členenie územia mesta Košice má nepriamy vplyv na konkrétne horninové prostredie v tom zmysle, že vytvára predpoklady pre budúce stavebné zásahy do horninového prostredia a terénneho reliéfu pri uskutočňovaní konkrétnych stavieb a súvisiacich terénnych úprav. Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ nenavrhuje ani v jednom variante také funkčné využitie územia, ktoré by malo zásadný vplyv na horninové prostredie, nerastné suroviny, geodynamické javy a geomorfologické pomery. Pravdepodobne významný nepriamy vplyv na horninové prostredie má strategický dokument v návrhu cestného privádzača k rýchlostnej ceste R2-R4.

3.3. Vplyvy na klimatické pomery

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ má nepriamy vplyv na klimatické resp. mikroklimatické pomery mesta návrhom regulatívu o povinnosti realizovať opatrenia podporujúce adaptáciu obyvateľov a územia na klimatické zmeny v súlade so stratégiou adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky klímy (MŽP SR január 2014). Kľúčovým faktorom pre zvýšenie odolnosti urbanizovaného prostredia mesta Košice proti dôsledkom klimatických zmien sú ekosystémovo založené prístupy k adaptácii, ako hlavný element celkovej adaptačnej stratégie prispôsobenia sa nepriaznivým dopadom zmeny klímy. Tieto opatrenia sú v strategickom dokumente riešené ako prvky zelenej infraštruktúry v koncepcii tvorby zelene mesta a ako prvky modrej infraštruktúry v koncepcii revitalizácie vodných tokov, zvyšovania zadržiavania vody v urbanizovanej a voľnej krajine, zvyšovania priepustnosti terénu v zastavanom území mesta a využitia tečúcich a stojatých vôd v urbanizovanom prostredí mesta. Adaptačné opatrenia pre sídelné prostredie sa majú týkať nasledovných oblastí:

opatrenia voči častejším a intenzívnejším vlnám horúčav	Koncipovať urbanistickú štruktúru mesta tak, aby umožňovala lepšiu cirkuláciu vzduchu
	Zabezpečiť zvyšovaniu podielu vegetácie a vodných prvkov v sídlach, osobitne v zastavaných centrách miest
	Zabezpečiť a podporovať zamedzenie prílišného prehrievania stavieb
	Podporovať a využívať vegetáciu, svetlé a odrazové plochy na budovách a v dopravnej infraštruktúre
	Vytvárať a podporovať vhodnú mikroklimu pre chodcov a cyklistov v mestách
	Zabezpečiť a podporovať ochranu funkčných brehových porastov v sídlach
	Vytvárať komplexný systém plôch zelene v prepojení do kontaktných hraníc sídla a priľahlej krajiny
opatrenia voči častejšiemu výskytu silných vetrov a víchríc	Podporovať výsadbu lesa alebo spoločenstiev drevín v extraviláne mesta
	Zabezpečiť udržiavanie dobrého szavu, staickej a ekologickej stability stromovej vegetácie
	Podporovať implementáciu opatrení proti veternej erózii
opatrenia voči častejšiemu výskytu sucha	Podporovať opätovné využívanie dažďovej a odpadovej vody

Opatrenia voči častejšiemu výskytu intenzívnych zrážok	Zabezpečiť opatrenia voči riziku lesných požiarov
	Zabezpečiť zvýšené využívanie lokálnych vodných plôch a dostupnosť záložných vodných zdrojov
	Zabezpečiť a podporovať zvýšenie retenčnej kapacity územia pomocou hydrotechnických opatrení, navrhnutých ohľaduplne k životnému prostrediu
	Podporovať a zabezpečiť zvýšenie infiltračnej kapacity územia diverzifikovaním štruktúry krajinnej pokrývky, s výrazným zastúpením vsakovacích prvkov v extraviláne obcí a minimalizovanie podielu nepriepustných povrchov na urbanizovaných plochách v zastavaných územiach
	Podporovať a zabezpečiť zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd, osobitne v zastavaných centrách miest
	Podporovať a zabezpečiť renaturáciu a ochranu tokov a mokradí
	Udržiavať sieť lesných ciest s účinnou protipovodňovou ochranou
	Usmerniť odtokové pomery pomocou drobných hydrotechnických opatrení
	Podporovať a zabezpečiť opatrenia proti vodnej erózii a zosuvom pôdy

3.4. Vplyvy na ovzdušie

(napr. množstvo a koncentrácia emisií a imisií)

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ má nepriamy pozitívny vplyv na očakávanú kvalitu ovzdušia mesta návrhom novej koncepcie usporiadania cestnej siete, čím dôjde perspektívne k zníženiu koncentrácie individuálnej automobilovej dopravy v centre mesta a tým aj k zníženiu koncentrácie exhalátov z výfukových plynov. K zníženiu koncentrácie bude dochádzať aj s narastajúcou mierou využívania elektromobilov vo vnútromestskej doprave. Strategický dokument navrhuje v koncepcii zásobovania teplom uprednostenie zemného plynu naftového pri výrobe tepla v existujúcom CZT a v lokálnych kotolniciach bytových a nebytových budov, pred využívaním fosílnych palív a biomasy. Pozitívny vplyv na ovzdušie má aj návrh zelenej kostry mesta v rámci miestneho ÚSES.

3.5. Vplyvy na vodné pomery

(napr. kvalitu, režimy, odtokové pomery, zásoby)

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ má nepriamy pozitívny vplyv na vodné pomery návrhom regulatívov pre uskutočnenie protipovodňových opatrení, úpravu existujúcich korýt vodných tokov s cieľom zvýšenia ich prietoknosti a návrhom uplatňovania adaptačných opatrení na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy

3.6. Vplyvy na pôdu

(napr. spôsob využívania, kontaminácia, pôdna erózia)

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ má nepriamy negatívny vplyv na poľnohospodársku pôdu, ktorú navrhuje perspektívne zabráť na stavebné zámery v celkových výmerách

Záber pôdy v ha	Variant „A“			Variant „B“		
	V ZÚO	Mimo ZÚO	Celkom	V ZÚO	Mimo ZÚO	Celkom
Poľnohospodárska pôda	144,53	758,53	903,06	224,47	589,51	813,98
Z toho najkvalitnejšia pôda	20,63	179,29	199,92	37,36	144,28	181,64

	Variant „A“	Variant „B“
Najvyššia výmera záberu poľnohospodárskej pôdy je navrhovaná pre:		
- funkčnú plochu ekologicky nezávadnej priemyselnej výroby a logistiky	419,420 ha	353,72 ha
- funkčnú plochu rodinných domov	188,70 ha	168, 09 ha

Z porovnania vyplýva, že z hľadiska navrhovaného perspektívneho záberu poľnohospodárskej pôdy sa javí výhodnejší Variant „B“.

Oba varianty ale navrhujú značnú redukciu perspektívneho záberu poľnohospodárskej pôdy pre funkčné plochy, schválené v doterajšom ÚPN HSA Košice v znení zmien a doplnkov, na ktorých sa súčasnosti uskutočňuje investorská príprava komunikácií a technického vybavenia pre umiestnenie stavieb v súlade so záväznými regulatívami ÚPN HSA Košice v znení zmien a doplnkov.

Je veľmi pravdepodobné, že zo záverov prerokovania strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ vyplynie nutnosť rešpektovania rozsahu funkčných plôch podľa doterajšieho ÚPN HSA Košice v znení zmien a doplnkov, čo ovplyvní aj konečný rozsah perspektívneho záberu poľnohospodárskej pôdy na stavebné zámery.

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ nemá vplyv na spôsob využívania poľnohospodárskej pôdy, ponechanej ako produkčné plochy rastlinnej poľnohospodárskej výroby a nemá vplyv ani na kontamináciu pôdy ani na pôdnu eróziu, ktorá vzniká pri zanedbanom odkryve vrchných častí pôdy. Trvalú a účinnú protieróznú ochranu poľnohospodárskej pôdy vykonávaním ochranných opatrení podľa stupňa erózie poľnohospodárskej pôdy je povinný vykonávať každý užívateľ poľnohospodárskej pôdy v zmysle príslušných ustanovení zákona č. 220/2004 Z.z.

3.7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy

(napr. chránené, vzácné, ohrozené druhy a ich biotopy, migračné koridory živočíchov, zdravotný stav vegetácie a živočíšstva atď.)

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ má nepriamy pozitívny vplyv na faunu, flóru a ich biotopy, z dôvodu návrhu regulatívov ustanovujúcich rešpektovanie nadregionálneho, regionálneho a miestneho územného systému ekologickej stability, súčasťou ktorých sú zadefinované konkrétne prvky územného systému ekologickej stability

Biocentrum ako ekologicky významný segment krajiny, ktorý vytvára trvalé podmienky na rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev.

Biokoridor ako ekologicky významný segment krajiny umožňujúci migráciu organizmov a prepojenie biocentier.

Interakčný prvok ako segment krajiny, ktorý sprostredkúva priaznivé pôsobenie biocentier a biokoridorov na okolitú krajinu. Je prechodným článkom medzi vyčlenenými prvkami ÚSES a ostatnou krajinou.

Keďže koncept rozvoja funkčného využitia územia plne rešpektuje vyššie uvedený územný systém ekologickej stability, nepriamy negatívny vplyv strategického dokumentu na faunu, flóru a ich biotopy je málo významný. Vzhľadom na polohu väčšiny významných prírodných ekosystémov od navrhovaných funkčných plôch podľa konceptu strategického dokumentu, nie je predpoklad priameho negatívneho vplyvu na genofond a biodiverzitu záujmového územia mesta Košice. Konkrétnu identifikáciu zásahov do existujúcich biotopov a porastov bude možné určiť až pri umiestňovaní konkrétnych stavieb na konkrétnych pozemkoch, v zmysle *príslušných ustanovení zákona o ochrane prírody a krajiny*.

Strategický dokument má pozitívny vplyv na ochranu biotopov fauny a flóry návrhom nasledovných regulatívov záväznej časti:

Vo variante „A“:

C.5.3.5 Zachovať biotopy národného a európskeho významu

Vo variante „B“:

C.5.3.4 rešpektovať resp. zachovať biotopy národného a európskeho významu na území mesta

3.8. Vplyvy na krajinu

štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny.

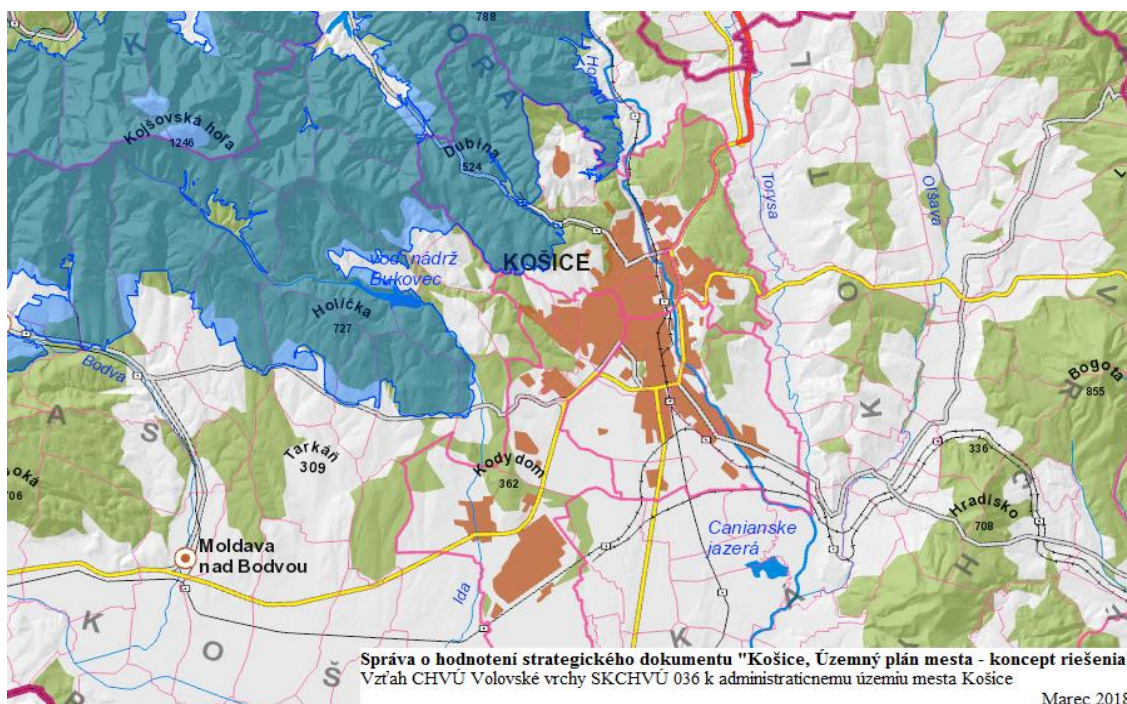
Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ má nepriamy významný vplyv na štruktúru a využívanie krajiny a jej scenériu, z dôvodu návrhu priestorového usporiadania funkčných plôch. Oba varianty konceptu strategického dokumentu rešpektujú súčasnú scenériu mestskej krajiny, chránia významné kompozičné urbanistické prvky (dominanty, kompozičné osi, gradáciu hmôt smerom k centru mesta). Navrhuje mestský priestor na sústredenie výškových stavieb, chráni panoramatický obraz historického jadra pred jeho znehodnotením nevhodnou formou zástavby. Scenéria krajiny za navrhovanou neprekročiteľnou hranicou zástavby mesta zostáva zachovaná v pôvodnom stave.

3.9. Vplyvy na chránené územia

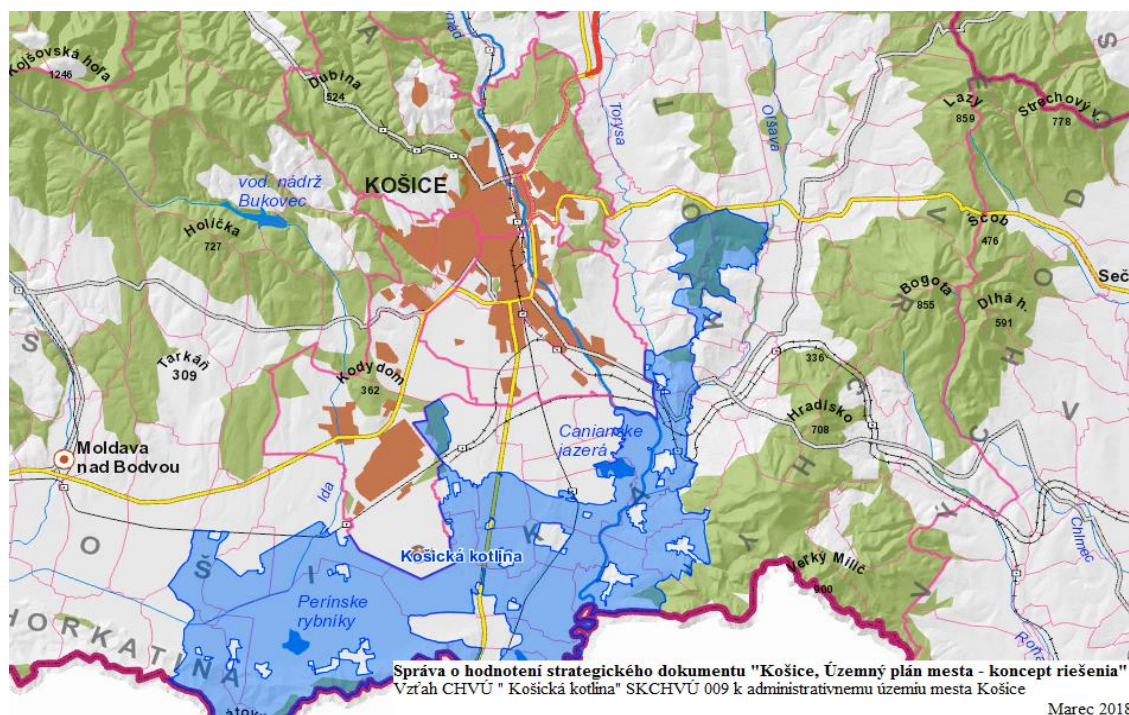
a ochranné pásma [napr. navrhované chránené vtáčie územia, územia európskeho významu, európska sústava chránených území (Natura 2000), národné parky, chránené krajinné oblasti, chránené vodohospodárske oblasti], na územný systém ekologickej stability.

Strategický dokument, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ má priame pozitívne vplyvy na chránené územia, ochranné pásma a územný systém ekologickej stability ich explicitným vymedzením v záväznej časti územnoplánovacej dokumentácie.

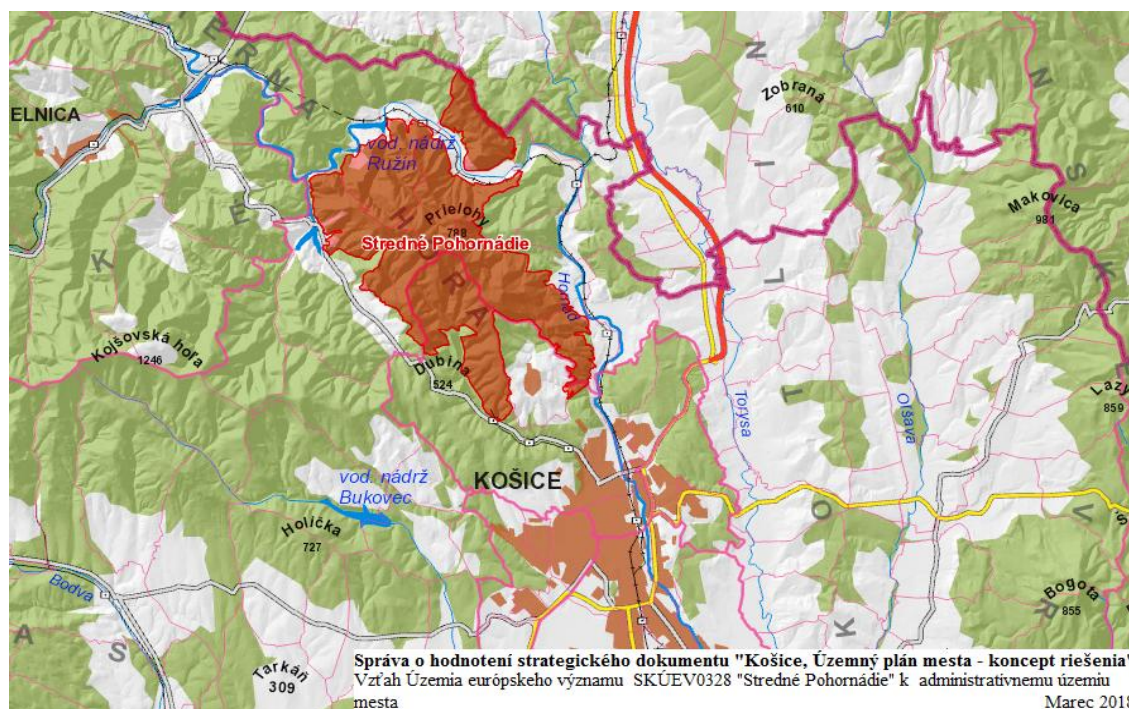
V kombinácii s ostatnými strategickými dokumentami ochrany prírody a krajiny a strategickými dokumentami, ktorými je územnoplánovacia dokumentácia (Konceptia územného rozvoja Slovenska, Územný plán regiónu Košického kraja) má strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ pozitívny kumulatívny vplyv na ochranu európskej sústavy chránených území NATURA 2000. Strategický dokument sa návrhom rozsahu priestorového usporiadania a funkčného využitia plôch urbanizovaného územia nedotýka európskej sústavy chránených území NATURA 2000.



Zdroj: ŠOP SR, komplexný informačný monitorovací systém, www.biomonitoring.sk marec 2018



Zdroj: ŠOP SR, komplexný informačný monitorovací systém, www.biomonitoring.sk marec 2018



Zdroj: ŠOP SR, komplexný informačný monitorovací systém, www.biomonitoring.sk marec 2018

Variant „A“ strategického dokumentu v záväznej časti navrhuje v regulatívoch:

C.5.3.1 rešpektovať chránené územia národného a európskeho významu: Prírodná pamiatka Kavečianska stráň, Chránený areál Košická botanická záhrada, Prírodná rezervácia Vysoký vrch a prírodné pamiatky: Jaskyňa v Dzurovej, Kavečianska jaskyňa, priepasť v Kavečanoch, Jaskyňa v Andrejovej skale I, Jaskyňa v Andrejovej skale II

- C.5.3.2 rešpektovať územia súvislej európskej sústavy chránených území -- NATURA 2000: Chránené vtáčie územie Košická kotlina SKCHVÚ009, Chránené vtáčie územie Volovské vrchy SKCHVÚ036
- C.5.3.3 rešpektovať územia súvislej európskej sústavy chránených území -- NATURA 2000 - územie európskeho významu Stredné Pohornádie (SKUEV0328)
- C.5.3.4 rešpektovať územia chránené podľa medzinárodných dohovorov: mokrade lokálneho (miestneho) významu Čvikotin háj (Hutky) Sedimentačná nádrž VSŽ – Hutníky, Jazierko na Hlinisku („Pľuvátko“), Odkalisko Bankov, Čičky, Poľov, Lorinčík.

Variant „B“ strategického dokumentu v záväznej časti navrhuje v regulatívoch :

- C.5.3.1 rešpektovať chránené územia prírody
 - Prírodná pamiatka (PP) Kavečianska stráň
 - Chránený areál (CHA) Košická botanická záhrada
 - Prírodná rezervácia (PR) Vysoký vrch
 - PP Jaskyňa v Dzurovej (Daniská)
 - PP Kavečianska jaskyňa (Smetisko, jaskyňa pri ceste)
 - PP priepasť v Kavečanoch
 - PP Jaskyňa v Andrejovej skale I (Andrejova jaskyňa)
 - PP Jaskyňa v Andrejovej skale II (Andrejova jaskyňa II)
- C.5.3.2 rešpektovať chránené územia siete NATURA 2000
 - Chránené vtáčie územie Košická kotlina SKCHVÚ009
 - Chránené vtáčie územie Volovské vrchy SKCHVÚ036
 - Územie európskeho významu Stredné Pohornádie SKUEV0328
- C.5.3.3 rešpektovať územia chránené podľa medzinárodných dohovorov – mokrade regionálneho a lokálneho významu na území mesta
 - mokrade lokálneho (miestneho) významu Čvikotin háj (Hutky) Sedimentačná nádrž VSŽ – Hutníky, Jazierko na Hlinisku („Pľuvátko“), Odkalisko Bankov, Čičky, Poľov, Lorinčík

Strategický dokument bližšie nešpecifikuje spôsob ochrany vyššie uvedených chránených území. Z hľadiska všeobecných princípov ochrany prírody z konceptu riešenia strategického dokumentu vyplýva, že chránené územia a chránené prírodné prvky nie sú atakované konkrétnymi rozvojovými činnosťami a budú aj naďalej zachované a chránené.

Strategický dokument má priamy pozitívny vplyv na miestny územný systém ekologickej stability určením zásad a regulatívov na zvýšenie ekologickej stability krajiny:

Vo variante „A“

- C.5.4.1 rešpektovať aj vyčlenené prvky územného systému ekologickej stability na území mesta
- C.5.4.2 v biocentrách a biokoridoroch na území mesta, ktoré sú zároveň využívané ako lokality pre oddych a rekreáciu (parky, prírodné areály, vodné plochy), s výskytom významných druhov fauny a flóry, je potrebné regulovať intenzitu ich využitia na uvedené aktivity, s ohľadom na únosnú mieru ovplyvňovania miestnej bioty (prípadne stanoviť aj určité sezónne obmedzenia)
- C.5.4.3 zachovať vodné plochy na území mesta minimálne v súčasnom množstve, prípadne ich aj rozšíriť
- C.5.4.4 reguláciu vodných tokov a protipovodňové opatrenia realizovať ekologicky prijateľnými formami, v maximálnej miere, zachovať prirodzenú konfiguráciu terénu brehov a zastúpenie brehových porastov, technické protipovodňové prvky realizovať s ohľadom na ich citlivé zakomponovanie do prírodného prostredia
- C.5.4.5 nepripustiť znižovanie výmery plôch verejnej zelene, revitalizovať plochy verejnej zelene v zastavanom území mesta, pri obnove verejnej zelene sa zamerať aj na dobudovanie verejnej zelene na plochách sídlisk, postupne nahradiť nevhodné druhové zloženie vysadených drevín (samičie jedince topoľa, kanadské topole) a pri obnove preferovať pôvodné druhy drevín
- C.5.4.6 stabilizovať plochy so skupinovou a líniovou nelesnou drevinovou vegetáciou a tieto považovať za plochy s ekostabilizačnou funkciou

- C.5.4.7 nepripustiť znižovanie výmery akejkoľvek zelene v meste
- C.5.4.8 chrániť plochy zelene označené symbolom „PARK“ (výkres č. 2) pre rozširovanie výmery parkov v optimálnej dostupnosti pre obyvateľov
- C.5.4.9 pozdĺž vodných tokov ponechať pásy plôch pre obnovu brehovej vegetácie
- C.5.4.10 vo významných polohách urbánnej štruktúry mesta a na významných námestiach a priestranstvách umiestňovať výtvarné akcenty (pamätník, socha, fontána a pod.)
- C.5.4.11 nepovoľovať umiestnenie reklamných pútačov (billboardov) na fasádach budov v celom meste
- C.5.4.12 reklamné a informačné zariadenia umiestňovať v zastavanom a nezastavanom území mesta, len s predchádzajúcim súhlasom mesta
- C.5.4.13 súbežne s výstavbou vytvárať aj plochy verejnej zelene, v prípade nutnosti likvidácie zelene v zastavanom území mesta je potrebné tieto plochy nahradiť založením adekvátnych plôch novej zelene
- C.5.4.14 pri vytváraní nových obytných celkov s rodinnými domami vymedzovať dostatočne veľké výmery pozemkov, s cieľom dosiahnuť i vyššiu výmeru prídomyých záhrad s dostatkom zelene
- C.5.4.15 v kontaktnom pásme medzi rodinnými domami a vyššou zástavbou dodržať odstup v šírke rovnajúcej sa min. dvojnásobku výšky nadzemnej časti vyššej zástavby
- C.5.4.16 zvyšovať podiel zelene v antropogénnych biotopoch – najmä v okolí železničných a cestných komunikácií

Vo variante „B“

- C.5.4.1 rešpektovať prvky územného systému ekologickej stability na území mesta v prospech verejného zdravia
- C.5.4.2 zabezpečiť likvidáciu invázných druhov rastlín, vo voľnej krajine, ale aj v zastavanom území - zoznam invázných rastlín je uvedený v prílohe č.2 Vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z.z. ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny
- C.5.4.3 zachovať existujúce vodné plochy z hľadiska ich prínosu z krajinárskeho, biologického aj rekreačného významu
- C.5.4.4 zachovať a udržiavať solitérnu mimolesnú vegetáciu, brehovú porasty a líniovú zeleň vo voľnej krajine
- C.5.4.5 nepripustiť znižovanie výmery plôch verejnej zelene, revitalizovať plochy verejnej zelene v zastavanom území mesta, pri obnove verejnej zelene sa zamerať aj na dobudovanie verejnej zelene na plochách sídlisk, postupne nahradiť nevhodné druhové zloženie vysadených drevín
- C.5.4.6 v prípade likvidácie zelene v zastavanom území mesta je potrebné zabezpečiť adekvátnu náhradnú výsadbu
- C.5.4.7 realizovať opatrenia typu výsadba izolačnej líniovej zelene strednej a vysokej etáže pozdĺž výrobných areálov na toku Hornád, ako pozitívny prvok scenérie nábrežia
- C.5.4.8 realizovať výsadbu zelených pásov, promenád (živé ploty, líniová zeleň strednej etáže) s využitím vhodných lokalít pre oddychové plochy pozdĺž toku Hornád ako pozitívny prvok scenérie nábrežia a ako možnosti prístupnosti toku obyvateľom mesta

3.10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky

vplyvy na archeologické náleziská.

Strategický dokument, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ má priamy pozitívny vplyv na kultúrne a historické pamiatky návrhom nasledovných regulatívov:

Vo variante „A“:

- C.5.1.1 pri činnosti na území, kde sa predpokladá ohrozenie pamiatkových hodnôt a archeologických nálezov, je nevyhnutné vykonať záchranný výskum, o nevyhnutnosti vykonať záchranný výskum rozhoduje Krajský pamiatkový úrad Košice,
- C.5.1.2 v prípade náhodného archeologického nálezu mimo povolenú stavbu postupovať podľa §40 pamiatkového zákona,
- C.5.1.3 pri územnom rozvoja mesta uplatňovať dokument Zásady ochrany Mestskej pamiatkovej rezervácie v Košiciach

- C.5.1.4 zachovať historický pôdorys jadra mesta a z neho vyplývajúce urbanistické vzťahy
- C.5.1.5 zachovať historicky vzniknuté verejné priestranstvá mesta (najmä: ulice, námestia, parky, stromoradia, trávnaté plochy, záhrady)
- C.5.1.6 zachovať pôvodný (historický) výraz, hmotnú a priestorovú skladbu objektov, objekty, resp. ich časti nenadstavovať o ďalšie podlažia
- C.5.1.7 v ochranného pásma MPR rešpektovať historické uličné čiary, historickú zeleň, súčasnú hmotovú a priestorovú skladbu historických objektov, ako aj ich hodnotné architektonické, výtvarné a umelecko – remeselné prvky
- C.5.1.8 zachovať vizuálne prepojenie historického jadra s krajinárskym (neurbanizovaným) zázemím
- C.5.1.9 zachovať archeologické náleziská, evidované ako pamiatky
- C.5.1.10 zachovať historickú zeleň
- C.5.1.11 zachovať historické sídelné štruktúry bývalých samostatných obcí
- C.5.1.12 zachovať špecifické urbanisticko–historické plochy, areály a archeologické lokality
- C.5.1.13 zachovať pohľadové osi: na MPR z Moldavskej ulice, na MPR z evanjelického cintorína, MPR z lokality Červený breh, na MPR od Furče, z Herlianskej cesty, na Dóm sv. Alžbety z Južnej triedy, obojsmerná pohľadová os MPR – Hradová
- C.5.1.14 do zoznamu pamätihodností mesta zapísať bývalý Židovský cintorín na Štítovej ulici a bývalý Evanjelický cintorín a Žriedlovej ulici, tieto lokality funkčne stabilizovať ako súčasť zelenej kostry mesta

Vo variante „B“:

- C.5.1.1 rešpektovať požiadavky na ochranu pamiatkového územia „Mestská pamiatková rezervácia“ v zmysle Zákona č.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu, rešpektovať schválené „Zásady ochrany pamiatkového územia Mestská pamiatková rezervácia v Košiciach, ktoré nadobudli účinnosť 1.9.2005
- C.5.1.2 rešpektovať požiadavky na ochranu pamiatkového fondu týkajúce sa objektov zapísaných v ÚZPF – register nehnuteľných kultúrnych pamiatok.
- C.5.1.3 v zmysle Zákona č.49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu dodržiavať všeobecné podmienky pri ochrane pamiatkového fondu, podľa ktorého je každý subjekt povinný správať sa tak, aby svojím konaním neohrozil základnú ochranu neodkrytých archeologických nálezísk a nespôsobil nepriaznivé zmeny ich stavu.
- C.5.1.4 rešpektovať pohľadové osi: na MPR z Moldavskej ulice, na MPR z evanjelického cintorína, na MPR z lokality Červený breh, na MPR od Furče, z Herlianskej cesty, na Dóm sv. Alžbety z Južnej triedy, obojsmerná pohľadová os MPR – Hradová, obojsmerná pohľadová os Dóm sv. Alžbety – výšková budova Univerzitnej nemocnice
- C.5.1.5 rešpektovať navrhované pohľadové osi: na MPR z Gemerskej ulice, na MPR z lokality Železníky, na MPR z Triedy generála Svobodu (sídlisko Dargovských hrdinov), na MPR z Americkej triedy (sídlisko Ťahanovce)

Z porovnania regulatívov na ochranu kultúrnych a historických pamiatok je zrejmé dôslednejšie prepracovanie zásad ochrany kultúrneho dedičstva vo variante „A“

Nepriamo pozitívne vplyvy na archeologické náleziská vyplývajú z návrhu regulatívov C.5.1.1.; C.5.1.2 vo variante „A“ a C.5.1.3 vo variante „B“

3.11. Vplyvy na paleontologické náleziská

a významné geologické lokality

Na katastrálnom (administratívnom) území mesta Košice, nie sú evidované paleontologické náleziská a významné geologické lokality, priamo dotknuté urbanistickým rozvojom mesta. Na prípadné odkryvy paleontologických nálezov pri stavebných prácach na funkčných plochách sa vzťahuje regulatív o ochrane archeologických nálezov.

3.12. Iné vplyvy

Iné vplyvy strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ na životné prostredie a zdravie obyvateľov nie sú identifikované

3.13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov

z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s platnými právnymi predpismi.

Správa o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ hodnotí očakávané vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie mesta a zdravie obyvateľov. Podstatou environmentálneho hodnotenia na strategického dokumentu, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia, je komplexné, systematické a transparentné hodnotenie environmentálnych dôsledkov navrhovaného strategického dokumentu. Environmentálne hodnotenie má zabezpečiť, aby sa environmentálne aspekty uplatnili v čo najskoršom štádiu rozhodovacieho procesu – v danom prípade v procese schvaľovania strategického dokumentu, ktorým je Územný plán mesta Košice.

V prípade strategického dokumentu, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia, ide o hodnotenie rozvojového dokumentu, ktorý stanovuje „rámec“ pre budúce smerovanie rozvoja mesta, rozvojové aktivity na území mesta a pre konkrétne projekty na rozvojovom území mesta.

Environmentálne hodnotenie strategického dokumentu, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia, dáva dobré predpoklady pozitívne ovplyvniť návrh koncepcie územného rozvoja mesta a jeho jednotlivých funkčných zložiek a tak prispieť k skvalitneniu následného rozhodovacieho procesu podľa príslušných ustanovení stavebného zákona.

Očakávané vplyvy strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ sú z hľadiska ich významnosti pozitívnym prínosom pre postupné skvalitňovanie životné prostredia mesta Košice za predpokladu praktického uplatňovania regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania územia v procese projektovej a legislatívnej prípravy jednotlivých činností umiestňovaných na príslušných funkčných plochách

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ spracovaný podľa § 11 a § 13 stavebného zákona a podľa § 12 vyhlášky č. 55/2001 Z.z. o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii, je spracovaný v súlade:

- so záväznou časťou Územného plánu regiónu – ÚPN VÚC Košického samosprávneho kraja v znení neskorších zmien a doplnkov
- so Zadaním pre spracovanie Územného plánu mesta Košice
- s ostatnými relevantnými právnymi predpismi, ktorými sú najmä:
 - Ústavný zákon č. 460/1992 Zb. v znení neskorších predpisov - Ústava Slovenskej republiky
 - Zákon č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov (stavebný zákon)
 - Zákon č. 49/2002 Z.z. o ochrane pamiatkového fondu
 - Zákon č.17/1992 Zb. v znení neskorších predpisov o životnom prostredí
 - Zákon č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny
 - Zákon č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov
 - Zákon č. 7/2010 Z.z. o ochrane pred povodňami
 - Zákon č. 442/2002 Z.z. o verejných vodovodoch a verejných kanalizáciách v znení neskorších predpisov
 - Zákon č. 478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia
 - Zákon č. 79/2015 Z.z. o odpadoch
 - Zákon č. 103/2015 Z.z. o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia v znení neskorších predpisov
 - Zákon č. 131/2010 Z.z. o pohrebníctve
 - Zákon č. 42/1994 Z.z. o civilnej ochrane obyvateľstva v znení neskorších predpisov
 - Zákon č. 319/2002 Z.z o obrane SR
 - Zákon č. 314/2001 Z.z. o ochrane pred požiarimi
 - Zákon č. 220/2004 Z.z. o ochrane poľnohospodárskej pôdy v znení neskorších predpisov
 - Zákon č. 326/2005 Z.z. o lesoch v znení neskorších zmien a doplnkov
 - Zákon č. 656/2004 Z.z o energetike
 - Zákon č. 657/2004 Z.z. tepelnej energetike

- Zákon č. 143/1998 Z.z. o civilnom letectve
- Zákon č. 135/1961 Zb. (cestný zákon) v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 259/1993 Z.z. o železničiaroch SR
- Zákon č. 44/1988 Zb. (banský zákon) v znení neskorších predpisov
- Zákon č. 569/2007 Z.z. (geologický zákon)

C-IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie

Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie majú v návrhu strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ praktický odraz vo formulovaní:

- C1- Zásad a regulatívov priestorového usporiadania a funkčného využívania územia regionálnych, priestorových, kultúrno – historických a krajinnoekologických
- C2- Určenia prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok využitia jednotlivých plôch
- C3- Zásad a regulatívov umiestnenia občianskeho vybavenia územia
- C4- Zásad a regulatívov umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia územia
- C5- Zásad a regulatívov zachovania kultúrohistorických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby Krajiny, vytvárania a udržiavania ekologickej stability vrátane plôch zelene
- C6- Zásad a regulatívov starostlivosti o životné prostredie
- C7- Vymedzenia zastavaného územia mesta
- C8- Vymedzenia ochranných pásiem a chránených území podľa osobitných predpisov
- C9- Plôch na verejnoprospešné stavby, na vykonanie delenia a sceľovania pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny
- C10- Určenia, na ktoré časti je potrebné obstarat', schváliť územný plán zóny
- C11- Zoznamu verejnoprospešných stavieb
- C12- Schémy záväzných častí riešenia a verejnoprospešných stavieb

Navrhované opatrenia resp. regulatívy budú spresnené na základe podmienok a pripomienok, uvedených v stanoviskách dotknutých orgánov štátnej správy, dotknutých právnických osôb, dotknutého samosprávneho kraja, dotknutých mestských častí, susedných obcí a verejnosti, resp. dotknutej verejnosti vymedzenej zákonom č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov.

C-V. Porovnanie variantov zohľadňujúcich ciele a geografický rozmer strategického dokumentu vrátane porovnania s nulovým variantom

1. Tvorba súboru kritérií a určenie ich dôležitosti na výber optimálneho variantu.

Súbor kritérií na výber optimálneho variantu z hľadiska vplyvov na životné prostredie (bez zohľadnenia stanovísk a pripomienok ku konceptu ÚPN mesta Košice) je pre účel porovnania navrhnutých variantov s nulovým variantom zostavený nasledovne:

- vplyvy na kvalitu života obyvateľstva
- vplyvy na prírodné prostredie – abiotické zložky
- vplyvy na prírodné prostredie – biotické zložky
- vplyvy na krajinu, urbánny komplex a funkčné využitie územia

· vplyvy na ekonomické ukazovatele a hospodárstvo

V rámci hodnotenia vplyvov je zvolená bodovacia (známkovacia) stupnica v rozpätí od -1 do -5 pre nepriaznivé vplyvy, a +1 až +5 pre hodnotenie očakávaných priaznivých vplyvov funkčného využitia územia na životné prostredie.

Definovanie verbálno-numerickej stupnice podľa charakteru hodnoteného parametra

Známka hodnotenia	Popis vplyvov
0	žiadny vplyv sa neočakáva
+/-1	vplyv málo významný, na malom území, s lokálnym pôsobením, krátkodobý, bez rizík, vzhľadom na autoregeneračnú schopnosť prírodného prostredia bez následkov na kvalite prostredia oproti súčasnému stavu
+/-2	vplyv menšieho významu, miestny, krátkodobý, eliminovateľný dostupnými technickými a organizačnými opatreniami, s malými rizikami ovplyvnenia kvality zložiek životného prostredia
+/-3	stredne významný vplyv, s väčšou územnou pôsobnosťou alebo strednodobý, s vplyvom na väčší počet obyvateľov, v prípade negatívneho pôsobenia vplyv pôsobiaci zraniteľnom území, iba čiastočne eliminovateľný technickými prostriedkami, s očakávanými identifikovanými rizikami na zmenu kvality životného prostredia
+/-4	významný vplyv, rozsiahly zásah do prírodného alebo sociálneho prostredia, s veľkou plochou vplyvu alebo veľkým počtom zasiahnutých obyvateľov, v prípade negatívneho pôsobenia vplyv pôsobiaci trvalo s dôsledkami, ktoré prostredie nie je schopné zvládnuť, alebo znamená trvalú zmenu alebo zánik pôvodnej štruktúry prirodzeného charakteru, prípadne pôsobiaci vo veľmi zraniteľnom prostredí s vysokým rizikom zmeny kvality prostredia
+/-5	veľmi významný vplyv, nevratný s dlhodobým pôsobením na rozsiahlom území alebo s dopadom na celé sídla, v prípade negatívneho pôsobenia vplyv pôsobiaci v kriticky zraniteľnom prostredí s trvalými následkami, bez možnosti eliminácie alebo regenerácie

Pre hodnotenie vplyvu návrhu strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice– koncept riešenia“ boli v Rozsahu hodnotenia, určeného podľa § 8 zákona č. 24/2006 Z.z. určené nasledovné varianty:

1.variant:

Koncepcia územného rozvoja podľa demografickej prognózy, t.j. stabilizovaný počet obyvateľov na súčasnej úrovni cca 250 – 260 tisíc

2. variant:

Koncepcia územného rozvoja pre nárast počtu obyvateľov na cca 300 tisíc, v zmysle víťazného návrhu súťaže návrhov „Návrh zásad a základných smerov územného rozvoja mesta Košice“

Nulový variant predstavuje stav, kedy sa územný rozvoj mesta bude riadiť aj naďalej podľa záväznej časti ÚPN HSA Košice v znení neskorších mien a doplnkov

2. Porovnanie variantov z hľadiska vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia

Vybrané kritériá pre výber optimálneho variantu ocenené kladnými hodnotami pre pozitívne vplyvy, zápornými hodnotami pre negatívne vplyvy v celkovom rozmedzí od +5 po -5.

Porovnanie variantov strategického dokumentu s nulovým variantom podľa ich vplyvov na ŽP a obyvateľstvo

Vplyv	nulový variant	variant A	Variant B
1.Vplyvy na kvalitu života obyvateľov			
1.1 Vplyv na obyvateľov v dôsledku zvýšenia znečistenia ovzdušia	-2	+1	+1
1.2 Vplyv na obyvateľov v dôsledku zvýšenia hluku	-1	+1	+1
1.3 Vplyv na rekreáciu a cestovný ruch	+1	+1	+2

1.4 Vplyv na bývanie	+1	+2	+3
Celkové hodnotenie – negatívne vplyvy	-1,5	-1	0
Celkové hodnotenie – pozitívne vplyvy	+1	+1,25	+1,75
2. Vplyvy na prírodné prostredie – abiotické zložky			
2.1 Vplyv na horninové prostredie	-1	-1	-1
2.2 Vplyv na klimatické pomery	+1	+1	+1
2.3 Vplyv na ovzdušie	-2	+1	+1
2.4 Vplyv na kvalitu podzemných a povrchových vôd	-1	+1	+1
2.5 Záber pôdy erózia, riziko kontaminácie	-3	-2	-1
Celkové hodnotenie negatívne vplyvy	-1,75	-1,5	-1
Celkové hodnotenie pozitívne vplyvy	+1	+1	+1
3. Vplyv na prírodné prostredie – biotické zložky			
3.1 Likvidácia biotopov	-3	-2	-1
3.2 Zmena vegetácie a živočíšnych druhov v okolí	-3	-2	-1
3.3 Zmena akustických a optických účinkov	-2	+1	+2
3.4 Šírenie invázných druhov rastlín	0	0	0
3.5 Vplyv na chránené územia	+1	+1	+1
3.6 Vplyv na prvky ÚSES	+1	+1	+1
Celkové hodnotenie negatívne vplyvy	-2,6	-2	-1
Celkové hodnotenie pozitívne vplyvy	+1	+1	+1,3
4. Vplyv na krajinu, urbánny priestor, a funkčné využitie územia			
4.1 Vplyv na štruktúru a využívanie krajiny	-1	+1	+2
4.2 Vplyv na scenériu krajiny	-1	+1	+2
Celkové hodnotenie negatívne vplyvy	-1	0	0
Celkové hodnotenie pozitívne vplyvy	0	+1	+2
5. Vplyvy na ekonomické ukazovatele a hospodárstvo			
5.1 Vplyvy na ekonomické ukazovatele mesta	+1	+2	+1
5.2 Vplyvy na rozvoj funkčných zložiek mesta	+1	+2	+3
Celkové hodnotenie negatívne vplyvy	0	0	0
Celkové hodnotenie pozitívne vplyvy	+1	+2	+2
Sumár negatívnych vplyvov	-1,37	-0,9	-0,4
Sumár pozitívnych vplyvov	+0,6	+1,25	+1,6

Z porovnania vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane zdravia vyplýva snaha nového strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice - koncept“ nastaviť regulatívy celkového územného mesta tak, aby uskutočňovaním konkrétnych aktivít a činností, majúcich vplyv na životné prostredie, dochádzalo k celkovému skvalitňovaniu životného prostredia mesta Košíc. Zo sumáru pozitívnych a negatívnych vplyvov jednotlivých variant na ŽP vyplýva mierny pozitívnejší vplyv variantu B, ktorý je z hľadiska voľby odporúčaného variantu nepodstatný, keďže nie sú známe stanoviská a pripomienky účastníkov prerokovania strategického dokumentu podľa § 21 ods. 3 stavebného zákona

C-VI. Metódy použité v procese hodnotenia vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie a zdravie a spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia

V procese hodnotenia vplyvov Územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ na životné prostredie a zdravie, sú použité metódy analýzy, porovnania a syntézy javov, súvisiacich s priestorovým usporiadaním územia mesta a funkčným využitím plôch, navrhnutých v jednotlivých variantoch. Proces tvorby Správy o hodnotení strategického dokumentu prebiehal súbežne s tvorbou strategického dokumentu. Metódy použité v procese hodnotenia nezahŕňujú výstupy z prerokovania strategického dokumentu „Košice, Územný plán mesta – koncept riešenia“, keďže Správa o hodnotení je súčasťou konceptu územnoplánovacej dokumentácie, prerokovávanej podľa príslušných ustanovení §21 stavebného zákona. Popis a analýza javov je jednak identická s popisom a analýzou uvedenou v prieskumoch a rozboroch a v Zadaní pre Územný plán mesta Košice, jednak popisuje, analyzuje a porovnáva varianty konceptu územného rozvoja mesta. Z porovnania riešení jednotlivých variant – ich silných a slabých stránok – je odvodená syntéza v podobe odporúčania vhodnejšieho variantu. (viď kap. C-V).

Spôsob a zdroje získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia:

Zdrojmi získavania údajov o súčasnom stave životného prostredia a zdravia boli informácie uvedené v stanoviskách dotknutých orgánov, zaujatých v procese prípravných prác obstarávania Územného plánu mesta Košice, v procese prerokovania Zadaní pre Územný plán mesta Košice, oficiálne podklady a dokumenty mesta Košice a informácie dotknutých orgánov štátnej správy o stave životného prostredia a zdravia. Spôsob ich získavania bol jednak oficiálny – na základe žiadosti mesta Košice, jednak neoficiálny – informácie získané prostredníctvom internetu.

C-VII. Nedostatky a neurčitosti v poznatkoch, ktoré sa vyskytli pri vypracúvaní správy o hodnotení

Pri vypracovaní Správy o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ sa vyskytli nedostatky a neurčitosti vyplývajúce z obsahovej štruktúry Správy o hodnotení. Tá obsahuje kapitoly o problematike, ktorú strategický dokument, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ nerieši. Jedná sa hlavne o údaje o výstupoch strategického dokumentu, ktoré nie sú predmetom riešenia strategického dokumentu, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia

C-VIII. Všeobecne záverečné zhrnutie

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ riešený v oboch variantoch (variant „A“ – územný rozvoj mesta do roku 2035 pre cca 240 tisíc obyvateľov, variant „B“ – územný rozvoj mesta Košice do roku 2035 pre cca 300 tisíc obyvateľov) je strategicky zameraný na skvalitnenie a intenzifikáciu súčasnej urbanistickej štruktúry mesta a na ochranu prírody v zmysle zásad definovaných v nedregionálnom, regionálnom a miestnom územnom systéme ekologickej stability. Oba varianty kladú dôraz na kvalitu funkčnej štruktúry a únosnú mieru intenzity využitia funkčných plôch v mestskom prostredí a transformáciu extenzívnych nevyužívaných plôch pozdĺž rieky Hornád na polyfunkčné plochy bývania a občianskeho vybavenia

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ v oboch variantoch navrhuje novú hranicu zastavaného územia mesta, v zmysle § 139 a ods.8 zákona č. 50/1976 Zb. znení neskorších predpisov (stavebný zákon), na ktorom je možné po splnení príslušných územnoplánovacích,

urbanistických, technických a environmentálnych podmienok umiestňovať činnosti a zariadenia, ovplyvňujúce životné prostredie, ekologickú stabilitu, kultúrno-historické hodnoty územia, územný rozvoj a tvorbu krajiny.

Tieto tvorivé princípy majú odraz v návrhu regulatívov záväznej časti strategického dokumentu pre:

- stabilizáciu a skvalitnenie súčasnej hmotovo priestorovej štruktúry mesta
- transformačné procesy funkčného využitia bownfieldov
- rozvojové funkčné plochy podmienené perspektívnym záberom poľnohospodárskej pôdy
- dopravný komunikačný systém mesta
- rozvoj zložiek verejného technického vybavenia územia mesta
- ochranu životného prostredia, systému ekologickej stability a zelene
- ochranu kultúrneho dedičstva, prírodných zdrojov a krajiny

Návrh strategického dokumentu v oboch variantoch plne rešpektuje európsku sústavu chránených území NATURA 2000 – SKCHVÚ036 Volovské vrchy a SKÚEV 0328 Stredné Pohornádie, v území ktorých nie je navrhované žiadne funkčné využitie, vytvárajúce rámec pre možný rozvoj činností s negatívnym vplyvom na jednotlivé zložky životného prostredia a krajinný obraz chránených území.

Z porovnania jednotlivých variant konceptu strategického dokumentu s nulovým variantom, t.j. s doterajším strategickým dokumentom, ktorým je Územný plán HSA Košice v znení zmien a doplnkov vyplýva, že rozdiely v návrhu koncepcie rozvoja územia mesta sú z hľadiska predpokladaných vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľov nepodstatné. Oba varianty plne rešpektujú nadregionálny, regionálny a miestny územný systém ekologickej stability, ktorého zásady sú zapracované do návrhu záväznej časti strategického dokumentu.

Rizikom oboch variant strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ je návrh výraznej redukcie resp. zrušenia funkčných plôch, na ktorých podľa doteraz platného Územného plánu HSA Košice v znení zmien a doplnkov eviduje orgán územného plánovania developerské aktivity, zamerané na majetkoprávne vysporiadanie pozemkov a na obstarávanie územných plánov zón v súlade s doterajšou záväznou časťou Územného plánu HSA Košice v znení zmien a doplnkov, poskytujúcou jednotlivým developerom právnu istotu pri investorskej príprave stavieb.

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ je spracovaný v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov a s ostatnými právnymi predpismi, relevantnými pre obstarávanie územnoplánovacej dokumentácie. Rešpektuje záväzné regulatívy územného rozvoja, vyplývajúce pre územie mesta Košice z Územného plánu regiónu Košického samosprávneho kraja v znení zmien a doplnkov. Podrobná analýza konceptu riešenia strategického dokumentu preukázala určité nezrovnalosti v dodržaní požiadaviek na riešenie konceptu, definovaných v Zadaní pre spracovanie Územného plánu mesta Košice.

Správa o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ nemá ambíciu hodnotiť vhodnosť resp. nevhodnosť ktoréhokoľvek variantu, vzhľadom na proces jej prerokovania súčasne s konceptom strategického dokumentu podľa § 21 ods.10 stavebného zákona. Stanoviská a pripomienky k Správe o hodnotení a stanoviská a pripomienky k strategickému dokumentu

„Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ budú podkladom pre spracovanie odborného posudku k strategickému dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ podľa § 13 zákona č. 24/2006 Z.z. v znení neskorších predpisov, ktorého závery a odporúčania budú zapracované v zmysle § 21 ods. 7 stavebného do súborného stanoviska ku konceptu strategického dokumentu

C-IX. Zoznam riešiteľov a organizácií, ktoré sa na vypracovaní správy o hodnotení podieľali, ich podpis (pečiatka)

Ing. arch. Vladimír Debnár, odborne spôsobilá osoba na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie

C-X. Zoznam doplňujúcich analytických správ a štúdií, ktoré sú k dispozícii u navrhovateľa a ktoré boli podkladom na vypracovanie správy o hodnotení

- Územný plán hospodársko - sídelnej aglomerácie Košice v znení neskorších zmien a doplnkov
- Územný plán mesta Košice, Prieskumy a rozbor, Združenie ÚPN-MKE, máj 2016
- Zadanie pre Územný plán mesta Košice, Magistrát mesta Košice, ÚHA, november 2016
- Výsledky rokovaní so zástupcami jednotlivých mestských častí
- Stratégia rozvoja dopravy a dopravných stavieb mesta Košice, NDCon spol. s r.o., 2015
- Urbanistická štúdia „Výškové zónovanie mesta Košice“ 2013
- Miestny územný systém ekologickej stability mesta Košice, 2013
- Urbanistická štúdia „Mestská zeleň Košice“ 2013
- Program rozvoja mesta Košice na obdobie rokov 2015 – 2020 s výhľadom do roku 2025
- Integrovaná územná stratégia udržateľného mestského rozvoja funkčného územia mesta Košice
- Koncepcia rozvoja mesta Košice v oblasti tepelnej energetiky
- Rozsah hodnotenia, určený podľa § 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EIA“) pre hodnotenie vplyvov navrhovaného strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice“

C-XI. Dátum a potvrdenie správnosti a úplnosti údajov podpisom (pečiatkou) oprávneného zástupcu navrhovateľa

28.03.2018

.....
JUDr. Martin Petruško
námestník primátora

Príloha

k Správe o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“

Celkové zhodnotenie splnenia Rozsahu hodnotenia, určený podľa § 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EIA“) pre hodnotenie vplyvov navrhovaného strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice“

Obstarávateľ strategického dokumentu – Mesto Košice, v zastúpení primátorom mesta MUDr. Richardom Rašim, PhD., MPH, predložil Okresnému úradu Košice, odboru starostlivosti o životné prostredie, (ďalej len „okresný úrad“) podľa § 5 ods. 1 zákona o EIA dňa 20.07.2015 Oznámenie o strategickom dokumente (ďalej len „oznámenie“) „**Územný plán mesta Košice**“. Okresný úrad Košice, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, určil podľa § 8 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o EIA“) pre hodnotenie vplyvov navrhovaného strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice“ nasledovný Rozsah hodnotenia:

1. VARIANTY PRE ĎALŠIE HODNOTENIE

1. variant:

Koncepcia územného rozvoja podľa demografickej prognózy, t.j. stabilizovaný počet obyvateľov na súčasnej úrovni cca 250 – 260 tisíc

2. variant:

Koncepcia územného rozvoja pre nárast počtu obyvateľov na cca 300 tisíc, v zmysle víťazného návrhu súťaže návrhov „Návrh zásad a základných smerov územného rozvoja mesta Košice“

2. ROZSAH HODNOTENIA URČENÝCH VARIANTOV:

2.1. Všeobecné podmienky

2.1.1. Obstarávateľ zabezpečí vypracovanie správy o hodnotení strategického dokumentu ktorým je územnoplánovacia dokumentácia spolu s konceptom územného plánu. Vzhľadom na povahu, rozsah a dosah navrhovaného strategického dokumentu je potrebné, aby správa o hodnotení strategického dokumentu obsahovala primerané rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č. 5 zákona o EIA s osobitným prihliadnutím na body uvedené v časti špecifické požiadavky rozsahu hodnotenia.

Správa o hodnotení strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice - koncept riešenia“ je podľa § 21 ods. 10 zákona č. 50/1976 ZB. v znení neskorších predpisov súčasťou územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán mesta Košice - koncept riešenia,“ v obsahovej štruktúre podľa prílohy č. 5 zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

2.1.2. Pre hodnotenie strategického dokumentu sa nestanovuje časový harmonogram, ani žiadne špecifické požiadavky limitujúce časový rozsah hodnotenia resp. predloženia Správy o hodnotení.

Správa o hodnotení bola rozpracovaná súbežne s konceptom územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán mesta Košice - koncept riešenia“ a dopracovaná po vyexpedovaní územnoplánovacej dokumentácie „Územný plán mesta Košice - koncept riešenia“

2.1.3. Navrhovateľ doručí na okresný úrad, kompletne vyhotovenie správy o hodnotení strategického dokumentu spolu s konceptom územného plánu v počte 1 kus a 1 x na elektronickom nosiči dát. Okresný úrad si vyhradzuje právo spresniť konečný počet dokumentácií.

Na Okresný úrad Košice, odbor starostlivosti o ŽP je vyexpedovaná Správa o hodnotení strategického

dokumentu ktorým je územnoplánovacia dokumentácia „Územný plán mesta Košice - koncept riešenia“ - 1 x v listovej podobe, 1 x na CD a územnoplánovacia dokumentácia „Územný plán mesta Košice - koncept riešenia“ - 1 x v listovej podobe paré č. 4 (grafická časť, textová časť) a 1x na CD

2.2 Špecifické požiadavky

Pri príprave správy o hodnotení strategického dokumentu a samotného strategického dokumentu zohľadniť pripomienky a požiadavky dotknutých orgánov, obcí a verejnosti, ktoré boli zaslané k oznámeniu :

1. Riešiť otázku ochrany a využívania výhradných ložísk (dobývacích priestorov a chránených ložiskových území v dotknutom území v rámci ustanovených zásad a regulatívov v súlade s § 11 ods. 5 písm. d) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov.

Ochrana a využívanie výhradných ložísk riešené v kap. B15 „Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov, v súlade s §17 ods.5 a § 26 ods.3 banského zákona .

2. Pri tvorbe návrhu SD zohľadniť chránené územia a nezasahovať do nich. V tzv. voľnej krajine nezaberať kvalitné krajinné prvky (lúky, remízky, lesíky v poľnohospodárskej krajine, mokrade vrátane vodných plôch a tokov).

Strategický dokument „Územný plán mesta Košice - koncept riešenia,“ zohľadňuje chránené územia, zdokumentované v kapitole B.9.2.1. sprievodnej správy a nezasahuje do nich. Návrh funkčných plôch rešpektuje kvalitné krajinné prvky, ktoré sú súčasťou priestorovej urbanistickej štruktúry. Prvky územnej ochrany prírody a krajiny sú v oboch variantoch dokumentované ako stavový jav.

3. V správe o hodnotení vyhodnotiť zásahy do chránených území (národnej aj európskej sústavy), mieru fragmentácie hodnotných krajinných prvkov, narušenie migračných trás, kolízie živočíchov s dopravnými prostriedkami, riziko šírenia invázných druhov, zásahy do prvkov územného systému ekologickej stability, ovplyvnenie krajinného rázu.

Plošný a priestorový rozvoj mesta Košíc podľa konceptu strategického dokumentu nezasahuje do národnej a európskej sústavy chránených území NATURA 2000 – SKCHVÚ 036 Volovské vrchy, SKCHVÚ 009 Košická kotlina, SKÚEV0328 Stredné Pohornádie.

4. Vypracovať ako súčasť dokumentu aj návrh opatrení na zmiernenie negatívnych vplyvov na záujmy ochrany prírody (predovšetkým na migráciu živočíchov)

Za návrh opatrení na zmiernenie negatívnych vplyvov na záujmy ochrany prírody (predovšetkým na migráciu živočíchov) na úrovni strategického dokumentu, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ sa považujú Zásady a regulatívy na zvýšenie ekologickej stability krajiny

Vo variante „A“ – regulatívy (C.5.4.1 – C.5.4.9)

Vo variante „B“ . regulatívy C.5.4.1 – C.5.4.8)

Prípadné doplnenie a rozšírenie opatrení na zmiernenie negatívnych vplyvov na záujmy ochrany prírody vyplnú zo stanoviska orgánu ochrany prírody zaujatého v procese prerokovania podľa § 21 stavebného zákona.

5. V prípade možného priameho i nepriameho ovplyvnenia chránených území sústavy NATURA 2000 je treba vypracovať (odporúčame v samostatnej prílohe) tzv. primerané posúdenie vplyvov (vrátane kumulatívnych) navrhovaného strategického dokumentu na územia sústavy NATURA 2000 v zmysle čl. 63 smernice 92/43/EHS o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín. Pri vypracovaní správy o hodnotení uvedené konzultovať a prerokovať v spolupráci so ŠOP SR.

Posúdenie vplyvu strategického dokumentu na územia sústavy NATURA 2000:

Strategický dokument, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ sa návrhom rozsahu priestorového usporiadania a funkčného využitia plôch urbanizovaného územia nedotýka území v sústave NATURA 2000. Do sústavy chránených území NATURA 2000 sú zaradené:

- Chránené vtáčie územie Košická kotlina SKCHVÚ009, ktoré sa svojou polohou nedotýka riešeného územia strategického dokumentu.
- Chránené vtáčie územie Volovské vrchy SKCHVÚ036, ktoré sa svojou polohou dotýka riešeného územia strategického dokumentu. Strategický dokument „Územný plán mesta Košice, koncept riešenia“ návrhom rozvojových plôch nezasahuje do CHVÚ Volovské vrchy.
- Územie európskeho významu Stredné Pohornádie SKUEV0328 je navrhnuté na vyhlásenie v roku 2018 s predpokladom schválenia v roku 2021. S národnou sústavou CHVÚ sa prekrýva v rozsahu 8,36% rozlohy CHVÚ. Územie európskeho významu Stredné Pohornádie zasahuje do katastrálnych území mestských častí Čermel' a Kavečany v častiach bez návrhu na perspektívnu urbanizáciu.

Oba varianty konceptu v záväznej časti navrhujú v regulatívoch :

C.5.3.1 rešpektovať chránené územia prírody

- Prírodná pamiatka (PP) Kavečianska stráž
- Chránený areál (CHA) Košická botanická záhrada
- Prírodná rezervácia (PR) Vysoký vrch
- PP Jaskyňa v Dzurovej (Daniská)
- PP Kavečianska jaskyňa (Smetisko, jaskyňa pri ceste)
- PP priepasť v Kavečanoch
- PP Jaskyňa v Andrejovej skale I (Andrejova jaskyňa)
- PP Jaskyňa v Andrejovej skale II (Andrejova jaskyňa II)

C.5.3.2 rešpektovať chránené územia siete NATURA 2000

- Chránené vtáčie územie Košická kotlina SKCHVÚ009
- Chránené vtáčie územie Volovské vrchy SKCHVÚ036
- Územie európskeho významu Stredné Pohornádie SKUEV0328

C.5.3.3 rešpektovať územia chránené podľa medzinárodných dohovorov – mokrade regionálneho a lokálneho významu na území mesta

- mokrade lokálneho (miestneho) významu Čvikotin háj (Hutky) Sedimentačná nádrž VSŽ – Hutníky, Jazierko na Hlinisku („Pľuvátko“), Odkalisko Bankov, Čičky, Poľov, Lorinčík

C.5.3.4 rešpektovať resp. Zachovať biotopy národného a európskeho významu na území mesta

Strategický dokument bližšie nešpecifikuje spôsob ochrany vyššie uvedených chránených území. Z hľadiska všeobecných princípov ochrany prírody z konceptu riešenia strategického dokumentu vyplýva, že chránené územia a chránené prírodné prvky nie sú atakované konkrétnymi rozvojovými činnosťami a budú aj naďalej zachované a chránené.

6. V rámci rozvoja územia priemyselné aktivity alebo iné občianske vybavenia pri cestách I., II. a III. triedy navrhovať do územného plánu tak, aby územie bolo sprístupnené jednou účelovou komunikáciou pripojenou na cestu I. a II. triedy a z nej bude uskutočnená obsluha územia. Je potrebné rešpektovať koncepčné riešenie návrhu trasy rýchlostnej komunikácie R2 a zosúladiť dopravný systém

Koncepčné riešenie trasovania rýchlostných ciest R2, R4 a ciest I. triedy je v strategickom dokumente, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia,“ rešpektované. Dopravné sprístupnenie funkčných plôch občianskeho vybavenia a priemyselnej výroby je riešené v súlade s príslušnými STN pre projektovanie ciest a diaľnic a pre projektovania miestnych komunikácií.

7. Rešpektovať ÚPN VÚC Košického kraja, v znení zmien a doplnkov

Regulatívy ÚPN VÚC Košického kraja v znení neskorších zmien a doplnkov, dotýkajúce sa priamo riešeného územia strategického dokumentu, sú zapracované do návrhu záväznej časti strategického dokumentu, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“

8. Do záväznej časti zahrnúť pre budúcich investorov potencionálnu povinnosť posudzovania stavebných činností umiestňovaných na funkčných plochách výroby z hľadiska vplyvov na ŽP

V strategickom dokumente, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“, nezpracované. Zdôvodnenie:

Strategický dokument, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“, rieši vo variantoch priestorové usporiadanie a funkčné využívanie plôch, nenavrhuje konkrétne činnosti, podliehajúce posudzovaniu podľa prílohy č.8 zákona č. 24/2006 Z.z.

9. V zónach kontaktu navrhovaných funkčných plôch výstavby s existujúcou obytnou zástavbou vymedziť izolačnú novo navrhovanú zeleň ako súčasť budúcej plochy výstavby, vymedzené plochy zelene zahrnúť do záväznej časti ÚPN

Strategický dokument, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“, v oboch variantoch navrhuje zásady tvorby plôch zelene ako samostatných funkčných plôch a ako súčasti vnútornej funkčnej štruktúry jednotlivých funkčných plôch.

10. Akýkoľvek úbytok plochy verejnej zelene nahradiť vytvorením rovnako veľkej novej plochy zelene. V prípade zásahu do biocentra alebo biokoridoru zabezpečiť aby nová funkcia územia neobmedzovala funkčnosť uvedeného biocentra resp. biokoridoru

Variant „A“ strategického dokumentu navrhuje regulatív

C.5.4.7. - nepripustiť znížovanie výmery akejkoľvek zelene v meste

Variant „B“ strategického dokumentu navrhuje regulatívy:

C.5.4.5 nepripustiť znížovanie výmery plôch verejnej zelene

C.5.4.6 v prípade likvidácie zelene v zastavanom území mesta je potrebné zabezpečiť adekvátnu náhradnú výsadbu

11. Chrániť najkvalitnejšiu poľnohospodársku pôdu a riešiť alternatívne umiestnenie stavieb na poľnohospodárskej pôde za hranicou zastavaného územia obce určenej k 1.1.1990 (okrem iných povinností podľa § 12 ods. 2 zákona č. 220/2004 Z. z. o ochrane a využívaní poľnohospodárskej pôdy)

Povinnosť vyplýva zo zákona č. 220/2004 Z.z. Návrh nevyhnutných perspektívnych záberov najkvalitnejšej poľnohospodárskej pôdy v k.ú. mesta Košice je súčasťou samostatnej prílohy strategického dokumentu, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ a bude predmetom posúdenia a odsúhlasenia podľa § 13 zákona 220/2000 Z.z. orgánom ochrany poľnohospodárskej pôdy

12. Posúdiť možnosti zapracovania pripomienok MČ Košice – Staré mesto v súvislosti s požiadavkou vytvorenia a rozvoja sídliskových mestských centier, dobudovanie resp. revitalizácia ich kultúrnej vybavenosti

Požiadavky MČ Košice – Staré mesto primerane zapracované v Zadaní pre ÚPN mesta Košice a v návrhu strategického dokumentu, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“

13. Posúdiť možnosti zapracovania pripomienok MČ Košice – Staré mesto v súvislosti s požiadavkou konkretizovania ochranného zariadenia priamo v meste pre zlepšenie jeho vnútornej klímy ako nové vodozádržné zariadenia podzemné aj pozemné, dobudovanie vegetačných striech, delenie kanalizácie pri rekonštrukciách na dažďovú a splaškovú, požadovať vytvorenie vsakovacích a retenčných zariadení v blízkosti objektov pre zachytenie dažďovej vody a jej následné využitie

Obidva varianty strategického dokumentu, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia „Územný plán mesta Košice - koncept riešenia“ navrhujú v záväznej časti regulatív

C.6.1.10 - realizovať opatrenia podporujúce adaptáciu obyvateľov a územia na klimatické zmeny v súlade so Stratégiou adaptácie SR na nepriaznivé dôsledky klímy (MŽP SR, január 2014).

Konkrétne opatrenia pre úroveň mesta Košice koncept bližšie nešpecifikuje.

14. Posúdiť možnosti zapracovania pripomienok MČ Košice – Staré mesto v súvislosti s požiadavkou ochrany pred storočnou vodou, ktorá by mala prebiehať na vyššie položených územiach povodia, vytvorením riečneho koryta s prirodzenou záplavovou zónou, zabráňovať rýchlemu odtokaniu vody z okolitých svahov povodia, čo zmierni účinok zvýšených zrážok

Variant „A“ konceptu strategického dokumentu navrhuje regulatív

C.5.4.4 reguláciu vodných tokov a protipovodňové opatrenia realizovať ekologicky prijateľnými formami, v maximálnej miere, zachovať prirodzenú konfiguráciu terénu brehov a zastúpenie brehových porastov, technické protipovodňové prvky realizovať s ohľadom na ich citlivé zakomponovanie do prírodného prostredia

Variant „B“ konceptu strategického dokumentu navrhuje regulatív

C.4.6.10 výstavbu v lokalitách v inundačnom uzemí toku Hornád (MČ Džungľa, MČ Sever, MČ Sídliisko Ťahanovce, MČ Staré mesto, MČ Ťahanovce a MČ Juh) v realizovať až po dobudovaní protipovodňových opatrení na rieke Hornád

15. Posúdiť možnosti zapracovania pripomienok MČ Košice – Staré mesto v súvislosti s požiadavkou spomalenia dopravy v mestských centrách, napr. Štefánikova ul., Moyzesova ul. Zvážiť pre spomalenie dopravy a využiť zatiaľ nový charakter ulice : zdieľaná zóna (napr. pre sídlisko KVP)

Obidva varianty strategického dokumentu, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ navrhujú koncepciu dopravy so zreteľom na odl'ahčenie centrálnej časti mesta od individuálnej automobilovej dopravy.

16. Posúdiť možnosti zapracovania pripomienok MČ Košice – Staré mesto v súvislosti s požiadavkou vytvorenia komunikačného nástroja pomocou internetového portálu – pre pripomienkovanie obyvateľstvo

Požiadavka mimo rámec strategického dokumentu.

Internetový portál ako komunikačný nástroj pre účel pripomienkovania strategického dokumentu pripravuje orgán územného plánovania v rámci priprav technických podmienok na efektívne pripomienkovanie konceptu strategického dokumentu, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia „Územný plán mesta Košice - koncept riešenia“

17. Posúdiť možnosti zapracovania pripomienok MČ Košice – Staré mesto v súvislosti s požiadavkou vytvorenia laicky pochopiteľného dokumentu pre obyvateľstvo, ktorý vysvetlí prvky, pojmy a regulácie pri navrhovaní

Požiadavka mimo rámec strategického dokumentu. Požiadavka sa netýka konceptu riešenia strategického dokumentu, ale spôsobu jeho prerokovania. Spracovateľ si musí pripraviť na prerokovanie strategického dokumentu s verejnosťou všeobecne zrozumiteľný výklad – vid' §21 ods.3 stavebného zákona)

18. Zapracovať požiadavky Dopravného úradu do textovej časti územného plánu v zmysle listu č.

08686/2014/ROP-002-P/11877 zo dňa 22.4.2015 k zadaniu predmetnej ÚPD

Požiadavky Dopravného úradu uvedené v liste č. . 08686/2014/ROP-002-P/11877 zo dňa 22.4.2015 zapracované primerane do Zadania pre ÚPN mesta Košice a do návrhu variant záväznej časti strategického dokumentu.

19. Zapracovať požiadavky Ministerstva životného prostredia, odboru štátnej geologickej správy do textovej časti územného plánu v zmysle listu č. 3153/2015-7.3 zo dňa 17.08.2015 k zadaniu predmetnej ÚPD

Požiadavky Ministerstva životného prostredia SR uvedené v liste č. č. 3153/2015-7.3 zo dňa 17.08.2015 k Zadaniu pre ÚPN mesta Košice zapracované do Zadania pre ÚPN mesta Košice a do návrhu variant záväznej časti strategického dokumentu

20. Vysporiadať sa v SD s pripomienkami a požiadavkami Krajského pamiatkového úradu v zmysle listu č. KPUKE-2015/15849-2/54689/MK,DU,SO zo dňa 12.08.2015

Požiadavky Krajského pamiatkového úradu uvedené v liste č. KPUKE-2015/15849-2/54689/MK,DU,SO zo dňa 12.08.2015 zapracované do Zadania pre ÚPN mesta Košice a do návrhu variant záväznej časti strategického dokumentu

21. Vysporiadať sa, posúdiť a zvážiť možnosť zapracovania pripomienok dotknutej verejnosti k SD

Pripomienky dotknutej verejnosti k strategickému dokumentu, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ bude možné zapracovať až po prerokovaní strategického dokumentu vrátane Správy o hodnotení podľa § 21 stavebného zákona a po vyhodnotení pripomienok verejnosti. Pripomienky verejnosti k strategickému dokumentu, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“, ktoré nebude možné akceptovať, orgán územného plánovania opätovne prerokuje podľa § 21 ods.9 stavebného zákona s tými, ktorí ich uplatnili. Podľa § 21 ods.3 stavebného zákona orgán územného plánovania doručí stanoviská a pripomienky k strategickému dokumentu príslušnému orgánu podľa §9 ods.5 zákona č. 24/2006 Z.z.

22. Pri príprave správy o hodnotení brať do úvahy všetky relevantné pripomienky vyplývajúce z doručených stanovísk k strategickému dokumentu.

Vzhľadom na to, že Správa o hodnotení strategického dokumentu, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia, je súčasťou strategického dokumentu „Územný plán mesta Košice – koncept riešenia“ nie je možné pri príprave Správy o hodnotení brať do úvahy stanoviská a pripomienky ku konceptu strategického dokumentu. Tie je možné využiť pri spracovávaní odborného posudku k Správe o hodnotení, keďže podľa § 21ods. 3 stavebného zákona, orgán územného plánovania doručí stanoviská a pripomienky ku konceptu orgánu príslušnému podľa §9 ods.5 zákona č. 24/2006 Z.z.

23. Písomne vyhodnotiť splnenie alebo nesplnenie (v danom prípade zdôvodniť prečo áno/nie) všetkých stanovísk k strategickému dokumentu a v samostatnej kapitole zhodnotiť splnenie jednotlivých bodov tohto Rozsahu hodnotenia pre strategický dokument.

Stanoviská a pripomienky k strategickému dokumentu, ktorým je územnoplánovacia dokumentácia vrátane stanovísk a pripomienok k Správe o hodnotení strategického dokumentu, budú predmetom vyhodnotenia podľa § 21 ods.7 stavebného zákona.

